

Planavimo organizatorius	ŠILALĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS
Plano pavadinimas	ŠILALĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS
Planavimo proceso etapas	RENGIMO ETAPAS
Planavimo proceso stadija	SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMAS
Teritorijų planavimo lygmuo	SAVIVALDYBĖS
Teritorijų planavimo dokumento rūšis	KOMPLEKSNIO TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTAS
Objekto numeris	AT-21T-1821
Bylos (segtumo) žymuo	BP-05
TPDRIS dokumento numeris	K-RJ-87-21-652

ATESTATO NR.	PAREIGOS	VARDAS PAVARDĖ	PARAŠAS
Nr. TPV 0081	TERITORIJŲ PLANAVIMO PADALINIO VADOVAS	ŽILVINAS GRABAUSKAS	
Nr. ATP 1682	PROJEKTO VADOVĖ	ANDŽELIKA KAŽIENĖ	

Plano rengėjai:	
	UAB „Atamis“ Žirmūnų g. 139-319, LT 09120 Vilnius Įm. kodas 300564438 <i>Projekto vadovė</i> <i>Andželika Kažienė</i> <i>El. paštas: a.kaziene@atamis.lt</i> <i>Tel.: +370 68674252</i>

Teritorijų planavimo dokumentą parengusių specialistų sąrašas:

Eil. Nr.	Pareigos	Vardas Pavardė	Parašas
1.	Projekto vadovė	Andželika Kažienė (ATP 1682)	
2.	PDV	Žilvinas Grabauskas (TPV 0034)	
3.	PDV	Jonas Volungevičius	
4.	Ekonomistas	Artūras Makarevičius	
5.	TPV0080	Nijolė Kučinskienė	
6.	PDV	Irena Kliobavičiūtė	

TURINYS

IVADAS	5
SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMO BENDROS NUOSTATOS	8
BENDROJO PLANO GALIOJIMAS	10
1. Teritorijų planavimo dokumentų galiojimas	10
2. Bendrojo plano įgyvendinimui privalomi parengti dokumentai	11
3. Architektūros įstatymo nuostatų įgyvendinimas.....	12
1. ERDVINĖ IR FUNKCINĖ STRUKTŪRA	13
1.1. ERDVINĖS STRUKTŪROS VYSTYMO SPRENDINIAI.....	13
1.1.1. GYVENAMŲJŲ VIETŲ VYSTYMO SPRENDINIAI	13
1.1.2. FUNKCINIŲ RYŠIŲ SPRENDINIAI.....	14
1.1.3. URBANISTINIAI CENTRAI	14
1.2. FUNKCINĖS STRUKTŪROS VYSTYMO SPRENDINIAI	15
1.3. FUNKCINIŲ ZONŲ VYSTYMO SPRENDINIAI	17
1.3.1. NEURBANIZUOTŲ IR NEURBANIZUOJAMŲ TERITORIJŲ FUNKCINĖS ZONOS.....	17
1.3.2. URBANIZUOTŲ IR URBANIZUOJAMŲ TERITORIJŲ FUNKCINĖS ZONOS	22
1.3.3. KITOS FUNKCINĖS ZONOS	28
1.3.4. KITOS SPECIFINĖS TERITORIJOS	30
1.4. URBANIZUOJAMŲ TERITORIJŲ PRIORITETINĖ PLĖTRA	31
1.5. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIORITETAI.....	32
2. GAMTINĖ APLINKA IR KRAŠTOVAIZDIS	34
2.1. KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMO SPRENDINIAI	34
2.1.1. KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMO ZONOS	34
2.1.2. SIEKTINI KRAŠTOVAIZDŽIO BENDROSIOS TERITORINĖS STRUKTŪROS OPTIMALUMO RODIKLIAI	40
2.2. GAMTINIO KRAŠTOVAIZDŽIO IR BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS APSAUGA.....	43
2.2.1. SAUGOMOS TERITORIJOS	43
2.2.2. BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS APSAUGA.....	47
2.3. GAMTINIO KRAŠTOVAIZDŽIO IR BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS APSAUGA.....	50
2.3.1. BENDROS NUOSTATOS	50
2.3.2. GAMTINIO KARKASO TERITORIJOS IR GEOEKOLOGINIS POTENCIALAS.....	51
2.4. GAMTINIO KARKASO TERITORIJŲ TVARKYMAS.....	55
2.5. KRAŠTOVAIZDŽIO VIZUALINĖS KOKYBĖS APSAUGA	57
2.6. ĮGYVENDINIMO PRIORITETAIR PRIEMONĖS	59
3. NEKILNOJAMASIS KULTŪROS PAVELDAS	60
3.1. NEKILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ APSAUGA	60
3.2. NEKILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ APSAUGOS REIKALAVIMAI.....	62
3.3. KULTŪRINIO KRAŠTOVAIZDŽIO VERTYBĖS, TVARKYMO IR NAUDOJIMO KRYPTYS.....	66

3.4. KULTŪROS PAVELDO RĖMIMO POLITIKA IR ĮVEIKLINIMAS.....	73
3.5. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIORITETAI.....	74
4. SOCIALINĖ IR EKONOMINĖ APLINKA	76
4.1. GYVENTOJŲ SKAIČIAUS KAITA.....	76
4.2. GYVENAMASIS FONDAS	76
4.3. SOCIALINĖS APLINKOS VYSTYMAS	78
4.4. EKONOMINĖS APLINKOS VYSTYMAS	80
4.5. URBANIZUOJAMŲ TERITORIJŲ POREIKIS.....	81
4.6. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIORITETAI.....	82
5. SUSISIEKIMO SISTEMA	84
5.1. SUSISIEKIMO SISTEMOS PLĖTROS PRIELAIIDOS.....	84
5.2. AUTOMOBILIŲ KELIAI IR GATVĖS	85
5.3. VIEŠASIS TRANSPORTAS	87
5.4. PĖSČIŲJŲ – DVIRAČIŲ INFRASTRUKTŪRA	88
5.6. KITA SUSISIEKIMO INFRASTRUKTŪRA.....	90
5.7. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIORITETAI	90
6. INŽINERINĖ INFRASTRUKTŪRA	92
6.1. INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS PRIELAIIDOS.....	92
6.2. VANDENS TIEKIMAS IR NUOTEKŲ TVARKYMAS	93
6.3. ELEKTROS ENERGIJOS TIEKIMAS.....	97
6.4. ATSINAUJINANTYS ENERGIJOS IŠTEKLIAI.....	98
6.5. CENTRALIZUOTOS ŠILUMOS TIEKIMAS	101
6.6. RYŠIŲ INFRASTRUKTŪRA	102
6.7. ATLIEKŲ TVARKYMAS	103
6.8. GAISRINĖ SAUGA	103
6.9. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIORITETAI IR PRIEMONĖS.....	104
6.10. PRIORITETINĖ SAVIVALDYBĖS INFRASTRUKTŪRA IR JOS VYSTYMO ETAPAI.....	105
7. TURIZMAS IR REKREACIJA	108
7.1. TURIZMO IR REKREACIJOS SISTEMA	108
7.2. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIORITETAI.....	113
8. TERITORIJOS TVARKYMO IR NAUDOJIMO REIKALAVIMAI	115
1 PRIEDAS. TERITORIJOS TVARKYMO IR NAUDOJIMO REIKALAVIMAI	123
2 PRIEDAS. KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMO ZONOS.....	133
3 PRIEDAS. NAUDINGŲJŲ IŠKASENŲ TELKINIAI	143
4 PRIEDAS. NEKILNOJAMASIS KULTŪROS PAVELDAS	145

IVADAS

Teritorijų planavimo dokumento pavadinimas: Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimas (toliau – Bendrasis planas).

Teritorijų planavimo dokumento rūšis: kompleksinis teritorijų planavimo dokumentas – savivaldybės bendrasis planas.

Teritorijų planavimo dokumento rengimo pagrindas:

1. Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2021 m. gegužės 27 d. sprendimas Nr. T1-144 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo pradžios ir planavimo tikslų“
2. Šilalės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. birželio 10 d. įsakymu Nr. DĮV-678 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo planavimo darbų programos tvirtinimo“ patvirtinta planavimo darbų programa.

Planavimo organizatorius: Šilalės rajono savivaldybės administracijos direktorius, J. Basanavičiaus g. 2, LT-75138 Šilalė, tel. Nr. (+370 449) 76114, el. paštas: info@silale.lt.

Plano rengėjas: UAB „Atamis“, Žirmūnų g. 139, LT-09120 Vilnius, tel. +370 5 2728334, el. paštas: info@atamis.lt.

Planavimo tikslai:

1. Vadovaujantis Šilalės miesto ir Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėsenos ataskaitos (2019 m.) išvadomis, pasikeitus teisiniam teritorijų planavimo reguliavimui bei socialinei ir ekonominei aplinkai, šiuo metu galiojantys Šilalės miesto ir rajono teritorijos bendrieji planai nebeatitinka dabartinių realių poreikių ir turi būti keičiami. Keičiamo Bendrojo plano sprendiniai turi būti papildomai detalizuoti įvertinant aplinkosaugos, kraštovaizdžio, gamtinio karkaso, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos bei tvarkymo priemonės;
2. Sudaryti sąlygas darniai savivaldybės teritorijos raidai, nuosekliai erdvinės ir funkcinės integracijos politikai įgyvendinti, kompleksiskai spręsti socialinius, ekonominius, ekologinius uždavinius;
3. Nustatyti gyvenamųjų vietovių, inžinerinės ir socialinės infrastruktūros, kitų savivaldybei svarbių socialinės ekonominės veiklos sričių vystymo ir įgyvendinimo gaires, plėtrai reikalingas teritorijas;
4. Sudaryti sąlygas racionaliam rajono gamtinių, žemės gelmių ir energijos išteklių naudojimui ir atkūrimui;
5. Numatyti rajono gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio savitumo, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimą, tikslingą naudojimą ir pažinimą, ekologinei pusiausvyrai būtino gamtinio karkaso saugojimą ir formavimą;
6. Kurti sveiką, saugią, darnią gyvenamąją aplinką ir visavertės gyvenimo sąlygas gyvenamosiose vietovėse;
7. Sudaryti sąlygas privačioms investicijoms, kuriančioms socialinę ir ekonominę gerovę, tinkamos kokybės gyvenimo sąlygas;
8. Derinti fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių, savivaldybių ir valstybės interesus dėl teritorijos naudojimo ir veiklos plėtojimo teritorijoje sąlygų;

9. Sudaryti sąlygas racionaliam žemės naudojimui ir žemės ūkio veiklai skatinti;
10. Koreguoti ar naujai integruoti kraštovaizdžio ir gamtinio karkaso sprendinius Šilalės rajono Bendrajame plane.

Planavimo uždaviniai:

1. Suformuoti planavimo lygmenį atitinkančias teritorijos funkcinio ir erdvinio vystymo kryptis;
2. Optimizuoti planuojamos teritorijos urbanistinę struktūrą, socialinę ir inžinerinę infrastruktūrą;
3. Numatyti racionalaus žemės gelmių išteklių, žemės ūkio naudmenų, miškų, kitų gamtos išteklių išsaugojimo ir naudojimo, gamtinio karkaso ir ekologiškai pagrįstos žemės naudojimo teritorinės struktūros formavimo, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimo priemonės;
4. Detalizuoti atitinkamų aukštesnio lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų sprendinius.

Papildomi uždaviniai:

1. Nustatyti savivaldybės ir jos urbanistinių centrų socialinės infrastruktūros sistemos vystymo reikalavimus detalizuojant valstybės bei savivaldybės lygmens bendrųjų planų privalomas teritorijos naudojimo nuostatas;
2. Patikslinti numatomų urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų plėtros kryptis, numatyti daugiafunkcines žemės naudojimo galimybes, išlaikant planuojamos veiklos reikalingą aplinkos kokybę, darnų teritorijos vystymą (-si) ir optimalų teritorijos plotą;
3. Numatyti ir detalizuoti savivaldybei svarbių objektų išdėstymą;
4. Numatyti žemės ūkio paskirties teritorijų vystymo bei formavimo kryptis;
5. Nustatyti pramoninių teritorijų vystymo bei formavimo kryptis;
6. Numatyti kraštovaizdžio tvarkymo reglamentavimo kryptis, siūlomas priemones ir apribojimus, užtikrinančius kraštovaizdžio bendrąją ekologinę pusiausvyrą, gamtinio karkaso formavimą, gamtinių, kultūrinių vertybių, kraštovaizdžio kompleksų išsaugojimą, gamtinio karkaso ir kraštovaizdžio tvarkymo zonų įtaką urbanizuotoms ir urbanizuojamoms teritorijoms;
7. Detalizuoti Šilalės rajono kraštovaizdžio savitumui svarbias teritorijas, antropogeninius ir gamtinius elementus, nekilnojamojo kultūros paveldo vertybių apsaugos aspektus, panoramas, numatyti jų vizualinę apsaugą;
8. Numatyti ypatingų inžinerinių statinių išdėstymą pažymint visus esamus, rengiamu Bendrojo plano keitimu ir kitais teritorijų planavimo dokumentais numatomus 30 m ir aukštesnius ypatingus inžinerinius statinius, kuriems aptarnauti reikalingas ne didesnis kaip 0,01 ha žemės plotas, kuriam numatyta atveju neformuojamas atskiras žemės sklypas;
9. Nustatyti prioritетinės Savivaldybės infrastruktūros plėtros kriterijus, išskirti prioritетinės infrastruktūros plėtros teritorijas, įvertinti prioritетinės infrastruktūros plėtros kaštus ir įgyvendinimo etapus, pagal poreikį gali būti nustatomi ir kiti teisės aktais pagrįsti planavimo uždaviniai bei papildomi teritorijos naudojimo reglamentai;
10. Pateikti tikslinius formuojamo kraštovaizdžio bendrosios teritorinės struktūros optimalumo kokybės rodiklius;
11. Peržiūrėti valstybinių miškų schemą nagrinėjamoje teritorijoje ir, nustačius tikslingumą, suplanuoti naudmenų pavertimą į atskiruosius želdynus;

12. Patikslinti inžinerinės infrastruktūros bei susisiekimo komunikacijų, socialinės, kultūrinės infrastruktūros, rekreacinės, pramonės, komercinės, gyvenamosios ar kitokios paskirties teritorijų naudojimo ir tvarkymo sprendinius;
13. Integruoti galiojančių miestelių bendrųjų planų ir specialiųjų planų sprendinius;
14. Nagrinėti Šilalės miesto priemiestinės zonos plėtros problemas, suformuojant gyvenamųjų kvartalų kompleksinės, inžinerinės, susisiekimo, socialinės infrastruktūros plėtros ir, esant poreikiui, pavienių sklypų ir detaliaisiais planais suplanuotų kvartalų perplanavimo nuostatas;
15. Nagrinėti kolektyvinių sodų masyvų integraciją priemiesčio plėtros kontekste, nustatyti aiškius šių teritorijų plėtros prioritetus, kurių įgyvendinimui bus skiriami viešieji finansai;
16. Bendrojo plano sprendiniuose nustatyti bendruosius galimus plėtros ir statybos parametrus, išskiriant prioritetinės plėtros teritorijas; apibrėžti numatomų urbanizuoti teritorijų plotus, aiškiai nustatyti prioritetines plėtros teritorijas, numatyti jų planavimo ir plėtros tvarką, socialinės ir inžinerinės, susisiekimo infrastruktūros plėtros prioritetus;
17. Diferencijuoti urbanistinės plėtros parametrus pagal plėtros pobūdį: miestas, miesteliai, kaimai, dispersinė plėtra (jeigu tokia yra), Šilalės priemiesčio zona; aptarti pavienės dispersinės plėtros parametrus, žemės paskirties keitimo įvairiose funkcinėse zonose nuostatas, statybos galimybes pavieniuose sklypuose; rezervuoti teritorijas vietinės reikšmės gatvėms, keliams ir komunikacijų koridoriams numatomose urbanizuoti teritorijose;
18. Pateikti bendrąsias nuostatas dėl kraštovaizdžio reprezentacijos – bendrųjų ir lokalių panoraminių vaizdų apsaugos, kultūros paveldo elementų, atpažįstamų kraštovaizdyje eksponavimo, vaizdingų kelio ruožo savybių apsaugos ir kt.; suformuoti bendras nuostatas dėl viešųjų erdvių ir atskirųjų želdynų apsaugos ir plėtros, jų sąsajos su gamtinio karkaso elementais; patikslinti bendrojo plano reglamentų zonas, atsižvelgiant į gamtinius elementus ir infrastruktūrinius riboženklis;
19. Integruoti į rajono savivaldybės bendrąjį planą Šilalės miesto bendrojo plano keitimo metu identifikuotus optimaliam miesto vystymuisi reikalingus sprendinius.

Kiti reikalavimai: Rengiant Bendrojo plano keitimą, teikėjas turi įvertinti 2015 m. spalio 2 d. patvirtintą „Nacionalinį kraštovaizdžio tvarkymo planą“, kuris yra valstybės lygmens specialusis planas ir apima visą Lietuvos Respublikos teritoriją. Remiantis „Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano“ pagrindinėmis nuostatomis, keičiant Bendrąjį planą būtina nustatyti kraštovaizdžio tvarkymo zonas pagal svarbiausius rajono teritorijos vystymo prioritetus, urbanistinio ir gamtinio karkaso plėtojimo interesus, planuojant sprendinius, įvertinti savivaldybės teritorijoje esančių Bendrųjų planų sprendinių įgyvendinimo stebėsenos ataskaitą.

Planuojamos teritorijos plotas: Šilalės rajono savivaldybės teritorija, 118795 ha.

SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMO BENDROS NUOSTATOS

Bendros nuostatos:

1. Bendrojo plano Bendrieji sprendiniai (konceptija) parengti **30 metų** laikotarpiui (iki 2055 m.), sprendinių konkretizavimo sprendiniai - **10 metų** laikotarpiui (iki 2035 m.).
2. Bendrojo plano sprendinių konkretizavimą sudaro aiškinamasis raštas ir grafiniai sprendiniai brėžiniuose:
 - 1 brėžinys. Pagrindinis brėžinys M 1:50000;
 - 2 brėžinys. Susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros brėžinys M 1:50000;
 - 3 brėžinys. Kraštovaizdžio tvarkymo zonų brėžinys M 1:50000;
 - 4 brėžinys. Gamtinio karkaso brėžinys M 1:50000;
 - 5 brėžinys. Rekreacijos, turizmo, gamtos ir kultūros paveldo plėtojimo brėžinys M 1:50000;
 - Miško žemės pavetimo kitomis naudmenomis schema;
 - Prioritetinės ir neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtos teritorijų schema.

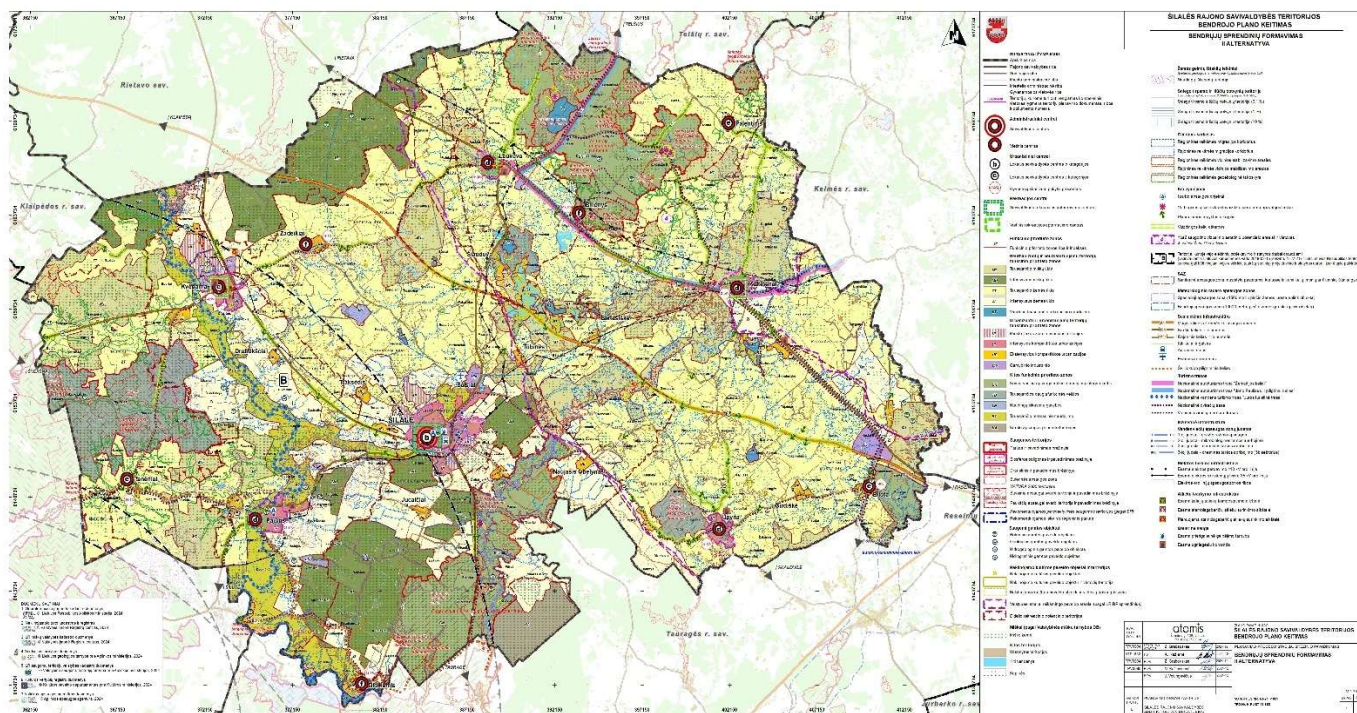
Sprendinių konkretizavimo sprendinių rengimo prielaidos:

3. Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinių konkretizavimas parengtas Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrųjų sprendinių formavimo (konceptijos) II alternatyvos pagrindu ir vadovaujantis Šilalės rajono savivaldybės tarybos ir Šilalės rajono savivaldybės vyriausiojo architekto pritarimais ir strateginio pasekmių aplinkai vertinimo išvada.
4. Šilalės rajono savivaldybės taryba 2025 m. vasario 21 d. sprendimu Nr. T1-38 „Dėl pritarimo Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano formavimui (konceptijai) keitimo koncepcijai” pritarė Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcijai, pasirenkant II alternatyvą.
5. Vadovaujantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 (2014 m. gruodžio 23 d. nutarimo Nr. 1467 redakcija) bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje parengtas plėtos alternatyvų strateginis pasekmių aplinkai vertinimas (toliau -SPAV) ir pasirinkta optimaliausia plėtos alternatyva. Vertinimo metu nustatyta, kad ilgalaikės perspektyvos požiūriu II -oji alternatyva vertinama kaip pranašesnė už I-ąją alternatyvą ir turi būti plėtotina. II-oji alternatyva, numatanti racionalesnius teritorijos planinės erdvinės struktūros vystymo sprendinius, turi geresnes integralumo, funkcinės struktūros efektyvumo, kraštovaizdžio apsaugos, investicijų pasiūlos, plėtos reguliavimo (valdymo) nenutrūkstamas galimybes.

Koncepcijos alternatyvos pasirinkimas:

6. Bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje suformuota apibendrinta Šilalės rajono savivaldybės teritorijos vystymo koncepcija, parengtos dvi bendrųjų sprendinių (konceptijos) alternatyvos.

7. II-oje teritorijos vystymo koncepcijos alternatyva orientuota į tvarią ir tausojančią kraštovaizdžio naudojimo raidą. Santykis tarp tausojančio ir intensyvaus naudojimo - 75% tausojančiam ūkiniam naudojimui ir 25% - intensyviam. Esminiai funkcinės struktūros sprendinių pokyčiai ir alternatyvų skirtumai susiję su urbanizuotų ir urbanizuojamų funkcinių zonų teritoriniu išdėstymu ir apimties mažinimu, teritorijos naudojimo intensyvumu, tausojančio rekreacinio naudojimo funkcinių prioritetų plėtra. II-oje alternatyvoje prioritetas teikiamas intensyvios ir koncentruotos erdvinės struktūros plėtojimui savivaldybės urbanistiniuose centruose, esamų užstatytų teritorijų plėtros optimizavimui, fizinės ir/ar funkcinės struktūros atnaujinimui, kai plėtra vykdoma pirmoje eilėje išnaudojant vidinius teritorijos resursus, taikant regeneravimo, modernizavimo, tankinimo ir konversijos bei kompaktiškos plėtros principus. Tobulinama savivaldybės funkcinė struktūra sumažinant galiojančiame bendrajame plane nustatytas urbanizuotų ir kitai paskirčiai naudotų urbanizuotų teritorijų skaičių ir plotą bei atsisakant urbanistinės plėtros žemės ūkio paskirties teritorijose. Sudaromos palankesnės sąlygos įvairios specializacijos ekonominių veiklų plėtojimui, investiciniam aktyvumui, darbo vietų plėtrai, turizmo ir rekreacijos vystymui.

1 pav. Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano bendrųjų sprendinių formavimas, II-oji alternatyva.

8. Bendrojo plano sprendinių konkretizavimo stadijoje tikslinami ir detalizuojami bendrųjų sprendinių formavimo II-osios alternatyvos sprendiniai, nekeičiant jų esmės.

BENDROJO PLANO GALIOJIMAS

1. Teritorijų planavimo dokumentų galiojimas

1. Šilalės rajono savivaldybės tarybai patvirtinus Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimą nustoja galioti:
 - 1.1. Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas, T00038262 (000871000351);
 - 1.2. Šilalės miesto daugiabučių gyvenamųjų namų žemės sklypų formavimo specialusis planas, T00037404 (000872000588);
 - 1.3. Vėjo jėgainių išdėstymo ir teritorijos ribų nustatymo Šilalės rajono savivaldybės Traksėdžio seniūnijos, Laukuvos seniūnijos ir Šilalės kaimiškosios seniūnijos teritorijoje specialusis planas, T00037458 (000872000500);
 - 1.4. Vėjo jėgainių išdėstymo ir teritorijos ribų nustatymo Šilalės rajono savivaldybės Traksėdžio seniūnijos, Laukuvos seniūnijos ir Šilalės kaimiškosios seniūnijos teritorijoje specialiojo plano koregavimo, numatant praplėsti vėjo jėgainių statybos teritoriją į sklypus, esančius Šilalės r. sav. Laukuvos sen., Mėčių k., T00084121;
 - 1.5. Vėjo jėgainių išdėstymo ir teritorijos ribų nustatymo Šilalės rajono savivaldybės Kaltinėnų seniūnijoje, Rėzgalių kaime specialusis planas, T00084401;
 - 1.6. Vėjo jėgainių išdėstymo ir teritorijos ribų nustatymo Šilalės rajono savivaldybės Traksėdžio seniūnijos, Laukuvos seniūnijos ir Šilalės kaimiškosios seniūnijos teritorijoje specialiojo plano koregavimo, numatant praplėsti vėjo jėgainių statybos teritoriją į sklypus, esančius Šilalės r. sav., Laukuvos sen., Mėčių k., T00084129;
 - 1.7. Vėjo jėgainių išdėstymo ir teritorijos ribų nustatymo Šilalės rajono savivaldybės Bijotų seniūnijoje, Tūjainių kaime, specialusis planas, T00037031;
 - 1.8. Šilalės rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialusis planas, T00038729;
 - 1.9. Gamtinio karkaso lokalizavimo ir ūkinės veiklos apribojimų, specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų nustatymo specialusis planas, T00070724.
2. Planuojamai teritorijai taikomi galiojančių aukštesnio ir žemesnio lygmens kompleksinių teritorijų planavimo dokumentų sprendinių reikalavimai:
 - 2.1. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas, T00087007;
 - 2.2. Šilalės miesto teritorijos bendrojo plano keitimas, T00094709;
 - 2.3. Šilalės rajono savivaldybės Laukuvos miestelio teritorijos bendrasis planas, T00070571;
 - 2.4. Šilalės rajono savivaldybės Kvėdarnos miestelio teritorijos bendrasis planas, T00070575;
 - 2.4. Šilalės rajono savivaldybės Upynos miestelio bendrasis planas, T00070595;
 - 2.5. Šilalės rajono savivaldybės Kaltinėnų miestelio bendrasis planas, T00001247;
 - 2.6. Šilalės rajono savivaldybės Pajūrio miestelio bendrasis planas, T00070583.
3. Planuojamai teritorijai taikomi galiojančių aukštesnio, atitinkamo ir žemesnio lygmens specialiojo teritorijų planavimo dokumentų sprendinių reikalavimai:
 - 3.1. Nacionalinio lygmens autoturizmo specialusis planas, T00053906 (100002000239);
 - 3.2. Nacionalinių vandens turizmo trasų specialusis planas, T00053907 (100002000240);
 - 3.4. Tauragės apskrities nekilnojamojo kultūros paveldo tinklų schema, T00053909;

- 3.5. Šilalės rajono savivaldybės Nekilnojamojo kultūros paveldo tinklų schema, T00053921;
 - 3.6. Tauragės miškų urėdijos miškų tvarkymo schema, T00053471;
 - 3.7. Tauragės apskrities miškų tvarkymo schema, T00080569;
 - 3.8. Pagramančio regioninio parko planavimo schema, T00060348;
 - 3.9. Pagramančio regioninio parko tvarkymo planas, T00060348;
 - 3.10. Pagramančio regioninio parko ir jo zonų ribų planas, T00060347;
 - 3.11. Varnių regioninio parko tvarkymo planas, T00079455;
 - 3.12. Varnių regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų planas, T00079324;
 - 3.13. Vainuto miškų biosferos poligono ribų planas, T00052867
 - 3.14. Šilalės rajono Rauško ežero telkinio sapropelio išteklių naudojimo planas, T00084162;
 - 3.15. Šilalės rajono Džiaugėnų telkinio smėlio ir žvyro išteklių dalies naudojimo planas, T00079248.
 - 3.16. Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje esančių vietinės reikšmės kelių specialusis planas, T00037405 (000872000589);
 - 3.17. Pagėgių rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialusis planas, T00086411;
 - 3.18. Šilalės rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimas, T00088075.
4. Bendrojo plano sprendiniai nepanaikina galiojančių detaliųjų planų sprendinių.
 5. Iki Bendrojo plano keitimo patvirtinimo įsigaliojimo datos pradėti rengti žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentai ir žemės valdos projektai gali būti baigti rengti ir teikiami tvirtinti pagal iki tos datos išduotas planavimo sąlygas.
 6. Bendrojo plano sprendiniai netaikomi techniniams projektams, kurių rengimas pradėtas iki Bendrojo plano patvirtinimo. Techninio projekto rengimo pradžios data laikoma specialiųjų reikalavimų išdavimų data.
 7. Bendrojo plano sprendiniai netaikomi suprojektuotiems pastatams ir statiniams, kuriems išduotas statybą leidžiantis dokumentas.

2. Bendrojo plano įgyvendinimui privalomi parengti dokumentai

1. Teritorijos, kurioms turi būti parengti kompleksiniai teritorijų planavimo dokumentai ir kiti projektai:
 - 1.1. Kvėdarnos miestelio teritorijos bendrojo plano (TPDR, T00070575) keitimas įtraukiant plėtros teritoriją Grimzdų k.;
 - 1.2. Pajūrio miestelio teritorijos bendrojo plano (TPDR, T00070583) keitimas įtraukiant plėtros teritoriją Tubūčių k.;
 - 1.3. Šilalės pušyno parko detalusis planas M 1:1000;
 - 1.4. Šilalės miesto ribos keitimo planas M 1:10000;
 - 1.5. Padievyčio kraštovaizdžio draustinio ribų planas M 1:10000.
2. Vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymo 17 straipsniu, detalieji planai rengiami Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniuose pažymėtoms urbanizuotoms ir urbanizuojamoms teritorijoms, kai:

- a) numatomas teritorijos vystymas, o numatomiems sprendiniams nepakanka esamos ir (ar) suprojektuotos inžinerinės ir (ar) socialinės savivaldybės infrastruktūros ir ją reikia planuoti;
 - b) numatoma keisti ar koreguoti galiojančius detaliuosius planus, keičiant juose nustatytą teritorijos naudojimo reglamentą;
 - c) juos privaloma rengti vietovės lygmens bendrojo plano, jeigu jis parengtas, sprendiniuose nurodytoms gyvenamųjų vietovių plėtrai ir (ar) gamtinio ir kultūrinio savitumo išsaugojimui reikšmingoms teritorijoms šiuose sprendiniuose nustatytomis sąlygomis.
3. Detalieji planai rengiami kvartalams. Vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymo 17 straipsnio 7 dalimi, kvartalo, kaip planuojamos teritorijos, ribos kiekvienu konkrečiu atveju nustatomos planavimo darbų programoje, vadovaujantis šio įstatymo 2 straipsnio 10 dalyje¹ nurodytais požymiais ir atsižvelgiant į konkrečius planavimo tikslus ir detaliojo plano uždavinius.

3. Architektūros įstatymo nuostatų įgyvendinimas

Įgyvendinant Architektūros įstatymo nuostatas, architektūriniu, urbanistiniu, valstybinio ar viešojo intereso požiūriu reikšmingiems objektams Šilalės rajono savivaldybėje organizuojami architektūriniai konkursai, skiri geriausiai architektūrinei idėjai, pateikiamai projektiniuose pasiūlymuose, ir urbanistinei idėjai, pateikiamai teritorijos vystymo koncepcijoje, išreikšti. Konkursų tikslas – siekti šių objektų architektūros kokybės, optimalaus kokybės ir kainos santykio.

Konkursai rengiami ir nurodytais objektais savivaldybės tarybos sprendimu pripažįstami:

1. Negyvenamieji pastatai (administracinės, kultūros, mokslo, poilsio, sporto, gydymo ir religinės paskirties pastatai), kurių bendras plotas didesnis kaip 500 kv. m., ir kurių nauja statyba finansuojama savivaldybės ar valstybės biudžeto lėšomis;
2. Savivaldybės miestų ir miestelių plėtrai ir savitumo išsaugojimui reikšmingos viešosios erdvės: aikštės, parkai, skverai.

¹ **Kvartalas** – gyvenamosios vietovės urbanizuotos ar urbanizuojamos teritorijos struktūros elementas, kurį mažiausiai iš trijų pusių riboja inžinerinių komunikacijų koridoriai ar natūralūs barjerai – žemės reljefo formos, vandens telkiniai, želdiniai, antropogeniniai komponentai ir kt.

1. ERDVINĖ IR FUNKCINĖ STRUKTŪRA

1.1. ERDVINĖS STRUKTŪROS VYSTYMO SPRENDINIAI

1. Lietuvos Respublikos ir savivaldybių teritorijų erdvinės struktūros vystymo kryptys nustatytos Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane (T00087007). Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane detalizuojama Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane suformuota erdvinė struktūra ir Nacionaliniame kraštovaizdžio plane numatyta bendrųjų strategijų teritorijos raidos sistema socialinėje, ekonominėje ir subalansuotos urbanistinės plėtros plotmėse. Šių tikslų siekiama optimizuojant urbanistinės plėtros mastą per hierarchizuotą urbanistinių centrų, kompaktiškai užstatomų teritorijų subalansuotą plėtrą ir funkcinių ryšių ašių sistemą.

2. Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane suplanuota erdvinė ir funkcinė struktūra, socialinio vystymo ir infrastruktūros plėtros kryptys tiesiogiai atitinka Šilalės rajono savivaldybės teritorijos strateginiame plėtros plane, kuris patvirtintas Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2025 m. vasario 21 d. sprendimu Nr. T1-26, suformuotus savivaldybės plėtros prioritetus:

- *Tvarios ekonominės plėtros skatinimo prioritetą*, kuriuo siekiama skatinti investicijas, kurios didina vidaus vartojimą, palaiko užimtumą ir prisideda prie aukštos pridėtinės vertės darbo vietų kūrimo bei tiesioginių užsienio investicijų pritraukimo.
- *Gyvenimo kokybės gerinimas, plėtojant paslaugų kokybę ir prieinamumą, prioritetą*, kuriuo bus siekiama nestacionarių socialinių paslaugų plėtros, sudarytos sąlygos alternatyvių stacionarių globai socialinių paslaugų vystymui: dienos centrai, „apsaugotas būstas“, savarankiško gyvenimo namai, socialinės reabilitacijos centrai, grupinio gyvenimo namai, „atokvėpio paslauga“ – trumpalaikė socialinė globa, vaikų krizių centrai ir pan.
- *Darnios aplinkos ir modernios viešosios infrastruktūros vystymo prioritetą*, kuriuo siekiama didinti mažiau taršių energijos šaltinių panaudojimą ir atliekų tvarkymą, vykdyti aplinkosauginį gyventojų švietimą, individualių rūšiavimo kontenerių naudojimo plėtrą, didesnis dėmesys skirti žaliųjų plotų priežiūrai, saugojimui ir plėtrai.

1.1.1. GYVENAMŲJŲ VIETŲ VYSTYMO SPRENDINIAI

1. Šilalės rajono savivaldybė yra trečia iš keturių Tauragės apskrityje savivaldybių pagal teritorijos dydį (1188 kv.km.). Savivaldybės teritorija suskirstyta į 14 seniūnijų: Bijotų, Bilionių, Didkiemio, Kaltinėnų, Kvėdarnos, Laukuvos, Pajūrio, Palentinio, Šilalės kaimiškąją, Šilalės miesto, Tenenių, Traksėdžio, Upynos ir Žadeikių. Kaimiškųjų seniūnijų teritorinis išdėstymas yra pakeistas 2015 m. balandžio 29 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 446 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės gyvenamųjų vietovių nustatymo ir panaikinimo, pavadinimų suteikimo, teritorijų ribų nustatymo ir pakeitimo“ gyvenamųjų vietovių priskyrimo seniūnijoms patvirtinimo. Bendrojo plano sprendiniuose nustatyta, kad seniūnijų teritorinis išsidėstymas yra optimalus, todėl siūloma išlaikyti esamą seniūnijų plotą ir skaičių.

2. Gyvenamųjų vietovių administracinis suskirstymas atliktas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 446 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės gyvenamųjų vietovių nustatymo ir panaikinimo, pavadinimų suteikimo, teritorijų ribų nustatymo ir pakeitimo“ patvirtintą Šilalės rajono savivaldybės gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų planu. Savivaldybės teritorijoje

patvirtintos 430 gyvenamosios vietovės: 1 miestas – Šilalė, 7 miesteliai – Kaltinėnų mstl., Kvėdarnos mstl., Laukuvos mstl., Pajūrio mstl., Žvingų mstl., Tenenių mstl. ir Upynos mstl. Gyvenamųjų vietovių administracinis suskirstymas nekeičiamas.

3. Šilalės miesto teritorijos plotas ir ribos nustatytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr.446 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės gyvenamųjų vietovių nustatymo ir panaikinimo, pavadinimų suteikimo, teritorijų ribų nustatymo ir pakeitimo“. Įvertinant Šilalės miesto teritorijos funkcinius ryšius su priemiestinėmis teritorijomis, tikslinga svarstyti Šilų-Balsių kaimų ir Dirktintų-Šėrikų kaimų urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų įjungimą į Šilalės miesto ribas. Šilalės miesto ribos keičiamos vadovaujantis Administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų ir pavadinimų tvarkymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. birželio 3 d. nutarimu Nr. 651 (su vėlesniais pakeitimais) ir Administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų nustatymo ar keitimo planų rengimo tvarkos aprašo aktualia redakcija.

1.1.2. FUNKCINIŲ RYŠIŲ SPRENDINIAI

1. Savivaldybės teritorijoje formuojami šalies, regioniniu ir savivaldybės lygmeniu veikiančys vidiniai ir išoriniai funkciniai ryšiai, kurie planuojami esamų transporto koridorių pagrindu, kuriais realizuojamas susisiektis tarp Šilalės rajono savivaldybės urbanistinių centrų, sukuriama ryšiai tarp jų ir su regioniniu lygmeniu veikiančiais funkciniais ryšiais. Nacionaliniu, regioniniu ir savivaldybės lygmeniu veikiančių ryšiai poveikio zonose formuojama Šilalės rajono savivaldybės urbanistinė sistema.

1.1.2.1 lentelė. Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje formuojami funkciniai ryšiai:

Funkcinio ryšio lygmuo	Funkciniai ryšiai
Nacionalinis lygmuo	– Tauragė – Šilalė - Laukuva – Telšiai;
Regioninis lygmuo	– Tauragė – Šilalė - Kvėdarna – Klaipėda; – Tauragė – Šilalė - Laukuva – Rietavas; – Šilutė – Pajūris – Šilalė – Laukuva – Telšiai.
Savivaldybės lygmuo - vidiniai funkciniai ryšiai	– Šilalė – Upyna – Kaltinėnai – Laukuva – Žadeikiai – Kvėdarna.
Savivaldybės lygmuo - išoriniai funkciniai ryšiai	– Laukuva – Rietavas; – Laukuva– Žadeikiai – Kvėdarna–Švėkšna.

1.1.3. URBANISTINIAI CENTRAI

1. Urbanistinių centrų sistema formuojama tęstinumo pagrindu, nekeičiant Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniuose (T00010645) suformuotos urbanistinių centrų sistemos. Įvertinant neigiamą demografinę situaciją, sumažinama urbanistinių centrų teritorinė plėtra.

2. Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje išskiriami plėtojamojo tipo lokalinis centras ir žemesnio lygmens palaikomojo tipo vietiniai urbanistiniai centrai, kurie kartu formuoja savivaldybės urbanistinį karkasą. Išskiriami 5 tipų 12 urbanistinių centrų:

- **Šilalė** - lokalinis plėtojamojo tipo, stipraus potencialo urbanistinis centras, savivaldybės administracinis centras. Paskirtis – palaikyti regiono dalių gyvybingumą, veikiant kartu su regioniniais centrais, teikiant būtinojo, santykinai dažno poreikio paslaugas. Rango suteikimas siejamas su esamų administracinių valdymo ir organizacinių funkcijų stiprinimu, socialinio – ekonominio potencialo plėtojimu, naujų darbo vietų kūrimu, gyventojų skaičiaus augimu;
- **Kvėdarna** - plėtojamojo tipo, stiprinamo potencialo urbanistinis centras, kuris plėtojamas esamo miestelio pagrindu integruojant gretimas teritorijas. Rango suteikimas siejamas su materialinių investicijų koncentravimu, aukštos kokybės būsto ir socialinio būsto plėtra, naujų darbo vietų kūrimu, instituciniu aprūpinimu, inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros plėtra, rekreaciniu aptarnavimu.
- **Pajūris, Upyna, Kaltinėnai, Laukuva** - palaikomojo tipo vietiniai urbanistiniai centrai, turintys institucinių požymių, kurie plėtojami esamų miestelių-seniūnijų centrų pagrindu. Paskirtis – užtikrinti epizodinio ir būtino poreikio paslaugas, racionalų ir intensyvų teritorijos naudojimą, stabilizuoti gyventojų skaičiaus mažėjimą. Centrų socialinę ir ekonominę bazę sudaro esamos ir plėtojamos administracinės, švietimo, sveikatos ir socialinės apsaugos, globos bei rūpybos, kultūros įstaigos, policija, gaisrinė, įvairios specializacijos verslo objektai.
- **Teneniai, Bijotai, Palentinis** - palaikomojo tipo vietiniai urbanistiniai centrai, turintys institucinių požymių. Paskirtis – užtikrinti būtino poreikio paslaugas ir aptarnauti mažiausius teritorinius vienetų, sudaryti sąlygas įvairioms ekonominėms veikloms, verslui, specializuotai gamybai, žemės ūkio veiklų aptarnavimui. Rango suteikimas siekiant centrų kokybinės ir kokybinės plėtros prioriteto.
- **Didkiemis, Bilionys, Žadeikiai** - mažiausi palaikomojo tipo vietiniai urbanistiniai centrai, kurie palaikomi savivaldybės, siekiant užtikrinti tolygų gyvenamųjų vietovių pasiskirstymą. Rango suteikimas siekiant kokybinės plėtros prioriteto. Paskirtis – užtikrinti būtino poreikio paslaugas ir aptarnauti mažiausius teritorinius vienetų, sudaryti sąlygas įvairioms ekonominėms veikloms, verslui, specializuotai gamybai.

1.2. FUNKCINĖS STRUKTŪROS VYSTYMO SPRENDINIAI

1. Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje plėtojamos konservacinės paskirties, miškų ūkio, vandens ūkio, žemės ūkio ir kitos pagrindinės žemės naudojimo paskirties teritorijos. Savivaldybės teritorijos struktūroje dominuoja neužstatytos teritorijos, kurios užima 97,4 proc., t. y. 115658 ha savivaldybės teritorijos. Vadovaujantis Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos duomenimis savivaldybės teritorijoje (įskaitant Šilalės miestą) žemės ūkio naudmenos užima 71131,71 ha (59,9 proc.), miškai – 34928,64 ha (29,4 proc.), užstatytos teritorijos užima apie 2,9 proc. savivaldybės teritorijos.

2. Šilalės rajono savivaldybės plėtros tendencijas ir perspektyvas formuoja Lietuvos Respublikos regioninės politikos ir jos pagrindų suformuoti šalies teritorijos strateginiai teritoriniai – erdviniai struktūrų formavimo principai, kurie įtvirtinti Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano (T0008700), sprendiniuose, ir globalizacijos veiksniai, kurie susiję su energetinių išteklių brangimu, emigracija ir imigracija, kapitalo ir darbo rinkos laisvu judėjimu, turizmo plėtra, savitumo išsaugojimu, tiesioginių užsienio kapitalo investicijų stoka tiek valstybėje, tiek savivaldybėje.

3. Vadovaujantis Teritorijų planavimo normų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. D1-7 „Dėl teritorijų planavimo normų patvirtinimo“ reikalavimais, Šilalės

rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinių konkretizavime yra suformuota funkcinė struktūra. Pagal funkcinės struktūros bei urbanistinės erdvinės kompozicijos elementų sandarą, planuojama teritorija skirstoma į 16 funkcinų zonų tipų. Konkrečios funkcinės zonos teritorijų sandara, galimos žemės naudojimo paskirtys, teritorijos naudojimo būdai ir kiti reikalavimai pateikti 8.3. skyriuje ir 1 PRIEDE „Teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai“.

4. Planuojama teritorija suskirstyta į neurbanizuojamų, urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų funkcinės zonas bei kitas funkcinės zonas:

- **Neurbanizuotų ir neurbanizuojamų teritorijų funkcinės zonos:**
 - Miškų ir miškingų teritorijų zona
 - Žemės ūkio teritorijų zona
 - Konservacinės teritorijos zona;
 - Rekreacinių vandenų zona.
- **Urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų funkcinės zonos:**
 - Šilalės miesto urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų zona;
 - Miestų ir miestelių įtakos zonos intensyvios plėtros urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų zona;
 - Pirmo prioriteto intensyvios plėtros gyvenamųjų vietovių urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų zona;
 - Antro prioriteto ekstensyvios plėtros gyvenamųjų vietovių urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų zona;
 - Specializuotų kompleksų zona;
 - Pramonės ir sandėliavimo zona;
 - Rekreacinių teritorijų zona;
 - Inžinerinės infrastruktūros koridorių zona.
- **Kitos funkcinės zonos:**
 - Varnių regioninio parko zona;
 - Pagramančio regioninio parko zona;
 - Vainuto miškų biosferos poligono zona;
 - Planuojamo Padievyčio draustinio zona.

5. Šilalės savivaldybės teritorijos funkcinės struktūros modelis formuojamas išlaikant sąsajas su neurbanizuotų ir neurbanizuojamų teritorijų principiniu funkcinu zonavimu, kuris pateiktas galiojančiame Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane. Esminiai sprendinių funkciniai pokyčiai susiję su:

- urbanizuotų ir urbanizuojamų funkcinų zonų teritorijų ploto mažinimu bei urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų plėtros orientaciją į esamų užstatytų teritorijų vidinių resursų panaudojimą;
- pramonės ir sandėliavimo funkcinų zonų formavimu gretimose aplinkose;
- savivaldybės rekreacinio ir turistinio potencialo stiprinimu;
- kraštovaizdžio ekologinės pusiausvyros ir biologinės įvairovės apsaugos reikalavimų integravimu.

1.3. FUNKCINIŲ ZONŲ VYSTYMO SPRENDINIAI

1.3.1. NEURBANIZUOTŲ IR NEURBANIZUOJAMŲ TERITORIJŲ FUNKCINĖS ZONOS

1. **Miškų ir miškingų teritorijų zona** - polifunkcinė zona, kurioje dominuoja Miškų įstatymo 3 straipsnyje nurodyti visų grupių miškai (indeksas Pagrindiniame brėžinyje – M). Miškų ir miškingų teritorijų funkcinių zonų teritorijų naudojimo reikalavimai diferencijuoti pagal jų bendrą kraštovaizdžio pobūdį, kraštovaizdžio naudojimo pobūdį, kraštovaizdžio gamtinį pobūdį, gamtinės sąskaidos raiškumą, funkcinį prioritetą ir naudojimo intensyvumą (žr. 3 skyrių ir 1 PRIEDĄ „Teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai“). Savivaldybės teritorijoje išskiriami 5 miškų ūkio funkcinių zonų tipai:

- **Intensyvaus naudojimo miškų ir miškingų teritorijų zonas** (indeksas Pagrindiniame brėžinyje - M1; M3), kurioje tvarkymas siejamas su intensyvaus bioproductinio naudojimu gamtiniu požiūriu palankiose miškų ir žemės ūkiui teritorijose, kurios pasižymi dominuojančiu patikimu geoekologiniu potencialu bei mažesniu ekologiniu jautrumu.
- **Tausojančio naudojimo miškų ir miškingų teritorijų zona** (indeksai Pagrindiniame brėžinyje - M2; M4), kurioje skatinamas tausojamasis bei ekologinis ūkininkavimas gamtiniame karkase, susijęs su kraštovaizdžio natūralumo apsauga: išlaikymu, saugojimu, palaikymu, stiprinimu, kraštovaizdžio natūralumą atkuriančių elementų grąžinimu ir gausinimu.
- **Rekreacinio naudojimo miškų ir miškingų teritorijų zona** (indeksas Pagrindiniame brėžinyje – M5), kurioje didėjantys rekreacijos, turizmo ir estetiško natūralaus kraštovaizdžio išsaugojimo poreikiai įpareigoja pritaikyti miškus rekreacijai ir plėsti miškų plotus pasyvios ir aktyvios rekreacijos zonose, prie miestų ir miestelių, kai kurių vandens telkinių, kelių, gerinant kultūros vertybių apsaugą ir naudojimą.

Teritorijos tvarkymas:

- Miškas atkuriamas ir įveisiamas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos miškų įstatymu ir Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr. D1-199 „Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų patvirtinimo“, parengus šiuose nuostatuose nurodytus projektus. Miškas privačioje ne miško žemėje veisiamas vadovaujantis Miško įveisimo privačioje ne miško žemėje tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 3D-130/D1-144 „Dėl Miško įveisimo privačioje ne miško žemėje tvarkos aprašo patvirtinimo“. Valstybinėje žemėje miškas įveisiamas, vadovaujantis žemės reformos žemėtvarkos projektuose suprojektuotais sklypais miškui veisti.
- Miškų ir miškingų teritorijų funkcinėse zonose įsiterpusių esamų išsklaidyto² užstatymo pavienių teritorijų (sodybų) tvarkymas siejamas su esamų užstatymo rodiklių didinimu iki 20% esamuose užstatytuose žemės sklypuose, siekiant teritorijos efektyvumo užtikrinimo ir gyvenimo kokybės gerinimo.
- Miškų ir miškingų teritorijų funkcinėse zonose įsiterpusiuose žemės ūkio paskirties teritorijose galima gyvenamosios ir negyvenamosios paskirties pastatų statyba kuriant

² Išsklaidyto užstatymo teritorijoms priskiriamos pavienės gyvenamųjų pastatų, negyvenamųjų pastatų, inžinerinių statinių teritorijos kaimų teritorijose ir ūkininkų sodybos.

ūkininko sodybas³ ir/ar su kitos paskirties (ūkio, kaimo turizmo) pastatais reikalingais ūkininko veiklai vykdyti pagal parengtą kaimo plėtros žemėtvarkos projektą.

- Miškų ir miškingų teritorijų funkcinėse zonose esančiose saugomose teritorijose ūkininko sodybos gali būti kuriamos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatyme numatytais atvejais ir numatytomis sąlygomis bei šių saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytose vietose. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo 11 straipsnio 1 punktu, saugomose teritorijose ūkininko sodybos pastatų statyba turi būti nustatyta saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentais nustatytose vietose.
- Miškų ir miškingų teritorijų funkcinėse zonose įsiterpusiose žemės ūkio plotuose specializuotų žemės ūkio, ūkininkų ūkių su kitos paskirties ((fermų, ūkio, šiltnamių) pastatais statyba galima, išskyrus atvejį kai numatoma plėtoti ūkines veiklas, kurioms išduodami Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai, pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. liepos 19 d. įsakymu Nr. D1-528 patvirtintų Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių reikalavimus, ar kiti Taršos leidimai.

Galimos žemės naudojimo paskirtys ir naudojimo būdai:

- Galimos žemės naudojimo paskirtys: miškų ūkio žemės paskirtis, konservacinė žemės paskirtis, vandens ūkio žemės paskirtis ir kita žemės paskirtis.
- Naudojimo būdai: galimi visi žemės sklypų naudojimo būdai pagal Žemės naudojimo būdų turinio aprašą esantys konservacinės paskirties žemės, miškų ūkio paskirties žemės, vandens ūkio paskirties, kitos paskirties žemės (tik susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos; susisiekimo ir inžinerinių koridorių teritorijos).
- Miškų ūkio žemės paskirtis keičiama vadovaujantis Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalimi, tik šio straipsnio nustatytais išimtiniais atvejais.
- Žemės ūkio paskirties žemė keičiama į visas Žemės naudojimo būdų turinio apraše nurodytas žemės paskirtis ir šių paskirčių grupėse nurodytus žemės sklypų naudojimo būdus, išskyrus kitos paskirties žemę, kurioje keitimas galimas tik į susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijų, susisiekimo ir inžinerinių koridorių teritorijų žemės sklypų naudojimo būdus.
- Vandens ūkio žemės paskirtis į kitas žemės paskirtis nekeičiama.
- Konservacinė žemės paskirtis į kitas žemės naudojimo paskirtis nekeičiama, išskyrus atvejį kai panaikinama kultūros vertybės apsauga.

Miško žemės įveisimas ir pavertimas kitomis naudmenomis:

- Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje galimas miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis vadovaujantis Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalimi, tik šio straipsnio nustatytais išimtiniais atvejais: valstybei svarbiems projektams įgyvendinti; inžinerinės infrastruktūros teritorijoms, apimančioms komunikacinius koridorius, inžinerinius tinklus, susisiekimo komunikacijas ir aptarnavimo objektus, formuoti; visuomeninės paskirties, bendrojo naudojimo ir atskirųjų želdynų teritorijoms formuoti; teritorijose, skirtose krašto apsaugos tikslams; buvusioms sodyboms privačioje miško žemėje atstatyti Vyriausybės nustatyta tvarka; teisėtai pastatyto pastato arba pastato kartu su jo priklausiniais,

³ Ūkininko sodyba - nuosavybės teise priklausančiame žemės sklype pastatytas vienas gyvenamosios paskirties pastatas su pagalbinio ūkio ir kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių, kaimo turizmo) pastatais reikalingais ūkininko veiklai vykdyti. Statyba galima teisės aktų nustatyta tvarka parinkus vietą statybai ir parengus statinių projektus.

Nekilnojamojo turto registre įregistruoto kaip atskiro nekilnojamojo turto objekto (pagrindinio daikto), sklypui formuoti;

- Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 4 p. nurodyta išimtis taikoma ir miškų ūkio paskirtis keičiama pagal poreikį, sprendinių įgyvendinimo laikotarpyje galimas detaliam išžvalgytuose naudojamuose telkiniuose atlikus planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūras.
- Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis vykdomas vadovaujantis LR Miškų įstatymo nuostatomis ir Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašu, patvirtintu LRV 2011-09-28 nutarimu Nr. 1131.
- Tikslus miško žemės paverčiamos kitomis naudmenomis plotas ir vieta nustatomi žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose (vietovės lygmens bendruosiuose planuose ir detaliuosiuose planuose), specialiojo planavimo dokumentuose ir valdos projektuose. Miškų įstatymo nurodytais atvejais, kada miško žemė gali būti paverčiama kitomis naudmenomis, kai konkretūs objektai nenumatyti, jie teisės aktų nustatyta tvarka gali būti numatomi parengus detaliojo teritorijų planavimo dokumentą ar formavimo pertvarkymo projektą.
- Savivaldybės teritorijoje sprendinių įgyvendinimo laikotarpyje konkretizuojamos teritorijos, kurioms potencialiai gali būti taikoma miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis. Bendras miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis teritorijų plotas apie 162,08 ha. Teritorijos pažymėtos pridedamoje Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis schemeje.

2. **Žemės ūkio teritorijų zona** - polifunkcinės agrarinės teritorijos kaimo gyvenamosiose vietovėse, kuriose dominuoja žemės ūkio paskirties žemė. Žemės ūkio teritorijų funkcinių zonų naudojimo reikalavimai diferencijuoti pagal jų bendrą kraštovaizdžio pobūdį, kraštovaizdžio naudojimo pobūdį, kraštovaizdžio gamtinį pobūdį, gamtinės sąskaidos raiškumą, funkcinių prioritetą ir naudojimo intensyvumą (žiūr. 3 skyrių ir 1 PRIEDĄ „Teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai“). Savivaldybės teritorijoje išskiriami 5 žemės ūkio funkcinių zonų tipai:

- **Intensyvaus naudojimo žemės ūkio teritorijų zonos** (indeksas Pagrindiniame brėžinyje - Z1, Z3), kurioje siekiama racionalaus žemės naudojimo auginant prekybei produkcijai dirvožemių savybes geriausiai atitinkančius augalus, mažiau našiose žemėse pasėlių struktūra pritaikant gyvulininkystės vystymui. Skatinamas ūkių stambinimas ir konsolidacijos projektų rengimas;
- **Tausojančio naudojimo žemės ūkio teritorijų zonos** (indeksai Pagrindiniame brėžinyje - Z2; Z4), kuriose skatinamas tausojamasis bei ekologinis ūkininkavimas gamtiniame karkase, susijęs su kraštovaizdžio natūralumo apsauga: išlaikymu, saugojimu, palaikymu, stiprinimu, kraštovaizdžio natūralumą atkuriančių elementų grąžinimu ir gausinimu.
- **Rekreacinio naudojimo žemės ūkio teritorijų zona** (indeksas Pagrindiniame brėžinyje - Z5), kurioje skatinamas kaimo turizmas ir kita alternatyvi žemės ūkiui veikla. Plėtojimas siejamas su esamų vertingiausiais estetiniais ištekliais pasižyminčių teritorijų išlaikymu, rekreacinio kraštovaizdžio formavimu su rekreacijai palankia aplinka bei reikalinga infrastruktūra. Prioritetas teikiamas kaimo turizmo sodybų steigimui.

Teritorijos tvarkymas:

- **Intensyvaus naudojimo žemės ūkio teritorijų zonų** (indeksas Pagrindiniame brėžinyje - Z1, Z3) žemės sklypuose galima gyvenamosios ir negyvenamosios paskirties pastatų statyba kuriant ūkininko sodybas ir/ar su kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių, kaimo turizmo) pastatais reikalingais ūkininko veiklai vykdyti pagal parengtą kaimo plėtros žemėtvarkos

projektą. Ūkininkų sodybų kūrimas galimas pagal funkcinės zonos (kraštovaizdžio tvarkymo zonos) nustatytus privalomuosius naudojimo reikalavimus. Statant žemės ūkio kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių, kaimo turizmo), plečiant esamas specializuotų ūkių teritorijas ir steigiant naujas, galima su sąlyga, kad žemės ūkio veikla nesudaro neigiamo poveikio greta esamoms ir numatomoms veikloms. Žemės ūkio specializuoti ūkiai gali steigtis konvertuojant arba modernizuojant esamus veikiančius arba esamus apleistus žemės ūkio gamybinius kompleksus ir naujose teritorijoje. Žemės ūkio teritorijos konversija į pramonės ir sandėliavimo teritorijas galima pagal 8 skyriaus 2.9 p.

- **Tausojančio naudojimo teritorijų zonų** (indeksai Pagrindiniame brėžinyje - Z2; Z4), žemės sklypuose galima gyvenamosios ir negyvenamosios paskirties pastatų statyba kuriant ūkininko sodybas ir/ar su kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių, kaimo turizmo) pastatais reikalingais ūkininko veiklai vykdyti pagal parengtą kaimo plėtros žemėtvarkos projektą. Draudžiama plėtoti ūkinės veiklas, kurioms išduodami Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai ar kiti Taršos leidimai. Esamų išsklaidyto užstatymo pavienių teritorijų (sodybų) tvarkymas siejamas su esamų užstatymo rodiklių didinimu iki 40% esamuose užstatytuose žemės sklypuose, siekiant teritorijos efektyvumo užtikrinimo ir gyvenimo kokybės gerinimo.
- **Rekreacinio naudojimo žemės ūkio teritorijų zonose** specializuotų žemės ūkio, ūkininkų ūkių su kitos paskirties ((fermų, ūkio, šiltnamių) pastatų statyba negalima; esamų išsklaidyto užstatymo pavienių teritorijų (sodybų) tvarkymas siejamas su esamų užstatymo rodiklių didinimu esamuose užstatytuose žemės sklypuose, siekiant teritorijos efektyvumo užtikrinimo ir gyvenimo kokybės gerinimo. Naujų išsklaidyto užstatymo pavienių teritorijų plėtojimas siejamas tik su ūkininkų sodybų ir/ar kitos paskirties (kaimo turizmo) pastatais formavimu, kai žemės sklypo plotas ne mažesnis kaip 2,0 ha. Draudžiama plėtoti ūkinės veiklas, kurioms išduodami Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai ar kiti Taršos leidimai.
- Pastatai, kurie susiję su kelių transporto priemonių ir eismo dalyvių aptarnavimu, gali būti statomi su keliais besiribojančiuose žemės sklypuose pakeitus žemės paskirtį į kitą (komercinės paskirties objektų teritorijos naudojimo būdą).
- Visuose funkcinė zonų tipuose atliekami sausavimo sistemų rekonstrukcijos darbai, panaudojant ES ir nacionalinio biudžeto paramos priemones.
- Visuose funkcinė zonų tipuose galimas miško įveisimas žemės ūkiui mažiau tinkamuose ir nuskurdintuose plotuose.

Galimos žemės naudojimo paskirtys ir naudojimo būdai:

- Galimos žemės naudojimo paskirtys: miškų ūkio žemės paskirtis, konservacinė žemės paskirtis, vandens ūkio žemės paskirtis ir kita žemės paskirtis.
- Naudojimo būdai: galimi visi žemės sklypų naudojimo būdai pagal Žemės naudojimo būdų turinio aprašą esantys konservacinės paskirties žemės, miškų ūkio paskirties žemės, vandens ūkio paskirties, kitos paskirties žemės (tik susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos; susisiekimo ir inžinerinių koridorių teritorijos, o išimtiniais atvejais – į pramonės ir sandėliavimo naudojimo būdą (žr. 8 skyriaus 2.9 p.)) grupėse.
- Miškų ūkio žemės paskirtis keičiama vadovaujantis Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalimi, tik šio straipsnio nustatytais šiais išimtiniais atvejais.
- Žemės ūkio paskirties žemė keičiama į visas Žemės naudojimo būdų turinio apraše nurodytas žemės paskirtis ir šių paskirčių grupėse nurodytus žemės sklypų naudojimo būdus,

išskyrus kitos paskirties žemė, kurioje keitimas galimas tik į susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijų, susisiekimo ir inžinerinių koridorių teritorijų žemės sklypų naudojimo būdus, o išimtiniais atvejais – į pramonės ir sandėliavimo naudojimo būdą (žiūrėti 8 skyriaus 2.9 p.).

- Vandens ūkio žemės paskirtis į kitas žemės paskirtis nekeičiama.
- Konservacinė žemės paskirtis į kitas žemės naudojimo paskirtis nekeičiama, išskyrus atvejį kai panaikinama kultūros vertybės apsauga.

3. Vandenių zona - funkcinė zona, kurioje dominuoja Žemės įstatymo 26 straipsnyje nurodyta vandens ūkio paskirties žemė. Funkcinei zonai priskiriami rekreaciniai vandens telkiniai. Intensyviai rekreaciniam pritaikymui tinkami vandenys išskirti didesniuose, nei 25 ha ploto valstybiniuose vandens telkiniuose (Pagrindiniame brėžinyje indeksas – H1). Ekosistemas saugantys vandens telkiniai, bendro naudojimo vandens telkiniai, ūkinei veiklai naudojami vandens telkiniai įeina į kitas funkcines zonas.

Teritorijos tvarkymas:

- Paviršinių vandenų naudojimą, valdymą ir saugojimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos vandens įstatymas (1997 m. spalio 21 d. Nr. VIII-474 su vėlesniais pakeitimais).
- Rekreaciniai vandens telkiniai naudotini mėgėjiškai žūklei, vandens sportui, poilsiui ir turizmui. Ši funkcija būdinga vaizdingo kraštovaizdžio vandens telkiniams ir kurie tinkami pasyviai arba aktyviai poilsiui – vandens turizmui, medžioklei, vandens sportui, meškeriojimui.
- Vandens telkinių, esančių Varnių ir Pagramančio regioniniuose parkuose, Vainuto biosferos poligone ir valstybiniuose draustiniuose, naudojimas ir veiklos juose reglamentuojamos šių saugomų teritorijų nuostatuose bei jų specialiojo planavimo dokumentuose, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatyme, Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatuose bei kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose veiklą saugomose teritorijose.

Galimos žemės naudojimo paskirtys ir naudojimo būdai:

- Galimos žemės naudojimo paskirtys: vandens ūkio paskirties žemė.
- Galimi naudojimo būdai: rekreaciniams vandens telkiniams nustatoma vandens ūkio žemės paskirtis ir rekreacinių vandenų žemės sklypų naudojimo būdas. Kitiems vandens telkiniams galimi visi žemės sklypų naudojimo būdai pagal Žemės naudojimo būdų turinio aprašą esantys vandens ūkio paskirties žemės grupėje.
- Vandens ūkio žemės paskirtis į kitas žemės paskirtis nekeičiama. Funkcinėje zonoje, kurioje vandens ūkio paskirtis praranda savo prasmę ir pirminę funkciją, nustatoma besiribojančios funkcinės zonos žemės paskirtis ir galimi visi žemės sklypų naudojimo būdai pagal Žemės naudojimo būdų turinio aprašą esantys šios paskirties grupėje.

4. Konservacinės teritorijos zona – funkcinė zona, kurioje dominuoja Žemės įstatymo 27 straipsnyje nurodyta konservacinės paskirties žemė (indeksas Pagrindiniame brėžinyje - C).

Teritorijos tvarkymas:

- Kultūros paveldo objektų teritorijos, žemės sklypai, patenkantys į kultūros paveldo objektų teritorijas tvarkomi pagal nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos reglamentus, o tvarkyba atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 23 straipsniu.

Galimos žemės naudojimo paskirtys ir naudojimo būdai:

- Galimos žemės naudojimo paskirtys: konservacinės paskirties žemė.
- Galimi naudojimo būdai: kultūros paveldo objektų žemės sklypų naudojimo būdas.
- Konservacinė žemės paskirtis į kitas žemės paskirtis nekeičiama, išskyrus atvejį kai panaikinama kultūros vertybės teisinė apsauga. Funkcinėje zonoje, kurioje panaikinama teisinė apsauga, nustatoma besiribojančios funkcinės zonos žemės paskirtis ir galimi visi žemės sklypų naudojimo būdai pagal Žemės naudojimo būdų turinio aprašą esantys šios paskirties grupėje.

1.3.2. URBANIZUOTŲ IR URBANIZUOJAMŲ TERITORIJŲ FUNKCINĖS ZONOS

1. **Šilalės miesto urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų zona** - intensyvios kompaktiškos urbanizacijos polifunkcinė savivaldybės centro teritorija (indeksas pagrindiniame brėžinyje – U1). Funkcinė zona skirta visų tipų gyvenamosios paskirties pastatų kvartalų, paslaugų, socialinės infrastruktūros, specializuotų kompleksų, sodininkų bendrijų, pramonės ir sandėliavimo, inžinerinės infrastruktūros pastatų ir statinių, bendro naudojimo erdvių ir atskirųjų želdynų plėtojimui. Vystoma prioritentinė savivaldybės infrastruktūra.

Teritorijos tvarkymas:

- Šilalės miesto teritorijos tvarkymo ir naudojimo reikalavimai nustatyti Šilalės miesto teritorijos bendrojo plano keitime (TPDR, T00094709) ir Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitime nedetalizuojami.
- Miesto teritorijoje formuojamos didelio, vidutinio ir mažo užstatymo intensyvumo kompaktiško užstatymo teritorijos, numatant modernizavimo, konversijos, saugojimo ir naujos plėtros plėtojimo būdus. Prioritetas teikiamas esamų užstatytų teritorijų užbaigimui, regeneravimui, tankinimui, darnaus būsto plėtrai, kokybiškų vietinių paslaugų, efektyviam mobilumo ir optimalios susisiekimo infrastruktūros užtikrinimui, bemotorio transporto vystymui, viešųjų ir žaliųjų erdvių formavimui. Pagal poreikį galimas inžinerinės, susisiekimo, socialinės, rekreacinės infrastruktūros tolimesnis plėtojimas ir neužstatytų teritorijų urbanizavimas.
- Teritorija tvarkoma atliekant kvartalų kompleksinį atnaujinimą (modernizavimą).

Galimos žemės naudojimo paskirtys ir naudojimo būdai:

- Galimos žemės naudojimo paskirtys ir naudojimo būdai nustatyti Šilalės miesto teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniuose (TPDR, T00094709).

2. **Miestų ir miestelių įtakos zonos intensyvios plėtros urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų zona** - intensyvios kompaktiškos urbanizacijos polifunkcinė urbanistinių centrų plėtros teritorija (indeksas pagrindiniame brėžinyje – U2), kuri betarpiškai susijusi urbanistiniais, funkciniais ir socialiniais ryšiais su urbanistiniu centru. Funkcinė zona skirta polifunkcinių kompaktiškų struktūrų nuosekliam vystymui: visų tipų gyvenamosios paskirties pastatų kvartalų, paslaugų, socialinės infrastruktūros, specializuotų kompleksų, pramonės ir sandėliavimo, inžinerinės infrastruktūros pastatų ir statinių statybai, bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų formavimui. Vystoma prioritentinė savivaldybės infrastruktūra.

Teritorijos tvarkymas:

- Šilalės, Kvėdarnos ir Pajūrio urbanistinių centrų priemiestinėse plėtros teritorijose prioritetą teikiamas nuosekliam esamų urbanistinių struktūrų užbaigimui, konversijai, regeneravimui,

tankinimui, darnaus būsto plėtrai, darbo vietų, kokybiškų vietinių paslaugų, efektyviam mobilumo ir optimalios susisiekimo infrastruktūros užtikrinimui, viešųjų ir žaliųjų erdvių formavimui. Pagal poreikį galimas inžinerinės, susisiekimo, socialinės, rekreacinės infrastruktūros tolimesnis plėtojimas ir neužstatytų teritorijų urbanizavimas laikantis kontekstualių užstatymo parametrų. Su urbanistiniais centrais besiribojančiose teritorijose vystomas nuoseklus, tęstinis gatvių ir bemotorio transporto tinklas. Formuojant naujo užstatymo gyvenamųjų teritorijų kvartalus, turi būti kompleksiskai sprendžiama inžinerinė ir socialinė infrastruktūra, rezervuojamos teritorijos šios infrastruktūros plėtrai.

- Priemiestinės plėtos zonos Šilų-Balsių k., Vingininkų-Struikų k., Dirkontų-Šėrikų k. konsoliduojamos su Šilalės miesto teritorija, priemiestinės plėtos zona Grimzdų k. konsoliduojama su Kvėdarnos miestelio teritorija, priemiestinės plėtos zona Tubūčių k. konsoliduojama su Pajūrio miestelio teritorija. Išlaikomi miesto ir miestelių susisiekimo ir inžineriniai ryšiai su priemiestinėmis teritorijomis, užtikrinamas Šilalės miesto, Kvėdarnos ir Pajūrio miestelių urbanistinės ir funkcinės struktūros tęstinumas.
- Kvėdarnos miestelio priemiestinės plėtos teritorijos vystymui Grimzdų kaimo teritorijoje rengiamas kompleksinis teritorijų planavimo dokumentas - vietovės lygmens bendrasis planas M 1:5000 arba M 1: 2000.
- Pajūrio miestelio priemiestinės plėtos teritorijos vystymui Tubūčių kaimo teritorijoje rengiamas kompleksinis teritorijų planavimo dokumentas - vietovės lygmens bendrasis planas M 1:5000 arba M 1: 2000.
- Priemiestinėse plėtos zonose ūkininkų ūkių, ūkininkų sodybų ir/ar kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių, kaimo turizmo) pastatų statyba negalima.
- Priemiestinės plėtos zonose negalima ūkinė veikla, kuriai turi būti išduotas Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas, ir ūkinė veikla, susijusi su atliekų tvarkymu ir atliekų perdirbimu.

Galimos žemės paskirtys ir naudojimo būdai:

- Galimos žemės naudojimo paskirtys: kita žemės paskirtis, konservacinė žemės paskirtis, miškų ūkio žemės paskirtis ir vandens ūkio žemės paskirtis.
- Naudojimo būdai: galimi visi žemės sklypų naudojimo būdai pagal Žemės naudojimo būdų turinio aprašą esantys konservacinės paskirties žemės, miškų ūkio paskirties žemės, vandens ūkio paskirties, kitos paskirties žemės (išskyrus atliekų saugojimo, rūšiavimo ir utilizavimo (sąvartynai) teritorijas) grupėse.
- Žemės ūkio paskirties žemė keičiama į visas Žemės naudojimo būdų turinio apraše nurodytas žemės paskirtis ir šių paskirčių grupės nurodytus žemės sklypų naudojimo būdus. Žemės ūkio paskirties žemė gali būti naudojama pagal nustatytą žemės naudojimo būdą ir į kitus Žemės naudojimo būdų turinio apraše nurodytus žemės ūkio paskirties žemės sklypų naudojimo būdus nekeičiama.
- Miškų ūkio žemės paskirtis keičiama vadovaujantis Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalimi, tik šio straipsnio nustatytais šiais išimtiniais atvejais.
- Vandens ūkio žemės paskirtis į kitas žemės paskirtis nekeičiama.
- Konservacinė žemės paskirtis į kitas žemės naudojimo paskirtis nekeičiama, išskyrus atvejį kai panaikinama kultūros vertybės apsauga.

3. Pirmo prioriteto intensyvios plėtos gyvenamųjų vietovių urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų zona - prioritetinio vystymo intensyvios kompaktiškos urbanizacijos integracijos centrai ir kiti vietiniai centrai su dominuojančia gyvenamąja funkcija, išvystyta inžinerine ir socialine infrastruktūra

(indeksas Pagrindiniame brėžinyje – U-3): Kvėdarnos mst., Pajūrio mst., Upynos mst., Kaltinėnų mst., ir Laukuvos mst. Funkcinė zona skirta visų tipų gyvenamosios paskirties pastatų kvartalų, paslaugų, socialinės infrastruktūros, rekreacinės infrastruktūros, specializuotų kompleksų, pramonės ir sandėliavimo, inžinerinės infrastruktūros pastatų ir statinių statybai, bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų formavimui. Vystoma prioritentinė savivaldybės infrastruktūra.

Teritorijų tvarkymas:

- Taikomi daugiafunkciškumo ir kompaktiškumo plėtros principai. Užstatytų ir užstatomų teritorijų plėtojimas siejamas su esamų užstatytų teritorijų vidinių resursų panaudojimu, fizinės ir funkcinės struktūros atnaujinimu: regeneravimu, modernizavimu, tankinimu ir konversija. Kvėdarnos mst., Pajūrio mst., Upynos mst., Kaltinėnų mst., ir Laukuvos mst., turinčiuose institucinių požymių, numatomas socialinės infrastruktūros išlaikymas ir plėtra pagal poreikį, sudaromos teritorinės prielaidos įvairioms ekonominėms veikloms, verslui, specializuotai gamybai.
- Pajūrio miestelio teritorija vystoma vadovaujantis Šilalės rajono savivaldybės dalies – Pajūrio miestelio teritorijos bendruoju planu (TPDR, T00070583).
- Upynos miestelio teritorija vystoma vadovaujantis Šilalės rajono savivaldybės dalies – Upynos miestelio teritorijos bendruoju planu (TPDR, T00070595).
- Kaltinėnų miestelio teritorija vystoma vadovaujantis Šilalės rajono savivaldybės dalies – Kaltinėnų miestelio teritorijos bendruoju planu (TPDR, T00001247).
- Laukuvos miestelio teritorija vystoma vadovaujantis Šilalės rajono savivaldybės dalies – Laukuvos miestelio teritorijos bendruoju planu (TPDR, T00070571).
- Kvėdarnos miestelio teritorija vystoma vadovaujantis Šilalės rajono savivaldybės dalies – Kvėdarnos miestelio teritorijos bendruoju planu (TPDR, T00070575);
- Funkcinėse zonose negalima ūkinė veikla, kuriai turi būti išduotas Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas, ir ūkinė veikla, susijusi su atliekų tvarkymu ir atliekų perdirbimu.
- Ūkininkų ūkių, ūkininkų sodybų ir/ar kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių ir kaimo turizmo) pastatų statyba negalima.

Galimos žemės paskirtys ir naudojimo būdai:

- Galimos žemės naudojimo paskirtys ir naudojimo būdai nustatomi Kvėdarnos, Pajūrio, Upynos ir Laukuvos miestelių teritorijų bendrųjų planų sprendiniuose.

4. Antro prioriteto ekstensyvos plėtros gyvenamųjų vietovių urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų zona - neprioritetinio vystymo kompaktiškos urbanizacijos gyvenamosios vietovės su dominuojančia gyvenamąja funkcija, dalinai išvystyta inžinerine ir socialine infrastruktūra (indeksas Pagrindiniame brėžinyje – U-4). Šiai teritorijų grupei priskiriamos 23 miestelių ir kaimų gyvenviečių teritorijos, nepriskirtos prioritetinės plėtros funkcinėms zonoms.

Teritorijų tvarkymas:

- Taikomi daugiafunkciškumo ir kompaktiškumo plėtros principai. Užstatytų ir užstatomų teritorijų plėtojimas siejamas su esamos struktūros papildymu naujais elementais, esamų neefektyviai naudojamų urbanizuotų teritorijų pertvarkymu urbanistinėmis priemonėmis, nuosekliu esamų kompaktiško užstatymo užbaigimu laikantis kontekstualių užstatymo parametrų, žaliųjų plotų sistemos vystymu, nuosekliu ir tęstiniu gatvių ir bėmutorio transporto tinklo vystymu. Pagal poreikį galimas inžinerinės, susisiekimo, socialinės, rekreacinės infrastruktūros tolimesnis plėtojimas. Bijotų, Bilionių, Žadeikių, Didkiemio Tenenių urbanistiniuose centruose, turinčiuose institucinių požymių, numatomas socialinės

infrastruktūros išlaikymas ir plėtra pagal poreikį, sudaromos teritorinės prielaidos įvairioms ekonominėms veikloms, verslui, specializuotai gamybai, žemės ūkio veiklų aptarnavimui.

- Funkcinių zonų užstatytų teritorijų plėtojimas realizuojamas vadovaujantis visos funkcinės zonos ir/ar sklypų grupių (kvartalų) detalieisiais planais.
- Galima ūkinė veikla, kuri nesukelia neigiamo poveikio aplinkai. Negalima ūkinė veikla, kuriai turi būti išduotas Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas, ir ūkinė veikla, susijusi su atliekų tvarkymu ir atliekų perdirbimu.
- Ūkininkų ūkių, ūkininkų sodybų ir/ar kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių, kaimo turizmo) pastatų statyba negalima.

Galimos žemės paskirtys ir naudojimo būdai:

- Galimos žemės naudojimo paskirtys: kita žemės paskirtis, konservacinė žemės paskirtis, miškų ūkio žemės paskirtis ir vandens ūkio žemės paskirtis.
- Naudojimo būdai: galimi visi žemės sklypų naudojimo būdai pagal Žemės naudojimo būdų turinio aprašą esantys konservacinės paskirties žemės, miškų ūkio paskirties žemės, vandens ūkio paskirties, kitos paskirties žemės (išskyrus atliekų saugojimo, rūšiavimo ir utilizavimo (sąvartynai) teritorijas) grupėse.
- Žemės ūkio paskirties žemė keičiama į visas Žemės naudojimo būdų turinio apraše nurodytas žemės paskirtis ir šių paskirčių grupės nurodytus žemės sklypų naudojimo būdus. Žemės ūkio paskirties žemė gali būti naudojama pagal nustatytą žemės naudojimo būdą ir į kitus Žemės naudojimo būdų turinio apraše nurodytus žemės ūkio paskirties žemės sklypų naudojimo būdus nekeičiama.
- Miškų ūkio žemės paskirtis keičiama vadovaujantis Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalimi, tik šio straipsnio nustatytais šiais išimtiniais atvejais.
- Vandens ūkio žemės paskirtis į kitas žemės paskirtis nekeičiama.
- Konservacinė žemės paskirtis į kitas žemės naudojimo paskirtis nekeičiama, išskyrus atvejį kai panaikinama kultūros vertybės apsauga.

5. Specializuotų kompleksų zona – funkcinė zona, kurioje dominuoja teritorijos, skirtos specifinei veiklai (indeksai Pagrindiniame brėžinyje – SK1 ir SK2).

Teritorijų tvarkymas:

- Funkcinę zona (indeksas - SK1) priskirta ekologinių ribojimų nekeliančiai teritorijai, kurioje dominuoja miškų ūkio naudmenos ir yra numatomas miškingo kraštovaizdžio formavimas taikant ūkinės funkcijos konversiją specifinių socialinių ir aplinkosauginių poreikių užtikrinimui. Ringių miško masyve ūkinė veikla yra siejama su bioprodukcinio naudojimo funkcinė konversija prioritetą teikiant krašto gynybos funkcinėi konversijai (kariniam poligonui). Siekiant užtikrinti Nacionalinio saugumo strategijoje nurodytus Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesus įkurtas Šilalės poligonas, kurio plotas – 2 343 ha, iš jo apie 1109 ha lokalizuojasi Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje. Teritorija tvarkoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos Lietuvos kariuomenės Tauragės karinio poligono ir Lietuvos kariuomenės Šilalės rajono karinio poligono įstatyme (LRS, 2024-11-07 Nr. XIV-3051) nustatyto reglamentavimu.
- Funkcinėje zonoje (indeksas – SK2) plėtojama ūkinė veikla, susijusi su šaudyklos sporto komplekso ir kitų karinių pramogų vystymu.

Galimos žemės paskirtys ir naudojimo būdai:

- Galimos žemės naudojimo paskirtis: kita žemės paskirtis.
- Naudojimo būdai funkcinėje zonoje (indeksas – SK1): teritorijos krašto apsaugos tikslams.

- Naudojimo būdai funkcinėje zonoje (indeksas – SK2): komercinės paskirties objektų teritorijos, rekreacinės teritorijos.
- Miškų ūkio žemės paskirtis keičiama vadovaujantis Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalimi, tik šio straipsnio nustatytais šiais išimtiniais atvejais, ir Lietuvos Respublikos Lietuvos kariuomenės Tauragės karinio poligono ir Lietuvos kariuomenės Šilalės rajono karinio poligono įstatymu.
- Žemės ūkio žemės paskirtis keičiama į kitą žemės paskirtį funkcinėje zonoje (indeksas – SK1) tik į teritorijos krašto apsaugos tikslams žemės sklypo naudojimo būdą.
- Žemės ūkio žemės paskirtis keičiama į kitą žemės paskirtį funkcinėje zonoje (indeksas – SK2) tik į komercinės paskirties objektų teritorijos ir rekreacinės teritorijos žemės sklypų naudojimo būdus.

8. Pramonės ir sandėliavimo zona – funkcinė zona, kurioje dominuoja gamybinė ar kita panaši ūkinė veikla su šių veiklų aptarnavimui reikalinga susisiekimo, inžinerine, paslaugų ir kita infrastruktūra (indeksas Pagrindiniame brėžinyje – PR).

Teritorijų tvarkymas:

- Teritorijų plėtojimas realizuojamas vadovaujantis visos funkcinės zonos ir/ar sklypų grupių (kvartalų) detaliesiais planais.
- Teritorijos plėtojimas siejamas su ištisiniu žemės naudmenų struktūros pakeitimu siekiant plėtoti polifunkcines zonas, kuriose dominuoja paslaugų, sandėliavimo ir pramonės ūkinė veikla, formuojami pramonės rajonai.
- Galima nauja gamybinė ar kita panaši ūkinė veikla, esamų teritorijų konversija į pramonės ir sandėliavimo teritorijų naudojimo būdą ir naujų pramonės ir sandėliavimo teritorijų naudojimo būdo teritorijų planavimas, tačiau planuojama ūkinė veikla, kuri susijusi su atliekų tvarkymu ir atliekų perdirbimu, negalima. Esama gamybinė ar kita panaši ūkinė veikla gali būti plečiama tik tokiu atveju, jei ši veikla neapribos gretimų žemės sklypų konversijos galimybių.
- Galima pramonės ir sandėliavimo ūkinė veikla, kuriai turi būti išduotas Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai, pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. liepos 19 d. įsakymu Nr. D1-528 patvirtintų Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių reikalavimus, ir/ar Taršos leidimas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. D1-259 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. liepos 16 d. įsakymo Nr. D1-425 redakcija) Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių reikalavimais.
- Gamybinė ar kita panaši ūkinė veikla privalo atitikti higienos normų reikalavimus ir neturi daryti neigiamo poveikio aplinkai ir gyventojams. Įmonių, įsikursiančių šiose zonose sanitarinės apsaugos zonos neturėtų peržengti teritorijos sklypo ribų. Vykiant pramonės ir sandėliavimo teritorijų plėtrą, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka, turi būti atliekamos poveikio aplinkai vertinimo (PAV) ir poveikio visuomenės sveikatai vertinimo (PVSV) procedūros. Jų metu identifikuojami konkrečių objektų/veiklų sukelti poveikiai aplinkai bei visuomenės sveikatai ir saugumui, numatomos konkrečios priemonės galimiems poveikiams išvengti, sumažinti ar kompensuoti.
- Ūkininkų ūkių, ūkininkų sodybų, kaimo turizmo ir gyvenamųjų pastatų statyba negalima.

Galimos žemės paskirtys ir naudojimo būdai:

- Galimos žemės naudojimo paskirtys: kita žemės paskirtis, miškų ūkio žemės paskirtis, konservacinės žemės paskirtis ir vandens ūkio žemės paskirtis.
- Naudojimo būdai: galimi visi žemės sklypų naudojimo būdai pagal Žemės naudojimo būdų turinio aprašą esantys konservacinės paskirties žemės, miškų ūkio paskirties žemės, vandens ūkio paskirties, kitos paskirties žemės (išskyrus vienbučių ir dvibučių pastatų, daugiabučių gyvenamųjų pastatų ir bendrabučių teritorijas, visuomeninės paskirties teritorijas) grupėse.
- Žemės ūkio paskirties žemė keičiama į visas Žemės naudojimo būdų turinio apraše nurodytas žemės paskirtis ir šių paskirčių grupių nurodytus žemės sklypų naudojimo būdus, išskyrus kitos paskirties žemės vienbučių ir dvibučių pastatų, daugiabučių gyvenamųjų pastatų ir bendrabučių teritorijas žemės sklypų teritorijas).
- Žemės ūkio paskirties žemė gali būti naudojama pagal nustatytą žemės naudojimo būdą ir į kitus Žemės naudojimo būdų turinio apraše nurodytus žemės ūkio paskirties žemės sklypų naudojimo būdus nekeičiama.
- Miškų ūkio žemės paskirtis keičiama vadovaujantis Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalimi, tik šio straipsnio nustatytais šiais išimtiniais atvejais.
- Vandens ūkio žemės paskirtis į kitas žemės paskirtis nekeičiama.
- Konservacinė žemės paskirtis į kitas žemės naudojimo paskirtis nekeičiama, išskyrus atvejį kai panaikinama kultūros vertybės apsauga.

9. Rekreacinių teritorijų zona – funkcinės zonos, kurios skirtos rekreacinių funkcijų plėtojimui: pramogų, turizmo, sporto, trumpalaikio poilsio ir ilgalaikio poilsio su apgyvendinimo funkcija objektų vystymui (indeksas Pagrindiniame brėžinyje – R).

Teritorijų tvarkymas:

- Teritorijų plėtojimas realizuojamas vadovaujantis visos funkcinės zonos ir/ar sklypų grupių (kvartalų) detaliesiais planais.
- Plėtojimas siejamas su atitinkamų naudmenų struktūros formavimu, skirtu rekreacinei struktūrai užtikrinti, formuoti ir palaikyti rekreacinį kraštovaizdį su rekreacijai palankia aplinka bei reikalinga infrastruktūra.
- Rekreacinėse funkcinėse zonose galima viešosios ir asmeninės rekreacijos pastatų paskirties grupės pastatų statyba neformuojant kompaktiškų urbanistinių struktūrų: žemės sklypo tankio rodiklis – 15%, pastatų aukštis – 10 m.
- Ūkininkų ūkių, ūkininkų sodybų ir/ar kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių, kaimo turizmo) pastatų statyba negalima.

Galimos žemės paskirtys ir naudojimo būdai:

- Galimos žemės naudojimo paskirtys: kita žemės paskirtis, konservacinė žemės paskirtis, miškų ūkio žemės paskirtis ir vandens ūkio žemės paskirtis.
- Naudojimo būdai: rekreacinės teritorijos; rekreacinio naudojimo žemės sklypai; susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos; susisiekimo ir inžinerinių koridorių teritorijos.
- Kitos žemės paskirties žemės sklypų naudojimo būdai keičiami tik į rekreacinių teritorijų; susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijų; susisiekimo ir inžinerinių koridorių teritorijų žemės sklypų naudojimo būdus.
- Žemės ūkio paskirties žemė keičiama į visas Žemės naudojimo būdų turinio apraše nurodytas žemės paskirtis ir šių paskirčių grupės nurodytus žemės sklypų naudojimo būdus, išskyrus kitą žemės naudojimo paskirtį (keičiama tik į rekreacinių teritorijų; susisiekimo ir

inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijų; susisiekimo ir inžinerinių koridorių teritorijų žemės sklypų naudojimo būdus).

- Žemės ūkio paskirties žemė gali būti naudojama pagal nustatytą žemės naudojimo būdą ir į kitus Žemės naudojimo būdų turinio apraše nurodytus žemės ūkio paskirties žemės sklypų naudojimo būdus nekeičiama, išskyrus atvejį, kai nustatomas rekreacinio naudojimo žemės sklypus naudojimo būdas.
- Miškų ūkio žemės paskirtis keičiama vadovaujantis Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalimi, tik šio straipsnio nustatytais šiais išimtiniais atvejais.
- Vandens ūkio žemės paskirtis į kitas žemės paskirtis nekeičiama.
- Konservacinė žemės paskirtis į kitas žemės naudojimo paskirtis nekeičiama, išskyrus atvejį kai panaikinama kultūros vertybės apsauga.

10. Inžinerinės infrastruktūros koridorių zona – neužstatyta funkcinė zona, kuria išskiriami svarbiausių kelių ir gatvių, inžinerinių objektų ir magistralinių inžinerinių tinklų koridoriai ir vandenvietės. Funkcinė zona sutampa su automobilių kelių ir gatvių žemės sklypais. Dėl plano mastelio ši zona grafiškai neišskiriama ir jai nepriskiriamas indeksas.

Teritorijų tvarkymas:

- Galimos žemės naudojimo paskirtis: kita žemės paskirtis.
- Naudojimo būdai: susisiekimo ir inžinerinių koridorių teritorijos.

Galimos žemės paskirtys ir naudojimo būdai:

- Žemės ūkio paskirties ir miškų ūkio paskirties žemė keičiama į kitą paskirties žemę susisiekimo ir inžinerinių koridorių teritorijų žemės sklypų naudojimo būdą.
- Vandens ūkio žemės paskirtis į kitas žemės paskirtis nekeičiama.
- Konservacinė žemės paskirtis į kitas žemės naudojimo paskirtis nekeičiama, išskyrus atvejį kai panaikinama kultūros vertybės apsauga.

1.3.3 KITOS FUNKCINĖS ZONOS

1. Varnių regioninio parko zona - funkcinės zonos riba sutampa su Varnių regioninio parko riba Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje (indeksas Pagrindiniame brėžinyje – K-1).

Teritorijų tvarkymas:

- Saugoma teritorija tvarkoma pagal jos veiklą reglamentuojančius teisės aktus. Saugomos teritorijos ribos, plotas, tvarkymo režimas, funkcinų zonų ribos, optimali žemėnaudos struktūra, žemės ūkio paskirtis nustatomi vadovaujantis Varnių regioninio parko tvarkymo planu (T00079455) ir Varnių regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų planu (T00079324).

Galimos žemės naudojimo paskirtys:

- Galimos visos Žemės naudojimo būdų turinio apraše esančios žemės naudojimo paskirtys ir žemės sklypų naudojimo būdai pagal Varnių regioninio parko tvarkymo planą (T00079455).

2. Pagramančio regioninio parko zona - funkcinės zonos riba sutampa su Pagramančio regioninio parko riba Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje (indeksas Pagrindiniame brėžinyje – K-2).

Teritorijų tvarkymas:

- Saugoma teritorija tvarkoma pagal jos veiklą reglamentuojančius teisės aktus. Saugomos teritorijos ribos, plotas, tvarkymo režimas, funkcinų zonų ribos, optimali žemėnaudos

struktūra nustatomi vadovaujantis Pagramančio regioninio parko tvarkymo planu (T00060348) ir Pagramančio regioninio parko ir jo zonų ribų planu (T00060347).

Galimos žemės naudojimo paskirtys:

- Galimos visos Žemės naudojimo būdų turinio apraše esančios žemės naudojimo paskirtys ir žemės sklypų naudojimo būdai pagal Pagramančio regioninio parko tvarkymo planą (T00060348).

3. Vainuto miškų biosferos poligono zona - funkcinės zonos riba sutampa su Vainuto miško biosferos poligono riba Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje (indeksas Pagrindiniame brėžinyje – K-3).

Teritorijų tvarkymas:

- Saugoma teritorija tvarkoma pagal jos veiklą reglamentuojančius teisės aktus. Saugomos teritorijos apsaugos, tvarkymo ir kontrolės organizavimo reikalavimai nustatomi vadovaujantis Vainuto miškų biosferos poligono nuostatais⁴, saugomos teritorijos ribos - Vainuto miškų biosferos poligono ribų planu (T00052867).

Galimos žemės paskirtys ir naudojimo būdai:

- Galimos žemės ūkio ir miškų ūkio paskirtys ir šių žemės paskirčių visi žemės sklypų naudojimo būdai, kurie nurodyti Žemės naudojimo būdų turinio apraše, jei tai neprieštarauja Vainuto miškų komplekso ekosistemos išsaugojimui ir saugomos teritorijos nuostatom.

4. Padievyčio kraštovaizdžio draustinio zona - funkcinės zonos riba sutampa su planuojamo Padievyčio kraštovaizdžio draustinio riba (indeksas Pagrindiniame brėžinyje – K-4).

Teritorijų tvarkymas:

- Steigiama saugoma teritorija pagal kraštovaizdžio draustinių veiklą reglamentuojančius teisės aktus ir parengiamas Padievyčio kraštovaizdžio draustinio ribų planas.
- Funkcinėje zonoje numatoma vystyti vyraujančią tausojančią bioprodukciją (derinant miškų ir žemės ūkių) naudojimą, leidžiant išsklaidytą užstatymą. Teritorijos vystymas turi atitikti palaikomojo tausojančio vystymo sampratą įpareigojančią adaptuoti esamą naudojimą kraštovaizdžio pusiausvyros ir jo ekologinio kompensavimo funkcijų užtikrinimui bei gamybinių procesų ekologizavimui.
- Esamų išsklaidyto užstatymo pavienių teritorijų tvarkymas siejamas su esamų užstatymo rodiklių didinimu iki 20% esamuose žemės sklypuose, siekiant teritorijos efektyvumo užtikrinimo ir gyvenimo kokybės gerinimo.
- Naujų išsklaidyto užstatymo pavienių teritorijų plėtojimas siejamas tik su ūkininkų sodybų ir/ar kitos paskirties (kaimo turizmo) pastatais formavimu, kai žemės sklypo plotas ne mažesnis kaip 2,0 ha.
- Specializuotų žemės ūkio, ūkininkų ūkių su kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių) pastatais statyba negalima.

Galimos žemės paskirtys ir naudojimo būdai:

- Iki saugomos teritorijos įsteigimo galimos žemės ūkio ir miškų ūkio paskirtys ir šių žemės paskirčių visi žemės sklypų naudojimo būdai, kurie nurodyti Žemės naudojimo būdų turinio apraše.

⁴ 2004 m. gruodžio 31 d. LR aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-724 (Žin., 2005, Nr. 6-169) įsteigtas Vainuto miškų biosferos poligonas, patvirtinti šio biosferos poligono nuostatai ir jo ribos.

- Žemės naudojimo paskirties keitimas iš žemės ūkio ir miškų ūkio paskirties žemės į kitos paskirties žemę galimas tik susisiekiimo ir inžinerinės infrastruktūros plėtojimo tikslais.
- Po saugomos teritorijos įsteigimo galimos visos Žemės naudojimo būdų turinio apraše esančios žemės naudojimo paskirtys ir žemės sklypų naudojimo būdai pagal Padievyčio draustinio nuostatus.

1.3.4. KITOS SPECIFINĖS TERITORIJOS

1. Naudingųjų iškasenų gavybos teritorijos – detaliai išžvalgyti telkiniai, parengtinai išžvalgyti ir prognoziniai žemės gelmių išteklių telkiniai, kurie Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane neformuoja savarankiškų funkcinų zonų ir lokalizuojasi kitose funkcinėse zonose.

Teritorijų tvarkymas:

- Žemės gelmių naudojimas ir teritorijos rekultivavimas realizuojami vadovaujantis žemės gelmių naudojimo planais ir galiojančiais naudojimo projektais.
- Realų naudingųjų iškasenų išteklių potencialą sudaro detaliai išžvalgyti ir parengtiniai išžvalgyti ištekliai, o prognoziniai ištekliai – tai rezervas ateičiai, kai bus sunaudoti išžvalgyti ištekliai. Pagal Lietuvos Respublikos Žemės gelmių įstatymą ir poįstatyminius teisės aktus naudoti (eksploatuoti) galima tik detaliai išžvalgytus ir aprobuotus išteklius. Parengtiniai išžvalgytus ir prognozinius išteklius prieš jų naudojimą reikia detaliai išžvalgyti.
- Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 109 straipsnis nustato savininkų ir naudotojų teisių apribojimus taikomus aprobuotų atviru kasybos būdu (nuo žemės paviršiaus karjeriais) išgaunamų žemės gelmių išteklių telkiniuose, išskyrus atvejus, kai šie telkiniai patenka į valstybinius parkus, draustinius ar rezervatus. Pagal šį įstatymą, aukščiau nurodytuose žemės gelmių išteklių telkiniuose draudžiama: 1) statyti statinius, įrengti įrenginius, tiesti inžinerinius tinklus (išskyrus statinius, įrenginius ar inžinerinius tinklus, skirtus šių telkinių eksploatavimui); 2) įveisti mišką ar sodą; 3) įrengti dirbtinius vandens telkinius ir mažuosius karjerus; 4) keisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) žemės sklypo naudojimo būdą (būdus), išskyrus pakeitimą į kitos paskirties žemės naudingųjų iškasenų teritorijų naudojimo būdą. Tačiau Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas nenumato jokių apribojimų parengtiniai išžvalgytuose bei prognozinuose plotuose, o tai reiškia, kad čia žemė gali būti privatizuojama bei naudojama kitoms reikmėms, dėl ko gali sumažėti naudingųjų iškasenų išteklių rezervas.
- Dalis naudingųjų iškasenų telkinių yra saugomų teritorijų ribose. Tokiu atveju šioms teritorijoms galioja ir Lietuvos Respublikos Saugomų teritorijų įstatymas. Pagal bendruosius apribojimus saugomose teritorijose jau veikiančiuose karjeruose gavyba nedraudžiama, tačiau draudžiama įrengti naujus naudingųjų iškasenų karjerus.
- Dalis naudingųjų iškasenų telkinių yra miško žemėje. Tokiu atveju šioms teritorijoms galioja ir Lietuvos Respublikos Miškų įstatymo 11 str. 4 p. reikalavimai.
- Bendrojo plano sprendiniuose nustatoma, kad miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis sprendinių įgyvendinimo laikotarpyje galimas detaliai išžvalgytuose naudojamuose telkiniuose.
- Žemės gelmių išteklių telkinių, kurie bus užregistruoti po Bendrojo plano patvirtinimo ir nenurodyti Bendrajame plane, žemės gelmių naudojimo planai neurbanizuotose ir neurbanizuojamose teritorijose teisės aktų nustatyta tvarka gali būti rengiami ir jais

pagrindinė žemės naudojimo paskirtis gali būti keičiama, jeigu teritorijų planavimo dokumentuose ar žemės valdos projektuose šiose teritorijose nesuplanuota inžinerinė infrastruktūra ir (ar) jos plėtra.

1.4. URBANIZUOJAMŲ TERITORIJŲ PRIORITETINĖ PLĖTRA

1. Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitime nustatomi urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų įgyvendinimo prioritetai. Įgyvendinimo prioritetų nustatymą reglamentuoja Teritorijų planavimo įstatymo nuostatos, Teritorijų planavimo normos⁵, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. D1-7 „Dėl teritorijų planavimo normų patvirtinimo“ ir Teritorijų planavimo erdviųjų duomenų specifikacija⁶, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. D1-1009 „Dėl teritorijų planavimo erdviųjų duomenų specifikacijos patvirtinimo“.

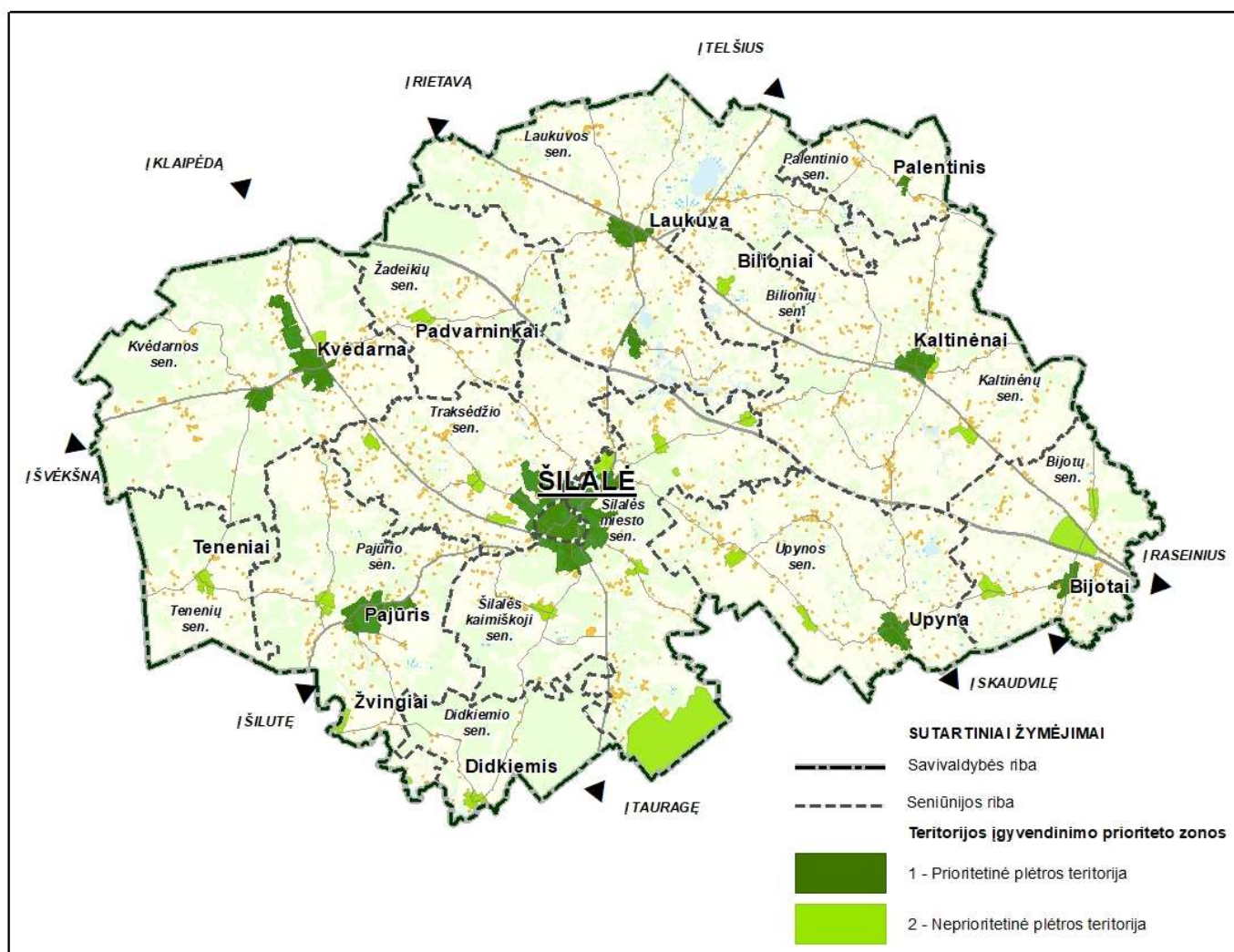
2. Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniuose nustatoma, kad Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje yra 10 prioritetinių plėtros teritorijų, kuriose atitinkamai planuojama prioritetinė savivaldybės infrastruktūra. Likusios urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos priskiriamos neprioritetinės plėtros teritorijoms (2).

Prioritetinės plėtros teritorijoms priskirtos teritorijos:

- Šilalės miesto teritorija bendrojo plano ribose (TPDR, 00094709), 3 priemiestinės plėtros teritorijos (Šilų-Balsių, Vingininkų-Struikų, Dirkinčių-Šėrikų k.) ir teritorijos miesto įtakos zonoje;
- Kvėdarnos miestelio teritorija bendrojo plano ribose (TPDR, T00070575) ir teritorija miestelio įtakos zonoje Grimzdų k.;
- Pajūrio miestelio teritorija bendrojo plano ribose (TPDR, T00070583) ir miestelio plėtros teritorija Tubūčių k.;
- Upynos miestelio teritorija bendrojo plano ribose (TPDR, T00070595);
- Kaltinėnų miestelio teritorija bendrojo plano ribose (TPDR, T00001247);
- Laukuvos miestelio teritorija bendrojo plano ribose (TPDR, T00070571).

⁵ Teritorijų planavimo normose, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. D1-7 „Dėl teritorijų planavimo normų patvirtinimo“ (galiojanti redakcija nuo 2016-01-01) 14.4 punkte nurodyta, kad naujos plėtros teritorijų vystymo eiliškumas nustatomas išskiriant prioritetinės plėtros teritorijas, kuriose savivaldybė įsipareigoja vystyti socialinę ir (ar) inžinerinę infrastruktūrą.

⁶ Teritorijų planavimo erdviųjų duomenų specifikacijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. D1-1009 „Dėl teritorijų planavimo erdviųjų duomenų specifikacijos patvirtinimo“ 7 lentelėje pateiktas įgyvendinimo prioritetų erdviųjų objektų žymėjimas: *prioritetinės savivaldybės infrastruktūros reikšmė – 1, neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros reikšmė – 2.*

1.4.1. pav. Prioritėtinės plėtos teritorijų schema

1.5. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIORITETAI

Erdvinės struktūros įgyvendinimo prioritetai:

1. Erdvinės struktūros įgyvendinimo prioritetai ir priemonės:

- Kvėdarnos miestelio teritorijos bendrojo plano (TPDR, T00070575) keitimas įtraukiant plėtos teritoriją Grimzdų k.;
- Pajūrio miestelio teritorijos bendrojo plano (TPDR, T00070583) keitimas įtraukiant plėtos teritoriją Tubūčių k.;
- Upynos miestelio teritorija bendrojo plano ribose (TPDR, T00070595);
- Kaltinėnų miestelio teritorija bendrojo plano ribose (TPDR, T00001247);
- Laukuvos miestelio teritorija bendrojo plano ribose (TPDR, T00070571);
- Kaimų teritorijų vietovės lygmens bendrieji planai M 1:2000. Planai rengiami išimtiniais atvejais ir pagal poreikį, kai formuojamos kompaktiškai užstatomos pramonės ir sandėliavimo teritorijos;
- Šilalės pušyno parko detalusis planas M 1:1000;
- Šilalės miesto ribos keitimo planas M 1:10000.

2. Funkcinės struktūros įgyvendinimo prioritetai ir priemonės:

- rengiami žemės ūkio paskirties žemės sklypų konsolidacijos projektai;

- rengiami miškų ūkio paskirties žemės sklypų konsolidacijos projektai;
- rengiami kaimo plėtros žemėtvarkos projektai miškui įveisti.

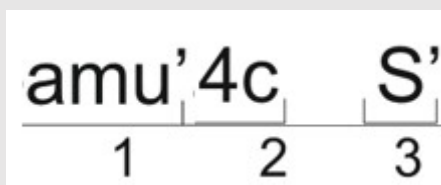
2. GAMTINĖ APLINKA IR KRAŠTOVAIZDIS

2.1. KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMO SPRENDINIAI

2.1.1. KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMO ZONOS

1. Šilalės rajono savivaldybės teritorija kraštovaizdžio morfologiniu požiūriu (pagal gamtinį ir bendrąjį kraštovaizdžio pobūdį) dalinama į kraštovaizdžio tvarkymo zonas. Kiekvienai skirtingai kraštovaizdžio tvarkymo zonai būdingas savitas, gamtinių veiksnių ir žmogaus ūkinės veiklos suformuotas kraštovaizdžio gamtinis ir jo naudojimo pobūdis bei veiklos intensyvumas. Jis apspręstas žemėveikslių (žemės naudmenų) struktūros. Kiekvienam skirtingam kraštovaizdžio morfologinės struktūros tipologiniam vienetui formuojama reglamentų sistema susidedanti iš skirtingų tvarkymo priemonių derinio. Brėžinyje „Kraštovaizdžio tvarkymo zonos“ lokalizuotos kraštovaizdžio tvarkymo zonos apibūdinamos trinarium indeksu, kuris parodo kraštovaizdžio gamtinis pobūdį, bendrąjį naudojimo pobūdį ir jo naudojimo intensyvumą, kuris apsprendžia numatomo tvarkymo kryptis ir priemones. Išskirtoms teritorijos dalims numatomos tvarkymo priemonės apibūdinamos per tvarkymo strategijas, kurios nusako planuojamą teritorijos naudojimo pobūdį bei intensyvumą.

Kraštovaizdžio tvarkymo zonos indekso pavyzdys:

1 – kraštovaizdžio bendrasis naudojimo pobūdis, 2 – kraštovaizdžio naudojimo pobūdis (intensyvumas), 3 – kraštovaizdžio gamtinis pobūdis

2.1.1 pav. Tvarkymo zonų žymėjimo indeksai pagal atitinkamus kraštovaizdžio pobūdžius ir jungtinių indeksų skaitymo pavyzdys brėžinyje „Sprendinių konkretizavimas. Kraštovaizdžio tvarkymo zonos“.

2. Kraštovaizdžio tvarkymo zonos yra išskiriamos pagal 3 klasifikacinius požymius, įvertinant:

1) **bendrą kraštovaizdžio pobūdį**, pagal kurį išskiriamoms tvarkymo zonoms pagal kraštovaizdžio sukultūrinimo (natūralumo) laipsnį ir žemėnaudų pobūdį suteikiama principinė teritorinė diferenciacija;

2) **kraštovaizdžio naudojimo pobūdį (intensyvumą)**, pagal kurį nustatytas galimas (leistinas) teritorijos ekonominio ir technologinio naudojimo ar apsaugos intensyvumas;

3) **kraštovaizdžio gamtinį pobūdį**, pagal kurį teritorijos diferencijuotos atsižvelgiant į kraštovaizdžio tvarkymui itin reikšmingą gamtinio kraštovaizdžio įvairovę, jo morfologinius tipus, ypatumus. Šis klasifikacinis požymis yra lemiamas, vertybinis kriterijus atraminiam kraštovaizdžio teritoriniams vienetams – tvarkymo zonos nustatyti.

Bendras kraštovaizdžio pobūdis, kuris apibrėžiamas pagal kraštovaizdžio natūralumo ir sukultūrinimo santykį, žemėnaudų požiūriu diferencijuojamas taip:

Natūralaus pobūdžio miškingas gamtinis kraštovaizdis

m - Miškingas

Mišraus pobūdžio miškingas mažai sukultūrintas kraštovaizdis

- mu'** - miškingas mažai urbanizuotas
- ma** - miškingas agrarinis
- mas** - miškingas agrarinis upėtas
- ms** - miškingas upėtas
- mau'** - miškingas agrarinis mažai urbanizuotas

Sukultūrintas agrarinis kraštovaizdis

- a** - agrarinis

Mišraus pobūdžio agrarinis sukultūrintas kraštovaizdis

- am** - agrarinis miškingas
- au** - agrarinis urbanizuotas
- au'** - agrarinis mažai urbanizuotas
- amu** - agrarinis miškingas urbanizuotas
- amu'** - agrarinis miškingas mažai urbanizuotas

Urbanistinis ir technogeninis kraštovaizdis

- u** - urbanizuotas

Technogeninis kraštovaizdis

- i** - industrinis technogenizuotas

Kraštovaizdžio gamtinis pobūdis apibrėžiamas ir diferencijuojamas pagal šiuos gamtinio komplekso tipus:

Lygumų kraštovaizdis

- L** Smėlinga banguota lyguma
- L'** Molinga lyguma
- L"** Molinga banguota / rumbėta lyguma
- B'** Molinga banguota pakiluma (plynaukštė)

Kalvynų kraštovaizdis

- K'** Smėlingas kalvynas / kopynas
- G** Moreninis/fliuvioglacialinis gūbrys/kalvyngūbris

Slėnių kraštovaizdis

- S** Upės slėnis
- S'** Senslėnis

Ežerinis kraštovaizdis

- E** Ežeruotas duburys

Kraštovaizdžio naudojimo pobūdis apibrėžiamas pagal galimą (leistiną) naudojimo intensyvumą diferencijuojamas taip:

Konservacinis - tausojantis naudojimas

- 2** - Integruotos konservacinės apsaugos ir rekreacinio naudojimo

Kraštovaizdžio ekologinę apsaugą užtikrinantis naudojimas

- 3b** - Tausojančio rekreacinio naudojimo ir funkcinės konversijos

Teritoriniu požiūriu diferencijuotas mišrus teritorijos naudojimas

- 4b** - Tausojančio bioproductinio naudojimo ir konservacijos

- 4c** - Tausojančio bioproductinio naudojimo
- 4d** - Tausojančio bioproductinio naudojimo ir dalinės konversijos
Intensyvus naudojimas
- 5** - intensyvaus bioproductinio naudojimo
- 6a** - ekstensyvos urbanizacijos
- 6b** - intensyvos urbanizacijos
- 7a** - infrastruktūros ir pramonės kompleksų
- 7b** - kasybos

Kraštovaizdžio naudojimo pobūdį apibrėžia kraštovaizdžio tvarkymo strategija - kraštovaizdžio struktūros formavimo ir tvarkymo kryptis, apspręsta teritorijos naudojimo funkcinio prioritetu bei jos naudojimo ir apsaugos tarpusavio santykiu, nusakančiu naudojimo intensyvumo laipsnį. Šilalės r. sav. bendrojo plano keitimo bendrųjų sprendinių dokumente nustatytos kraštovaizdžio tvarkymo strategijos ir jų arealai formuoja rajono savivaldybės teritorijos vystymo atramines urbanistinio-ūkinio vystymo bei ekologinio kompensavimo funkcijų užtikrinimo ašis ir bendrąją struktūrą.

Remiantis Nacionaliniu kraštovaizdžio tvarkymo planu bei jį atitinkamai detalizuojant bei konkretizuojant stambesniame mastelyje, pagal teritorijos vystymo strategijos pobūdį Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje gali būti nustatomos tokios kraštovaizdžio tvarkymo strategijos:

- *Integruotos konservacinės apsaugos ir rekreacinio naudojimo strategija (2)* yra polifunkcinė ir nustatoma esamų (Pagramančio ir Varnių regioniniai parkai) ir planuojamų (Batakių-Skaidvilės-Bijotų istorinis regioninis parkas) valstybinių parkų teritorijoms, kurių tvarkymas siejamas ne tik su ekologinių reikalavimų laikymusi, kraštovaizdžio gamtinių ir kultūrinių vertybių išsaugojimu, bet ir su ekstensyvos (tausojančios) (atskiris atvejais ir intensyvos) rekreacijos bei pažintinio turizmo plėtra, intensyvaus bioproductinio ūkio santykinės reikšmės mažinimu jo intensyvumą reguliuojant aplinkosauginiais reglamentais, prioritetą teikiant tausojančio bioproductinio ūkio vystymui.
- *Tausojančio rekreacinio naudojimo ir funkcinės konversijos strategija (3b)*, yra taikoma esamo bei perspektyvinio rekreacinio naudojimo arealams, kuriuose tikslinga formuoti ir palaikyti rekreacinį kraštovaizdį su rekreacijai palankia aplinka bei reikalinga infrastruktūra. Ši strategija numatyta rekreacinį potencialą turinčioms ir šiuo metu vidutiniškai intensyviai ir intensyviai naudojamoms arba nenaudojamoms teritorijoms, kurios gamtiškai susietos su savivaldybės teritorijos miškingame – agrariniame kraštovaizdyje esančiais vandens telkiniais (ežerais, tvenkiniais bei upių slėniais). Funkcinė konversija (pertvarka) yra siejama su intensyvos ūkinės veiklos priemonių keitimu į tausojančias tiek miškų, tiek ir žemės ūkyje, siekiant užtikrinti kraštovaizdžio naudojimo daigafunkciškumą ir tvarumą bei sustiprinti rekreacinę funkciją.
- *Tausojančio bioproductinio naudojimo ir konservacijos strategija (4b)* atstovauja esamus ir planuojamus, į kitų saugomų teritorijų sudėtį nepatenkančius draustinius (Jūros botaninis, Upynos geomorfologinis, Aitros hidrografinis bei planuojamas Padievyčio kraštovaizdžio draustinis). Juose numatoma vystyti vyraujančią tausojančią bioproductinę (pirmiausiai miškų ir žemės ūkių) naudojimą, leidžiant ekstensyvią urbanizaciją – kaimus ir vienkiemius. Šių arealų vystymas turi atitikti palaikomojo tausojančio vystymo sampratą ipareigojančią adaptuoti esamą naudojimą kraštovaizdžio pusiausvyros ir jo ekologinio kompensavimo funkcijų užtikrinimui bei gamybinių procesų ekologizavimui.

- *Tausojančio bioprodukcinio naudojimo strategija (4c)* atstovauja į kitų saugomų teritorijų sudėtį nepatenkančias NATURA 2000 teritorijas, gamtinio karkaso teritorijas, kurios susietos su ekologiniu požiūriu svarbiais ir vertingais kraštovaizdžio miškingais, upių slėnių bei kalvynų eroduotų dirvožemių arealais. Visose šiose teritorijose numatomas dominuojantis tausojantis bioprodukcinis naudojimas. Tausojančio bioprodukcinio naudojimo zonose su neurbanizuojamomis, nekompaktiško (išsklaidyto) užstatymo teritorijomis (kaimai, viensėdžiai, jų grupės) taip pat yra numatoma ši strategija. Šiose teritorijose ekstensyvaus užstatymo plėtojimas siejamas su ekologiškai ir estetiškai pagrįstu žemės naudmenų struktūros formavimu, kuris užtikrintų teritorijos struktūros geoekologinį optimalumą.
- *Bioprodukcinio naudojimo ir dalinės konversijos strategija (4d)* atstovauja žymesnių ekologinių ribojimų nekeliančias teritorijas kuriose dominuoja miškų ūkio naudmenos ir yra numatomas miškingo kraštovaizdžio formavimas taikant ūkinės funkcijos konversiją specifinių socialinių ir aplinkosauginių poreikių užtikrinimui. Ši strategija yra numatyta Vainuto miškų biosferos poligonui kuriame tikslinga išlaikyti intensyvų bioprodukcinį naudojimą ieškant optimalių šios veiklos realizavimo formų, užtikrinant racionalų turimų išteklių naudojimą ir nustatytų biologinės įvairovės apsaugos tikslų įgyvendinimą. Ringių miško masyve ši strategija yra siejama su bioprodukcinio naudojimo funkcinė konversija prioritetą teikiant krašto gynybos funkcinę konversiją.
- Tausojančio naudojimo arealų vystymas turi atitikti palaikomojo vystymo sampratą, kuri įpareigoja adaptuoti esamą naudojimą, atsižvelgiant į vietos gamtinio pagrindo specifiką ir laikantis ekologinių teritorijos tvarkymo reikalavimų. Vieni iš pagrindinių tikslų turėtų būti gamybinių procesų ekologizavimo, kraštovaizdžio ekologinės pusiausvyros užtikrinimo ir palaikymo siekimas.
- *Intensyvaus bioprodukcinio naudojimo strategija (5)* reprezentuoja žymesnių ekologinių ribojimų nereikalaujančias, su intensyvaus bioprodukcinio naudojimo (žemės ir miškų ūkio) ir gamybos interesų užtikrinimu susijusias teritorijas, kuriose rekomenduojama išlaikyti intensyvų bioprodukcinį naudojimą, ieškant optimalių šios veiklos realizavimo formų, užtikrinant racionalų ir efektyvų turimų išteklių naudojimą (dirvožemio derlingumo ir produktyvumo išlaikymą), bei aplinkosauginių reikalavimų laikymąsi orientuotą į hidrologinių ir biologinių resursų apsaugą. Intensyvaus bioprodukcinio naudojimo zonose su neurbanizuotomis ir neurbanizuojamomis, nekompaktiško (išsklaidyto) užstatymo teritorijomis (kaimai, viensėdžiai, jų grupės) taip pat yra numatoma ši strategija. Čia numatomas ekstensyvaus užstatymo plėtojimas turi būti siejamas su atitinkamu naudmenų struktūros formavimu, skirtu optimaliausiai erdvinei kraštovaizdžio struktūrai užtikrinti.
- *Urbanistinio vystymo strategija (6)* apima urbanizuojamų teritorijų, esančių urbanistinių centrų įtakos zonoje vystymo (užstatymo plėtojimas siejamas su atitinkamu naudmenų struktūros formavimu, skirtu optimaliausiai erdvinei kraštovaizdžio struktūrai užtikrinti) bei urbanistinių centrų ir kompaktiško užstatymo teritorijų vystymo (naujos plėtros, saugojimo, modernizavimo ir konversijos) strategijas.
- *Tausojančios urbanizacijos strategija (6a)* suteikiama gamtinio karkaso teritorijose esantiems urbanizacijos židiniams ar jų dalims bei mažesniems miesteliams ir gyvenvietėms. Ši strategija įpareigoja užtikrinti mažesnę užstatymo tankį ir aukštingumą bei intensyvesnę želdynų formavimą.
- *Intensyvios urbanizacijos strategija (6b)* numatoma Šilalės, Laukuvos, Kvėdarnos, Pajūrio ir Upynos gyvenvietėse bei jų dalyse, kurios nepatenka į gamtinio karkaso teritorijas. Ši

strategija numato didesnio užstatymo tankio ir aukštingumo prioritetą užtikrinant esamų želdynų ir jų kokybės išsaugojimą.

- *Technologinio vystymo strategijų grupė (7)* priskiriama teritorijoms, kurios siejamos su esamų ir perspektyvinių industrinių teritorijų vystymu. Pramoninių-logistinių kompleksų vystymui (Balsių, Košių II, Šolių ir Papynaujo sklypai) suteikiama **7a** strategija bei kasybos karjerų (naudingųjų iškasenų gavybos) (sklypai pateikti brėžinyje „Kraštovaizdžio tvarkymo zonos) teritorijoms - **7b**.

4. Kraštovaizdžio tvarkymo zonos yra išskirtos Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo brėžinyje „Sprendinių konkretizavimas. Kraštovaizdžio tvarkymo zonos“, kuriame parodomas bendras kraštovaizdžio pobūdis (pažymėtas atitinkama spalva), kraštovaizdžio naudojimo pobūdis (pažymėtas atitinkamu štrichu) ir kraštovaizdžio gamtinis pobūdis (nurodytas tvarkymo zonų indeksuose didžiosiomis raidėmis). Kraštovaizdžio tvarkymo zonų teritorinio pasiskirstymo duomenys pagal visus tris požymius - *bendrą, naudojimo bei gamtinį pobūdį* teikiami 2.1.1, 2.1.2 ir 2.1.3 lentelėse.

2.1.1. lentelė. Tvarkymo zonų pasiskirstymas pagal bendrąjį kraštovaizdžio pobūdį (sukultūrinimo laipsnį)

Indeksas	Bendras kraštovaizdžio pobūdis	Plotas (ha)	(%)
<i>Natūralaus pobūdžio miškingas gamtinis kraštovaizdis</i>			
m	Miškingas	5190,51	4,37
	<i>Viso:</i>	<i>5190,51</i>	<i>4,37</i>
<i>Mišraus pobūdžio miškingas mažai sukultūrintas kraštovaizdis</i>			
ma	miškingas agrarinis	29226,27	24,60
mas	miškingas agrarinis upėtas	8018,38	6,75
mau'	miškingas agrarinis mažai urbanizuotas	431,86	0,36
ms	miškingas upėtas	4018,37	3,38
mu'	miškingas mažai urbanizuotas	466,75	0,39
	<i>Viso:</i>	<i>42200,68</i>	<i>35,48</i>
<i>Sukultūrintas agrarinis kraštovaizdis</i>			
a	Agrarinis	20401,01	17,17
	<i>Viso:</i>	<i>20401,01</i>	<i>17,17</i>
<i>Mišraus pobūdžio agrarinis sukultūrintas kraštovaizdis</i>			
am	agrarinis miškingas	28827,38	24,26
amu	agrarinis miškingas urbanizuotas	146,52	0,12
amu'	agrarinis miškingas mažai urbanizuotas	4573,67	3,86
au	agrarinis urbanizuotas	787,87	0,66
au'	agrarinis mažai urbanizuotas	12049,30	10,15
	<i>Viso:</i>	<i>46384,74</i>	<i>39,05</i>
<i>Urbanistinis kraštovaizdis</i>			
u	Urbanizuotas	3920,17	3,30
	<i>Viso:</i>	<i>3920,17</i>	<i>3,30</i>
<i>Technogenizuotas kraštovaizdis</i>			
i	industrinis technogenizuotas	749,13	0,63
	<i>Viso:</i>	<i>749,13</i>	<i>0,63</i>
	Iš viso:	118804	100

Tvarkymo zonų suvestinė (2.1.1 lentelė) pagal bendrą kraštovaizdžio pobūdį parodo, kad Šilalės rajono savivaldybės teritorijos kraštovaizdžio formavime mišraus pobūdžio agrarinio sukultūrinto kraštovaizdžio zonos yra dominuojančios ir apima apie 39,05% savivaldybės teritorijos ploto. Tik nedaug mažesnė rajono teritorijos ploto dalis tenka mišraus pobūdžio miškingo mažai sukultūrinto kraštovaizdžio

zonoms, apimančioms apie 35,48% rajono teritorijos ploto. Urbanistinio ir technogenizuoto kraštovaizdžio zonos užima mažiausią rajono teritorijos ploto dalį (apie 3,93%).

2.1.2. lentelė. Išskirtų kraštovaizdžio tvarkymo zonų pasiskirstymas pagal kraštovaizdžio naudojimo pobūdį (galimą naudojimo intensyvumą)

Kraštovaizdžio vertybes išsaugantis naudojimas			
1	Konservacinis	-	-
<i>Konservacinis - tausojantis naudojimas</i>			
2	integruotos konservacinės apsaugos ir rekreacinio naudojimo	9632,52	8,11
	<i>Viso:</i>	9632,52	8,11
<i>Kraštovaizdžio ekologinę apsaugą užtikrinantis naudojimas</i>			
3b	rekreacinio naudojimo ir funkcinės konversijos	7991,04	6,73
	<i>Viso:</i>	7991,04	6,73
<i>Teritoriniu požiūriu diferencijuotas mišrus teritorijos naudojimas</i>			
4b	tausojančio bioprodukcinio naudojimo ir konservacijos	1280,86	1,08
4c	tausojančio bioprodukcinio naudojimo	40825,18	34,36
4d	tausojančio bioprodukcinio naudojimo ir dalinės konversijos	5031,87	4,24
	<i>Viso:</i>	47137,91	39,67
5	intensyvaus bioprodukcinio naudojimo	49376,42	41,40
	<i>Viso:</i>	49376,42	41,56
<i>Intensyvus teritorijos naudojimas</i>			
6a	ekstensyvos urbanizacijos	1298,22	1,09
6b	intensyvos urbanizacijos	2621,95	2,21
	<i>Viso:</i>	3920,17	3,3
7a	infrastruktūros ir pramonės kompleksų	464,29	0,39
7b	kasybos vykdymo	284,85	0,24
	<i>Viso:</i>	749,14	0,63
	Iš viso:	118804	100

Įvertinus išskirtų kraštovaizdžio tvarkymo zonų pasiskirstymą pagal kraštovaizdžio naudojimo pobūdį (2.1.2 lentelė) nustatyta, kad kraštovaizdžio vertybes išsaugančio ir ekologinę apsaugą užtikrinančio naudojimo tipai Šilalės rajono savivaldybėje užima palyginti nedidelę teritorijos ploto dalį (apie 14,84 %). Kiek daugiau nei trečdalį (39,83%) rajono ploto užima teritoriniu požiūriu diferencijuoto mišraus teritorijų tausojančio naudojimo zonos, o intensyvaus teritorijos naudojimo zonomis tenka mažiau nei pusė rajono teritorijos ploto (45,33%).

2.1.3. lentelė. Išskirtų tvarkymo zonų pasiskirstymas pagal kraštovaizdžio gamtinį pobūdį (gaminius kompleksus)

Indeksas	Kraštovaizdžio gamtinis pobūdis	Plotas (ha)	(%)
<i>Lygumų ir pakilumų</i>			
B'	molinga banguota pakiluma (plynaukštė)	21998,27	18,52
	<i>Viso:</i>	21998,27	18,52
<i>Lygumų kraštovaizdis</i>			
L'	molinga lyguma	8338,77	7,02
L''	molinga banguota / rumbėta lyguma	10623,25	8,94
	<i>Viso:</i>	18962,02	15,96
<i>Kalvynų kraštovaizdis</i>			
K'	priemolingas moreninis kalvynas	57065,51	48,03
G	moreninis/fliuvioglacialinis gūbrys/kalvyngūbris	5143,47	4,33
	<i>Viso:</i>	62208,98	52,36
<i>Slėnių kraštovaizdis</i>			
S	upės slėnis	14075,85	11,85

Indeksas	Kraštovaizdžio gamtinis pobūdis	Plotas (ha)	(%)
S'	Senslėnis	569,34	0,48
		<i>Viso:</i> 14645,19	12,32
<i>Ežerinis kraštovaizdis</i>			
E	Ežeruotas duburys	992,71	0,84
		<i>Viso:</i> 992,71	0,84
		Iš viso: 118804	100

Tvarkymo zonų pasiskirstymas pagal kraštovaizdžio gamtinį pobūdį (2.1.3 lentelė) atspindi kraštovaizdžio morfologinės struktūros ypatumus, parodo kalvynų (apie 52%) kraštovaizdžių tvarkymo zonų vyrovimą.

2.1.2. SIEKTINI KRAŠTOVAIZDŽIO BENDROSIOJOS TERITORINĖS STRUKTŪROS OPTIMALUMO RODIKLIAI

1. Kraštovaizdžio tvarkymo zonos optimalią struktūrą apsprendžia ne tik naudmenų tarpusavio santykis, tačiau ir pasirinktas jos naudojimo prioritetas bei tai zonai būdingas vyraujantis gamtinis pobūdis. Gamtinis pobūdis apsprendžia teritorijos geoekologinį potencialą bei galimas su naudojimu susijusias kraštovaizdžio savybių kaitos rizikas. Atsižvelgiant į tai yra optimizuojamas naudmenų santykis, didinant dalį tų (miškų, ežerų, pelkių, upių ir pan.) naudmenų, kurios sąlygoja kraštovaizdžio struktūros stabilumą ir ekologinio kompensavimo funkcijų patikimumą, ir atitinkamai mažinant tų (urbanizuotos ir technogeninės teritorijos), kurios didina kraštovaizdžio naudojimo intensyvumą. Pasirinkta naudojimo strategija, atsižvelgiant į jos priemonių intensyvumą taip pat koreguoja zonos naudmenų santykį. Atsižvelgiant į bendrąjį zonos naudojimo ir gamtinį pobūdį bei ūkinio režimo naudojimo intensyvumą yra sudaryta Šilalės r. sav. teritorijos kraštovaizdžio tvarkymo zonų siektinų optimalios struktūros rodiklių lentelė (2.1.2.1 lentelė).

2.1.2.1 lentelė. Kraštovaizdžio tvarkymo zonų optimalios struktūros rodikliai Šilalės r. sav. teritorijoje.

Kraštovaizdžio tvarkymo zona		Naudmenų zonoje ir jų santykis optimaliai zonos naudmenų struktūrai pasiekti					
Gamtinis pobūdis	Naudojimo strategija	miškas	Agrarinės teritorijos	Urbanizuotos teritorijos	Slėnis	Ežerai/pelkės	Pramoninės teritorijos
m - miškingas		90-100	0-10	-	-	-	-
L'	2	95-100	2-10	-	-	-	-
E	3b	96-100	0-7	-	-	-	-
S	4b	92-97	5-8	-	-	-	-
L', B'	4c	90-95	7-10	-	-	-	-
K'		93-95	5-7	-	-	-	-
S		92-95	5-8	-	-	-	-
L'	4d	90-95	5-10	-	-	-	-
L', B'	5	90-100	7-10	-	-	-	-
ma - miškingas agrarinis		50-70	30-40	0-5	-	-	-
L', B'	2	55-70	32-40	1-2	-	-	-
K'		57-70	30-37	0-2	-	-	-
S		57-70	30-38	0-2	-	-	-
B'	4b	50-67	37-40	3-5	-	-	-
K'		53-67	35-37	2-5	-	-	-
S		52-67	35-37	2-5	-	-	-
E		53-67	35-37	2-4	-	-	-
L'', B'	4c	50-67	37-40	3-5	-	-	-
K', G		53-67	35-37	2-5	-	-	-

Kraštovaizdžio tvarkymo zona		Naudmenų zonoje ir jų santykis optimaliai zonos naudmenų struktūrai pasiekti					
Gamtinis pobūdis	Naudojimo strategija	miškas	Agrarinės teritorijos	Urbanizuotos teritorijos	Slėnis	Ežerai/pelkės	Pramoninės teritorijos
S	5	52-67	35-38	2-5	-	-	-
L', B'		50-65	37-40	4-5	-	-	-
K'		53-65	35-37	3-5	-	-	-
mas - miškingas agrarinis upėtas		50-70	30-40	0-5	30-50	-	-
S	3b	55-70	30-38	0-3	35-50	-	-
mau' – miškingas agrarinis mažai urbanizuotas		40-60	30-40	10-20	-	-	-
L'	2	45-60	30-40	10-17	-	-	-
K'		48-60	30-37	10-17	-	-	-
K'	4c	40-57	35-40	12-20	-	-	-
ms – miškingas upėtas		50-70	0-20	-	30-50	-	-
L''	2	55-70	2-20	-	35-50	-	-
G		58-70	0-17	-	35-50	-	-
S	3b	55-70	0-18	-	35-50	-	-
L''	4b	50-67	7-20	-	32-50	-	-
S		52-67	5-18	-	33-50	-	-
S	4d	52-67	5-18	-	33-50	-	-
mu' – miškingas mažai urbanizuotas		70-90	10-20	10-20	-	-	-
L''	4c	70-87	17-20	13-20	-	-	-
S		72-87	15-18	12-20	-	-	-
am-agrarinis miškingas		30-40	50-70	0-5	-	-	-
K'	2	38-40	50-67	0-2	-	-	-
L', L'', B'	4c	30-37	57-70	3-5	-	-	-
K', G		33-37	55-67	2-5	-	-	-
S		32-37	55-68	2-5	-	-	-
E		33-37	55-67	2-4	-	-	-
L', L'', B'	5	30-35	57-70	4-5	-	-	-
K'		33-35	55-67	3-5	-	-	-
S', S		32-35	55-68	3-5	-	-	-
amu' – agrarinis miškingas mažai urbanizuotas		20-30	50-70	10-20	-	-	-
L''	4c	20-27	57-70	13-20	-	-	-
K', G		23-27	55-67	12-20	-	-	-
E		23-27	55-67	12-19	-	-	-
B'	5	20-25	57-70	14-20	-	-	-
K'		23-25	55-67	13-20	-	-	-
S'		22-25	55-68	13-20	-	-	-
amu – agrarinis miškingas urbanizuotas		20-30	50-70	40-60	-	-	-
K'	5	23-25	55-67	43-60	-	-	-
a – agrarinis		0-20	80-90	0-10	-	-	-
B'	2	5-20	82-90	1-7	-	-	-
K'	3b	6-20	80-87	0-8	-	-	-
E		6-20	80-87	0-7	-	-	-
L'', B'	4c	0-17	87-90	3-10	-	-	-
K', G		3-17	85-87	2-10	-	-	-
S'		2-17	85-88	2-10	-	-	-

Kraštovaizdžio tvarkymo zona		Naudmenų zonoje ir jų santykis optimaliai zonos naudmenų struktūrai pasiekti					
Gamtinis pobūdis	Naudojimo strategija	miškas	Agrarinės teritorijos	Urbanizuotos teritorijos	Slėnis	Ežerai/pelkės	Pramoninės teritorijos
L', L'', B'	5	0-15	87-90	4-10	-	-	-
K', G		3-15	85-87	3-10	-	-	-
S', S		2-15	85-88	3-10	-	-	-
au' – agrarinis mažai urbanizuotas		0-20	60-80	10-20	-	-	-
B'	2	5-20	62-80	11-17	-	-	-
K'		8-20	60-77	10-17	-	-	-
L'', B'	4c	0-17	67-80	11-18	-	-	-
K', G		3-17	65-77	10-18	-	-	-
S', S		2-17	65-78	10-18	-	-	-
L', L'', B'	5	0-15	67-80	14-20	-	-	-
K', G		3-15	65-77	13-20	-	-	-
au – agrarinis urbanizuotas		0-10	40-60	40-60	-	-	-
K'	2	8-10	40-57	40-57	-	-	-
S		7-10	40-58	40-57	-	-	-
K', G	4c	3-7	45-57	40-58	-	-	-
K'	5	3-5	45-57	43-58	-	-	-
u - urbanizuotas		0-10	0-10	80-100	-	-	-
L', L'', B'	6a	5-10	7-10	84-100	-	-	-
K', G		8-10	5-7	83-100	-	-	-
S', S		7-10	5-8	83-100	-	-	-
L', B'	6b	0-10	9-10	86-100	-	-	-
K'		3-10	7-7	85-100	-	-	-
i – industrinis technogenizuotas		0-20	-	-	-	-	80-100
B'	7a	0-20	-	-	-	-	81-100
K'		3-20	-	-	-	-	80-99
L', L'', B'	7b	0-10	-	-	-	-	91-100
K'		3-10	-	-	-	-	90-99
E		3-10	-	-	-	-	90-98

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 103 ir 104 straipsnių nuostatų reikalavimais Bendrojo plano sprendiniuose nurodoma, kad ūkinė veikla teritorijose, kurios vadovaujantis potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapiams, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. rugpjūčio 6 d. įsakymu Nr. D1-655 „Dėl potvynių grėsmės ir potvynių rizikos žemėlapių Nemuno, Ventos, Lielupės ir Dauguvos upių baseinų rajonuose patvirtinimo“ patenka į užliejamas teritorijas, gali būti vykdoma tik įrengus priemones nuo užliejimo, įvertinant poveikį saugomoms teritorijoms bei kitoms gamtinėms vertybėms.

Kraštovaizdžio tvarkymo zonose, kurios pilnai ar iš dalies patenka į potvynių grėsmės teritorijas, ūkinė veikla turi būti vykdoma vadovaujantis galiojančiais teisės aktais ir juose reglamentuojančiais ribojimais. Žemės ūkio naudmenose esančiose potvynių grėsmės teritorijose turėtų būti laikomos daugiametės pievos ir ganyklos, kurios nušienaujamos ir nuganos, o biomasė sutvarkoma ir paruošiama potvynio laikotarpiui (išvežta iš lauko; žalioji masė šienavimo metu susmulkinta ir tolygiai paskleista ganyklų arba pievų, taip pat daugiamečių ganyklų arba pievų plotuose; šienas sudėtas į kūgius arba lauke paliekamas supresuotas šienas) iki rugpjūčio mėnesio. Ganyklos arba pievos, taip pat daugiametės ganyklos arba pievos, naudojamos gyvuliams ganyti, turi būti nuganytos arba nušienautos iki rugpjūčio 15 d.

Urbanizacijos procesai ir statybos kraštovaizdžio tvarkymo zonose ar jų dalyse, kurios patenka į potvynių rizikos zonas yra reglamentuojami tuo metu galiojančiais teisės aktais.

2.2. GAMTINIO KRAŠTOVAIZDŽIO IR BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS APSAUGA

2.2.1. SAUGOMOS TERITORIJOS

1. Saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenimis Šilalės rajono savivaldybėje saugomų teritorijų tinklą formuoja: *konservacinės apsaugos prioriteto* saugomos teritorijos – 5 valstybiniai draustiniai, 43 gamtos paveldo objektai, tame tarpe 18 valstybės saugomi ir 25 savivaldybės saugomi bei *kompleksinės saugomos teritorijos* - 2 regioniniai parkai (dalis) ir jų sudėtyje esantys draustiniai (12), 1 biosferos poligonas (dalis). Visos šios teritorijos užima 16015,1 ha plotą (13,5% savivaldybės teritorijos ploto). Šis rodiklis Šilalės rajono savivaldybėje yra kiek mažesnis už vidutinį šalyje (17,6%). Didžiąją dalį (94,6%) saugomų teritorijų ploto užima kompleksinės saugomos teritorijos.

Šilalės rajono savivaldybėje gamtos paveldo objektų grupė labai gausi – net 43 objektai, kurių tarpe dominuoja botaniniai, skirti išskirtinio amžiaus, matmenų formų ar dendrologiniu bei estetiniu požiūriu vertingų medžių išsaugojimui (28) ir geologiniai (14). Šeši rajono teritorijoje esantys gamtos paveldo objektai paskelbti gamtos paminklais. Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje esančių ypač saugomų teritorijų bei objektų sąrašai pateikiami 2.2.1.1 ir 2.2.1.2 lentelėse, teritorinė lokalizacija grafinės dalies brėžiniuose.

2.2.1.1 lentelė. Saugomos teritorijos Šilalės rajono savivaldybėje (LR Saugomų teritorijų valstybės kadastras, 2025 04)

Eil. Nr.	Pavadinimas	Visas plotas/ dalis rajone (ha)	Savivaldybė	Apsaugos tikslai
Valstybiniai parkai				
1.	Pagramančio	13468,1 / 4667,6	Šilalės, Tauragės	Išsaugoti Akmenos – Jūros santakos slėnių ir miškų kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes
2.	Varnių	33731,7 / 6518,6	Telšių, Kelmės, Šilalės	Išsaugoti Žemaičių centrinio ežeroto kalvyno kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes
Biosferos poligonai				
3.	Vainuto miškų	14679,4/ 3968,0	Šilalės, Šilutės	Išsaugoti Vainuto miškų komplekso ekosistemą, ypač siekiant išlaikyti juodojo gandro (<i>Ciconia nigra</i>) ir vapsvėdžio (<i>Pernis apivorus</i>) populiacijas teritorijoje
Kraštovaizdžio draustiniai				
4.	Stemplių	581,3 / 223,9	Šilalės, Šilutės	Išsaugoti Vakarų Žemaičių pietinėms moreninėms lygumoms būdingą Ašvos – Stigrės upelių santakos kraštovaizdį
5.	Akmenos*	1859,0 / 1352,4	Šilalės, Tauragės	Išsaugoti Akmenos salpinio slėnio kraštovaizdį su natūraliomis pievomis ir šlaituose augančiais miškais, Pagramančio miestelio dalį su Pagramančio Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčios statinių kompleksu, Pagramančio piliakalnį su gyvenviete, Indijos piliakalnį su priešpiliu, Vaičių piliakalnį,

Eil. Nr.	Pavadinimas	Visas plotas/ dalis rajone (ha)	Savivaldybė	Apsaugos tikslai
				vadinamą Pilalę, Švedkalniu, piliakalnį, vadinamą Kreivių pile, Biržų Lauko piliakalnį, vadinamą Pilalę, Naujininkų, Kuturių piliakalnį, vadinamą Pilalę, ir Didžiąją Akmenos rėvą, atodangas, taip pat saugomų augalų – mažųjų gegužraibių, vyriškųjų gegužraibių, retažiedžių miglių, meškinų česnakų, dėmėtųjų gegūnių – augavietes, saugomų paukščių – tulžių, didžiųjų dančiasnapių, žaliųjų meletų – perimvietes, saugomų gyvūnų – ūdrų – rūšių, saugomų retų drugių – machaonų ir juodųjų apolonų – populiacijas, upėtakių, laišių ir žiobrių nerštavietes.
6.	Bilionių*	388,1 / 388,1	Šilalės	Išsaugoti raiškaus reljefo kraštovaizdį su Bilionių (Švedkalnio) piliakalniu, kitomis gamtos ir kultūros vertybėmis.
7.	Medvėgalio*	893,4 / 893,4	Šilalės	Išsaugoti aukščiausiai iškilusį Žemaičių vandenskyrinio kalvyno kraštovaizdį su Žemaitijai būdingomis miškų biocenozėmis, retų ir nykstančių rūšių augalija bei gyvūnija, kultūros vertybėmis.
8.	Sietuvos*	1414,4 / 1063,6	Šilalės, Telšių	Išsaugoti senovinio protakinio ežeroto duburio kraštovaizdį su natūraliu Sietuvos upeliu, apyežerių žemapelkėmis, retų ir nykstančių rūšių augalija bei gyvūnija, kultūros vertybėmis.
<i>Hidrografiniai draustiniai</i>				
9.	Aitros	582,3 / 47,4	Šilalės, Plungės	Išsaugoti negilaus salpinio slėnio vingiuotą Aitros žemumą bei vidurumą
10.	Lylavos*	135,5 / 82,2	Šilalės, Tauragės	Išsaugoti natūralų Lylavos upelį ir jo slėnį, pasižymintį vieninteliais regioniniame parke augančiais brandžiais skroblynų medynais, jonpaparčių sąžalynais, saugomų augalų – paprastųjų kardelių ir stačiųjų atgirių – augavietėmis.
11.	Lūksto*	975,2 / 0,1	Šilalės, Telšių	Išsaugoti vieną iš didžiausių Žemaitijos ežerų su plačiais lėkštašlaičiais atabradais ir būdingomis vandenų biocenozėmis.
<i>Geomorfologiniai draustiniai</i>				
12.	Upynos	572,5 / 572,5	Šilalės	Išsaugoti būdingą Žemaičių Aukštumos pietinio šlaito reljefą
13.	Apvaršuvos*	936,2 / 602,6	Šilalės, Telšių	Išsaugoti ir eksponuoti paskutiniojo apledėjimo Pietų Lietuvos fazės suformuotą būdingą moreninį smulkiakalvių masę.
14.	Aukštagirės*	261,3 / 261,3	Šilalės	išsaugoti pavienių kalvų ir pelkėtų įlomių reljefą su raiškiu Aukštagirės kalnu.
15.	Spingės*	712,8 / 205,1	Šilalės, Telšių	išsaugoti moreninių plokščiakalvių grupę su raiškia Spingės viršukalve.
<i>Botaniniai draustiniai</i>				
16.	Jūros	16,9 / 16,9	Šilalės	Išsaugoti retų rūšių augalų augimvietes
17.	Šiaudėnų	248,2 / 0,1	Šilalės, Šilutės	Išsaugoti skroblynus su ąžuolu, su augalų rūšimis, įrašytomis į Lietuvos raudonąją knygą
18.	Dubulio*	47,8 / 47,8	Šilalės	Išsaugoti būdingas šlapių pievų ir miško bendrijas su retais ir nykstančiais augalais.
<i>Genetiniai draustiniai</i>				
19.	Pagramančio miško beržo*	4,6 / 4,6	Šilalės	Išsaugoti Pagramančio miško karpotojo beržo (Betula pendula) populiacijos genetinę įvairovę kintančios

Eil. Nr.	Pavadinimas	Visas plotas/ dalis rajone (ha)	Savivaldybė	Apsaugos tikslai
				aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atsikūrimą arba atkūrimą jos dauginamąja medžiaga.
<i>Telmo loginiai draustiniai</i>				
20.	Kauklių*	262,9 / 247,2	Šilalės, Telšių	Išsaugoti būdingą Žemaitijai miškingą pelkę su retų ir nykstančių augalų bei gyvūnų buveinėmis.
Viso rajone: 16015,1 ha				

*Regioninių parkų sudėtyje esantys draustiniai

Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje yra nustatyta Varnių regioninio parko buferinės apsaugos zona, kurios paskirtis – apsaugoti regioninio parko gamtinę ekosistemą nuo galimos taršos, o kraštovaizdį – nuo neigiamo vizualinio poveikio. Varnių regioninio parko buferinės apsaugos zonoje veikla gali būti vykdoma tiek, kiek ji neprieštarauja Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo V skyriaus dvidešimt ketvirtojo skirsnio reikalavimams.

2. Valstybinės geologijos informacinės sistemos (GEOLIS) duomenimis Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje yra 17 geotopų⁷, tame tarpe 12 iš jų yra valstybės / savivaldybės saugomi (gamtos paveldo objektai): *Grimzdų šaltinis (Verdukis), Drobūkščių akmuo, Gūvainių akmuo, Kunigiškių akmuo, Ilgočio akmenys, Gervuogynės akmuo, Pakoplyčio akmuo, Pabremenio akmuo, Gudirvių akmuo, Rauško akmuo, Šakėnų akmuo, Didžioji Akmenos rėva. 5 geotopai apsaugos statuso neturi: Kalnyčių akmenys, Genioto akmenys, Lileikėnų akmuo, Didysis akmuo, Medvėgalis (didkalvė),* tačiau tai yra potencialūs gamtos paveldo objektai. Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniuose šių geotopų apsaugos ir tvarkymo reikalavimai reglamentuojami, numatant sąlygas jų apsaugai ir pažintiniam lankymui.

2.2.1.2 lentelė. Gamtos paveldo objektai Šilalės rajono savivaldybėje (LR Saugomų teritorijų valstybės kadastras, 2025 04)

Eil. Nr.	Gamtos paveldo objekto pavadinimas	Gamtos paveldo objekto reikšmė	Vietovė, saugoma teritorija
<i>Botaniniai objektai</i>			
1.	Bačiškės liepos (6)	Savivaldybės saugomas	Pajūrio sen., Bačiškės k.
2.	Sausio 13-osios ąžuolai (13) ir liepa (1)	Savivaldybės saugomas	Šilalės m.
3.	Nepriklausomybės ąžuolai (3)	Savivaldybės saugomas	Upynos sen., Vytogala
4.	Antininkų ąžuolas	Valstybės saugomas	Bijotų sen., Košių k.
5.	Visdžiaugų ąžuolas	Valstybės saugomas	Pajūrio sen., Visdžiaugų k.
6.	Laumenų ąžuolas	Valstybės saugomas	Bilionių sen., Laumenų k., Varnių regioninis parkas
7.	Andriejaičių ąžuolas	Savivaldybės saugomas	Pagrančio regioninio parko Akmenos kraštovaizdžio draustinis
8.	Bijotų ąžuolas	Savivaldybės saugomas	Bijotų sen., Bijotai
9.	Nasvytalių ąžuolas	Savivaldybės saugomas	Vainuto miško biosferos poligonas
10.	Pakalniškių ąžuolas	Savivaldybės saugomas	Kaltinėnų sen., Pakalniškiai
11.	Pajūrio parko ąžuolas	Savivaldybės saugomas	Pajūrio sen., Pajūris

⁷ Geotopas - saugomas ar saugotinas, tipiškas ar unikalus geologinės, geomorfologinės ar geoeologinės svarbos erdvinis objektas geosferoje vertingas mokslui ir pažinimui.

Eil. Nr.	Gamtos paveldo objekto pavadinimas	Gamtos paveldo objekto reikšmė	Vietovė, saugoma teritorija
12.	Pundžių ąžuolas	Savivaldybės saugomas	Kaltinėnų sen., Gedminiškė
13.	Juodgirio I ąžuolas	Savivaldybės saugomas	Bijotų sen., Juodgirio miškas
14.	Juodgirio II ąžuolas	Savivaldybės saugomas	Bijotų sen., Juodgirio miškas
15.	Mazikiškės ąžuolas	Savivaldybės saugomas	Stirbiškės miškas
16.	Tenenių ąžuolas	Savivaldybės saugomas	Tenenių sen., Teneniai
17.	Nepriklausomybės ąžuolas	Savivaldybės saugomas	Šilalės m.
18.	Stirbiškės ąžuolas	Valstybės saugomas	Laukuvos sen., Stirbiškės k.
19.	Akmenynės ąžuolas	Valstybės saugomas	Pajūrio sen., Pakalniškių I k.
20.	Paragaudžio pušis	Savivaldybės saugomas	Kvėdarnos sen., Paragaudžio k.
21.	Dirgėlių pušis	Savivaldybės saugomas	Kaltinėnų sen., Dirgėlai (Donylos)
22.	Žvingių liepa	Savivaldybės saugomas	Pajūrio sen., Žvingiai
23.	Paskarbiškių liepos (5)	Savivaldybės saugomas	Pajūrio sen., Paskarbiškiai
24.	Dvylikos kamienų liepa ant Biržų Lauko piliakalnio	Savivaldybės saugomas	Šilalės kaimiškoji sen., Biržų Laukas, Pagramančio regioninio parko Akmenos kraštovaizdžio draustinis
25.	Pajūrio parko tuopa	Savivaldybės saugomas	Pajūrio sen., Pajūris (Pajūrio buv. dvaro sodyba)
26.	Rėščių uosis	Valstybės saugomas	Laukuvos sen., Rėščių k.
27.	Grimzdų uosis	Savivaldybės saugomas	Kvėdarnos sen., Grimzdai
28.	Padvarių ąžuolas	Savivaldybės saugomas	Bijotų sen., Padvarių k.
Geologiniai objektai			
29.	Keberkščių didysis akmuo	Valstybės saugomas, gamtos paminklas	Pajūrio sen., Tauragės miškų urėdijos Pajūrio g-jos (8 kv.) teritorija, Keberkščių k.
30.	Drobūkščių akmuo	Valstybės saugomas	Šilalės kaimiškoji sen., Drobūkščių k.
31.	Gervuogynės akmuo	Valstybės saugomas	Upynos sen., Pakoplyčio k.
32.	Gudirvių akmuo	Valstybės saugomas, gamtos paminklas	Upynos sen., Gudirvių k.
33.	Gūvainių akmuo	Valstybės saugomas	Šilalės kaimiškoji sen., Gūvainių k.
34.	Ilgočio akmenys (2)	Valstybės saugomas, gamtos paminklas	Pajūrio sen., Tauragės miškų urėdijos Pajūrio g-jos (8 kv.) teritorija, Pailgočio k.
35.	Kunigiškių akmuo	Valstybės saugomas	Pajūrio sen., Kunigiškių k.
36.	Pabremenio akmuo	Valstybės saugomas	Upynos sen., Pabremenio k.
37.	Pakoplyčio akmuo	Valstybės saugomas, gamtos paminklas	Upynos sen., Pakoplyčio k.
38.	Rauško akmuo	Valstybės saugomas, gamtos paminklas	Kaltinėnų sen., Požerės k., aukščiausia automagistralės Klaipėda-Kaunas vieta
39.	Didžiųjų Vankių akmuo	Valstybės saugomas	Laukuvos sen., Didžiųjų Vankių k., Varnių regioninis parkas
40.	Šakėnų akmuo	Savivaldybės saugomas	Kvėdarnos sen., Šakėnai
41.	Pūtvės akmuo	Savivaldybės saugomas	Šilalės kaimiškoji sen., Pūtvė
Hidrogeologiniai objektai (šaltiniai, versmės)			
42.	Verduklis	Valstybės saugomas, gamtos paminklas	Kvėdarnos sen., Grimzdų k., Rietavo miškų urėdijos Girėnų g-jos (459 kv., 49 skl.) teritorija
Hidrografiniai objektai (rėvos)			
43.	Didžioji Akmenos rėva	Savivaldybės saugomas	Šilalės kaimiškoji sen., Akmenos upė tarp Andriejaičių ir Pūtvės k., Pagramančio

Eil. Nr.	Gamtos paveldo objekto pavadinimas	Gamtos paveldo objekto reikšmė	Vietovė, saugoma teritorija
			regioninis parkas, Akmenos kraštovaizdžio draustinis

3. Nacionaliniame kraštovaizdžio tvarkymo plane, kurio sprendiniai yra integruoti į naująjį Lietuvos bendrąjį planą, yra numatyta Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje praplėsti saugomų teritorijų tinklą. Yra rekomenduojamos šios perspektyvinės saugomos teritorijos: Batakių - Skaudvilės – Bijotų istorinis regioninis parkas (dalis Šilalės rajone) ir Padievyčio kraštovaizdžio draustinis.

Visais atvejais Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniai galioja tiek, kiek neprieštarauja veiklą saugomose teritorijose reglamentuojančių teisės aktų ir specialiojo saugomų teritorijų planavimo dokumentų sprendiniams.

2.2.2. BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS APSAUGA

1. Pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymais patvirtintus Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų arba jų dalių, kuriose yra buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų sąrašus, į administracines Šilalės rajono savivaldybės teritorijos ribas patenka 17 „Natura 2000“ teritorijų. Informacija apie jas pateikiama 2.2.2.1 lentelėje, teritorinė lokalizacija grafinės dalies brėžiniuose.

2.2.2.1 lentelė. „Natura 2000“ teritorijos Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje (LR Saugomų teritorijų valstybės kadastras, 2025 04)

Eil. Nr.	Teritorijos pavadinimas	Teritorijos grupė	Plotas / dalis rajone (ha)	Aptinkama europinės svarbos saugomų rūšių paukščių / Aptinkamos Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės, augalų ir gyvūnų rūšys
1.	Vainuto miškai	PAST	14679,4 / 3968,0	Juodųjų gandrų (<i>Ciconia nigra</i>), vapsvaėdžių (<i>Pernis apivorus</i>) apsaugai
2.	Aitros upė	BAST	582,3 / 47,4	91E0, Aliuviniai miškai; 9080, Pelkėti lapuočių miškai; 7160, Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės; 6210, Stepinės pievos; 6270, Rūšių turtingi smilgynai; 6410, Melvenynai; 6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai; 6450, Aliuvinės pievos; 6510 Šienaujamos mezofitų pievos; 3260, Upių sraunumos su kurklių bendrijomis; Ovalioji geldutė; Ūdra
3.	Aitros upė II	BAST	545,1 / 60,3	6510 Šienaujamos mezofitų pievos; 9080 Pelkėti lapuočių miškai; 91E0 Aliuviniai miškai; Kraujalakinis melsvys
4.	Gojaus skroblynai	BAST	12,1 / 12,1	9160, Skroblynai
5.	Jūros upės slėniai	BAST	16,9 / 16,9	6510 Šienaujamos mezofitų pievos; 6210 Stepinės pievos; 6230 Rūšių turtingi briedgaurnai; 6450 Aliuvinės pievos; 6270 Rūšių turtingi smilgynai
6.	Jūros upės slėnis II	BAST	45,9 / 42,8	6270 Rūšių turtingi smilgynai; 9010 Vakarų taiga; 9160 Skroblynai; 9180 Griovų ir šlaitų miškai
7.	Medvėgalio pievos	BAST	44,9 / 44,9	6210, Stepinės pievos; 6510, Šienaujamos mezofitų pievos; 6270, Rūšių turtingi smilgynai
8.	Medvėgalio pievos II	BAST	67,6 / 67,6	6270 Rūšių turtingi smilgynai

Eil. Nr.	Teritorijos pavadinimas	Teritorijos grupė	Plotas / dalis rajone (ha)	Aptinkama europinės svarbos saugomų rūšių paukščių / Aptinkamos Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės, augalų ir gyvūnų rūšys
9.	Pagramančio regioninis parkas	BAST	11304,6 / 4032,7	6210, Stepinės pievos; 6270, Rūšių gausios ganyklos ir ganomos pievos; 6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai; 6510, Šienaujamos mezofitų pievos; 6450, Aliuvinės pievos; 7110, Aktyvios aukštapelkės; 7220, Šaltiniai su besiformuojančiais tufais; 8220, Silikatinų uolienų atodangos; 9010, Vakarų taiga; 9020, Plačialapių ir mišrūs miškai; 9050, Žolių turtingi eglynai; 9080, Pelkėti lapuočių miškai; 9160, Skroblynai; 9180, Griovų ir šlaitų miškai; 91D0, Pelkiniai miškai; 91E0, Aliuviniai miškai; Auksuotoji šaškytė; Baltamargė šaškytė; Didysis auksinukas; Kraujalakinis melsvys; Ūdra; Ovalioji geldutė
10.	Pagramančio regioninis parkas II	BAST	210,7 / 210,7	6270 Rūšių turtingi smilgynai; 9180 Griovų ir šlaitų miškai; 91E0 Aliuviniai miškai
11.	Paršežerio - Lūksto pelkių kompleksas	BAST	2866,8 / 1121,2	6230, Rūšių turtingi briedgaurnai; 6410, Melvenynai; 6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai; 6510, Šienaujamos mezofitų pievos; 7120, Degradavusios aukštapelkės; 7140, Tarpinės pelkės ir liūnai; 7230, Šarmingos žemapelkės; 9080, Pelkėti lapuočių miškai; 91D0, Pelkiniai miškai; 91E0, Aliuviniai miškai; Auksuotoji šaškytė; Dvijuostė nendriadusė; Dvilapis purvuolis; Mažoji suktenė; Paprastasis kirtiklis; Žvilgančioji riestūnė
12.	Upynos kaimo apylinkės	BAST	572,5 / 572,5	9160 Skroblynai; 9080 Pelkėti lapuočių miškai; 6510 Šienaujamos mezofitų pievos; 6450 Aliuvinės pievos
13.	Žaliosios miškas	BAST	581,3 / 223,9	9010, Vakarų taiga; 9020, Plačialapių ir mišrūs miškai; 9080, Pelkėti lapuočių miškai; Kraujalakinis melsvys; Ovalioji geldutė
14.	Vainuto miškai	BAST	5789,5 / / 1966,1	6410 Melvenynai; 6450 Aliuvinės pievos; 6510 Šienaujamos mezofitų pievos; 9010 Vakarų taiga; 9020 Plačialapių ir mišrūs miškai; 9050 Žolių turtingi eglynai; 9080 Pelkėti lapuočių miškai; 9160 Skroblynai; 91D0 Pelkiniai miškai; 91E0 Aliuviniai miškai; Ovalioji geldutė; Didysis auksinukas; Baltamargė
15.	Šunijos upė	BAST	185,0 / 6,5	Mažoji nėgė; 9050 Žolių turtingi eglynai; 9160 Skroblynai; 9180 Griovų ir šlaitų miškai; 91E0 Aliuviniai miškai
16.	Bilionių apylinkės	BAST	219,6 / 219,6	6210 Stepinės pievos; 6270 Rūšių turtingi smilgynai; 9020 Plačialapių ir mišrūs miškai; 9080 Pelkėti lapuočių miškai
17.	Gatautiškės miškas	BAST	263,0 / 247,2	9080 Pelkėti lapuočių miškai; 91D0 Pelkiniai miškai

Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinių konkretizavimas parengtas įvertinant biologinės įvairovės išsaugojimo interesus ir galioja tiek, kiek neprieštarauja veiklą „Natura 2000“ teritorijose reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams.

2. Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje yra inventorizuotos 1739 Europos bendrijos svarbos natūralios saugotinos pievų, miškų, pelkių ir vandenų buveinės (2.2.2.2 lentelė). Bendras jų plotas - 5507,63 ha. Visos šios buveinės yra įtrauktos į Lietuvoje sutinkamų Europos bendrijos svarbos gamtinių

buveinių, kurių apsaugai būtina steigti saugomas teritorijas, sąrašą. Iki bus nustatytas atitinkamas apsaugos režimas, dėmesys turi būti skiriamas tam, kaip išlaikyti natūralių ir pusiau natūralių teritorijų bendrųjų kokybę, apsaugant jas nuo skurdinimo ir nevietinių augalų ir gyvūnų rūšių išplitimo.

Skatinamą arba ribojamą veiklą, atsižvelgiant į buveinės tipą ir saugomų rūšių poreikius, reglamentuoja Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai. Įgyvendinant Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinius (rengiant specialiojo planavimo ir kompleksinius teritorijų planavimo dokumentus) turi būti vertinamas sprendinių poveikis Europos bendrijos svarbos natūralioms buveinėms, numatomos poveikio išvengimo ir/ar sumažinimo priemonės.

2.2.2.2 lentelė. Europos svarbos buveinės Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje

Buveinės tipas	Skaičius	Plotas, ha	Dalis nuo bendro ploto, %
Vandenys	1	0,82	0,001
Pievos	697	2071,33	1,74
Pelkės	55	257,31	0,22
Miškai	986	3178,17	2,68
Viso:	1739	5507,63	4,641

Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos Ministerijos saugomų rūšių informacinės sistemos (SRIS) duomenimis (2024 06 27) Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje yra registruotos 1286 saugomų rūšių radavietės ir augavietės (2.2.2.3 lentelė). Tarp jų reikšmingai vyrauja paukščių radavietės, santykinai nemažai yra identifikuota vabzdžių, žinduolių ir žiedinių augalų radaviečių ir augaviečių.

2.2.2.3 lentelė. Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje identifikuotų europinės svarbos rūšių radavietės ir augavietės.

	Radaviečių skaičius		Radaviečių skaičius
Apskritažiomeniai	2	Vabzdžiai	141
Aukšliagybūnai	9	Vėžiagyviai	1
Moliuskai	7	Žiediniai augalai	119
Papėdgrybūnai	2	Žinduoliai	131
Paukščiai	855	Žuvys	1
Samanos	17	Viso:	1286

Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje yra identifikuotos 95 saugomos augalų ir gyvūnų rūšys ir viso 1286 jų radavietės ir augavietės (2.2.2.4 lentelė).

2.2.2.4 lentelė. Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje identifikuotų saugomų rūšių radavietės ir augavietės.

Rūšis	Sk.	Rūšis	Sk.	Rūšis	Sk.
Baltasis gandra	800	Rudasis nakviša	12	Tuščiaviduris rūtenis	6
Didysis auksinukas	45	Vėlyvasis šikšny	12	Dėmėtoji gegūnė	5
Ūdra	31	Kraujalakinis melsvys	11	Didysis dančiasnapis	5
Vyriškoji gegužraibė	23	Paprastasis kardelis	11	Gulbė giesmininkė	5
Juodasis apolonas	18	Retažiedė miglė	10	Jūrinis erelis	5
Pietinis perlinukas	16	Mažasis erelis rėksnys	8	Lūšis	5
Baltajuostis melsvys	15	Žalsvažiedė blandis	8	Machaonas	5
Šiaurinis šikšny	15	Juodasis gandra	7	Paprastasis tulžys	5
Natuzijaus šikšniukas	14	Mažasis nakviša	7	Plačioji platužė	5
Raudonoji gegūnė	14	Svogūninė kartenė	6	Kt.<5 radavietės, augavietės, rūšys 62	104
Totorinė maludė	13	Šermuonėlis	6		
Vandeninis pelėausis	13	Šykšniukas nykštukas	6	Viso:	1286

Įgyvendinant Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinius - rengiant specialiojo planavimo (tame tarpe inžinerinės infrastruktūros vystymo specialiuosius planus) ir kompleksinius teritorijų planavimo dokumentus turi būti vertinamas planuojamų ūkinių veiklų poveikio reikšmingumas saugomų rūšių augavietėms ir radavietėms.

3. Biologinės įvairovės apsaugai svarbios ne tik teisės aktais įtvirtintos saugomos teritorijos, tačiau ir kitos miškingos ir/ar pelkėtos teritorijos, kurios dėl savo vystymosi ypatumų, apsunkinto įsisavinimo intensyviai ūkinei veiklai tampa palankiomis teritorijomis biologinės įvairovės telkimuisi. Tai kartinės miško buveinės (KMB), kurios užima tik nedidelę visų miškų dalį. Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje yra inventorizuotos kartinės miško buveinės, kurių bendras plotas sudaro 133,2 ha (0,4% nuo bendro miškų ploto). Nors bendras plotas nėra didelis, tačiau jose telkiasi palyginti daug biologinės įvairovės elementų, ypač retų ar nykstančių organizmų rūšių. Veikla kartinėse miško buveinėse vykdoma vadovaujantis KMB tvarkymo rekomendacijomis (skirtingų tipų kartinų miško buveinių palaikymo ir tvarkymo rekomendacijos).

„Natūralių pievų ir ganyklų, pelkių ir šaltinynų žemėlapis“ duomenimis⁸ Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje 1149,3 ha (1,0% ploto) užima *natūralios pievos ir ganyklos*. Veikla šiose teritorijose gali būti vykdoma tik nepažeidžiant Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 96 straipsnio reikalavimų.

„Natūralių pievų ir ganyklų, pelkių ir šaltinynų žemėlapis“ duomenimis Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje 1521,2 ha (1,3% ploto) užima *pelkės* ir 4,3 ha (0,0%) *šaltinynai*. Veikla šiose teritorijose gali būti vykdoma tik nepažeidžiant Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 102 straipsnio reikalavimų.

2.3. GAMTINIO KRAŠTOVAIZDŽIO IR BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS APSAUGA

2.3.1. BENDROS NUOSTATOS

Gamtinis karkasas (GK) yra objektyviai kraštovaizdyje egzistuojanti gamtinė struktūra, kuri yra itin svarbi teritorijos kraštovaizdžio ekologinį stabilumą ir biologinę įvairovę užtikrinanti sistema. Ji kuria prielaidas žmogaus ūkinės veiklos neigiamo poveikio aplinkai asimiliavimui (neutralizavimui). Todėl jos ribų identifikavimui ar funkcionalumo užtikrinimui alternatyvų nėra.

Gamtinio karkaso funkcionalumas, ekologinių kompensavimo funkcijų vientisumas užtikrina bendrą kraštovaizdžio gyvybingumą bei jame vykstančių migracinių (energijos, medžiagų, gyvūnijos) ryšių nepertraukiamumą. Gamtinės aplinkos stabilumo užtikrinimas palaikant, formuojant ar gausinant gamtinio karkaso elementų kokybę savivaldybės teritorijoje užtikrina didesnę teritorijos ūkinį potencialą bei tvarumą,

⁸<https://biomon.lt/szns>. Šilalės rajono savivaldybės natūralių pievų ir ganyklų, pelkių ir šaltinynų žemėlapis patvirtintas Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2023-09-21 įsakymu Nr. V-93. Patvirtinti natūralių pievų ir ganyklų žemėlapiai gali būti tikslinami VSTT iniciatyva atsiradus pagrįstoms aplinkybėms arba atsižvelgiant į argumentuotus fizinių ar juridinių asmenų prašymus, vadovaujantis žemėlapių rengimo ir tvirtinimo tvarkos aprašu.

geresnę socialinės aplinkos (gyventojų gyvenamosios aplinkos) kokybę, užtikrina rekreacinio potencialo formavimąsi ir tvarų jo naudojimą.

Šilalės r. sav. teritorijos GK sprendiniai yra orientuoti į maksimaliai tikslų šios sistemos ribų identifikavimą. Šio tinklo funkcinį vienetų funkcionalumas turi būti išvystytas taip, kad kraštovaizdis bei jo komponentai teiktų visuomenei optimalią ekonominę bei socialinę naudą tuo pačiu užtikrinant minimalų poveikį gamtinei aplinkai. Gamtinio karkaso teritorijų ūkinio naudojimo intensyvumą reglamentuoja gamtinio karkaso nuostatai.

2.3.2. GAMTINIO KARKASO TERITORIJOS IR GEOEKOLOGINIS POTENCIALAS

1. Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje esantis gamtinis karkasas yra neatsiejama visos Lietuvos GK sistemos dalis, formuojanti ne tik pačios savivaldybės teritorijos, bet ir tampanti dalimi bendros Respublikos ekologiniu požiūriu svarbių teritorijų tinklo dalimi. Bendrai Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje identifikuotos GK dalys užima apie 64,4% teritorijos ploto. Jos persidengia su įvairiomis žemėnaudomis, kurioms būdinga skirtingo intensyvumo ūkinis naudojimas, aplinkosauginis režimas bei sukultūrinimo laipsnis. Gamtinį karkasą sudaro trys metafunkcinės dalys:

- Geoekologinės takoskyros;
- Geosistemų stabilizavimo arealai;
- Migracijos koridoriai.

Geoekologinės takoskyros (geosistemų įeigų sritys „langai“) – teritorijos jungiančios ypatinga ekologine svarba bei jautrumu pasižyminčias vietas: upių aukštupius, vandenskyras, aukštumų ežerynus, kalvynus, pelkynus, bei požeminių vandenų intensyvaus maitinimo plotus (pvz.: aukštapelkes). Jos palaiko bendrąją gamtinio kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą.

Geoekologinėms takoskyroms Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje priskiriami šių teritorijų ruožai:

- Regioninės svarbos Žemaičių aukštumų vandenskyrinį kalvyną apimanti geoekologinės takoskyros ruožo dalis Bilionių - Požerės – Palentinio atkarpoje, šiauriau Laukuvos ir Kaltinėnų.
- Regioninę svarbą turinti prie Vakarų žemaičių plynaukštės rytinės besišliejanti ir su Endriejavo kalvagūbriu sutampanti geoekologinės takoskyros dalis Tenenių – Grimzdų k. atkarpoje, skiriančioje Jūros ir Minijos upių baseinus.

Geoekologinės takoskyros apima apie 20,3% rajono savivaldybės teritorijos, arba 31,6% viso GK užimamo ploto. Didžiosios dalies (57,0%) šių teritorijų ekologinio kompensavimo funkcijos yra pakankamos arba patikimos. Esamos geoekologinės takoskyros nepasižymi dideliu ekologiniu stabilumu. Natūralumą išlaikiusios geoekologinės takoskyros dalys, kurioms pakankamos kraštotvarkinės priemonės yra esamo natūralaus kraštovaizdžio pobūdžio išlaikymas ir saugojimas, apima tik 27,7% GK ploto. Šios teritorijos yra fragmentiškos ir tik kiek gausiau susitelkusios Nasvytalių – Libertų – Barsukinės ir Adomavo ruože ir kt. plotuose, taip pat aplink Paršežerio ežerą. 29,3% geoekologinės takoskyros plotui yra būtinas teritorijos esamo kraštovaizdžio natūralumo palaikymas ir stiprinimas (Buciškės, Beržės, Apvaršuvos. Strazdelių, Baravykų, Šakių ir Kadagynų ir kt. plotuose). Likusiuose (43,0%) geoekologinėms takoskyroms plotuose būtinas kraštovaizdžio natūralumą atkuriančių elementų grąžinimas ir gausinimas (Gvaldų, Rudlaukio, Gatautiškės, Spingų, Riešketų, Baublių, Vaitkaičių, Palentinio, Sauslaukio, Pakalniškių, Tenenių, Vidgirės ir Jomantų ir kt. plotuose).

Vidinio stabilizavimo arealai – teritorijos užimančios tarpinę padėtį tarp geoekologinių takoskyrų ir migracijos koridorių, galinčios pakeisti šoninius medžiagų ir energijos migracijos srautus (šoninį nuotėkį), taip pat reikšmingos biologinės įvairovės požiūriu: želdinių masyvai bei grupės, natūralios pievos, pelkės, bei kiti vertingi stambiųjų geosistemų ekotopai. Šios teritorijos kompensuoja neigiamą žmogaus ūkinės veiklos poveikį kurį patiria gamtinės sistemos.

Beveik visi Šilalės rajono savivaldybės teritorija dengiantys miškų masyvai (išskyrus upių slėniuose esančius), pelkės ir tarp jų esantys agrariškai įsavitų teritorijų masyvai formuoja regioninės reikšmės vidinio stabilizavimo arealus (Pagramančio ir Prapymo miškų teritorijos), kurie kartu su kitais mikroregioninės svarbos arealais esančiais centrinėje ir rytinėje savivaldybės teritorijos dalyje apima 28,5% jos teritorijos, arba apie 44,3% viso gamtinio karkaso užimamos teritorijos.

Vidinio stabilizavimo arealams Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje priskiriamos šios teritorijos:

- Regioninę svarbą turintys Šventų, Prapymo ir Degučių miškų masyvai ir jų apylinkės.
- Regioninę svarbą turintys Didkiemio, Pagramančio, Ringių miškų masyvai ir jų apylinkės.
- Rajoninės ir vietinės svarbos Ruskių, Padievyčio, Kiaukų, Šilalės, Lapkalnio, Rubinavo, Kūtymu, Džiaugėnų, Šiurinės ir kitų smulkesnių miškų masyvais ir jų apylinkėmis.

Vidinio stabilizavimo arealų ekologinio kompensavimo funkcijos yra vidutinės. Vidinio stabilizavimo arealai, kuriems reikalingos tik minimalios kraštovarkinės priemonės - natūralaus kraštovaizdžio pobūdžio saugojimo ir išlaikymas, užima tik 26,6% vidinio stabilizavimo teritorijų ploto. Santykinai nedidelė šios tvarkymo krypties teritorijų dalis vidinio stabilizavimo arealuose parodo esant problemų agrarinio miškingo kraštovaizdžio tvarkyme ir naudojime. Pakankamomis ekologinio kompensavimo funkcijomis pasižymintys vidinio stabilizavimo arealai paplitę Šilalės rajono savivaldybės teritorijos šiaurinėje dalyje (Gvaldų miškas) ir pietinėje dalyje (Didkiemio – Pagramančio – Ringių, Kiaukų, Šaukliškės ir kt. miškai). Arealai, kuriems būtinas esamo kraštovaizdžio natūralumo palaikymas ir stiprinimas užima 31,0% vidinio stabilizavimo arealų ploto. Juos savivaldybės teritorijoje atstovauja upių takoskyrose esantys, aukštesnio įsavinimo laipsnio žemės ūkio teritorijų plotai su mažesniais miško masyvais, ar intensyviau kertami miškai (Degučių, Ažuolijos, Budrių, Palaukuvio ir kt. plotai). Likusieji arealai sudaro 42,4% nuo viso vidinio stabilizavimo arealų ploto. Jiems būtinas kraštovaizdžio natūralumą atkuriančių elementų grąžinimas ir gausinimas (Kuliškių, Žadeikių, Paupynio, Miškinų, Rėzgalių, Stročių, Prapymo, Kalnyčių, Košių ir kt. plotai).

Migraciniai koridoriai – Šilalės r. sav. teritorijoje esantys upių slėniai ir senslėniai, raguvynai bei ežerų duburiai kuriais vyksta intensyvi medžiagų, energijos ir gamtinės informacijos srautų apykaita ir augalų bei gyvūnų rūšių migracija.

Didžiausios Šilalės savivaldybės, teritorijoje tekančios upės – Jūros ir jos intako Akmenos slėniai formuoja regioninės svarbos migracijos koridorius, kuris kartu su kitais rajoninės reikšmės koridoriais (Lokysta, Tenenys, Ašva, Šlaunis, Šunija Upynalė, Vaksupė ir kitų smulkesnių vandentėkmių slėniais), užima 15,6 rajono, arba 24,2% visų gamtinio karkaso teritorijų.

Migracijos koridoriams Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje priskiriami šie slėnių teritorijų ruožai:

- Regioninę svarbą turintis Jūros upės migracinio koridoriaus ruožas, kertantis savivaldybės teritoriją pietų – šiaurės vakarų kryptimi, nuo Didkiemio iki Grimzdų k.
- Regioninę svarbą turinčio Akmenos upės migracinio koridoriaus ruožo fragmentas rajono teritoriją kertantis pietų – šiaurės rytų kryptimi, nuo Andriejaičių iki Paakmenių k.
- Vietinę svarbą turintys Lokystos, Viksvės, Ašvijos, Ašvos, Ramulės, Stigrės, Tenenio ir visų kitų smulkesnių upelių bei melioracijos kanalų migracijos koridoriai.

Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje identifikuoti migracijos koridoriai taip pat skaidomi į keturias kraštovaizdžio formavimo kryptis. Tik 3,5% migracijos koridoriams priskirtų teritorijų pasižymi pakankamomis ekologinio kompensavimo funkcijomis, kurioms būtinas tik esamo kraštovaizdžio stabilumo palaikymas ir stiprinimas. Tai nedideli Jūros, Akmenos, Yžnės, Žvėrės, Aušbruvos, Žiuržmoties slėnių fragmentai pasižymintys dideliu miškingumu ir pelkėtumu.

32,0% migracijos koridorių reikalingas jų ekologinio kompensavimo funkcijų palaikymas ir didinimas gerinant esamą kraštovaizdžio natūralumą. Šios atkarpos yra būdingos Akmenos upei, taip pat pietiniai Jūros upės slėnio, kertančio savivaldybės teritoriją, atkarpai, Aušbruvai ir daugeliui kitų smulkiųjų upelių įtekančių į stambesnes savivaldybės upes.

Likusi, didžioji (64,5%) migracijos koridorių dalis reikalauja kraštovaizdžio natūralumą atkuriančių elementų gražinimo ir gausinimo. Šios migracijos koridorių atkarpos yra būdingos daugumai Šilalės r. sav. teritorijos mažųjų upių, kurių slėniai stipriai agrarizuoti, paversti ganyklomis ar arimais. Ypač didelė agrarizacija pasižymi Jūros upės, Šunijos, Akmenos aukštupio, Lokystos slėniai. Juose identifikuoti GK migracijos koridoriai pasižymi menkomis ekologinio kompensavimo funkcijomis. Ypač menkomis ekologinio kompensavimo funkcijomis pasižymi agrarinės teritorijas drenuojantys smulkieji upeliai ir melioracijos kanalai. Visuose šių upelių slėniuose yra reikalingas kraštovaizdžio natūralumo elementų gražinimas ir gausinimas.

Stipriai pažeisto (degraduoto) gamtinio karkaso teritorijos - tai gamtinio karkaso dalys kurios persidengia su urbanistinio karkaso ašimis ir branduoliais, ar yra užimtos kompaktiškai urbanizuotomis (ne sodybinis užstatymas) teritorijomis.

Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje stipriai pažeistos gamtinio karkaso teritorijos sudaro tik apie 0,24% nuo savivaldybės teritorijos ploto arba 0,38% nuo bendro GK ploto. Stipriai pažeisto gamtinio karkaso teritorijoms Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje priskiriami šių gyvenviečių fragmentai: Šilalės, Požerės, Didžiųjų Vankių, Palaukuvio, Palygumio, Dirgėlių, Laukuvos, Tenenio ir Pajūrio. Tai teritorijos, kuriose turi būti reintegruojami gamtinio karkaso ekologinio kompensavimo funkcijas atkuriantys gamtinio kraštovaizdžio elementai arba reikšmingai gerinama jų funkcija. Kadangi tai su miestų ir gyvenviečių kompaktiško užstatymo arealais susijusios teritorijos, jose turi būti atkuriami ir vystomi želdynai ir želdiniai, gerinama jų būklė, o atskiri jų plotai jungiami į sistemas ir siejami su gamtinio kraštovaizdžio vertingais teritoriniais kompleksais.

2.3.2.1 lentelė. Gamtinio karkaso sudėtinės dalys pagal ekologinio kompensavimo funkcijų patikimumą.

Gamtinio karkaso metafunkcinės dalys ir jų geoekologinis potencialas	Ekologinio kompensavimo funkcijų palaikymo atkūrimo pobūdis – tvarkymo tipai	Plotas	
		ha	%
GEOEKOLOGINĖS TAKOSKYROS			
Regioninės reikšmės		24140,95	20,32
T0 (patikimas)	0 - Išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis	6683,72	5,63
T1 (ribotas)	1 - Palaikomas ir didinamas esamas kraštovaizdžio natūralumas	7068,94	5,95
T2 (silpnas)	2 - Gausinami kraštovaizdžio natūralumą palaikantys elementai	4652,23	3,92

Gamtinio karkaso metafunkcinės dalys ir jų geoekologinis potencialas	Ekologinio kompensavimo funkcijų palaikymo atkūrimo pobūdis – tvarkymo tipai	Plotas	
		ha	%
T3 (pažeistas)	3 - Gražinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai	5678,36	4,78
T4 (stipriai pažeistas)	4 – Atkuriamas kraštovaizdžio natūralumas grąžinant gamtinio kraštovaizdžio elementus	58,04	0,05
GEOSISTEMŲ VIDINIO STABILIZAVIMO AREALAI			
Viso:		33836,03	28,48
Regioninės reikšmės		15685,34	13,20
S0 (patikimas)	0 - Išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis	6675,14	5,62
S1 (ribotas)	1 - Palaikomas ir didinamas esamas kraštovaizdžio natūralumas	3654,96	3,08
S2 (silpnas)	2 - Gausinami kraštovaizdžio natūralumą palaikantys elementai	3029,72	2,55
S3 (pažeistas)	3 - Gražinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai	2325,52	1,96
Vietinės reikšmės		18150,69	15,28
s0 (patikimas)	0 - Išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis	2316,37	1,95
s1 (ribotas)	1 - Palaikomas ir didinamas esamas kraštovaizdžio natūralumas	6834,94	5,75
s2 (silpnas)	2 - Gausinami kraštovaizdžio natūralumą palaikantys elementai	5926,06	4,99
s3 (pažeistas)	3 - Gražinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai	3071,76	2,59
s4 (stipriai pažeistas)	4 – Atkuriamas kraštovaizdžio natūralumas grąžinant gamtinio kraštovaizdžio elementus	1,56	0,0013
MIGRACIJOS KORIDORIAI			
Viso:		18483,57	15,56
Regioninės reikšmės		4714,02	3,97
M0 (patikimas)	0 - Išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis	148,57	0,1251
M1 (ribotas)	1 - Palaikomas ir didinamas esamas kraštovaizdžio natūralumas	2197,90	1,8500
M2 (silpnas)	2- Gausinami kraštovaizdžio natūralumą palaikantys elementai	1733,25	1,4589
M3 (pažeistas)	3 - Gražinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai	518,33	0,4363
M4 (stipriai pažeistas)	4 – Atkuriamas kraštovaizdžio natūralumas grąžinant gamtinio kraštovaizdžio elementus	115,96	0,0976
Vietinės reikšmės		13769,55	11,59
m0 (patikimas)	0 - Išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis	493,78	0,4156
m1 (ribotas)	1 - Palaikomas ir didinamas esamas kraštovaizdžio natūralumas	3716,97	3,1286
m2 (silpnas)	2 - Gausinami kraštovaizdžio natūralumą palaikantys elementai	3577,39	3,0111
m3 (pažeistas)	3 - Gražinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai	5869,13	4,9401
m4 (stipriai pažeistas)	4 – Atkuriamas kraštovaizdžio natūralumas grąžinant gamtinio kraštovaizdžio elementus	112,28	0,0945
Viso:		76460,54	64,36

2.4. GAMTINIO KARKASO TERITORIJŲ TVARKYMAS

Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje nustatyti šie gamtinio kraštovaizdžio apsaugos, formavimo bei ūkinio naudojimo pobūdį nusakantys gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipai:

- 1) Išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis (patikimo geoekologinio potencialo GK teritorijoje).
- 2) Palaikomas ir didinamas esamas kraštovaizdžio natūralumas (riboto geoekologinio potencialo GK teritorijoje).
- 3) Gausinami kraštovaizdžio natūralumą palaikantys kraštovaizdžio elementai (silpno geoekologinio potencialo GK teritorijoje).
- 4) Gražinami kraštovaizdžio natūralumą palaikantys elementai (pažeisto geoekologinio potencialo GK teritorijoje).
- 5) Atkuriamas kraštovaizdžio natūralumas gražinant gamtinio kraštovaizdžio elementus (stipriai pažeisto geoekologinio potencialo GK teritorijoje).

Pirmasis kraštovaizdžio formavimo tipas taikomas ištisiniais miško masyvais, arba natūraliomis užliejamomis salpinėmis pievomis apaugusiose gamtinio karkaso teritorijose, išsaugojusiose natūralų kraštovaizdžio pobūdį bei ekologinio kompensavimo potencialą. Tai vertingiausios gamtinio kraštovaizdžio dalys, kurių naudojimo perspektyva susijusi su racionalaus subalansuoto miškų ūkio tvarkymu, miškų regeneracinio potencialo išsaugojimu, rekreacinio naudojimo reguliavimu bei nustatyto režimo užtikrinimu šiose zonose įsteigtoms saugomoms teritorijoms. Šios teritorijos sudaro tik 21,2% Šilalės rajono savivaldybės teritorijos gamtinio karkaso.

Teritorijų ūkinio naudojimo pobūdis. Pagrindinė šių teritorijų naudojimo kryptis yra tausojantis miškų ūkis vykdant sanitarinius, atrankinius ir netaikant plynų kirtimų. Taip pat veikla susijusi su racionalių šalutinių miško išteklių panaudojimu. Migracijos koridoriuose esantys miškų masyvai turi būti naudojami pagal trečios miškų grupės reikalavimus. Poilsinis turizmas rekreaciniu požiūriu atraktyviosiose vietose, bei medžioklė, derinant naudojimo pobūdį su konkrečios teritorijos naudojimo reglamentu. Mišku neapaugusiose teritorijos dalyse, ekologinio - tausojančio žemės dirbimo sistemos diegimas, prioritetą teikiant daugiamečiams žolynams ir gyvulininkystei. Smulkiasklėpė daržininkystė, sodininkystė, bei kiti alternatyvūs verslai būdingi atskiriems etnografiniams regionams.

Antrasis kraštovaizdžio formavimo tipas lokalizuotas mišrios žemėnaudos teritorijose, kuriose kaitaliojasi miškų ir žemės ūkio paskirties naudmenos, taip pat dalinai, arba nedideliuose plotuose pakeistos arba pažeistos gamtinės struktūros miškuose. Šių teritorijų tvarkyme yra reikalingas tiek esamų funkcijų suderinimas, tiek atkuriamosios priemonės gamtinės struktūros funkcijoms stiprinti (pvz.: teritorijų apmiškinimas, agromiškininkystės priemonės). Šios teritorijos sudaro tik 30,7% Šilalės r. sav. teritorijos gamtinio karkaso.

Teritorijų ūkinio naudojimo pobūdis. Svarbiausia šių teritorijų naudojimo kryptis yra vidutinio stambumo ūkis su ganyklinės žemdirbystės (pieno ūkiai ir galvijų auginimas), daržininkystės, sodininkystės specializacijomis. Esami ūkiai palaipsniui turėtų būti orientuojami į ekologinius ar pereinamojo tipo (tvaraus ūkininkavimo) ūkius, užtikrinamas sėjomainų laikymasis. Dalis dirbamų žemių laipsniškai verčiamos į pievas ir ganyklas ar kitas inovatyvias ūkininkavimo formas. Didinama stambių dirbamų laukų masių sąskaida įveisiant apsaugines želdinių grupes bei juostas, formuojant dirbtines pelkes (biogeninių medžiagų kaupimo baseinus). Pageidautinas miškingumo didinimas mažiau našių, taip pat didelio drėgnumo (su silpnai funkcionuojančia ar nefunkcionuojančia sausavimo sistema) žemių sąskaita, apželdinant ir savaiminės renatūralizacijos keliu.

Trečiasis kraštovaizdžio formavimo tipas taikytinas intensyvios žmogaus ūkinės veiklos, stipriai pakeistose gamtinio karkaso teritorijose, kuriose vyrauja žemės ūkio naudmenos. Šios zonos (ypač agrarinės) susiformavo dėl intensyvaus žemės naudojimo, nekreipiant dėmesio į teritorijos ekologinę pusiausvyrą, nesilaikant tvarios gamtonaudos reikalavimų. Tai intensyvaus ūkininkavimo rezultatas, ypač stipriai palietęs geoekologinių takoskyrų bei migracinių koridorių teritorijas. Tokie plotai Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje, sudaro 24,7% dalį nuo visų GK teritorijų. Didžioji jų dalis lokalizuojasi agrarinių požiūriu stipriai įsavintoje rajono dalyje. Šiose zonose kraštovaizdžio formavimas susijęs su natūralios gamtinės aplinkos fragmentų atkūrimu ir ekstensyvaus ūkininkavimo požiūriu, ūkininkaujant šiose teritorijose.

Teritorijų ūkinio naudojimo pobūdis. Būtinai laipsniškas perėjimas prie vidutinio stambumo tvaraus ūkio su pašarų gamybos, gyvulininkystės, augalininkystės bei sodininkystės specializacijomis. Skatintinas ekologinių ūkių kūrimas. Prioritetas teikiamas tausojančiam ūkininkavimui. Šiose teritorijose būtinai žemėnaudos sąskaidos didinimas įveisiant įvairaus dydžio želdinių juostas bei grupes ar masyvus, taip pat dirbtinių pelkių/šlapynių formavimas natūraliuose užmirkusiuose žemės ūkio naudmenų pažemėjimuose. Būtų tikslingas teritorijos miškingumo didinimas dirbtinai apželdant ir savaiminės renatūralizacijos keliu, naudojamų mažai našių ir žemės ūkio paskirties nenaudojamų žemių sąskaita. Šiai zonai būtina didžiausia žemėnaudos struktūros konversija ir žemės dirbimo sistemos transformacija iš intensyvios į ekstensyvią (tausojančią).

Ketvirtas kraštovaizdžio formavimo tipas taikytinas intensyvios žmogaus ūkinės veiklos gamtinio karkaso teritorijose kuriose absoliučią naudmenų daugumą sudaro žemės ūkio teritorijos, o gamtinio kraštovaizdžio elementai yra visiškai arba beveik visiškai sunaikinti. Šios zonos susiformavo išimtinai agrarinėse teritorijose, kurių intensyvų įsavinimą lėmė žemės dirbimui palankus reljefas, neatsižvelgiant į ekologinės pusiausvyros ir tvarios gamtonaudos reikalavimus. Tai intensyvaus ūkinio naudojimo teritorijos, vienodai plačiai paplitusios tiek geoekologinių takoskyrų, tiek ir vidinio stabilizavimo arealuose. Toks intensyvus ūkinis naudojimas pažeidžia gyvūnų migracijos kelių vientisumą ir didina dirvožemio erozijos bei cheminės taršos ekosistemose riziką. Migracijos koridoriuose šie arealai pagrįdė susiję su paviršinės melioracijos kanalų tinklų išvystymu, t. y. dirbtinių GK teritorijų praplėtimu jas įterpiančias GK santykinai neaktualias teritorijas ir padarant aktualiomis. Tokie plotai Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje, sudaro 23,4% dalį nuo visų GK teritorijų. Šiose zonose kraštovaizdžio formavimas turi būti siejamas su planiniais kraštovaizdžio natūralumą atstatančiais veiksmais didinant žemėveikslių sąskaidą, formuojant agroželdynų sistemą ir užtikrinant ekologinių naudmenų vientisumą.

Teritorijų ūkinio naudojimo pobūdis. Būtinai kryptingas perėjimas prie vidutinio stambumo tvaraus ūkio su pašarų gamybos, gyvulininkystės, augalininkystės bei sodininkystės specializacijomis. Skatintinas ekologinių ūkių kūrimas. Prioritetas teikiamas tausojančiam ūkininkavimui. Šiose teritorijose būtinai žemėnaudos sąskaidos didinimas įveisiant įvairaus dydžio želdinių juostas bei grupes ar masyvus, taip pat dirbtinių pelkių/šlapynių formavimas natūraliuose užmirkusiuose žemės ūkio naudmenų pažemėjimuose. Būtų tikslingas teritorijos miškingumo didinimas dirbtinai apželdant ir savaiminės renatūralizacijos keliu, naudojamų mažai našių ir žemės ūkio paskirties nenaudojamų žemių sąskaita. Šiai zonai būtina didžiausia žemėnaudos struktūros konversija ir žemės dirbimo sistemos transformacija iš intensyvios į ekstensyvią (tausojančią).

Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje lokalizuotos gamtinio karkaso metafunkcinės dalys nustato svarbiausius teritorinius gamtinio kraštovaizdžio išsaugojimo prioritetus, pagrindines kraštotvarkos kryptis ir priemones, kurių sėkmingas įgyvendinimas būtinas bendrai rajono savivaldybės teritorijos ekologiinei

pusiausvyrai palaikyti. Gamtinio karkaso funkcinių dalių nuostatas paprasčiausia būtų realizuoti įvairaus apsaugos pobūdžio saugomose teritorijose ir priešingai – sunkiausia, gamtinio karkaso ašių sankirtose su urbanizuotomis ar intensyvaus žemės ūkio teritorijomis. Tokiais atvejais reiktų ieškoti alternatyvių sprendimų tenkinančių skirtingų funkcinių zonų nuostatas.

2.5. KRAŠTOVAIZDŽIO VIZUALINĖS KOKYBĖS APSAUGA

1. Šilalės rajono savivaldybės teritorijos pagrindiniai kraštovaizdžio vizualinę struktūrą formuojantys veiksniai yra teritorijos paviršiaus reljefas, augalijos pobūdis, žemėveikslių sąskaida ir jų mozaikiškumas. Kraštovaizdžio struktūra turi būti formuojama, technogeniniai objektai (vėjo ir saulės šviesos energijos elektrinės bei kiti technologiniai inžineriniai statiniai) išdėstomi, urbanizuotos teritorijos vystomos taip, kad nekenktų kraštovaizdžio vizualinei kokybei ir nekurtų konkurencijos jo vertingosioms savybėms.

2. Žemaičių aukštumos vandenskyrinį masivą juosia Vakarų žemaičių plynaukštė, kurios reljefas yra mažiau išraiškingas ir labiau apskalautas ledyno tirpsmo vandenų (suformavo Pietų Lietuvos fazės dariniai). Nepaisant to, jis pasižymi vidutine reljefo vertikalia sąskaida su kalvotu bei išraiškingu slėnių kraštovaizdžiu. Tai teritorijos apimančios ryčiau ir šiauriau esančias Kvėdarnos, Šilalės bei Upynos apylinkes. Kadangi reljefo sąskaida čia mažiau išreikšta, didesnę vaidmenį vaidina horizontalioji žemėveikslių sąskaida. Vyrauja pusiau atviros gerai apžvelgiamos erdvės. Jei Upynos apylinkėse vyrauja žemėveikslių struktūros nulemta horizontalioji dominatė, tai Kvėdarnos – Šilalės ruože aiškios vyraujančios dominantės nėra. Šiame ruože svarbų vaidmenį kraštovaizdžio vizualinei struktūrai vaidina gilūs ir išraiškingi upių slėniai.

3. Vidurio Lietuvos fazės darinių suformuotas reljefas išsiskiria mažiausia vizualine raiška. Tai nedidelis ruožas teritorijos ženklinamos Endriejavo kalvagūbriu, apimantis Pajūralio – Tenenio – Pajūrio bei piečiau Šilalės esančias teritorijas. Šiose teritorijose vyrauja neišraiškingi Vidurio Lietuvos fazės ledyno pakraštiniai ir dugniniai dariniai, todėl kraštovaizdžio vertikalią sąskaidą yra nežymi arba visiškai neišreikšta. Piečiau Šilalės, kur vyrauja pelkėta dugninės morenos lyguma, kraštovaizdžio vertikali sąskaida yra neišreikšta ir vyrauja pusiau uždaros iš dalies neperžvelgiamos miškingos erdvės. Tuo tarpu Pajūralio – Tenenio – Pajūrio ruože, dėka Endriejavo kalvagūbrio, kraštovaizdžio vizualinė struktūra yra išreikšta labiau. Jai būdinga nežymi vertikali sąskaida bei pusiau atviros dalinai peržvelgiamos erdvės. Pagrindinė šio lyguminio kraštovaizdžio dominantė yra žemėveikslių horizontalioji struktūra, kuri turi būti palaikoma siekiant didinti kraštovaizdžio vaizdingumą.

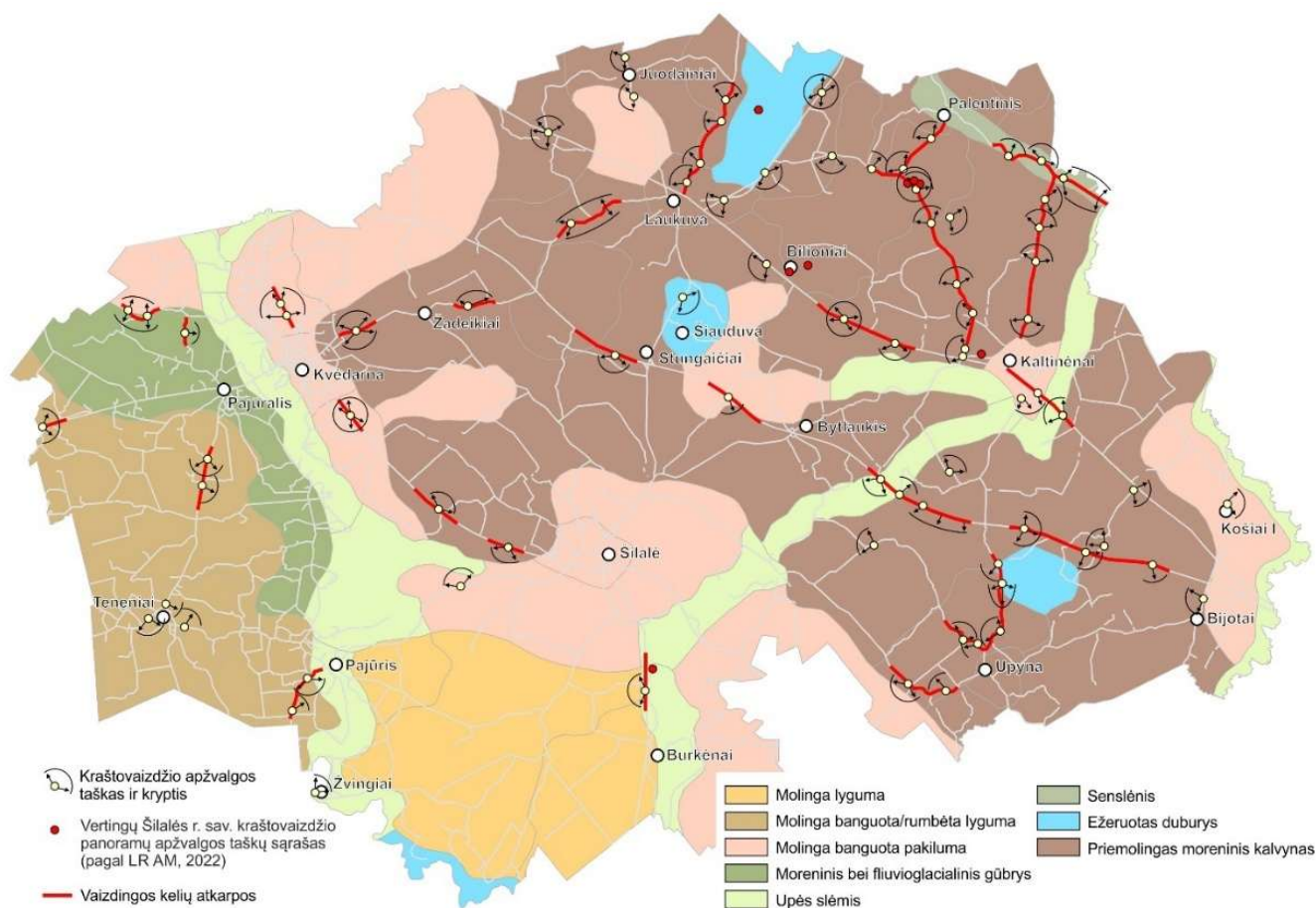
4. Pagrindinis dėmesys išsaugant kraštovaizdžio vizualinę kokybę turi būti skiriamas: Žemaičių aukštumos vandenskyriniam masyvui, Kaltinėnų, Bijotų, Palentinio ir Laukuvos apylinkėms, Akmenos ir Jūros slėniams.

Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje yra identifikuotos saugomo estetiško potencialo arealuose ir raiškios ir vidutinės vertikalios sąskaidos atvirų ir pusiau atvirų, o taip pat pusiau uždarų ir uždarų erdvių kraštovaizdyje esančios aštuonios apžvalgos vietos (2.5.1 lentelė). Apžvalgos taškų panoramoms turi būti skiriamas prioritetas priimant sprendimus dėl kraštovaizdžio vizualinės kokybės išsaugojimo, urbanizacijos ir vėjo elektrinių parkų statybos.

2.5.1. lentelė. Vertingų Šilalės rajono savivaldybės kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taškų sąrašas (patvirtintas LR aplinkos ministro 2017-10-31 įsakymu Nr. D1-885 (nauja redakcija patvirtinta LR aplinkos ministro 2023 m. gegužės 23 d. įsakymu Nr. D1-157))

Nr.	Apžvalgos taškas	Koordinatės	
		X	Y
1 (282)	Aukštagirės apžvalgos bokštas	393455	6163480
2 (283)	Bilionių piliakalnio apžvalgos aikštelė	394206	6163730
3 (284)	Indijos piliakalnio apžvalgos vieta	387879	6147320
4 (285)	Kaltinėnų dvasingumo parkas (apžvalgos vieta)	401275	6160120
5 (286)	Kalvos prie Paršežerio apžvalgos vieta	392151	6170040
6 (287)	Medvėgalio kalno regykla	398525	6167190
7 (288)	Medvėgalio piliakalnio Alko kalno apžvalgos vieta	398252	6167100
8 (289)	Medvėgalio piliakalnio regykla	398761	6167060

Savivaldybės teritorijos kraštovaizdžio įvairiapusiškumą išryškinančios panoramos atsiveria iš kelių perspektyvos. Šių panoramų santalkos formuoja vaizdingas kelių atkarpas. Iš viso Šilalės r. sav. teritorijoje identifikuota 79 potencialūs vaizdingam ir tipingam kraštovaizdžiui reprezentuoti tinkami kraštovaizdžio apžvalgos taškai. Vadovaujantis šių taškų išsidėstymu ir apžvalgos kryptimis nuo turi būti skiriamas papildomas dėmesys priimant sprendimus dėl kraštovaizdžio vizualinės kokybės išsaugojimo, urbanizacijos ir vėjo elektrinių parkų statybos. Rekomenduojama 1 km atstumų nuo vaizdingo ruožo apžvalgos kryptimi statyti pastatus ir statinius, kurių tūris neviršija 1000 kub.m., o aukštis 12 m. Didesnių tūrių pastatų ir statinių statyba galima žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumento ar statybos projekto apimtyje parengus poveikio kraštovaizdžiui pagrindimą.

2.5.1 pav. Šilalės r. sav. teritorijoje esami bei planuojami kraštovaizdžio apžvalgos taškai bei panoramų eksponavimo kryptys.

3. Vaizdingos kelių atkarpos yra integruotos į Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinių konkretizavimo brėžinį „Rekreacijos, turizmo, gamtos ir kultūros paveldo plėtojimo brėžinys“.

2.6. ĮGYVENDINIMO PRIORITETAIR PRIEMONĖS

1. Įgyvendinimo prioritetai:

- parengti ir įgyvendinti kraštovaizdžio monitoringo programą;
- siekiant užtikrinti kraštovaizdžio stabilumą, išlaikyti teritorijų ekologinę pusiausvyrą, būtina stiprinti tausojančio naudojimo koncepciją ir ją realizuoti agrarinėse takoskyrose, agrariniuose upių slėniuose ir kitose gamtinio karkaso teritorijose, kurioms Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo brėžinyje „Sprendinių konkretizavimas. Kraštovaizdžio tvarkymo zonos“ yra nustatytas tausojantis arba diferencijuotas mišrus teritorijos naudojimas. Teritorijos, kurių naudojimą būtina plėtoti tausojimo linkme Šilalės rajono savivaldybėje užima apie 54 % jos ploto;
- skatinti tradicines žemės ūkio ir miškininkystės veiklas rajone atsižvelgiant į KTZ nustatytą kraštovaizdžio naudojimo pobūdį;
- skatinti ekologinę žemdirbystę ir netradicines žemės ūkio veiklas, atsižvelgiant į KTZ nustatytą kraštovaizdžio naudojimo pobūdį;
- žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentų rengimo metu ypatingas dėmesys turi būti skiriamas upių slėniams, sudarantiems labai svarbias struktūrines gamtinio karkaso, ekologinio tinklo dalis, kurių ekologinė būklė, gamtinis pilnavertiškumas, neturint pakankamo želdinių kiekio paviršinio vandens telkinių apsaugos zonose ir juostose, neįmanomas;
- atitinkamas dėmesys turi būti skiriamas svarbiausio rekreacinio potencialo – rajono paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugai ir jų racionaliam tvarkymui, laikantis teisės aktų nustatytų reikalavimų;
- įgyvendinti želdynų ir želdinių apsaugos, tvarkymo, būklės stebėsenos, želdynų kūrimo ir inventorizavimo priemonės, parengti Šilalės rajono savivaldybės viešųjų želdynų ugdymo ir tvarkymo programą;
- žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose - gyvenamųjų vietovių (miestų, miestelių, kaimų) ir kitų teritorijų bendruosiuose, detaliuosiuose ar specialiuose planuose išskirti želdynų sistemas, nustatyti jų plėtojimo erdvinę struktūrą;
- patvirtintomis gamtinio karkaso ribomis ir teisės aktų nustatytas veiklos apribojimais vadovautis rengiant miškotvarkos, žemėtvarkos projektus bei kitus teritorijų planavimo dokumentus;
- inicijuoti Padievyčio kraštovaizdžio draustinio steigimą ir Padievyčio kraštovaizdžio draustinio ribų plano parengimą;
- parengti vaizdingų kelių atkarpų kraštovaizdžio studiją ir pasiūlyti priemones vaizdingų kelių atkarpų kraštovaizdžio estetinio potencialo išsaugojimui.

3. NEKILNOJAMASIS KULTŪROS PAVELDAS

3.1. NEKILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ APSAUGA

1. Kultūros vertybių registro (toliau - KVR) 2025 m. sausio 10 d. duomenimis, Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje yra 400 nekilnojamųjų kultūros vertybių, vienai kultūros vertybei panaikinta apsauga. Šilalės rajono teritorijoje nekilnojamosios kultūros vertybės, suskirstytų pagal sandarą į: 2 vietoves, 43 kompleksus, 108 į kompleksą įeinančius objektus, 226 pavienius objektus. 21 objektų statusas nenustatytas. U.K. 30732, 25911, 25912, 25913, 13917, 25905, 16178 ir 30731 KVR vertybėms apsauga netaikoma.

2. Nekilnojamas kultūros paveldas pagal reikšmingumą lemiantį vertingųjų savybių pobūdį ar jų derinį gali būti: archeologinis, povandeninis, mitologinis, etnokultūrinis, architektūrinis, urbanistinis, želdynai, inžinerinis, istorinis, memorialinis, dailės, sakralinis, kultūrinės raiškos. **Nekilnojamas kultūros paveldas yra sudėtinė kultūrinio kraštovaizdžio dalis, kurios vertingųjų savybių pobūdis taip pat gali būti pripažintas reikšmingu.** Pažymėtina, jog 56 Šilalės rajono kultūros paveldo objektai ir vietovės turi kraštovaizdžio reikšmingumą lemiantį vertingųjų savybių pobūdį.

Didžioji dalis Šilalės rajono teritorijoje registruotų kultūros paveldo vertybių pagal reikšmingumą lemiantį vertingųjų savybių pobūdį nėra homogeniškos (vienarūšės), išskyrus keletą archeologinių, memorialinių, istorinių ir architektūrinių reikšmingumą lemiantį vertingųjų savybių pobūdį turinčias vertybes. Kitos kultūros paveldo vertybės pagal reikšmingumą lemiantį vertingųjų savybių pobūdį turi nustatytus derinius. Šilalės rajone KVR registruotų vertybių sklaida vertinant pagal reikšmingumą lemiantį vertingųjų savybių pobūdį (pateikta mažėjančia tvarka): archeologinis - 79 vertybės, kraštovaizdžio – 56 vertybės, istorinio – 48 vertybės, architektūrinio 46, memorialinio 40, mitologinio ir dailės – 30, etnokultūrinio – 21, sakralinio - 14, želdynų - 4, inžinerinio (dominuoja kūr grindos) - 3, urbanistinio 2. Rajone dominuoja archeologinio, kraštovaizdžio ir istorinio reikšmingumą lemiančio vertingųjų savybių pobūdžio objektai.

Be jų, kultūros paveldo vietovių ir objektų apskaitos dokumentuose⁹ registruota daug pastatų, pastatų grupių ir urbanistinių struktūrų, turinčių vertingųjų savybių požymių (neregistruotų KVR). Konkrečių nekilnojamųjų kultūros vertybių atskleidimą organizuoja Departamentas ir savivaldybių institucijos. Nekilnojamųjų kultūros vertybių reikšmingumą, kultūros paveldo objektų ar vietovių vertingąsias savybes nustato ir jų teritorijų bei kultūros paveldo objektų apsaugos zonų ribas apibrėžia Kultūros Paveldo Departamento ir savivaldybių sudarytos nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos. Vertinant atskirus objektus, vadovaujamasi Nekilnojamųjų kultūros vertybių vertinimo, atrankos ir reikšmingumo lygmens nustatymo kriterijų aprašu.

Nekilnojamųjų kultūros vertybių reikšmingumą, kultūros paveldo objektų ar vietovių vertingąsias savybes nustato ir teritorijos ribas apibrėžia Departamento ir savivaldybių sudarytos nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos (toliau – vertinimo tarybos). Savivaldybės ar kelių savivaldybių sudarytos vertinimo tarybos sprendžia dėl savivaldybės teritorijoje esančio vietinio reikšmingumo lygmens nekilnojamojo kultūros paveldo vertingųjų savybių ir vietinio reikšmingumo lygmens nustatymo, vietinio reikšmingumo lygmens nekilnojamojo kultūros paveldo teritorijos ribų apibrėžimo ir apsaugos

⁹ Nekilnojamojo kultūros paveldo apskaitą sudaro inventorizavimas, konkrečių nekilnojamųjų kultūros vertybių atskleidimas ir registravimas (NKPAĮ 8str.).

reikalingumo, apsaugos vietinio reikšmingumo lygmens nekilnojamosioms kultūros vertybėms netaikymo ar tokių vertybių apskaitos duomenų tikslinimo. Departamento vertinimo tarybos sprendžia dėl Lietuvos Respublikos teritorijoje esančio nekilnojamojo kultūros paveldo vertingųjų savybių nustatymo, teritorijos ribų apibrėžimo ir nacionalinio, regioninio ar vietinio reikšmingumo lygmens nekilnojamosioms kultūros vertybėms nustatymo, apsaugos reikalingumo, apsaugos nekilnojamosioms kultūros vertybėms netaikymo ar tokių vertybių apskaitos duomenų tikslinimo. (NKPAĮ, 8 str.) Nekilnojamojo kultūros paveldo apskaita.

3. Kultūros paveldo objektas saugomas kartu su jo užimama ir jam nustatyta teritorija. Ši teritorija nuo kultūros paveldo objekto neatsiejama. Kultūros paveldo objekto teritorijos ir kultūros paveldo vietovės ribos apibrėžiamos remiantis istorinių ir kitų tyrimų duomenimis, taip, kad sutaptų su esamų sklypų ar jų dalių, kurie yra daiktinės teisės objektai, ribomis arba kitokiomis nekilnojamųjų daiktų, gamtinių ar antropogeninių elementų ribomis. Kultūros paveldo vietovių teritorijos nustatomos Teritorijų planavimo įstatymo, Saugomų teritorijų įstatymo ir šio įstatymo nustatyta tvarka parengtuose dokumentuose. Apsaugos zona gali turėti vieną arba abu šiuos skirtingo apsaugos ir naudojimo režimo pozonius. Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonį – už kultūros paveldo objekto teritorijos esantys žemės sklypai ar jų dalys su ten esančiais kitais nekilnojamaisiais daiktais, taip pat miško ir vandens plotai, kuriems taikomi šio įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimai, draudžiantys šiame pozonyje veiklą, galinčią fiziškai pakenkti kultūros paveldo objekto vertingosioms savybėms. Vizualinės apsaugos pozonį – už kultūros paveldo objekto teritorijos ar apsaugos nuo fizinio poveikio pozonio esantys žemės sklypai ar jų dalys su ten esančiais kitais nekilnojamaisiais daiktais, kuriems taikomi šio įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimai, draudžiantys šiame pozonyje veiklą, galinčią trukdyti apžvelgti kultūros paveldo objektą (NKPAĮ 11 str.).

64 Šilalės rajono objektams yra nustatyti vizualinės apsaugos pozoniai. 27 kultūros paveldo vertybėms nustatytas fizinio poveikio pozonis. Veikla vertybių teritorijose bei apsaugos zonose (jei tokios yra nustatytos) reglamentuojama NKPAĮ nuostatomis ir LR Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo reikalavimais (toliau SŽNSĮ). Kultūros paveldo kompleksinių objektų apsaugos zonos, kultūros paveldo vietovių apsaugos zonos, kultūriniai rezervatai ir kultūriniai draustiniai tvarkomi ir veikla juose plėtojama pagal kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentus – tvarkymo planus (NKPAĮ 22str.).

4. Kultūros vertybių registre registruoto kultūros paveldo objekto apsauga vykdoma saugant vertinimo tarybos aktu nustatytas vertingąsias savybes. Nekilnojamųjų kultūros vertybių pradinė apsauga įsigalioja kultūros vertybių registre registruoto kultūros paveldo objekto, dėl kurio nėra priimtas sprendimas skelbti jį saugomu ar neskelbti, valdytojui, planuojančiam atlikti kultūros paveldo objekto vertingąsias savybes galinčius pažeisti tvarkybos darbus, pateikus savivaldybės paveldosaugos padalinii projektinius siūlymus arba raštu išdėstytus numatomus darbus (NKPAĮ 9 str.). Pradinė apsauga netenka galios priėmus sprendimą skelbti kultūros paveldo objektą saugomu ar neskelbti saugomu arba pasibaigus terminui, nustatytam pagal 9str. 5 dalį.

5. Kultūros paveldo objekto ir vietovės skelbimas saugomais reglamentuojamas NKPAĮ 10 straipsniu. Saugomu objektu laikomas kultūros paveldo objektas, NKPAĮ nustatyta tvarka paskelbtas saugomu objektu ar kultūros paminklu. Saugoma vietovė laikoma kultūros paveldo vietovė, kuri teisės aktų nustatyta tvarka paskelbta saugoma ir kuriai taikomi paveldosaugos reikalavimai arba kurios apsaugai Saugomų teritorijų įstatymo nustatyta tvarka įsteigtas istorinis nacionalinis parkas, istorinis regioninis parkas, kultūrinis rezervatas ar kultūrinis draustinis. Skelbiant kultūros paveldo vietovę ar kultūros paveldo objektą saugomu nustatomi apsaugos tikslai: 1) mokslinio pažinimo – išsaugoti archeologinius ir kitus

unikalius istorinių duomenų, kuriuos galima perimti atliekant saugomo objekto ar vietovės mokslinius tyrimus, šaltinius; 2) viešojo pažinimo ir naudojimo – sudaryti sąlygas dabarties ir ateities kartoms nekilnojamąjį kultūros paveldą pažinti, lankyti ir juo naudotis; 3) viešosios pagarbos – apsaugoti memorialinius ir sakralinius objektus, mirusiųjų ar žuvusiųjų palaidojimo ir atminimo vietas (karių, sukilėlių, pasipriešinimo okupantams dalyvių ir kitas neveikiančias kapines ar pavienius kapus). Gali būti nustatomas vienas arba keli kultūros paveldo objekto ar vietovės apsaugos tikslai. Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos reglamentavimas nustatomas vadovaujantis šiais apsaugos tikslais (NKPAĮ 4str.).

Registruotoje KVR vertybėje, Moksliniam pažinimui saugomuose objektuose, Viešajam pažinimui ir naudojimui saugomuose objektuose ir Viešosios pagarbos nekilnojamojo kultūros paveldo objektuose (kapinių teritorija) draudžiama naikinti ar kitaip žaloti saugomo objekto vertingąsias savybes, vykdomi pakeitimai galimi vadovaujantis NKPAĮ nuostatomis ir LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo reikalavimais.

KVR duomenimis iš Šilalės rajono teritorijoje registruotų 400 kultūros paveldo vertybių 96 objektai turi paminklo statusą, 122 vertybės yra vertybės saugomos, 170 yra registriniai objektai. Vertinant paveldosauginiu požiūriu tai labai didelė ir vertingą kultūros paveldo objektų koncentracija, suteikianti galimybę vystyti pažintinį turizmą ir rekreaciją rajone.

3.2. NEKILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ APSAUGOS REIKALAVIMAI

1. Kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos reglamentavimas dvejopas: įstatymų nuostatomis (registravimas KVR, apsaugos tikslai) ir paveldosaugos reikalavimais nustatytais individualiais apsaugos reglamentais arba nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentais – tvarkymo planais.

2. Nekilnojamojo kultūros paveldo teisinę apsaugą sudaro (NKPAĮ 4 str.): 1) NKPAĮ ir kitų įstatymų nustatyti paveldosaugos reikalavimai kultūros paveldo objektams, jų teritorijoms, vietovėms ir apsaugos zonoms; 2) Saugomų teritorijų įstatymo ir šio įstatymo nustatyti reikalavimai kultūros paveldo objektams, esantiems draustiniuose, rezervatuose, valstybiniuose parkuose; 3) Teritorijų planavimo įstatymo, Saugomų teritorijų įstatymo ir pagal šį įstatymą parengtų teritorijų planavimo dokumentų nustatyti reikalavimai; 4) Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme¹⁰ nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos kultūros paveldo objektų teritorijose, kultūros paveldo vietovėse ir jų apsaugos zonose.

Paveldosaugos reikalavimai nustatyti vadovaujantis apsaugos tikslais: objekto ar vietovės inicijavimas saugomu; paminklo statusas; valstybės saugomo statusas; saugojimo tikslų nustatymas; sunykusios, sunaikintos ar kitaip prarastos vertybės apsauga; kilnojamosios kultūros vertybės esančios kultūros paveldo objekte apsauga.

3. Registriniuose objektuose, Moksliniam pažinimui saugomuose objektuose, Viešajam pažinimui ir naudojimui saugomuose objektuose ir Viešosios pagarbos nekilnojamojo kultūros paveldo objektuose draudžiama naikinti ar kitaip žaloti saugomo objekto vertingąsias savybes, vykdomi pakeitimai galimi vadovaujantis NKPAĮ nuostatomis ir SŽNSĮ reikalavimais.

¹⁰ Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas- toliau SŽNSĮ

Visiems saugomų¹¹ objektų teritorijoje esantiems sklypams ar jų dalims, kurie yra daiktinės teisės objektai BP sprendiniais gali būti nustatoma konservacinė (saugojimo) žemės naudojimo paskirtis.

Saugomiems objektams ir jų teritorijoms gali būti nustatyti šie saugojimo režimai: rezervinis, autentiškos paskirties ir tausojamo naudojimo. Kultūros paveldo objektams ir teritorijoms autentiškos paskirties ar tausojamo naudojimo režimą nustato institucija, paskelbusi objektą saugomu. Tokiems objektams konservacinė (saugojimo) paskirtis gali būti nustatoma ne kaip pagrindinė, o kaip papildoma. Saugojimo režimai nustatomi nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentais – tvarkymo planais.

4. Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos reikalavimai:

- *Viešajam pažinimui ir naudojimui saugomo nekilnojamojo kultūros paveldo apsauga* (NKPAĮ 19 str.): Viešajam pažinimui ir naudojimui saugomo objekto, kitokio objekto, esančio viešajam pažinimui ir naudojimui saugomame kompleksiniame objekte, vietovėje, valdytojas gali juo naudotis nekilnojamosios kultūros vertybės pase nurodytais būdais. Viešajam pažinimui ir naudojimui saugomame objekte draudžiama: 1) naikinti ar kitaip žaloti saugomo objekto vertingąsias savybes¹²; 2) naikinti ar žaloti saugomo objekto ženklinimui skirtas lentas, informacinius stendus. Viešajam pažinimui ir naudojimui saugomoje nekilnojamojoje kultūros vertybėje draudžiami vertingąsias savybes naikinantys statybos darbai: kultūros paveldo objektą pritaikyti kitiems, negu nurodyta nekilnojamosios kultūros vertybės pase, naudojimo būdams; padidinti saugomų statinių naudojimo intensyvumą, pristatyti priestatus, papildomus aukštus, įrengti naujas mansardas, formuoti naują planinę struktūrą ir kitaip naikinti autentiškumo požymius. Jeigu valdytojas įrodo, kad saugomo objekto naudojimas tokios vertybės pase nustatytais naudojimo būdais ir apimtimi yra nuostolingas, nepateisina jo išlaikymo išlaidų ir kad nėra norinčiųjų perimti kultūros paveldo objektą naudoti nepažeidžiant vertingųjų savybių, už šio objekto apsaugą atsakinga institucija pasiūlo valdytojo lėšomis atlikti visus būtinus mokslinio ištirimo ir dokumentų tvarkymo darbus, kad būtų galima nustatyti galimus pakeitimus, mažiausiai kenksiančius vertingosioms savybėms, arba pareikalauja objektą užkonservuoti. Pastaruoju atveju užkonservavimo išlaidas kultūros ministro patvirtinta tvarka kompensuoja už objekto apsaugą atsakingos institucijos. Siekiant, kad saugomo objekto vertingosioms savybėms nebūtų padaryta neigiamo poveikio, turi būti gautas už kultūros paveldo apsaugą atsakingos institucijos sutikimas, jeigu norima: 1) keisti saugomų statinių paskirtį; 2) įrengti komercines reklamas, lauko antenas ir kitus techninius įrenginius saugomų statinių išorėje.
- *Moksliniam pažinimui saugomame objekte*, jo teritorijoje, vietovėje draudžiama be institucijos, atsakingos už kultūros paveldo apsaugą, sutikimo naudoti metalo, elektroninius ar kitokius iešiklius archeologinių ir kitų radinių ar objektų paieškai, judinti, tirti, iškelti povandeninius objektus, atskiras jų dalis ar archeologinius radinius vidaus vandenyse, jūros rajono vidaus vandenyse, teritorinėje jūroje, gretutinėje zonoje ir išskirtinėje ekonominėje zonoje, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse. Apsaugos sutartimi gali būti nustatytos sąlygos saugomo objekto teritoriją ar vietovę ribotai naudoti žemės ūkio, miškų ūkio ar kitokia paskirtimi. Neištirtame moksliniam pažinimui saugomame objekte valdytojas gali vykdyti tik priežiūros ir konservavimo darbus. Jeigu prižiūrėti ir naudoti moksliniam pažinimui saugomą objektą, vietovę ar jų dalį valdytojui yra nuostolinga, jis gali kreiptis į instituciją, atsakingą už

¹¹ NKPAĮ 2st. Saugomas objektas – kultūros paveldo objektas, šio įstatymo nustatyta tvarka paskelbtas saugomu objektu ar kultūros paminklu.

¹² NKPAĮ 2 str. Vertingoji savybė – kultūros paveldo objekto, vietovės, jų dalies ar elemento bruožas, vertingas etniniu, istoriniu, estetiniu ar moksliniu požiūriu.

objekto ar vietovės apsaugą, ir prašyti leidimo organizuoti mokslinį to objekto, vietovės ar jų dalies ištyrimą arba perimti iš jo saugomą objektą, vietovę ar jų dalį. Ištirto objekto, vietovės ar jų dalies apsaugos reikalavimai gali būti pakeičiami teisės akte, skelbiančiame objektą saugomu, iš apsaugos tikslų išbraukus mokslinį pažinimą.

- *Viešosios pagarbos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugai* NKPAĮ 20 str. numato „Visos kapinės prižiūrimos pagal Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos patvirtintas kapinių tvarkymo taisykles. Neveikiančių kapinių teritorijoms nustatoma pagrindinė konservacinė (saugojimo) žemės naudojimo paskirtis, o ši gali būti pakeista tik pripažinus kitokio visuomenės poreikio viršenybę ir perkėlus mirusiųjų palaikus.“
- Kultūros paveldo objektai, jų teritorijos ir jų apsaugos zonos, kultūros paveldo vietovės ir jų apsaugos zonos, kultūriniai rezervatai ir kultūriniai draustiniai tvarkomi ir veikla juose plėtojama vadovaujantis NKPAĮ 22str.
- Kultūros paveldo vietovės ir jų apsaugos zonos, dalis kompleksinių kultūros paveldo objektų tvarkomi ir veikla juose plėtojama pagal nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentus – tvarkymo planus. Valstybiniuose parkuose esančios kultūros paveldo vietovės, dalis kompleksinių kultūros paveldo objektų (išimtytys žiūrėti žemiau¹³), kultūriniai draustiniai ir kultūriniai rezervatai – pagal valstybinių parkų planavimo schemas (ribų ir tvarkymo planus, valstybiniuose rezervatuose ir valstybiniuose draustiniuose esančios kultūros paveldo vietovės – pagal šių saugomų teritorijų planavimo schemas (ribų ir tvarkymo planus) ir tvarkymo planus.
- Kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos reikalavimai nustatyti SŽNSĮ 59 ir 60 str.

5. Kultūros paveldo vertybių išsaugojimo priemonės:

- Saugojimas nustatomas kultūros paveldo vietovėms ir teritorijoms, kurių vertingąsias savybes būtina išsaugoti. Bet kokius darbus, veiklą plėtoti, projektuoti ir pan. leidžiama vadovaujantis NKPAĮ, nekilnojamojo kultūros paveldo objektų, kultūros paveldo vietovių apskaitos dokumentais, siekiant išsaugoti nustatytas objektų ir vietovių vertingąsias savybes bei jų autentiškumą. Šiose teritorijose gali būti vykdomi tiek tvarkybos, tiek statybos darbai.
- *Kultūros paveldo vietovių apsauga.* Regeneruojamos (tvarkomos) istorinės miestų dalys, didinamas viešųjų (atvirų) erdvių patrauklumas sudarant palankias sąlygas gyvenamai aplinkai ir smulkaus verslo plėtrai. Planuojant naujas statybas miestų istorinėse dalyse ir kitose kultūros paveldo teritorijose, išsaugoti istorinį urbanistinį audinį ir charakteringą erdvinę struktūrą, paryškinant paveldo objektų savybių savitumą naujos architektūros atžvilgiu, nepažeidžiant tradicinės aplinkos. Ypatingas dėmesys turi būti skiriamas šiuolaikinės architektūros dermei istorinio urbanistinio kraštovaizdžio kontekste, projektuojant šiuolaikinės architektūros pastatus, turi būti atliekamos urbanistinės poveikio aplinkai studijos. Galimas pastatų atstatymas buvusiose vietose, nustatyto užstatymo tipo papildymas, pagrįstas taikomaisiais tyrimais. Formuojami istorinių miestų dalių funkciniai ir erdviniai ryšiai su jų artima regimąją aplinka, užtikrinamos viešųjų erdvių ir funkcinės jungtys tarp šių teritorijų ir miesto erdvių planinių audinių.

¹³ (Išimtytys: Tvarkymo planai kultūros ministro ir aplinkos ministro nustatyta tvarka gali būti rengiami ir kompleksiniams kultūros paveldo objektams. Kompleksinių kultūros paveldo objektų ir jų apsaugos zonų tvarkymo planai prilyginami kultūros paveldo vietovių ir jų apsaugos zonų tvarkymo planams ir rengiami bei tvirtinami tokia pačia tvarka, kaip ir kultūros paveldo vietovių ir jų apsaugos zonų tvarkymo planai. Pažymėtina, jog kompleksinių kultūros paveldo objektų ir jų apsaugos zonų tvarkymo planai rengiami išimtiniais atvejais, kurie yra aprašyti „Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklėse“¹³: Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo tikslai – planuojamoje teritorijoje numatyti nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimą, tikslingą naudojimą ir pažinimą. Dokumentai rengiami, kai reikia nustatyti ar detalizuoti teritorines apsaugos priemones kompleksiniame kultūros paveldo objekte (toliau – objektas) ir (ar) jo apsaugos zonoje, sudarytame iš 5 ar daugiau kultūros paveldo objektų, užimančiame 2 ha arba didesnio ploto teritoriją, kurioje yra ne mažiau kaip 2 kiti pastatai, priklausantys ne vienam valdytojiui, arba joje planuojama statyti naujus pastatus).

- *Kultūros paveldo objektų apsauga.* Rengiami ir realizuojami registruotų paveldo vertybių tvarkybos darbų¹⁴ projektai. Kultūros paveldo tvarkyba atliekama: 1) pagal nustatytus paveldosaugos reikalavimus; 2) pagal kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų reglamentus (statybos techninius reglamentus), patvirtintus aplinkos ir kultūros ministrų; 3) pagal kultūros ministro patvirtintus paveldo tvarkybos reglamentus, nustatančius reikalavimus konkrečioms tvarkybos darbams.“
- Prioritetas teikiamas tvarkomiesiems paveldosaugos darbams - tvarkybos darbams, atliekamiems pagal specialias technologijas, užtikrinančias autentiškumo išsaugojimą. Galimi yra ir tvarkomieji statybos darbai – statybos (įskaitant pritaikymo¹⁵) ar griovimo darbai, kaip apibrėžta Statybos įstatyme, atliekami kultūros paveldo objekte, jo teritorijoje ar apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje nepažeidžiant arba minimaliai keičiant¹⁶ nustatytas objekto vertingąsias savybes.

6. Kultūros paveldo prioritetinės naudojimo kryptys:

- Prioritetas teikiamas autentiškam arba artimam autentiškai paskirčiai naudojimui bei tausojamam naudojimui, apibrėžtiems (NKPAĮ 13 str.).
- Šilalės rajono teritorijoje dominuoja archeologinis (33 piliakalniai ir kt. archeologiniai objektai), architektūrinis (bažnyčios, dvarai, sodybos, statiniai ir jų kompleksai ir kiti objektai) kultūros paveldas. Taip pat Šilalės rajono teritorijoje yra memorialinio paveldo (kapinės, antkapiniai paminklai), urbanistinio, istorinio, etnokultūrinio paveldo objektų. Prapymo kaimo etnoarchitektūrinė sodyba, vad. Pašlynės viensėdžiu (15816), Bilionių kaimo etnoarchitektūrinė sodyba (1627) ir kiti medinės architektūros objektas gali būti tvarkomas pagal medinių pastatų tvarkybos metodikas. Svarbiausia yra šių objektų priežiūra¹⁷, nuolatinis defektų remontas. Prioritetiniai yra vertingųjų savybių tyrimų, konservavimo, restauravimo, remonto darbai. Privalomi avarijos grėsmės pašalinimo darbai. Galimas prarastų vertybių atkūrimas¹⁸ (NKPAĮ 23 str.).
- Kultūros paveldo objektai turi būti tvarkomi atsižvelgiant į nustatytus jų saugojimo tikslus, išsaugant jų vertingąsias savybes bei autentiškumą. Prioritetas teikiamas tvarkybos darbams. Taikomos apsaugos priemonės - tipiniais arba individualiais apsaugos reglamentais nustatomi paveldosaugos reikalavimai, užtikrinantys paveldo objektų apsaugą nuo galimos žalos ar netinkamo naudojimo.
- Saugomų objektų tvarkybos darbai – tyrimai, konservavimo, restauravimo, avarijos grėsmės pašalinimo darbai, jų projektavimas gali būti (pilnai ar dalinai) kompensuojami valstybės lėšomis pagal LR Kultūros ministro nustatytą tvarką¹⁹.

¹⁴ NKPAĮ 2 str. Tvarkyba – nekilnojamajam kultūros paveldui išsaugoti atliekami darbai: taikomas tyrimas, remontas, avarijos grėsmės pašalinimas, konservavimas, restauravimas, šių darbų planavimas ir projektavimas.

¹⁵ NKPAĮ 2 str. Pritaikymas – kultūros paveldo objekto ar jo sudedamųjų dalių pertvarkymas naudoti, suderinant valdytojo ir visuomenės poreikius, minimaliai keičiant vertingąsias savybes ir sudarant galimybes atkurti būklę, buvusią iki šių pakeitimų, atliekant tyrimais pagrįstus tvarkomuosius paveldosaugos, statybos ir kraštotvarkos darbus.

¹⁶ NKPAĮ 2 str. Vertingųjų savybių keitimas – tvarkybos darbai, veikiantys vertingąsias savybes (avarijos grėsmės pašalinimas, konservavimas, pritaikymas, restauravimas, atkūrimas), taip parenkami ir atliekami pagal šio įstatymo nustatytus reikalavimus, kad būtų maksimaliai išsaugotas autentiškumas ir kultūros paveldo objektas ar vietovė būtų tinkami naudoti.

¹⁷ NKPAĮ 2 str. Priežiūra – valdytojų nuolat vykdomi kultūros paveldo objekto vertingųjų savybių nekeičiantys darbai, kuriems nereikalingas už šio objekto apsaugą atsakingos institucijos sutikimas.

¹⁸ NKPAĮ 2str. Atkūrimas – neišlikusios nekilnojamosios kultūros vertybės atkūrimas išimtiniais atvejais pagal nustatytas neišlikusias vertingąsias savybes, atliekant tyrimais pagrįstus tvarkomuosius paveldosaugos, statybos ir kraštotvarkos darbus. Atkuriant išsaugomos vertybės išlikusios dalys ir elementai, jie grąžinami į pirminę vietą, tiksliai pakartojamos ar naujai sukuriamos neišlikusios dalys ir elementai.

¹⁹ „Dėl nekilnojamųjų ir kilnojamųjų kultūros vertybių išsaugojimo darbų finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/75bf72d2f78a11eab72ddb4a109da1b5>

3.2.1 pav. Šilalės rajone yra 33 piliakalniai. Žinomiausias Medvėgalis²⁰, nuo 1960 m. jo apsaugai įsteigtas Medvėgalio kraštovaizdžio istorinis draustinis.

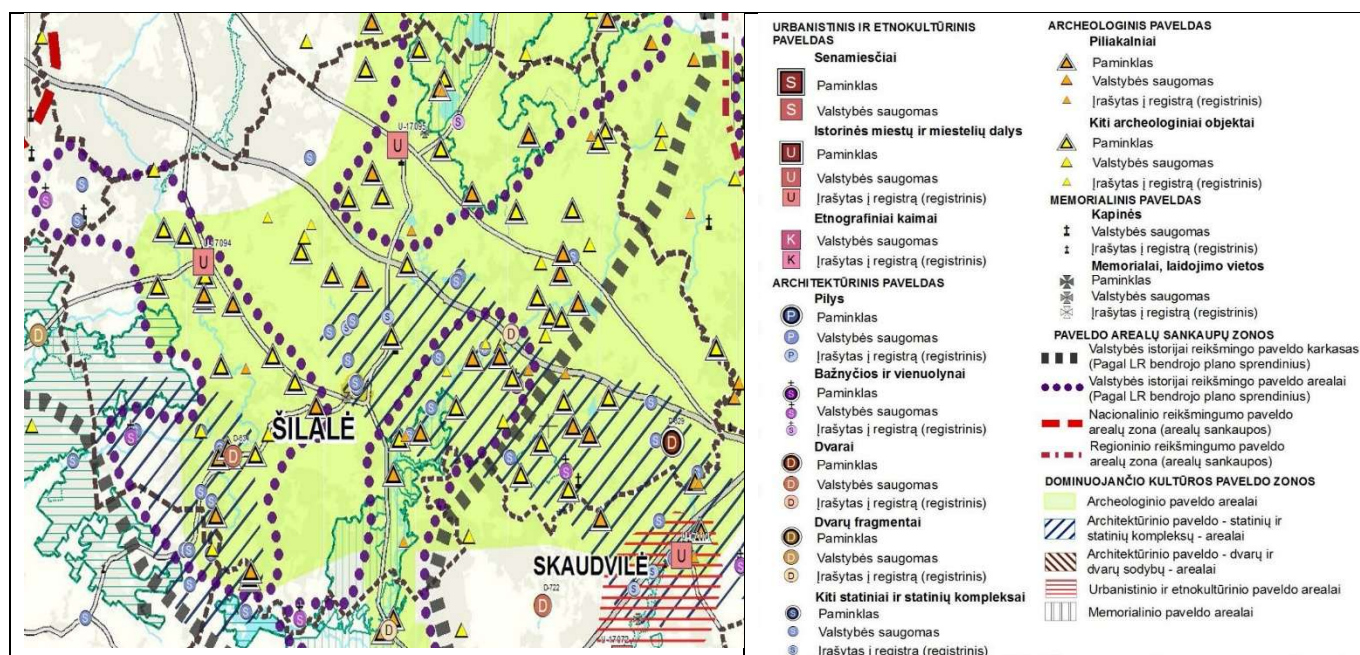
3.3. KULTŪRINIO KRAŠTOVAIZDŽIO VERTYBĖS, TVARKYMO IR NAUDOJIMO KRYPTYS

1. Rengiant Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrąjį planą integruojami ir detalizuojami 2015 m. spalio 2 d. patvirtinto „Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano²¹“, kuris yra pripažintas Lietuvos Respublikos bendrojo plano sudedamąja dalimi, sprendiniai, kuriuose nustatomos kraštovaizdžio tvarkymo zonos pagal svarbiausius rajono teritorijos vystymo prioritetus, urbanistinio ir gamtinio karkaso plėtojimo interesus, teikiamos kultūrinio kraštovaizdžio bendrosios tvarkymo ir naudojimo kryptys. Bendrajame plane numatomos kultūrinio kraštovaizdžio tvarkymo reglamentavimo kryptys, siūlomos priemonės ir apribojimai, užtikrinantys kultūrinių vertybių ar kraštovaizdžio kompleksų išsaugojimą.

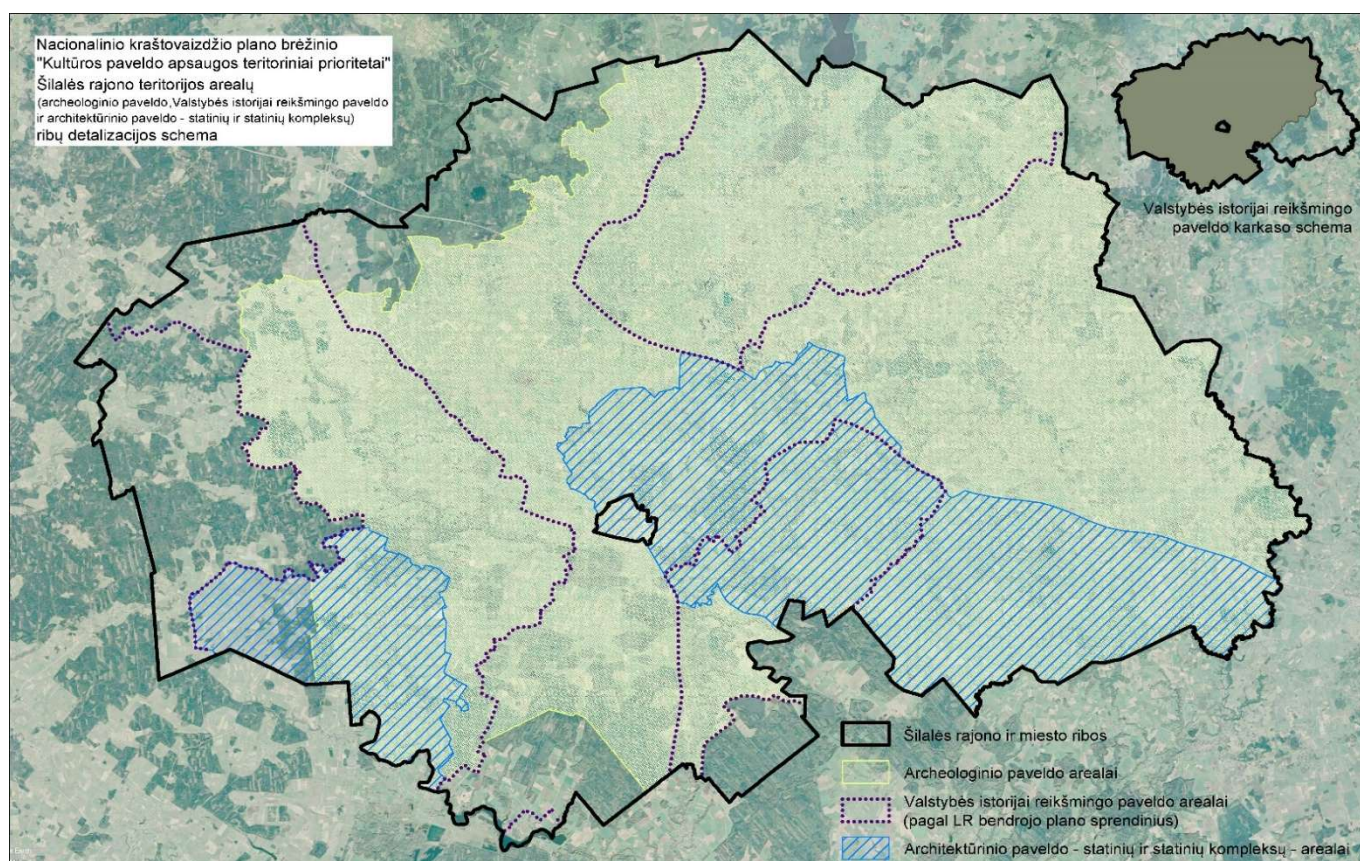
Šilalės rajono teritorijoje NKTP išskirti sprendiniais archeologinio, architektūrinio, urbanistinio ir etnokultūrinio, memorialinio paveldo dominavimo arealai, taip pat nacionalinės ir regioninės reikšmės kultūros paveldo arealai, reikšmingi nustatant veiksmų prioritetus. Pažymėtina, jog Šilalės rajono teritorija nepatenka į nacionalinės ir regioninės reikšmės kultūros paveldo arealų teritorijas, tačiau patenka į trijų paveldo dominavimo arealų teritorijas – archeologinio bei architektūrinio urbanistinio ir etnokultūrinio paveldo arealus. Raiškiausiai kultūrinį kraštovaizdį formuoja piliakalniai, alkakalniai, pilys, bažnyčios, vienuolynai, dvarų sodybos, savitus kultūrinio kraštovaizdžio bruožus ir net ištikus teritorinius kompleksus formuoja urbanistinis ir etnokultūrinis paveldas.

²⁰ Šaltinis - https://lt.wikipedia.org/wiki/Kategorija:Piliakalniai_%C5%A0ilal%C4%97s_rajone

²¹ Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo planas- toliau NKTP.

3.3.1 pav. Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano „Kultūros paveldo apsaugos teritoriniai prioritetai“ brėžinio legendos ištrauka.

3.3.2 pav. Atliktos NKTP brėžinio „Kultūros paveldo apsaugos teritoriniai prioritetai“ Šilalės rajono teritorijoje esančių kultūros paveldo arealų ribų detalizacijos schema.

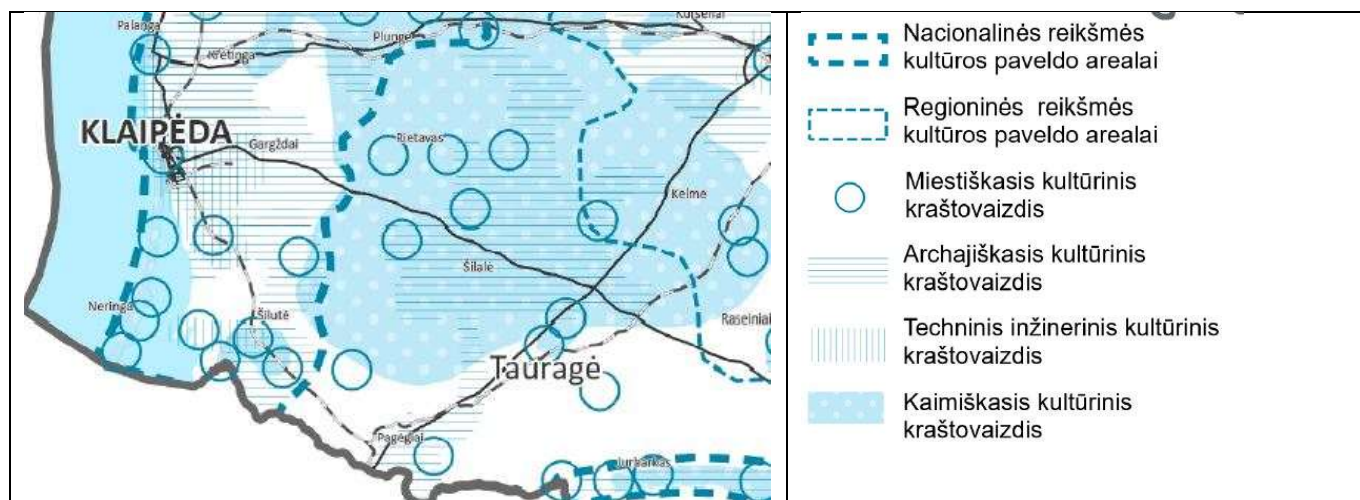
3.3.1 lentelė. Rekomenduojamos prioritetinės kultūros paveldo arealų tvarkymo nuostatos.

Paveldo arealų sklaida	Kultūros paveldo arealo pavadinimas	Kultūrinio kraštovaizdžio tvarkymo prioritetai	Vertybių apsaugos zonų formavimo principai	Rekomenduojami prioritetiniai kultūros paveldo arealų, esančių Šilalės rajono teritorijoje, tvarkymo objektai ir vietovės
Pagrindiniai, vyraujantys Šilalės rajono teritorijoje dominuojančio paveldo arealai	Dominuojančio archeologinio paveldo arealai	Archeologinio paveldo vertybių atskleidimas, paveldo ekspozicinių priemonių vystymas	Atvirų erdvių formavimas, išryškinant archeologinio paveldo vertes; apsaugos nuo neigiamo fizinio poveikio ir vizualinės taršos užtikrinimas	79 piliakalniai, alkakalniai kiti objektai, turintys archeologinį (praeities ūkinės ar gynybinės veiklos, gyvenamosios, laidojimo ar kulto vietos, jų kompleksai arba vietovės, kurių vienintelis arba vienas iš pagrindinių mokslinių duomenų šaltinių yra archeologiniai tyrimai ir radiniai) reikšmingumą lemiantį vertingųjų savybių pobūdį ar jų derinį.
	Dominuojančio architektūrinio paveldo (statinių ir statinių kompleksų) arealai	Architektūrinio paveldo išsaugojimas, vertingųjų savybių atskleidimas, darnus kraštovaizdžio vystymas, laikantis susiklosčiusių erdvių formavimo dėsnių	Architektūrinio paveldo verčių išryškinimas; vertybių aplinkos pobūdžio palaikymas, apsaugos nuo neigiamo fizinio poveikio ir vizualinės taršos užtikrinimas	45 bažnyčios, vienuolynai, statiniai ir jų kompleksai, kiti objektai turintys architektūrinį (architektūrinį – reikšmingais pripažinti architektūrinės kūrybos statiniai, jų dalys, priklausiniai ir tokių statinių vientisos architektūrinės kompozicijos ir (ar) vietų kompleksai, ansambliai, vietos bei vietovės) reikšmingumą lemiantį vertingųjų savybių pobūdį ar jų derinį
Šilalės rajone pasitaikantys dominuojančio paveldo arealų	Dominuojančio memorialinio paveldo arealai	Memorialinio paveldo išsaugojimas, susiformavusio kraštovaizdžio modelio vystymas	Atvirų erdvių formavimas, vertybių apžvalgos, pažinimo galimybių didinimas, memorialinio paveldo verčių išryškinimo; apsaugos nuo neigiamo fizinio poveikio ir vizualinės taršos užtikrinimas.	34 kapinynai, paminklai ir kiti objektai turintys memorialinį (objektai, skirti reikšmingiems kultūros ir valstybės istorijos įvykiams ar asmenybėms atminti) reikšmingumą lemiantį vertingųjų savybių pobūdį ar jų derinį

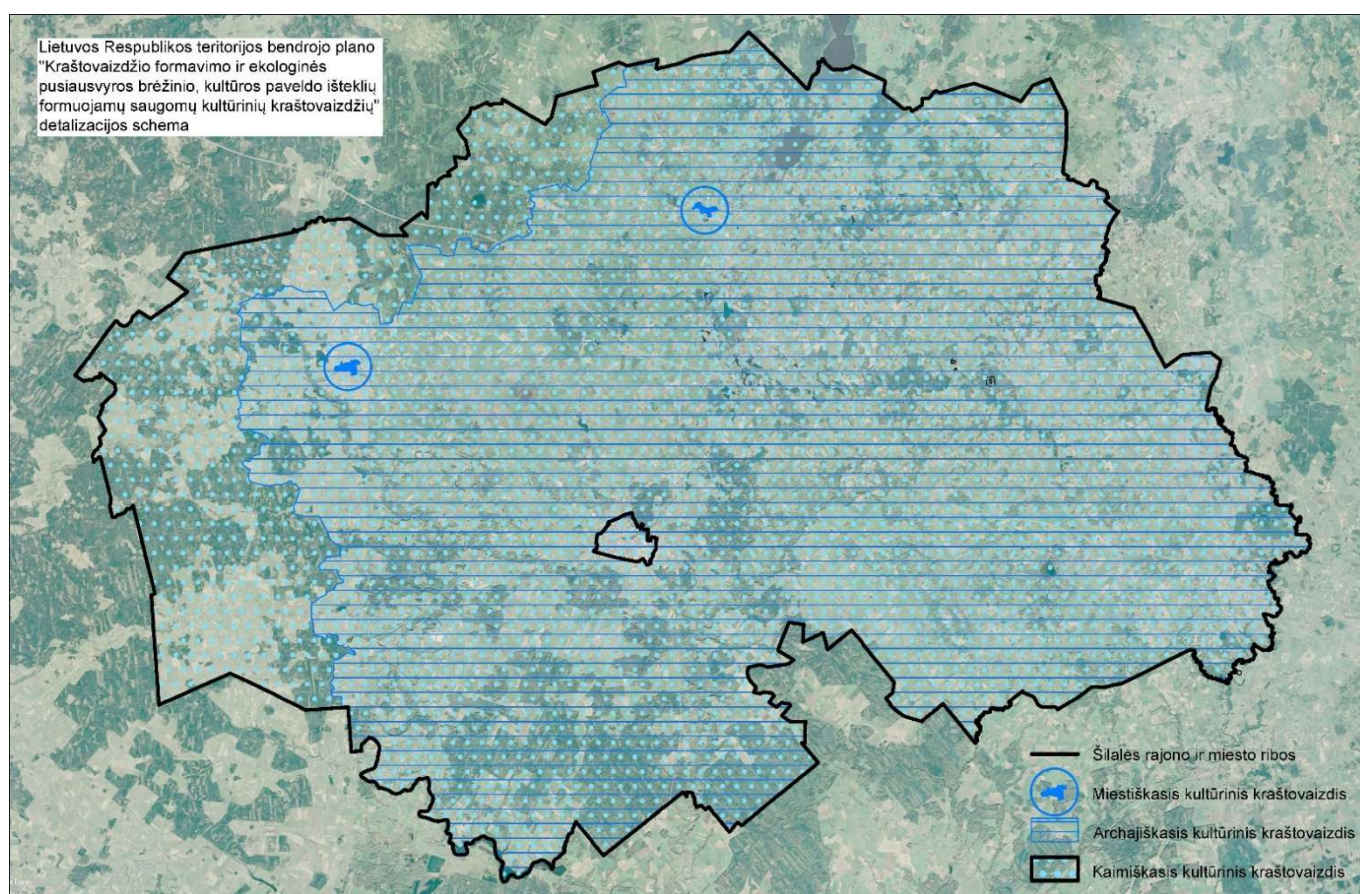
Kraštovaizdžio reikšmingumą lemiantį vertingųjų savybių pobūdį ar jų derinį turi 55 Šilalės rajono teritorijoje kultūros paveldo objektai ir vietovės. Ypač raiškų kraštovaizdžio identitetą formuoja kultūros paveldo objektai ir vietovės turinčios istorinį (reikšmingais pripažinti objektai ar vietovės, susiję su svarbiais visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos įvykiais ar asmenybėmis arba išgarsinti literatūros ar kitų meno kūrinių) reikšmingumą lemiantį vertingųjų savybių pobūdį ar jų derinį, šie arealai pažymėti NKTP „Kultūros paveldo apsaugos teritoriniai prioritetai“ brėžinyje kaip valstybės istorijai reikšmingo paveldo karkaso ir valstybės istorijai reikšmingo paveldo arealo objektai. Sprendinių brėžinyje pateikiamos detalizuotos visų kultūros paveldo arealų ribos (žiūr. brėžinį „Rekreacijos, turizmo, gamtos ir kultūros paveldo plėtojimo brėžinys“).

Siūloma identifikuotus kultūrinius kraštovaizdžius bei kultūros paveldo arealus saugoti kaip krašto identiteto pamatinę vertę bei naudoti kultūrinio ir pažintinio turizmo reikmėms, rekreacijai, diegiant universalų dizaino principus bei kraštovaizdžio apsaugos nuo neigiamo klimato kaitos poveikio priemones.

2. LRBP 2030²² sprendiniais dominuojančių paveldo arealų pagrindu formuojami keturi visaverčio saugomo kultūrinio kraštovaizdžio tipai, atsižvelgiant į skirtingus antropogeninės veiklos suformuotus paveldo arealus 1. archajiškasis; 2.urbanizuotas kaimiškasis; 3.urbanizuotas techninis inžinerinis; 4.urbanizuotas miestiškasis.

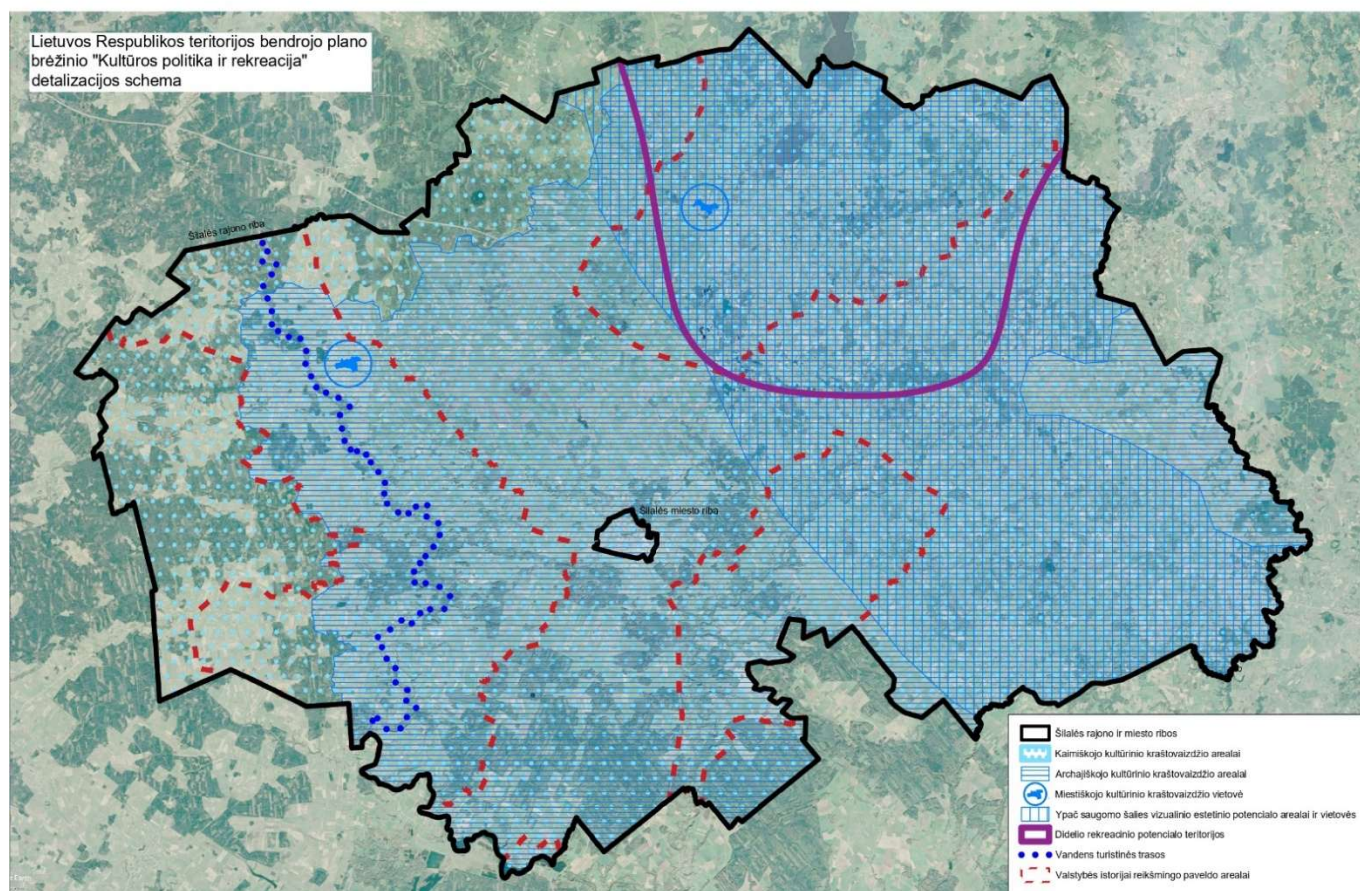
3.3.3 pav. Ištrauka iš LRBP „Kraštovaizdžio formavimo ir ekologinės pusiausvyros“ brėžinio, „Kultūros paveldo išteklių formuojamų saugomų kultūrinių kraštovaizdžių“ schemas.

3.3.4 pav. Atliktos LRBP brėžinio „Kraštovaizdžio formavimo ir ekologinės pusiausvyros“ Šilalės rajono teritorijoje esančių, kultūros paveldo arealų ribų detalizavimo schema.

²² Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas, 2021 m. rugsėjo 29 d. patvirtintas LR Vyriausybės nutarimu Nr. 789.

Rengiant Šilalės rajono teritorijos planą buvo patikslintos ir detalizuotos paveldo arealų ribos, taip, kad sutaptų su esamų sklypų ar jų dalių, kurie yra daiktinės teisės objektai, ribomis arba kitokiomis nekilnojamųjų daiktų, gamtinių ar antropogeninių elementų ribomis.

3.3.5 pav. LRBP brėžinio „Kultūros politika ir rekreacija“ detalizavimo schema.

Išlaikant sąsajas su Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendiniais ir siekiant nustatyti Kultūros paveldo išteklių formuojami saugomų kultūrinių kraštovaizdžių apsaugos ir tvarkymo prioritetus, savivaldybės teritorijoje išskirti du kultūrinių kraštovaizdžių tipai: archajiškasis ir kaimiškasis. Dominuoja archajiškasis kraštovaizdžio tipas. Teritorijoje yra kultūros paveldo vietovių, formuojančių miestovaizdžius:

- Archajiškąjį kraštovaizdį formuoja 34 piliakalniai. Paminėtini Simėnų, Ivankių piliakalnis su priešpiliu ir gyvenvieta (23922), Padievaičio, Kvėdarnos piliakalnis su priešpiliu ir gyvenvieta (11208), Pakisio piliakalnis su gyvenvieta (23918), Vilkų Lauko piliakalnis su gyvenvieta (23929), Rubinavo piliakalnis su gyvenvieta (23920), Treigių piliakalnis su gyvenvieta (23924), Burbiškių piliakalnis su papiliu (23906), Indijos piliakalnis su papiliu (23908), Bilionių piliakalnis su gyvenvieta (23904), Vedrių piliakalnis su priešpiliu ir gyvenvieta (23926), Medvėgalio, Karūžiškės piliakalnis su priešpiliu ir gyvenvieta (23914), Pagrybio piliakalnis su gyvenvieta (23916), Piliakalnio su priešpiliu ir gyvenvieta piliakalnis, vad. Miegės kalnu (3354) ir kiti archeologiniai ar memorialiniai objektai (žiūrėti kultūros paveldo objektų lentelėse). Archajiškuosius kraštovaizdžius formuoja archeologinio ir memorialinio kultūros paveldo objektai, vietovės. Didžiausios jų sankaupos fiksuojamos rytinė, pietryčių Lietuvos dalyse bei vakarų Žemaitijoje, didelė archeologinio paveldo dalis išsidėsčiusi palei upes ar senvages (žr. brėž. Kultūros politika ir rekreacija). Dalis jų patenka į saugomas teritorijas ar praturtina kaimiškuosius

kraštovaizdžius bei miestovaizdžius. Jų apsaugai taikomos rezervinis saugojimo režimas, dažnai nustatoma konservacinė žemės naudojimo paskirtis draudžianti ūkinę veiklą. Archajiškuosius kultūrinius kraštovaizdžius naudoti rekreacijai, nepažeidžiant nustatytų vertingųjų savybių. Prioritetas teikiamas turizmui ir rekreacijai apžiūrint archeologinius ir memorialinius objektus per atstumą, išnaudojant rekreacinius takus bei įrengtus apžvalgos taškus, regyklas, bokštus. Draudžiama nesankcionuota archeologija (kasinėjimai be leidimų). Prie archajiškųjų kraštovaizdžių priskiriamas povandeninis paveldas, kuriam taikomi analogiškai naudojimo apribojimai, draudžiantys fiziškai pažeisti objektus po vandeniu. Archajiški kraštovaizdžiai yra veikiami klimato kaitos pokyčių tiesiogiai. Jų apsaugą nuo klimato kaitos pokyčių tikslinga tapatinti su gamtinės aplinkos apsauga nuo klimato kaitos padarinių. Ši archajiškąjį kraštovaizdį papildo techninio inžinerinio paveldo objektai – kūlgrindos²³.

- Šilalės rajono teritorijoje kaimiškąjį kraštovaizdį formuoja Bijotų, vad. Baublių dvaro sodybos fragmentai (629), Pajūrio dvaro sodybos fragmentai (634), Kalbininko kunigo Kazimiero Jauniaus gimtoji sodyba (10559), Prapymo kaimo etnoarchitektūrinė sodyba, vad. Pašlynės viensėdžiu (15816), Bilionių kaimo etnoarchitektūrinė sodyba (1627), kiti pavieniai ir kompleksiniai kultūros paveldo objektai. Kaimiškuosius kraštovaizdžius formuoja urbanistinio paveldo – kaimai, jų dalys ir etnografiniai kaimai – objektai bei architektūrinio paveldo – dvarai, dvarų sodybos, palivarkai, dvarvietės ir kt. objektai, vietovės. Didžiausios jų sancaupos fiksuojamos centrinėje, pietryčių, pietvakarių ir šiaurinėje Lietuvos dalyse (žiūrėti brėžinį Kultūros politika ir rekreacijos vystymas). Dvarai ir kaimai yra agrarinio kraštovaizdžio relikvai, todėl didžioji jų dalis patenka į agrarinę Lietuvos struktūrą, nors kai kurie dvarai praturtina miestelių kraštovaizdžius, ar net miestovaizdžius. Jų apsaugai taikomas autentiškos paskirties ar tausojamo naudojimo saugojimo režimai. Režimai parenkami priklausomai nuo jų kultūrinės vertės, reikšmingumo, vertingųjų savybių pobūdžio, būklės ir kt., siekiant kultūros paveldo išteklius naudoti, pritaikyti ir įveikinti. Kaimiškuosius kraštovaizdžius – kaimus, etnografinius kaimus, bažnytkaimius ir kt. naudoti agrarinėms ar artimoms joms paskirtims, dvarus, dvaro sodybas, dvarvietes ir kt. – gyvenamosioms ar visuomeninėms bendruomenių paskirtims, kaimo turizmui ar rekreacinei infrastruktūrai plėtoti. Kaimiškieji kraštovaizdžiai yra agrarinės infrastruktūros dalis, todėl jų apsaugą nuo klimato kaitos organizuoti kartu su agrarinės infrastruktūros pritaikymo klimato kaitos pokyčiams veikla. Kultūros paveldo objektų pritaikymas klimato kaitai bei jos prevencijos priemonės organizuojamos atsižvelgiant į už kultūros paveldą atsakingų institucijų rekomendacijas, taikant pasaulinę praktiką bei metodikas.
- Šilalės rajono teritorijoje miestovaizdžius formuoja Kvėdarnos miestelio istorinė dalis (17094) ir Laukova (17095). Šilalės rajono savivaldybei apsisprendus dėl Šilalės miesto įtraukimo į KVR, šitas sąrašas būtų papildytas Šilalės miesto istorinės dalies formuojamu miestovaizdžiu. Miestovaizdžius (miestiškuosius kraštovaizdžius) formuoja urbanistinio paveldo – miestai, miesteliai, jų dalys ir architektūrinio paveldo – rūmai, pilys, vienuolynai, bažnyčios, pastai ir kt. objektai, kompleksiniai objektai ir vietovės. Miestai ir miesteliai išsidėstę dispersiškai, trys iš jų išsiskiria ypatinga estetinė raiška – tai Vilnius, Kaunas ir Klaipėda. (juose apribojimai bei paveldosaugos reikalavimai. LR BP būtina integruoti istorinių miestų senamiesčius, naujamiesčius ir kt. miestų dalis į darnaus vystymosi plėtros procesus, rengti ne tik specialiuosius bet ir kompleksinius teritorijų planavimo dokumentus, plėtros strategijas ir programas. Kultūros paveldo vietovių ir objektų pritaikymas klimato kaitai bei jos prevencijos priemonės organizuojamos atsižvelgiant į už kultūros paveldą atsakingų institucijų rekomendacijas, taikant pasaulinę praktiką

²³ Sietuvos kūlgrinda arba Reistrų kūlgrinda yra Žemaitijoje, Šilalės rajone, Varnių regioniniame parke, tarp Burbiškių, Reistrų ir Dargių kaimų. Tai slaptas akmenimis išgrįstas kelias po vandeniu pelkėje, jungiantis Paršilio ir Medvėgalio piliakalnius.

bei metodikas. Prioritetas teikiamas bendramiestiniams klimato kaitos prevencijos ir atsparumo sprendiniams, pažeidžiantiems nustatytą saugomų kultūrinio kraštovaizdžio vertingųjų savybių.

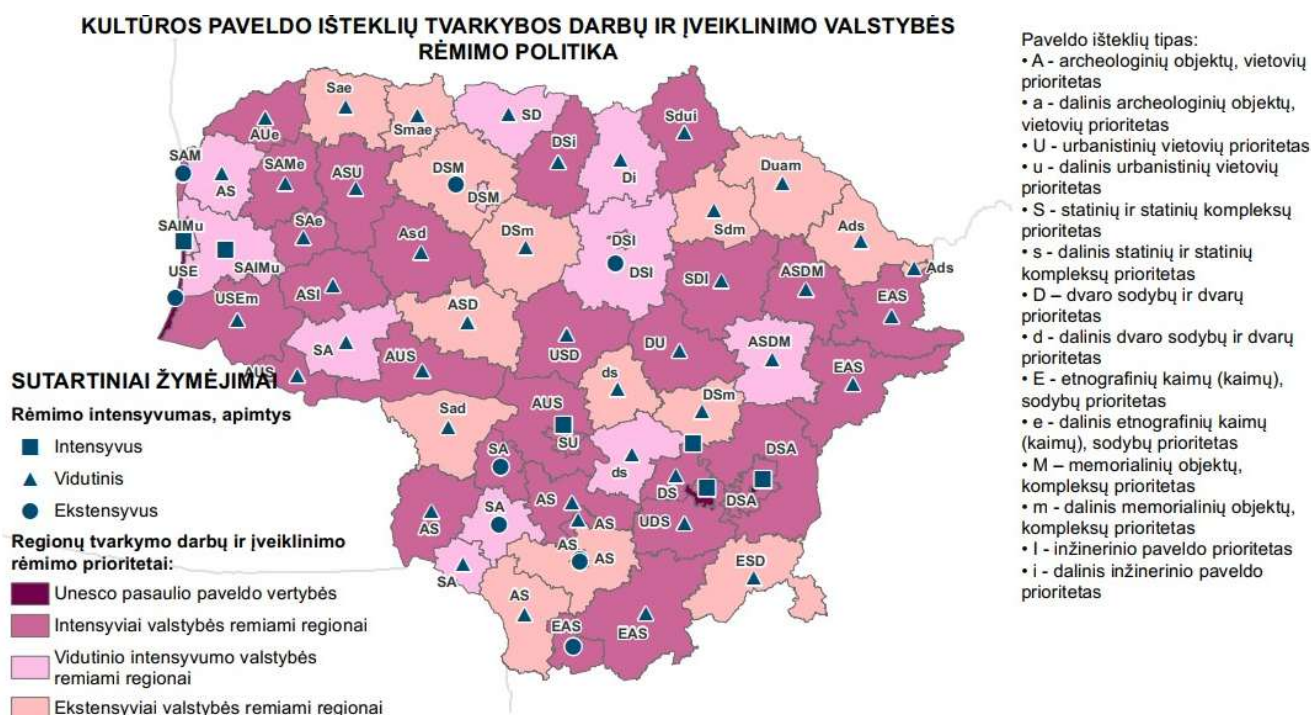
Aplinka	Formuojami kultūrinio kraštovaizdžio tipai	Kultūrinį kraštovaizdį formuojantys dominuojančio kultūros paveldo arealai (pagal KVR duomenys)	Kultūrinių kraštovaizdžių tipai pagal UNESCO klasifikaciją ir formavimo principus, prioritetas	Antropogeninės veiklos įtaka ir poveikio dydis: didelis poveikis/ vidutinis/mažas poveikis	Teritorijų naudojimo funkcinė struktūra: urbanizuotas/ urbanizuojamas/ neurbanizuotas	Teritorijų naudojimo (erdvinių duomenų) funkciniai prioritetai	Įveikimas kultūros infrastruktūrai. Materialaus ir nematerialaus paveldo skaidai, bendruomenių poreikiams	Integracija į darnaus vystymosi (urbanizacijos) procesus bei miestų infrastruktūrą	Integracija į darnaus vystymosi (agrarinis) procesus bei kaimo infrastruktūrą	Integracija į technogeninę aplinką	Integracija į rekreacijos infrastruktūrą	Integracija į turizmo (įskaitant kultūrinį) infrastruktūrą
	Formuojami kultūriniai kraštovaizdžiai, jų ypatybės						Apsaugos, įveiklinimo, integracijos kryptys ir prioritetai					
	MIESTIETIŠKAS KRAŠTOVAIZDIS	Miestai, miesteliai, juose esantys statiniai ir jų kompleksai (istoriniai senamiesčiai, naujamiesčiai ir jų dalys, parkai, želdynai, miestovaizdžiai).	asociatyvus kraštovaizdis arba tebesiformuojantis kraštovaizdis	Antropogenizuotas kraštovaizdis	Istorinis urbanistinis letai technogenizuotas kraštovaizdis	Autentiškumo išsaugojimo intensyvios urbanizacijos arba Tausojamo naudojimo ekstensyvios kompaktiškos urbanizacijos	+	+	-	+	+	+
antropogenizuota aplinka	KAIMIŠKASIS	dvarai (sodybos, kompleksai, pavieniai dvarų pastatai, dvarvietės), etnografiniai kaimai, bažnytkaimiai ir jų dalys, juose esantys statiniai ir jų kompleksai.	tebesiformuojantis kraštovaizdis Arba asociatyvus kraštovaizdis	Antropogenizuotas kraštovaizdis	Urbanizuotas kraštovaizdis	Tausojamo naudojimo ekstensyvios kompaktiškos urbanizacijos	+	-/+	+	-/+	+	+

	ARCHAISKASIS	archeologiniai objektai (piliakalniai, alkakalniai, senovės gyvenvietės ir kt., jų dalys); memorialiniai objektai (kapinės, kryžiai ir kt.), jų teritorijos ir dalys.	reikšminis kraštovaizdis ir asociatyvus /+arba (retai) tebesiformuojantis kraštovaizdis	Antropogenizuotas kraštovaizdis arba (retai) Antropogeninis kraštovaizdis	Neurbanizuotas arba Urbanizuojamas arba (retai) - Urbanizuotas kraštovaizdis	Kultūros paveldo autentiškumo išsaugojimo arba Kultūros paveldo tausojamo naudojimo	-/+	-	-	-	+	+
--	--------------	---	---	---	--	---	-----	---	---	---	---	---

Pastaba: -/+ - pritaikymas lankymui, nematerialaus paveldo (tradicijų) puoselėjimui, paveldo aktualizavimo infrastruktūrai

3.4. KULTŪROS PAVELDO RĖMIMO POLITIKA IR ĮVEIKLINIMAS

1. LRBP sprendiniuose numatyta kultūros paveldo išteklių (kultūros paveldo objektų, vietovių, saugomų kultūrinių kraštovaizdžių) tvarkybos darbų ir įveiklinimo valstybės rėmimo politika, jos prioritetai. Šilalės rajono teritorijoje intensyviai remiami archeologijos, statinių ir statinių kompleksų, inžinerinio paveldo formuojami kultūros paveldo ištekliai. Rėmimo intensyvumo apimtys ir intensyvumas – vidutiniai. Regiono tvarkymo darbų ir įveiklinimo rėmimo prioritetas – intensyvus.

3.4.1 pav. LRBP brėžinio „Kultūros politika ir rekreacija“ ištrauka.

2. Prioritetinių kultūros paveldo įveiklinimo atžvilgiu laikomas šių vertybių įveiklinimas turizmo (ypač Kultūros paveldo aktualizavimas vykdomas taikant priemonės, kuriomis siekiama pabrėžti kultūros paveldo svarbą, aktualumą ir prieinamumą, skatinti šiuolaikinę visuomenę ir (arba) vietos bendruomenės atsakingai integruoti kultūros paveldą kaip svarbų išteklių į kasdienį kultūrinį, socialinį ir (arba) ekonominį gyvenimą. Prioritetinių kultūros paveldo įveiklinimo pažintinio) ir rekreacijos reikmėms.

Siūlomos priemonės įveiklinimo tikslams:

- partnerysčių regione kūrimas. LRBP specializuotais sprendiniais numatyta įveiklinti gamtos ir kultūros išteklius šio Vakarų Lietuvos partnerysčių grupės viduje. Aukščiau išvardinti nekilnojamojo kultūros paveldo vertybės ir vertingi kultūriniai kraštovaizdžiai yra šios partnerysčių grupės kultūriniai ištekliai, kuriuos galima įveiklinti į bendras regiono turizmo ir rekreacijos infrastruktūras;
- kurti arealo valstybinių ir savivaldybių institucijų partnerystę, finansuojant regionui ypatingai svarbių objektų, kompleksų ir vietovių apsaugą, tausojamąjį naudojimą ir įveiklinimą bendroms, regionui naudingoms, visuomeninėms ir kultūrinėms veikloms. Galima vystyti tokių upių kaip Jūra, Akmena, Lokysta, Aitra rekreacinius vandens kelius, papildant juos kultūros paveldo objektų (piliakalnių ir kt.) lankymu, įrengiant papildomas išlaipinimo vietas.
- vystant Šilalės rajono kultūros paveldo išteklių naudojimą bei įveiklinimą siūloma didinti pažintinių ir rekreacinių kelių skaičių apjungiant skirtingais užžiedintais maršrutais archeologinio, memorialinio ir kt. archajiškąjį kultūrinį kraštovaizdį formuojančius objektus. Skatinti naujų kultūrinių kelių kūrimą, įtraukiant kuo didesnę kiekį kultūros paveldo objektų į jų infrastruktūrą ir aptarnavimą. Kurti mišrias partnerystes kartu su savininkais ir naudotojais įveiklinant bendriems poreikiams tiek valstybės, tiek savivaldybės bei privačios nuosavybės objektus. Skatinti pasta tuosius atverti vertybes visuomenei;
- didinti įveiklintų kultūros paveldo objektų skaičių nematerialaus paveldo, kultūros sklaidai, gausinti bendrų regiono partnerysčių skaičių, naudojant kultūros paveldo išteklius kelių savivaldybių bendruomenių rekreacijos ir turizmo poreikiams. Renginių ir mokymų programų pagalba skatinti arealo kultūros paveldo pažinimą bendruomenėse, kurti ir įveiklinti mokyklų edukacines programas jo pažinimui ir sklaidai. Kurti savivaldybių partnerystes, įveiklinant kultūros paveldo objektus edukacijos, rekreaciniais tikslais, skatinti bendros kelioms savivaldybėms aptarnavimo infrastruktūros atsiradimą.

3.5. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIORITETAİ

1. Nekilnojamojo kultūros paveldo sprendinių įgyvendinimo prioritetai:

- kurti Vakarų Lietuvos partnerystę, siekiant įveiklinti kultūros, nematerialaus paveldo pažinimo ir rekreacinius išteklius, skatinti regiono turizmo ir rekreacijos procesus, kurti bendrus veiklos plėtros partnerystės dokumentus;
- kultūros paveldo objektus kartu su gamtos paminklais, kaip kultūrinio – pažintinio turizmo išteklius, pritaikyti viešajam pažinimui ir naudojimui, visuomenės švietimui ir kultūriniam – pažintiniam turizmui plėtoti;
- naudoti ir įveiklinti rekreacinėms reikmėms kultūrinius kraštovaizdžius, didinti jų lankomumą, lankytojų skaičių, plėtoti aptarnavimo infrastruktūrą;
- kurti Šv. Jokūbo paveldo kelio (piligrimystės kelio) aptarnaujamą infrastruktūrą, plėtoti informacinę sklaidą, įveiklinti maksimalų kiekį kultūros keliais pasiekiamų kultūros paveldo

objektų, vietų ir vietovių, juos pritaikyti piligrimų gyvenimui, gerinti nepažeidžiant vertingųjų savybių, jų infrastruktūros kokybę;

- pritaikyti lankyti: Pakisio piliakalnį ir Aukuro akmenį (Pakisio piliakalnis su gyvenviete (kodas 23918), Kunigiškių akmuo, vad. Aukuru (kodas 3341)), Paršežerio ežerą ir Kūlgrindą (Burbiškių, Reistrų, Dargių kūlgrinda II (kodas 31213), remontuoti ir tvarkyti Padievaičio piliakalnį (Padievyčio piliakalnis, vad. Pile (kodas 3336));
- užtikrinti lankomų piliakalnių priežiūrą, būklės palaikymą, remontą: Medvėgalio, Karūžiškės piliakalnio su priešpiliu ir gyvenviete (kodas 23914), Bilionių pilakalnio su gyvenviete (kodas 23904), Padievaičio, Kvėdarnos piliakalnio su priešpiliu ir gyvenviete (kodas 11208), Indijos piliakalnio su papiliu (kodas 23908), Priezero arba Kalvalių piliakalnio su priešpiliu ir gyvenviete (kodas 23911);
- nustatinėti ir tikslinti objektų vertingąsias savybes, teritorijų ir apsaugos zonų ribas, atsižvelgiant į teisės aktų reikalavimus;

4. SOCIALINĖ IR EKONOMINĖ APLINKA

4.1. GYVENTOJŲ SKAIČIAUS KAITA

1. Gyventojų skaičius Šilalės rajono savivaldybėje, kaip ir visoje Lietuvoje, nuosekliai mažėja daugiau nei 20 metų. Tuo pačiu laikotarpiu buvo stebimi ne tik bendro gyventojų skaičiaus, bet ir gyventojų amžiaus ir lyties struktūros neigiami pokyčiai (gyventojų senėjimas). Šie pokyčiai (gyventojų skaičiaus ir struktūros) nulemia neigiamų tendencijų neišvengiamumą statistinėse demografinėse Šilalės rajono savivaldybės prognozėse. Nustatytų konkretizuotų sprendinių planavimo laikotarpiu pagrindiniai demografiniai veiksniai, lemiantis socialinę ir ekonominę Šilalės rajono perspektyvą (nuo būsto iki kultūrinių poreikių tenkinimo), yra šie:

- 2036 m. prognozuojamas Šilalės rajono gyventojų skaičius siekia 14,3 tūkst. (maždaug 1,4 tūkst. mažiau nei dabartinis gyventojų skaičius);
- Gyventojų skaičiaus augimas numatomas nuo 2037 m. (iki šio laikotarpio augs tik vyresni amžiaus gyventojų skaičius ir jų dalis struktūroje);
- Gyventojų skaičiaus mažėjimo tempai kiekvienais metais lėtės (laikotarpiu nuo 2021 m. pradžios iki 2025 m. sumažėjimas siekė 1,3 tūkst. asm., o nuo 2025 m. iki 2031 m. prognozuojamas mažėjimas siekia 0,8 tūkst. am., o per 2031–2036 m. laikotarpį, gyventojų skaičius, prognozuojama, sumažės 0,3 tūkst. asm.);
- konkretizuotų sprendinių laikotarpiu nuosekliai mažėja neigiama natūralios kaitos ir migracijos procesų įtaka gyventojų skaičiui (teigiamas saldo numatomas nuo 2037 m., po kurio stebima teigiama migracijos įtaka, t. y. nepaisant didelio mirtingumo, kuris nėra niveliuojamas gimstamumo, atsiranda papildomas demografinio potencialo faktorius).

Šie veiksniai nenumato poreikio kiekybinei plėtrai ir, atitinkamai, ekstensyviai teritoriniam vystymuisi, priklausančiam nuo gyventojų skaičiaus ir jų socialinių poreikių tenkinimo, tačiau socialinių ir ekonominių poreikių tenkinimas ir su juo susijusi plėtra bei prielaidų pastarajai suformavimas nėra lemiamas tik kiekybinių rodiklių reikšmių, bet ir esamų bei ateities socialinių ir ekonominių poreikių tenkinimo, gamtinių apribojimų ir normatyvinių plėtros darinių, kurie suformuoti Šilalės rajono teritorijai.

4.2. GYVENAMASIS FONDAS

1. Demografinės prognozės rodo, kad artimiausių dešimtmečių perspektyvoje žymi ekstensyvi kiekybinė gyvenamojo fondo plėtra netikslinga. Atsižvelgiant į tikėtiną Šilalės rajono savivaldybės gyventojų skaičiaus pokytį ir esamas gyvenamųjų namų teritorijas, didelio masto ekstensyvi gyvenamųjų teritorijų planuojamu laikotarpiu neprognozuojama, tačiau gyvenamasis fondas Šilalės rajone, nors ir nuosaikiai, bet vystosi, nepaisant gyventojų skaičiaus mažėjimo, kadangi poreikis būstui nėra lemiamas išimtinai gyventojų skaičius.

Prognozė iš esmės nulemia intensyvų ir racionalų būsto plėtros variantą, kai plėtra vyksta siekiant patenkinti paklausą, kaip pasiūlos veiksnį panaudojant esamų urbanistinių centrų intensyvaus vystymosi potencialą ir kitų miestelių bei kaimų ekstensyvios plėtros potencialą, pritaikant **suburbanizuotas teritorijas, miestelių ir kaimo gyvenviečių teritorijas kompaktiškai gyvenamojo fondo plėtrai**. Šiose teritorijose tikslinga numatyti ne tik plotus, skirtus gyvenamojo fondo plėtrai, bet ir rezervines teritorijas,

kuriose būtų galima formuoti papildomus sklypus gyvenamojo fondo plėtrai, jas išnaudojant esant būtinybei.

2. Pagrindiniai bendros gyvenamojo fondo plėtros aspektai sprendinių įgyvendinimo laikotarpiu yra prielaidų gyvenamojo fondo vystymui formavimas, aktualių ir artimiausio poreikio tikslų būsto plėtros srityje įgyvendinimu ir gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimu. Numatomas kompaktiškas būsto plėtros variantas, kai gyvenamojo fondo vystymas sprendinių laikotarpiu orientuojamas į minimalių būstų plėtros poreikių, stebėtų per paskutinių 5 m. laikotarpį Šilalės rajone, patenkinimo galimybių užtikrinimą, tolimesnio gyvenamojo fondo vystymo prielaidų formavimą numatant atitinkamas teritorijas bei gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimą ir yra apibrėžiamas šiais parametrais:

- gyvenamojo fondo plėtrą lems poreikis užtikrinti santykinį apsirūpinimą būstu, atitinkantį paskutiniais metais stebimas nuosaikias gyvenamojo fondo plėtros tendencijas, būtiną siekiant išlaikyti esamus ir pritraukti naujus gyventojus, suformuojant ar suteikiant galimybę suformuoti pakankamos apimties kokybišką gyvenamojo fondo pasiūlą;
- gyvenamasis fondas Šilalės rajone iki 2036 m. padidės apie 41,5 tūkst. m² (iki 650,5 tūkst. m²), ir išlaikys nuosaikias augimo tendencijas (apie 0,6–0,7 proc. per metus) visu sprendinių laikotarpiu, tačiau esminė plėtra numatoma vėlesniu laikotarpiu;
- naudingas plotas, vidutiniškai tenkantis Šilalės rajono gyventojui 2036 m. pasieks 45,6 m² (7,5 m² augimas per 10 m. laikotarpį) ir išlaikys augimo tendencijas vėlesniu laikotarpiu;
- gyvenamojo fondo plėtra vykdytina intensyvia forma iki 2036 m. numatant akumuliuoto 24 ha dydžio teritorijas intensyvios ir ekstensyvios kompaktiškos plėtros zonose fragmentiškai tankinant esamą užstatymą ir formuojant kompaktiškesnę užstatymo struktūrą esamose urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose, išnaudojant esamas gyvenamųjų vietovių teritorijas ir jose esančias infrastruktūrinės galimybes taikant tankinimo, regeneravimo ir kt. plėtros būdus, išnaudojant skirtingo masto vidinius teritorinius rezervus ekstensyviai plėtrai laikantis teritorijų naudojimo efektyvumo principo ir vertinant esamą užstatymo intensyvumo lygį, taip pat pagal poreikį konvertuojant teritorijas, besiribojančias su esamomis gyvenamosiomis teritorijomis. Gyvenamųjų teritorijų poreikis nustatytas atsižvelgiant į minimalų vystomos gyvenamosios teritorijos gyventojų tankio rodiklį bei paskutinių metų gyvenamosios statybos rodiklius Šilalės rajono savivaldybėje, taip pat numatant kad būsimą gyvenamojo fondo atvejų namų ūkio dydis viršys šiuo metu statistiškai fiksuojamą Šilalės rajono savivaldybės vidutinį dydį 1,5 karto;
- gyvenamojo fondo vystymo prielaidos turėtų būti formuojamos nekoncentruojant ribotose zonose, fragmentinę gyvenamojo fondo plėtros galimybę numatant skirtingose Šilalės rajono teritorijose (gyvenvietėse) jeigu tai neprieštarauja nustatytiems apribojimams ir reglamentavimui;
- gyvenamojo fondo plėtros pagrindas yra 1-2 butų tipo gyvenamųjų namų fondo plėtra. Numatoma, kad tokio tipo gyvenamasis fondas sudarys 95 proc. visos plėtros. Plėtra turi būti vykdoma dekoncentruotai, numatant šių teritorijų vystymą vidutinio ir mažo užstatymo gyvenamosiose funkcinėse zonose su galimybe vystyti tokio tipo teritorijas kitose funkcinėse zonose;
- daugiabučių namų gyvenamojo fondo plėtra, esant poreikiui, vykdoma koncentruotai urbanistiniuose centruose, pirmiausia – Šilalėje, Kvėdarnoje, Laukuvoje ir Pajūryje. Numatoma, kad tokio tipo gyvenamasis fondas sudarys iki 5 proc. viso fondo, dalį plėtros skiriant konkrečių tikslinių grupių poreikių tenkinimui, t. y. socialinio būsto, kuriam poreikis šiuo metu nėra

tenkinamas, pasiūlos didinimui²⁴ ir jaunųjų specialistų, atvykstančių į Šilalės rajoną ir liekančių jame, poreikio būstui tenkinimą;

- įgyvendinant gyvenamojo fondo plėtros sprendinius būtina numatyti atitinkamus reikalavimus dėl viešosios infrastruktūros šalia gyvenamųjų namų ir išlaikyti pakankamai teritorijų bendro naudojimo erdvėms, paslaugų zonoms ir kt. reikalingoms teritorijoms;
- gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimas bus užtikrinamas formuojant gyventojams patrauklias erdves aprūpinant esamą gyvenamąjį fondą reikalinga infrastruktūra: želdynais, žaidimo aikštelėmis, sporto įrenginiais ir t.t., renovuojant esamus objektus (energijos naudojimo efektyvumo, tiek estetinė prasmėmis), mažinant avarinio gyvenamojo fondo dalį bendroje gyvenamojo fondo apimtyje ir gerinant apsirūpinimą komunaliniais patogumais savivaldybėje vadovaujantis inžinerinės dalies sprendiniais.

4.3. SOCIALINĖS APLINKOS VYSTYMAS

1. Esminių Šilalės rajono socialinės infrastruktūros plėtros prielaidų kompleksą sudaro demografinė padėtis, fiksuojamas esamos infrastruktūros kiekybinis pakankamumas bei kokybiniai parametrai. Siekiant užtikrinti tvarią, rezultatų ir efektyvią plėtrą, būtina sukurti efektyviai veikiančią, prieinamą, gyventojų poreikius atitinkančią socialinę infrastruktūrą.

2. Šilalės rajonui būdingas pakankamos aprėpties švietimo ir ugdymo, kultūros, sveikatos priežiūros įstaigų tinklas, kuris kiekybiškai ir kokybiškai tenkina rajono gyventojų poreikius, tačiau kai kuriose srityse (pvz., socialinių paslaugų), stebimas paslaugų pasiūlos nepakankamumas. Todėl nustatytų konkretizuotų sprendinių laikotarpiu socialinės infrastruktūros vystymas orientuojamas į paslaugų prieinamumą, diversifikuotumą, atitiktį poreikiams, aktualumą. Socialinės aplinkos vystymo sprendiniai:

- viešųjų ikimokyklinio ugdymo įstaigų pajėgumo išlaikymas, t. y. nenaikinti²⁵ veikiančių ikimokyklinio ugdymo programas vykdančių subjektų, nepertvarkyti jų kitoms reikmėms, neplanuoti naujų subjektų suformavimo arba įsteigimo, esant paklausai suformuojant teritorines prielaidas esamų ikimokyklinio ugdymo įstaigų infrastruktūros plėtojimui (pvz., lauko darželių įkūrimui ir pan.);
- Bendrojo ugdymo įstaigų tinklo išlaikymas, užtikrinant paslaugų teikimo subjektų skaičiaus optimalumą, atsižvelgiant į paklausą šioms paslaugoms ir jų teikimo geografinį pasiskirstymą, bendrojo ugdymo įstaigų administracinio reorganizavimo sprendimus priimančią vadovaujantis atitinkamais kriterijais, numatytais tinklo pertvarkos planais ar kitais dokumentais;
- bendrojo ugdymo įstaigų, kurių apkrova yra santykinai maža, tačiau mokinių skaičius nėra kritiškai mažas, nenaudojamas patalpas pritaikyti kitoms socialinėms veikloms (prioritetine tvarka – suaugusiųjų švietimo ir užimtumo dienos centrų iniciatyvų įgyvendinimui), kurios galėtų būti integruotos su bendrojo ugdymo programomis;
- neformalaus švietimo paslaugų plėtros prielaidų suformavimas, numatant galimybę tokio ugdymo infrastruktūros atsiradimui esamų bendrojo ugdymo įstaigų bazėje, tam pagal galimybę ir poreikius rezervuojant patalpas (teritorijas);

²⁴ pirmenybę teikiant intensyviai (perkant nekilnojamą turtą ir esant poreikiui vykdant jo konversiją, konvertuojant savivaldybės valdomus nekilnojamo turto objektus) plėtrai orientuojantis į nupirktų arba konversijos dėka atsiradusių gyvenamųjų namų (patalpų juose) skyrimą asmenims, patenkantiems į sąrašą socialiniam būstui gauti, bet esant poreikiui ir reikalingoms prielaidoms, statant naujus gyvenamosios paskirties objektus)

²⁵ Neapima reorganizavimo sujungiant arba prijungiant.

- esamo pirminio ir antrinio lygmens sveikatos priežiūros viešųjų įstaigų tinklo išlaikymas, esant poreikiui optimizuojant tinklą atsižvelgiant į valstybės vykdomos sveikatos apsaugos politikos kryptis atitinkamo grindžiančio dokumento (pvz., sveikatos priežiūros įstaigų optimizavimo galimybių programos, pagrindu), nenumatant papildomų teritorinių poreikių jų plėtrai, didesnę dėmesį skiriant ambulatorinių paslaugų teikimui, paslaugoms pacientų namuose ir pan., visus aktualius sveikatos priežiūros paslaugų teikimo numatant esamos sveikatos priežiūros infrastruktūros ribose;
- sveikatos priežiūros paslaugų ekstensyvi plėtra, susijusi su 65 m. ir vyresnio amžiaus gyventojų skaičiaus augimu, orientuojama į pirminės sveikatos priežiūros decentralizacijos tikslus bei specializuotų paslaugų plėtojimą ir grindžiama partnerystės su viešuoju sektoriumi forma veikiančių privačiai paslaugas teikiančių subjektų, sudarančių sutartis su teritorinėmis ligoninėmis dėl teikiamų paslaugų finansavimo iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo, įsisteigimo arba veiklos geografinio plėtojimo pagrindu (suformuojant atitinkamus tokio tipo paslaugų objektų įsisteigimo minimalius rodiklius, pvz., pacientų, tenkančių vienam bendrosios praktikos gydytojui, skaičius, arba šeimos gydytojų kabinetų, tenkančių atitinkamam skaičiui gyventojų, skaičius ir t.t.)). Sveikatos priežiūros paslaugoms teikti papildomų teritorinių poreikių nėra;
- esamo stacionarios ir nestacionarios socialines paslaugas teikiančių įstaigų tinklo išlaikymas, įstaigų nelikviduojant ir nereorganizuojant;
- stacionarių socialinių paslaugų infrastruktūros plėtrą gali būti vykdoma esamose socialinių įstaigų teritorijose pagal poreikį išplečiant infrastruktūrą arba numatant tam atitinkamas patalpas arba sklypus didesnėse Šilalės rajono gyvenvietėse (pvz., pritaikant Bijotų mokyklos pastatą globos paslaugų senyvo amžiaus asmenims teikimui) trūkstančių paslaugų prieinamumui Šilalės rajono gyventojams užtikrinti;
- trūkstančių nestacionarių socialinių paslaugų plėtra vykdoma remiantis bendruomeniškumo, nestacionarumo, globos šeimose ir šeimynose platformomis, nereikalaujančiomis naujų teritorijų įsisavinimo (pvz., steigiant vaikų dienos centrus) ir sąveikaujant su NVO, o plėtra, reikalaujanti naujų infrastruktūrinių pajėgumų tokiu kaip savarankiško gyvenimo namų arba apsaugoto būsto paslaugos vystymas, pagal poreikį vykdytina numatant tam atitinkamas patalpas arba sklypus urbanistiniuose centruose tokiu būdu suformuojant visapusišką socialinių paslaugų kompleksą;
- esamo viešųjų kultūros įstaigų tinklo išlaikymas, nenumatant jų plėtrai naujų teritorijų ir pastatų. Esant poreikiui gali būti atliekamas pertvarkymas į platesnio profilio pažintines-pramogines institucijas, reikalingą plėtrą vykdant esamų žemės sklypų ribose, vykdant rekonstrukcijos ir kt. darbus, nereikalaujančius naujų teritorijų įsisavinimo;
- prielaidų naujų kultūrinės ir meninės veiklos traukos objektų steigimui suformavimas teritorijose, kurios patenka į plėtojamą gyvenamąsias teritorijas (pvz., Pajūryje įsteigiant daugiafunkcį kultūrinį centrą arba Kaltinėnuose pritaikant sinagogos pastatą kultūrinei veiklai), ir kuriose tokių objektų suformavimas tenkintų teritorijų naudojimo reikalavimus;
- gyvenamosiose teritorijose esančios sporto ir aktyvaus laisvalaikio infrastruktūros išlaikymas, nuoseklus modernizavimas ir plėtojimas, prioritetą teikiant esamų sporto bazių plėtrai esamose žemės sklypuose;
- naujų nedidelių sporto, aktyvaus laisvalaikio ir fizinio aktyvumo objektų įrengimas esamose gyvenamosiose teritorijose, prie ugdymo įstaigų ir viešojo naudojimo rekreacinėse teritorijose, pvz., parkuose.

4.4. EKONOMINĖS APLINKOS VYSTYMAS

1. Šilalės rajonas pasižymi vidutiniu, tačiau tuo pat metu didėjančiu ekonominės plėtros potencialu, todėl ekonominio vystymosi pagrindas yra tikslinė, nuosekli ir koncentruota plėtra remiantis sudarytomis prielaidomis, įskaitant gamtines, infrastruktūrines ir teritorines. Sprendinių įgyvendinimo laikotarpiu tisinga šias prielaidas išnaudoti ir įveikinti kompleksinei ekonominei plėtrai (aktualių paslaugų, pramonės, logistikos, žemės ūkio, į turistus orientuotų veiklų) ir sudaryti sąlygas naujų ir esamų subjektų ekonominių veiklų bei subjektų plėtrai, besiremiančiai dekoncentruota ir decentralizuota pakankamos aprėpties ir dydžio teritorijų pasiūla.

2. Esminis planuojamo laikotarpio tikslas yra plėsti verslo vystymo galimybes užtikrinant teritorines galimybes ir infrastruktūrinius veiksmus patrauklius investavimui, steigimuisi ir ekonominės veiklos vystymui, formuojant teritorijų ir materialinės bazės pasiūlą, kuri galėtų būti patraukli ir aktuali investicijoms ir skatintų ekonominį augimą, todėl sprendinių. Ekonominės aplinkos vystymo sprendiniai:

- didinti pramonės, sandėliavimui ir kitoms ūkinėms veikloms (darbo vietoms) skirtų žemės sklypų pasiūlą. Parengti žemės sklypų sąrašą, kuris būtų teikiamas suinteresuotiems potencialiems investuotojams;
- esamose urbanizuotose teritorijose pramonės ir sandėliavimo ūkinę veiklą Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje gali būti plėtojama atsižvelgiant į konkrečios veiklos mastą ir taršos lygį, prioritetą teikiant veiklai, orientuotai į vystymo ir plėtros poreikių tenkinimą išnaudojant esamus teritorinius rezervus ir formuojant atitinkamas inžinerines sąlygas;
- numatoma vystyti Šilalės rajono pramonės ir susijusių ekonominių veiklų teritorijas ir užtikrinti Šilalės rajono pramonės teritorijų infrastruktūros atitiktį investuotojų poreikiams, užtikrinant pramonės ir susijusių ekonominių veiklų dekoncentraciją ir vystymąsi skirtingose Šilalės rajono vietose. Prioritetine tvarka panaudojamos pramonės ir susijusių ekonominių veiklų vystymo teritorijos gyvenamosiose vietovėse ir teritorijose šalia gyvenamųjų vietovių, kurios pasižymi santykinai geru susisiekimo infrastruktūros išvystymu ir būtina energetine infrastruktūra, t. y. Košių II k. (šalia A1 magistralinio kelio), Balsių k. (šalia Šilalės miesto), Vingininkų k. (šalia Šilalės miesto), Papynaujo k. (šalia Kvėdarnos miestelio), tokiu būdu decentralizuojant ir dekoncentruojant potencialias ekonominio aktyvumo teritorijas. (numatant, kad mažesnėse gyvenvietėse galės steigtis ir veiklą vykdyti gamybos įmonės ar jų daliniai, kurių veikla (dalis veiklos) nereikalauja tiesioginės geografinės prieigos prie didelio vartotojų/klientų srauto);
- kitas gamybines ir sandėliavimo teritorijas, esančias Šilalės rajone, kuriose šiandien nevykdoma arba vykdoma ribota ir mažai išvystyta gamybinė, sandėliavimo, arba kita veikla (pvz., Šarūnkalnio pramoninė teritorija), bei mažesnėse gyvenvietėse esančias buvusių dirbtuvių arba fermų teritorijas perspektyviniam laikotarpiui pagal poreikį rezervuoti²⁶ pramoninei, sandėliavimo arba kitai veiklai užtikrinant inžinerinės infrastruktūros ir susisiekimo infrastruktūros palaikymą bei vystymą;
- Pagrindinius logistikos sistemos modernizavimo objektus numatyti plėtojama ir rezervuojama pramoninių teritorijų kontekste šalia šių teritorijų arba jų ribose, nenumatant konkrečių objektų charakteristikų ir konkrečius sprendinius formuojant esant investuotojams arba konkretiems numatytiems objektams;

²⁶ Nesant numatytiems (patvirtintiems) arba numatomiems (svarstomiems) šių teritorijų panaudojimo veiksams, t. y. nesant oficialiai įtvirtintai paklausai konkrečioms teritorijoms.

- Esamų komercinės paskirties teritorijų (visų pirma – vietiniuose centruose) išlaikymas ir komercinio elemento įtvirtinimas skirtingose Šilalės rajono miestelių zonose;
- Komercinės paskirties teritorijų pasiūla Šilalės rajone formuojama gyvenviečių atsižvelgiant į prognozuojamą paklausą, derinant mažmeninės prekybos ir paslaugų tinklo plėtrą prie urbanistinės plėtos numatant perspektyvines prekybos ir paslaugų objektų teritorijas gyvenamosiose zonose ir kaip lydinčią infrastruktūrą rekreacinėse teritorijose;
- teritorinių ir infrastruktūrinių prielaidų suformavimas numatant atitinkamų paslaugų ir aptarnavimo punktus (apgyvendinimo, maitinimo, papildomų paslaugų, inventoriaus ir įrangos nuomos, ekskursijų organizavimo ir kt. paslaugų) rekreacinės traukos objektuose ir teritorijose bei šalia jų, prioritetą teikiant tokių objektų steigimui rekreacinio vystymo teritorijose bei kitose potencialių su turizmu susijusių paslaugų gavėjų sutelkimo vietose (šalia vandens telkinių, pvz., prie Paršežerio, Kvėdarnos tvenkinio, Jūros upės, turizmo maršrutų, pvz., Aukštagirės pažintinio tako, kultūrinės traukos vietose, pvz., prie Pilių, Pakisio, Padievaičio, Šarūnkalnio piliakalnių ir pan. teritorijose), numatant objektus, kurių steigimas tenkintų teritorijų naudojimo reikalavimus, pvz., baidarių prieplauką Pajūrio miestelyje, karinių pramogų poligoną;
- atsižvelgiant į tai, kad konkretūs turizmo objektų vystymo sprendiniai priklauso nuo daugelio faktorių, kuriuos privalu valdyti, pvz., privataus sektoriaus įsitraukimo, parengti kompleksinę turistinių objektų suformavimo programą, leisiančią kryptingai veikti formuojant prioritetinių objektų (pvz., stovyklavietės (kempingo) prie Jūros upės, karinių pramogų poligono bei kt. panašių objektų) infrastruktūrą, programoje numatant konkrečius investicijų priraukimo veiksmus ir infrastruktūros formavimo etapus bei tarpinius rezultatus;
- vystant žemės ūkio sektorių tikslinga orientuotis į ekologinių tausojamojo ūkininkavimo ūkių kūrimąsi, ūkių specializavimąsi ir klasterinę sąveiką su maitinimo įstaigomis, apgyvendinimo įstaigomis, smulkiais maisto pramonės subjektais ir kt., pagal poreikį skatinant nestambių ekologinių tausojamojo ūkininkavimo ūkių kūrimąsi (daržininkystės, sodininkystės, uogininkystės, bitininkystės) ir formuojant reikalingas produkcijos realizavimo teritorines ir infrastruktūrines sąlygas
- Formuojant reikalingas žemės ūkio produkcijos perdirbimo ir realizavimo teritorines bei infrastruktūrines sąlygas parengti Šilalės rajono savivaldybės žemės ūkio subjektų produktų realizavimo Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje ir gretimose savivaldybėse galimybių studiją, įvertinsiančią infrastruktūrines prielaidas trumpųjų grandinių funkcionavimui.

4.5. URBANIZUOJAMŲ TERITORIJŲ POREIKIS

1. Perspektyvinė urbanizuojamų teritorijų struktūra 2035 m. pagal esamos būklės analizės duomenis, gyvenamojo fondo plėtos ir išduodamų statybos leidimų tendenciją ir prognozuojamą demografinę kaitą bei ūkinės ir ekonomikos veiklos vystymąsi yra:

- 24 ha gyvenamajai statybai, iš kurių naujai plėtrai naudojama 5 ha ploto (20 proc. poreikio):
 - 24 ha kaimo teritorijose (22,8 ha 1-2 butų gyvenamųjų namų statybai, 1,2 ha daugiabučių gyvenamųjų namų statybai);
 - 2,95 ha Šilalės miesto teritorijose (4,7 ha 1-2 butų gyvenamųjų namų statybai, 0,3 ha daugiabučių gyvenamųjų namų statybai).
- Naujai plėtrai naudojama 10 ha ploto.
 - 360 ha negyvenamajai statybai (darbo vietoms), iš jų 270 naujų teritorijų;
- 10 ha kitoms reikmėms (susisiekimo infrastruktūrai, želdynams ir kt.).

Bendras teritorijų poreikis siekia apie 394 ha, iš jų plėtrai naudojama 275 ha naujų teritorijų.

2. Urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos vystomos formuojant kompaktiškai užstatytas teritorijas. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme nurodyta, *kad kompaktiškai užstatyta teritorija – didesnė kaip 5 ha užstatyta teritorija (pastatų, kiemų, aikštelių užimta žemė, kita tiesioginiam statinių eksploatavimui naudojama žemė), kurioje užstatymo tankis ne mažesnis kaip 20 procentų.*

3. Bendrojo plano sprendiniuose siekiama išlaikyti urbanizuotų teritorijų gyvybingumą, funkcinį tęstinumą, užtikrinti planinės struktūros išbaigtumą, urbanizacijai panaudoti neracionaliai naudojamą teritorijas, Šilalės gyventojams palikti gyvenamosios vietos pasirinkimo teisę, nepažeisti teisėtų lūkesčių.

Nustatomi kompaktiškai užstatytų teritorijų plėtros principai:

- nuoseklus esamų kompaktiško užstatymo teritorijų užbaigimas;
- užstatytos teritorijos fizinės aplinkos gerinimas;
- užstatytos teritorijos funkcinės struktūros atnaujinimas: regeneravimas, modernizavimas, tankinimas ir konversija;
- esamų užstatytų teritorijų kaimų vidinių resursų panaudojimas papildant esamą struktūrą tarpuose;
- esamų užstatytų teritorijų papildymas abipus gatvių pradžioje ir pabaigoje, neviršijant 100 m atstumą nuo užstatytos teritorijos ribos;
- esamų užstatytų teritorijų tankinimas kvartalų viduje;
- naujų gyvenamųjų namų kvartalų formavimas, kuriuose savivaldybės infrastruktūros įrengimas yra privalomas ir sprendžiamas kompleksškai;
- naujų teritorijų urbanizavimas vadovaujantis galiojančių vietovės lygmens bendrųjų planų sprendiniais;
- urbanistinė plėtra gali vykti tik įvertinus būtinų komunalinių paslaugų ir infrastruktūros prieinamumą urbanizuojamose ir prioritetinėse teritorijose;
- užtikrinamas urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų vystymo kompleksškumas: įrengiama privaloma žalioji, socialinė, inžinerinė ir susisiekimo bei kita infrastruktūra, užtikrinanti kokybiškas gyvenimo, darbo, poilsio, laisvalaikio sąlygas.

4.6. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIORITETAİ

1. Socialinės plėtros įgyvendinimo prioritetai ir priemonės:

- gyvenamojo fondo plėtrą vykdyti vadovaujantis kompaktiškos plėtros principais, pirmiausia išnaudojant esamus teritorinius rezervus esamose urbanizuotose teritorijose ir su jomis besiribojančiose teritorijose;
- esama švietimo ir ugdymo infrastruktūrą vystyti kryptingai įveiklinant esamus pajėgumus įvairiapusiškam naudojimui;
- trūkstamų socialinių paslaugų infrastruktūros (grupinio gyvenimo namų, bendruomeninių globos namų vaikams) vystymui numatyti reikalingas teritorijas arba pastatus;
- užtikrinamas sveikatos priežiūros paslaugų tinklo optimalumas ir efektyvumas, galimai ekstensyviai plėtrai siejantis su privataus sektoriaus įsitraukimu į pirminės sveikatos priežiūros decentralizacijos tikslus bei specializuotų paslaugų (slaugos, geriatrijos ir pan.) plėtojimą;

- plėtojamose gyvenamosiose teritorijose formuojamos prielaidos naujų kultūrinės ir meninės veiklos traukos objektų atsiradimui;
 - aktyvaus poilsio, pramogų ir sporto teritorijų ir objektų plėtrą vykdyti programiniu pagrindu, parengiant atitinkamą dokumentą (planą arba programą), kurioje turi būti nurodyti nauji įsteigiami objektai (pvz., daugiafunkcis laisvalaikio centras), vystytini esami objektai, jiems rezervuojamos teritorijos, numatomi atlikti darbai ir preliminarūs terminai.
2. Ekonominės plėtros įgyvendinimo prioritetai ir priemonės:
- siekiant suformuoti prielaidas investicijų pritraukimui, parengti žemės sklypų, aktualių galimiems investuotojams, sąrašą ir parengti šių sklypų teritorijų planavimo dokumentus, numatant susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros vystymo sprendinius;
 - gamybinių ir sandėliavimo bei kitų susijusių ekonominės veiklos rūšių teritorijų plėtrą vykdyti decentralizuotai skirtingose Šilalės rajono gyvenvietėse ir šalia jų, rezervuojant perspektyviam pramonės ir sandėliavimo bei logistikos veiklos vystymui aktualias teritorijas mažesnėse savivaldybės gyvenvietėse, užtikrinant inžinerinės infrastruktūros ir susisiekimo infrastruktūros palaikymą šiose teritorijose;
 - turizmo ir poilsio paslaugų objektus ir infrastruktūrą vystyti įvertinant Šilalės rajono savivaldybės gamtinį ir kultūrinį potencialą, teritorijose, esančiose šalia gamtinių ir kultūrinių traukos objektų ir su jais susijusių maršrutų, numatant atitinkamus sklypus, investicijų pritraukimo veiksmus ir infrastruktūros formavimo etapus bei tarpinius rezultatus.
 -
 - žemės ūkio sektoriaus vystymosi palaikymas grindžiamas orientacija į specializavimąsi skatinant ekologinių tausojamojo ūkininkavimo ūkių kūrimąsi ir vystymąsi, klasterinės sveikos skatinimą ir palaikant reikalingų produkcijos realizavimo teritorinių ir infrastruktūrinių sąlygų sudarymą, tam parengiant žemės ūkio tikslinio vystymo programą.

5. SUSISIEKIMO SISTEMA

5.1. SUSISIEKIMO SISTEMOS PLĖTROS PRIELAIIDOS

Rajono susisiekimo sistema formuojama atsižvelgiant į urbanistines vystymo kryptis, demografinius ir ekonominius rodiklius, šalies susisiekimo sistemos strateginius tikslus bei darnaus judumo principus.

Prognozuojama, kad 2030 m. automobilizacijos lygis rajone gali siekti iki 670 automobilių/1000-ii gyventojų. Tačiau, įvertinus tarptautines ir šalies strategines susisiekimo sistemos vystymo kryptis, gyventojų skaičiaus kitimo tendencijas, tolimesnėje perspektyvoje automobilizacijos lygio augimas turėtų stabilizuotis ir palengva mažėti.

Lietuvos Respublikos bendrajame plane nustatytos pagrindinės vystymo kryptys/strategijos:

- didinti alternatyvių degalų ir elektros energijos naudojimą transporto sektoriuje. Siekti, kad 2030 m. atsinaujinančių energijos išteklių dalis, palyginti su bendruoju energijos suvartojimu transporto sektoriuje sudarytų ne mažiau kaip 15 procentų;
- tobulinant susisiekimo sąlygas tarp miestų ir kaimų gyvenamųjų vietovių, sumažinti valstybinės reikšmės kelių su žvyro dangą ilgį iki 20 proc. nuo viso bendro valstybinės reikšmės kelių tinklo ilgio;
- užtikrinti viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimą. Prioritetą teikiant sankryžų zonose esantiems eismo aptarnavimo įrenginiams;
- plėtoti bevariklio transporto infrastruktūrą urbanizuotose teritorijose ir jų periferijose;
- urbanizuotose teritorijose skatinti vaikščiojimą ir bevariklio transporto bei kitų mikromobilumo priemonių pasirinkimą, taip pat vystyti šioms judėjimo būdams pritaikytą kokybišką infrastruktūrą mažinant priklausomybę nuo privačių automobilių;
- teikti prioritetą ekologiškam ir saugiam viešajam transportui, didinti viešojo transporto konkurencingumą privataus transporto kelionės trukmės atžvilgiu.

Lietuvos susisiekimo plėtros iki 2050 m. strategijoje numatoma:

- atnaujinti viešojo transporto parkus;
- skatinti alternatyviais degalais varomų transporto priemonių naudojimą ir įgyvendinti Baltojoje knygoje bei 2021–2030 m. Nacionaliniame pažangos plane numatytus rodiklius, t.y. iki 2030 metų per pusę sumažinti įprastiniu kuru varomų transporto priemonių skaičių, o iki 2050 metų atsisakyti jų visiškai;
- skatinti bemotorio transporto naudojimą;
- skatinti daugiarūšį prekių vežimą, perkelti krovinių vežimą į mažiau taršias transporto rūšis. Įgyvendinant šį tikslą siekiama, kad iki 2030 m. 30 proc. daugiau kaip 300 km keliais vežamų krovinių turėtų būti gabenama kitų rūšių transportu – geležinkelių arba vandens transportu, o iki 2050 m. šis skaičius turėtų viršyti 50 proc. Siektina, kad 2050 metais krovinių pervežimo sistemoje dominuotų elektrifikuoti geležinkeliai bei autonominiai sunkvežimiai;
- miestų infrastruktūrą pritaikyti bemotorių transporto priemonių vairuotojų poreikiams, o naują infrastruktūrą vystyti pirmiausiai atsižvelgiant į netaišaus transporto naudojimo galimybes.

Šilalės rajono savivaldybės strateginiame plėtros plane (2021-2030 metams) numatoma:

- atlikti Šilalės rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) ir jų statinių inventorizaciją;

- atnaujinti ir (arba) įrengti Šilalės rajono savivaldybės gatvių, vietinės reikšmės kelių, privažiavimo kelių, statinių infrastruktūrą, asfaltuoti žvyrkelius;
- atnaujinti ir (arba) įrengti automobilių stovėjimo ir laikymo aikštelių infrastruktūrą;
- pritaikyti esamą Šilalės rajono savivaldybės gatvių, vietinės reikšmės kelių, privažiavimo kelių, automobilių stovėjimo ir laikymo aikštelių infrastruktūrą neigaliesiems;
- atnaujinti ir (arba) plėsti pėsčiųjų, dviračių ir kito bevariklio transporto priemonių infrastruktūrą;
- susisiekimo sistemos pritaikymas, užtikrinant krašto apsaugos objektų ir susisiekimo sistemos junglumą;
- atnaujinti ir (arba) plėsti Šilalės rajono savivaldybės viešojo transporto infrastruktūrą;
- įrengti elektromobilių bei elektrinių paspirtukų įkrovimo infrastruktūrą;
- plėtoti ekologiškų transporto priemonių parką Šilalės rajono savivaldybės įstaigose ir organizacijose.

Apibendrinant strateginių dokumentų siūlymus bei esamos situacijos išvadas, išskiriamos šios svarbiausios susisiekimo sistemos vystymo kryptys:

- susisiekimo sistemą vystyti darnaus judumo linkme;
- asfaltuoti kelius/gatves ir gerinti žvyrkelių kokybę;
- skatinti alternatyviais degalais varomų transporto priemonių naudojimą, plėsti elektromobilių įkrovos stotelių tinklą;
- plėsti ir modernizuoti bemotorio transporto infrastruktūrą;
- užtikrinti eismo saugumą;
- sistemingai vykdyti viešojo transporto priemonių ir infrastruktūros atnaujinimą. Skatinti viešojo transporto naudojimą.

5.2. AUTOMOBILIŲ KELIAI IR GATVĖS

1. Šilalės rajono savivaldybėje, valstybinės reikšmės automobilių kelių tinklo karkasą formuoja 1 magistralinis kelias (A1), kuriam suteiktas automagistralės statusas, 6 krašto keliai bei 29 rajoniniai keliai. Vadovaujantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, rajone yra įrengta apie 477 km valstybinės reikšmės kelių. Rajone valstybinės reikšmės kelių tinklas yra pakankamai tankus ($0,37 \text{ km/km}^2$) ir turi didelius laidumo rezervus. Valstybinės reikšmės kelių plėtra nėra tikslinga.

2. Visi savivaldybės teritorijoje esantys krašto keliai turi asfalto dangą ir yra geros būklės. Rajoninių kelių struktūroje apie 29 proc. (apie 129 km) kelių turi žvyro dangą. Tokią situaciją nulėmė nedidelis eismo intensyvumas, kuris yra vienas svarbiausių faktorių, pagrindžiant žvyrkelio asfaltavimo ekonominį tikslingumą.

Šilalės rajonas pagal automobilių kelių ilgį tenkantį 1000 gyv., ženkliai išsiskiria iš šalies vidurkio:

	Kelių ilgis 1000 gyv., km	Valstybinės reikšmės kelių ilgis 1000 gyv., km	Vietinės reikšmės kelių ilgis 1000 gyv., km
Lietuvos Respublika	28,9	7,3	21,5
Šilalės rajonas	99,5	21,4	78,1

Tokį didelį skirtumą, pagrinde lemia tankus kelių tinklas bei mažas gyventojų tankis – $17,6 \text{ gyv./km}^2$ (šalies vidurkis $44,2 \text{ gyv./km}^2$). Susisiekimo požiūriu situacija palanki, t.y. tankus kelių tinklas užtikrina gerus transportinius ryšius tarp gyvenamųjų vietovių ir kitų regionų. Vertinat susisiekimą kokybės

atžvilgiu, situacija vidutinė dėl rajoninių ir vietinių kelių būklės, dangos nusidėvėjimo, likusių žvyruotų atkarpų. Artimiausiu metu, prioritetas ir toliau turi būti skiriamas ne naujų susisiekimo jungčių įrengimui, o esamos infrastruktūros modernizavimui/rekonstrukcijai.

3. Šilalės rajone vietinės reikšmės kelių ilgis 2023 metų pabaigoje siekė apie 1628 km., iš kurių apie 113 km kelių turėjo patobulintą dangą (6,9 proc.), apie 659 km kelių turėjo žvyro dangą (40,5 proc.) ir apie 856 km kelių buvo be dangos/grunto keliai (52,6 proc.). Miestų, miestelių ir kaimų pagrindinės gatvės turi asfalto arba žvyro dangas.

4. Vietinių kelių būklė yra nuolat gerinama, tačiau yra likę nemažai kelių, kurių būklė prasta, t.y. žemi techniniai parametrai, kurie daugeliu atveju neatitinka techninių reikalavimų. Apie 52 proc. vietinių kelių neturi dangos, kas apsunkina susisiekimo galimybes lietaus ar polaidžio metu. Siekiant integruoti vietinės reikšmės kelius į valstybinių kelių tinklą bei užtikrinti saugias eismo sąlygas tarp gyvenamųjų vietovių, būtina gerinti vietinės reikšmės kelių būklę. Prioritetas vietinės reikšmės kelių modernizavimui/rekonstrukcijai, skiriamas keliams esantiems urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose. Taip pat keliams, kurie jungia gyvenamąsias teritorijas ir seniūnijų centrus. Susisiekimo tinklo rekonstrukcijos/modernizavimo eiliškumas turi būti sietinas su atskirų teritorijų užstatymo prioritetais.

2011 metais buvo parengtas Šilalės rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių tinklo specialusis planas, kuris nevisiškai atitinka šių dienų aktualijas. Atsižvelgiant į pasikeitusią demografinę situaciją, urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų plėtros perspektyvas, tikslinga atnaujinti Šilalės rajono vietinės reikšmės kelių specialiojo plano sprendinius ir sudaryti prioritetinių kelių (gatvių) modernizavimo sąrašą bei įgyvendinimo prioritetiškumą.

5. Susisiekimo sistemos požiūriu, rajonas turi optimalų kelių ir gatvių tinklą, kuris užtikrina vidinių ir išorinių transportinių ryšių realizavimą. Pagrindinis susisiekimo sistemos minusas – prasta rajoninių ir vietinės reikšmės kelių (gatvių) būklė.

6. Statistikos departamento duomenimis, 2023 m. Šilalės rajono keliuose žuvo 1 asmuo ir 32 buvo sužeisti. Vertinant pastarųjų metų duomenis matyti, kad keliuose žūstančių asmenų skaičius praktiškai nesikeičia. Transporto kompetencijų agentūros duomenimis, Šilalės rajone yra identifikuota viena juodoji dėmė Nepriklausomybės ir J. Basanavičiaus gatvių sankryžoje, Šilalės mieste. Minėtoje sankryžoje saugaus eismo problemos susijusios su nesaugia ir plačia sankryžos zona, nepakankamai apšviestomis pėsčiųjų perėjomis. Siekiant užtikrinti eismo saugą, tikslinga rekonstruoti/modernizuoti sankryžos zoną bei užtikrinti sankryžos apšvietimą tamsiuoju paros metu.

Siekiant įgyvendinti Lietuvos susisiekimo plėtros iki 2050 metų strategijos ir Lietuvos Respublikos bendrojo plano strateginius tikslus - sumažinti eismo įvykiuose sunkiai sužeistų ir žuvusiųjų skaičių 50 procentų lyginant su 2018 m., būtina ir toliau aktyviai taikyti saugaus eismo gerinimo ir prevencines priemones, vykdyti švietėjišką veiklą ir pan. Kompleksiškai atnaujinti ir gerinti gyvenamųjų vietovių gatves, t. y. renovuoti, rekonstruoti gatvių dangas, įrengti apšvietimą, šaligatvius, dviračių-pėsčiųjų takus, susisiekimo infrastruktūrą pritaikyti neįgaliesiems.

7. Šilalės miesto, Kaltinėnų, Laukuvos, Pajūrio, Upynos ir Kvėdarnos miestelių susisiekimo infrastruktūra vystomo vadovaujantis vietovės lygmens bendraisiais planais.

8. Pagrindinės kelių/gatvių vystymo kryptys:

- atnaujinti/rekonstruoti vietinės reikšmės kelius, gatves. Kompleksiškai atnaujinti ir gerinti gyvenamųjų vietovių gatves, t. y. renovuoti, rekonstruoti gatvių dangas, įrengti apšvietimą, šaligatvius, dviračių-pėsčiųjų takus, susisiekimo infrastruktūrą pritaikyti neįgaliesiems. Prioritetas vietinės reikšmės kelių/gatvių plėtrai ar rekonstrukcijai turi būti skiriamas keliams/gatvėms esančioms urbanizuotose teritorijose bei keliams jungiantiems gyvenamąsias teritorijas su seniūnijų centrais. Taip pat tikslinga atnaujinti Šilalės rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių specialiojo plano sprendinius atsižvelgiant į pasikeitusią demografinę situaciją, urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų plėtros perspektyvas ir sudaryti prioritetinių kelių (gatvių) modernizavimo sąrašą bei įgyvendinimo prioritetiškumą;
- valstybinės reikšmės kelių būklės gerinimas. Lietuvos Respublikos bendrojo plano vienas iš strateginių tikslų - sumažinti valstybinės reikšmės kelių su žvyro danga ilgį iki 20 proc. nuo viso bendro valstybinės reikšmės kelių tinklo ilgio. Šiuo metu, Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje, esančių valstybinės reikšmės kelių struktūroje, keliai su žvyro danga sudaro apie 29 proc. (apie 129 km). Perspektyvoje siekiant efektyviai integruoti rajoninius kelius į krašto ir magistralinių kelių tinklą, būtinas rajoninių kelių asfaltavimas
- kelių saugumo gerinimas. Lietuvos Respublikos bendrojo plano vienas iš strateginių tikslų - sumažinti eismo įvykiuose sunkiai sužeistų ir žuvusiųjų skaičių 50 procentų lyginant su 2019 m. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2023 metais Šilalės rajono savivaldybės keliuose buvo sužeisti 32 asmenys (2019 m. – 21) ir 1 asmuo žuvo (2019 m. – 3). Siekiant užtikrinti eismo saugumą, būtina aktyviai taikyti saugaus eismo gerinimo ir prevencines priemones.

5.3. VIEŠASIS TRANSPORTAS

1. Šilalės rajone viešojo transporto paslaugas teikia UAB Šilalės autobusų parkas, kuri priklauso Šilalės rajono savivaldybei. Visi keleiviai vietinio reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutais nuo 2020 m. sausio 1 d. iki 2023 m. spalio 1 d. buvo vežami nemokamai. Nuo 2023 m. spalio 1 d. buvo įdiegta elektroninio bilieto sistema ir 2023 m. rugpjūčio 31 d. Šilalės rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-230 patvirtintos keleivių vežimo vietinio (priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutais bilietų kainos.

2. Vadovaujantis UAB Šilalės autobusų parko 2023 metų veiklos ataskaita apie 50 proc. eksploatuojamų autobusų yra 15 metų arba senesni. 2023 metai autobusų parkas įsigijo tris naujus elektra varomus autobusus. Atsižvelgiant į eksploatuojamų autobusų amžių bei Lietuvos susisiekimo plėtros iki 2050 m. strategijos tikslus, būtina tęsti viešojo transporto atnaujinimą.

3. Lietuvos statistikos departamento duomenis, Šilalės rajono savivaldybėje vidutiniškai vienas gyventojas per metus atlieka apie 14 kelionių autobusu.

5.3.1. lentelė. Keleivių pervežimai viešuoju transportu, tūkst.

	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.
Iš viso pagal reiso tipą	2944,8	2692,1	1387,1	2403,8	6699,2	6489,3
Reguliarus reisas	2416,4	2521,6	1338,9	2342,8	6553,2	6366,9
Vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršrutas	242,7	250,5	203,2	1905,4	5280,5	5256,3
Užsakomasis reisas	528,4	170,5	48,2	61,0	146,0	122,4

	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.
Vidutiniškai vienam gyventojui tenka kelionių autobusais, vnt.						
	3	3	2	9	16	14

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Lietuvos viešojo transporto bendra situacija rodo sistemingą keleivių skaičiaus mažėjimą, nepriklausomai ar viešojo transporto paslaugos mokamas ar ne. Šilalės rajone dėl nedidelio gyventojų tankio, užtikrinti kokybiškas ir konkurencingas viešojo transporto paslaugas yra sudėtinga, todėl strateginė visuomeninio transporto plėtros kryptis, pirmiausiai turėtų būti nukreipta į esamų pervežimo apimčių išlaikymą ir viešojo transporto priemonių parko atnaujinimą/modernizavimą.

4. Pagrindinės viešojo transporto vystymo kryptys:

- išlaikyti esamas keleivių pervežimo apimtis;
- sistemingai vykdyti viešojo transporto priemonių atnaujinimą, įsigyjant mažos ar vidutinės talpos autobusus;
- modernizuoti/atnaujinti viešojo transporto stotelių ir autobusų parko infrastruktūrą. Autobusų parką atnaujinti ekologiškais netaršiomis ar mažiau taršiomis transporto priemonėmis, kas metus įsigyjant bent vieną naują autobusą;
- viešojo transporto maršrutus pritaikyti prie realių gyventojų poreikių, tam tikslinga atlikti viešojo transporto stotelių ir maršrutų plėtros/optimizavimo galimybių studiją ir nuolat vykdyti monitoringą, gyventojų apklausas.
- prioritetą viešojo transporto plėtrai teikti socialinių paslaugų pasiekiamumui bei teritorijoms, kuriose vyksta intensyviausias urbanistinis vystymas, numatomas gyventojų tankio didėjimas, kai siekiant aukštos gyvenimo kokybės reikalinga užtikrinti viešojo transporto stočių, stotelių plėtrą.

5.4. PĖSČIŲJŲ – DVIRAČIŲ INFRASTRUKTŪRA

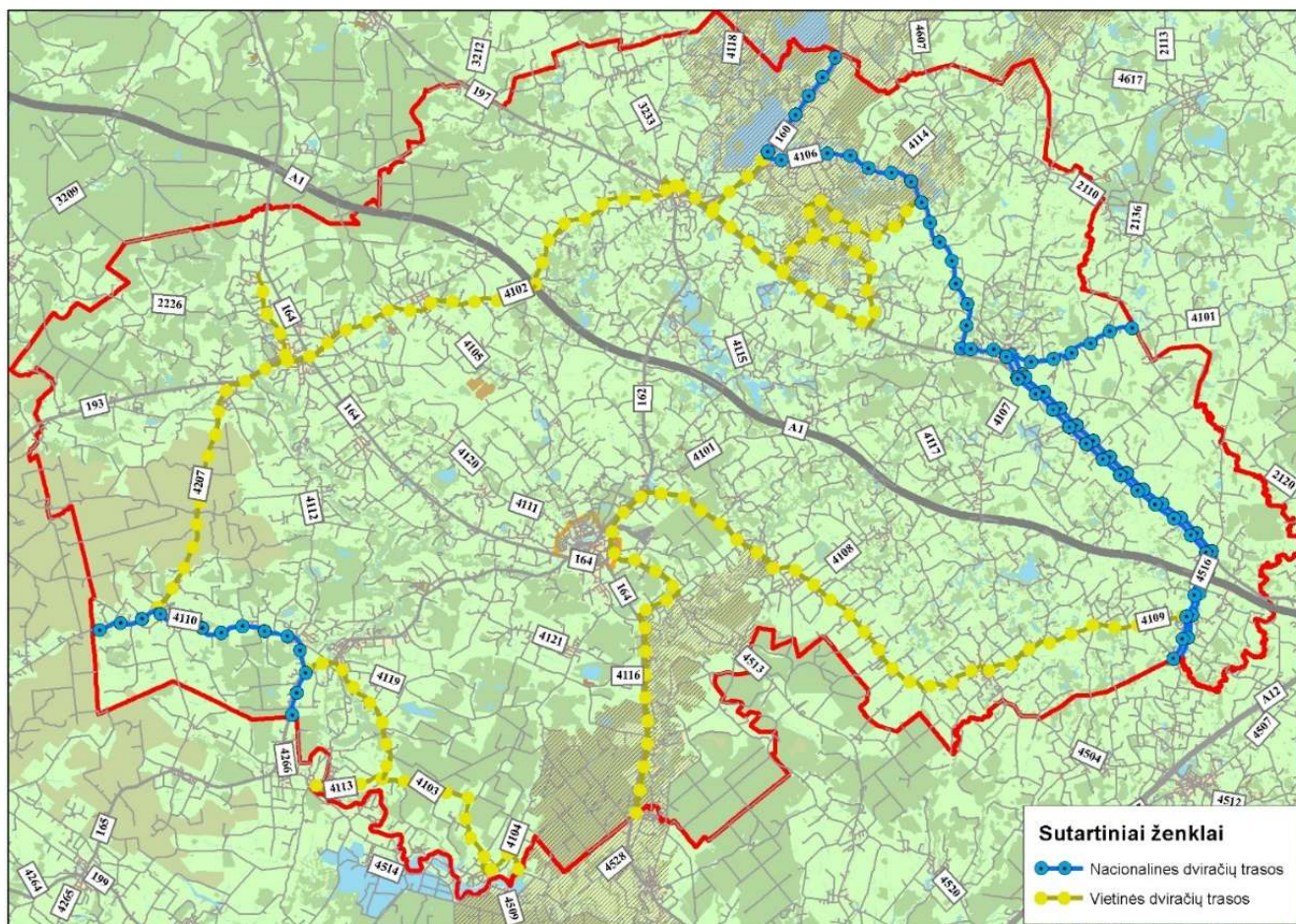
1. Šilalės rajone dviračių takų tinklas nėra išplėtotas ir neturi rišlios sistemos. Vadovaujantis Lietuvos statistikos departamento duomenis matyti, kad rajone bemotorio transporto infrastruktūros plėtra praktiškai nevyksta.

5.4.1 lentelė. Dviračių takų ilgis metų pabaigoje, km

	Dviračių takų ilgis metų pabaigoje, km					
	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.
Šilalės raj. sav.	10,9	11,9	11,9	12,6	13,4	13,4

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

3. Šilalės rajono teritorija kerta dvi nacionalinės reikšmės dviračių trasos: pietinėje dalyje (12,78 km) ir šiaurės rytų dalyje (60,02 km). Nacionalines dviračių trasas papildoma vietinės reikšmės trasos: viena trasa praeina 4207 ir 4102 rajoniniais keliais, kita trasa praeina krašto keliu 164 ir rajoninių keliu 4109.

5.2.1 pav. Šilalės rajono dviračių trasų tinklas.

3. Bevariklis transportas ateityje turi užimti svarbias pozicijas tiek rajono susisiekimo sistemoje, tiek ir vystant rekreacinės infrastruktūros tinklą, juolab, kad savivaldybėje tam yra palankios gamtinės sąlygos. Bevariklio transporto takų tinklas turi būti kuriamas vadovaujantis ne tik funkcionalumo, ekologiškumo, bet ir eismo saugumo principais, t. y. pagrindinės dviračių trasos turi būti apšviestos, pažymėtos kelio ženklais, rodyklėmis.

4. Siekiant užtikrinti eismo saugumą bei bemotorio transporto naudojimą, svarbu kryptingai vystyti infrastruktūros plėtrą. Pirmiausiai bemotorio transporto infrastruktūros plėtra turėtų būti nukreipta į:

- nenutrūkstamų jungčių formavimą tarp gretimų gyvenamųjų vietovių;
- priemiestinių teritorijų ryšių stiprinimą, koncentruotų darbo vietų pasiekiamumą;
- rekreacinių, lankytinų objektų pasiekiamumą.

5. Pagrindinės pėsčiųjų-dviračių infrastruktūros vystymo kryptys:

- Šilalės miesto, Kaltinėnų, Laukuvos, Pajūrio, Upynos ir Kvėdarnos miestelių bemotorio transporto infrastruktūra vystoma vadovaujantis vietovės lygmens bendraisiais planais;
- sujungti esamas ir planuojamas dviračių ir pėsčiųjų trasas į vieningą bevariklio transporto sistemą, pagerinant susisiekimo sąlygas tarp gyvenamųjų vietovių, rekreacinių teritorijų, pagrindinių darbo vietų, švietimo ir kitų traukos objektų;
- vadovaujantis Šilalės rajono savivaldybės 2021-2030 metų strateginių plėtros planu įrengti pėsčiųjų ir dviračių infrastruktūrą: Pajūrio mstl. (iki UAB „Šilalės mediena“), nuo UAB „Šilalės

mediena“ iki Šilalės, Šilalė-Kvėdarna, Šilalė-Pagramantis, Šilalė-Laukuva (iki kapinių), Šilalė-Biržų Laukas (iki Tauragės kelio);

- urbanizuojamose teritorijose, formuojat struktūrinį gatvių tinklą, įrengti ir bemotorio transporto infrastruktūrą;
- įrengti dviračių aptarnavimo infrastruktūrą (dviračių stovus, saugojimo aikšteles, techninio aptarnavimo stoteles);
- atnaujinti esamą pėsčiųjų ir dviračių takų, šaligatvių infrastruktūrą;
- esamą ir planuojamą susisiekimo infrastruktūrą pritaikyti neįgaliesiems;
- nuolat atnaujinti ir diegti saugaus eismo priemonės;
- parengti Šilalės rajono savivaldybės bemotorio transporto infrastruktūros išvystymo galimybių studiją ar teritorijų planavimo dokumentą, kuris būtų pagrindas bemotorio transporto infrastruktūros plėtrai.

6. Bemotorio transporto infrastruktūros plėtra pirmiausiai turėtų būti orientuota į:

- Šilalės miestą, Kvėdarnos, Laukuvos, Pajūrio ir Kaltinėnų miestelius bei jų prieigas. Tokiu būdu bus paliesta daugiausiai vartotojų ir gaunamas geriausias pradinis efektas: padidės dviratininkų srautai, sumažės eismo nelaimių skaičius, pagerės aplinkos būklė, sumažės privataus transporto naudojimas;
- Nacionalinio pėsčiųjų ir dviračių takų plėtros pirmo prioriteto sprendinių įgyvendinimą, t.y. įrengti taką šalia krašto kelio Nr. 162 (nuo Šilalės iki Laukuvos), šalia 164 kelio (nuo Šilalės iki Kvėdarnos) ir šalia 165 kelio (nuo Šilalės iki Pajūrio).

5.6. KITA SUSISIEKIMO INFRASTRUKTŪRA

1. Šilalės rajone veikia 10 degalinių. Degalinės įrengiamos privataus verslo iniciatyva, atsižvelgiant į socialinę ir ekonominę aplinką, todėl bendrajame plane konkrečių degalinių vietų parinkimas nėra sprendžiamas.

2. Elektromobilių įkrovos stotelių tinklas. Šiuo metu, elektromobilių įkrovimo stotelės yra įrengtos šalia magistralinio kelio A1. Siekiant skatinti alternatyvių energijos šaltinių naudojimą, būtina plėsti elektromobilių įkrovimo prieigų tinklą Šilalės rajone.

Vadovaujantis Šilalės rajono savivaldybės elektromobilių įkrovos stotelių plėtros planu, siūloma elektromobilių įkrovos stoteles įrengti: Šilalės mieste (13 vnt.), Kvėdarnos mstl. (3 vnt.), Žadeikių k. (1 vnt.), Požerės k. (1 vnt.), Karūžiškės k. (1 vnt.), Laukuvos mstl. (1 vnt.), Pajūrio mstl. (3 vnt.), Bijotų k. (1 vnt.), Kaltinėnų mstl. (3 vnt.), Pilių k. (1 vnt.), Bilionių k. (1 vnt.) ir Tenenių mstl. (1 vnt.).

5.7. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIORITETAİ

1. Susisiekimo infrastruktūros plėtros įgyvendinimo prioritetai ir priemonės:

- rekonstruoti/modernizuoti vietinės reikšmės kelius/gatves. Prioritetas vietinės reikšmės kelių/gatvių modernizavimui, rekonstrukcijai turi būti skiriamas keliams/gatvėms esančioms urbanizuotose teritorijose. Taip pat keliams, kurie jungia gyvenamąsias teritorijas ir seniūnijų centrus;

- Šilalės miesto, Kaltinėnų, Laukuvos, Pajūrio, Upynos ir Kvėdarnos miestelių susisiekimo infrastruktūra vystomo vadovaujantis vietovės lygmens bendraisiais planais;
- rajoninių kelių dangos gerinimas. Prioritetas žvyruotų kelių asfaltavimui skiriamas keliams, kuriuose eismo intensyvumas yra didžiausias;
- atnaujinti Šilalės rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių tinklo specialiojo plano sprendinius atsižvelgiant į pasikeitusią demografinę situaciją, urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų plėtros perspektyvas ir sudaryti prioritetinių kelių (gatvių) modernizavimo sąrašą bei įgyvendinimo prioritetiškumą;
- strateginė visuomeninio transporto plėtros kryptis turėtų būti nukreipta į esamų pervežimo apimčių išlaikymą, bei socialinių paslaugų teikimą, riboto mobilumo gyventojams;
- sistemingai vykdyti viešojo transporto priemonių atnaujinimą, įsigyjant mažos ar vidutinės talpos autobusus, kurie būtų pritaikyti žmonėms su judėjimo apribojimais (neįgalieji, senyvo amžiaus gyventojai ir pan.). Autobusų parką atnaujinti ekologiškais netaršiomis ar mažiau taršiomis transporto priemonėmis;
- viešojo transporto maršrutų pritaikymas prie realių gyventojų poreikių, tam tikslinga atlikti viešojo transporto stotelių ir maršrutų plėtros/optimizavimo galimybių studiją bei nuolat vykdyti monitoringą;
- parengti Šilalės rajono savivaldybės bemotorio transporto infrastruktūros išvystymo galimybių studiją ar teritorijų planavimo dokumentą, kuris būtų pagrindas bemotorio transporto infrastruktūros plėtrai.
- sujungti esamas ir planuojamas dviračių ir pėsčiųjų trasas į vieningą bevariklio transporto sistemą, pagerinant susisiekimo sąlygas tarp gyvenamųjų vietovių, rekreacinių teritorijų, pagrindinių darbo vietų, švietimo objektų ir kitų traukos objektų. Pirmiausiai infrastruktūros plėtra turėtų būti nukreipta į Šilalės miestą, Kvėdarnos, Laukuvos, Pajūrio ir Kaltinėnų miestelius bei Nacionalinio pėsčiųjų ir dviračių takų plėtros plane nustatytus pirmo prioriteto takų įgyvendinimą;
- vadovaujantis Šilalės rajono savivaldybės elektromobilių įkrovos stotelių plėtros planu, įrengti 30 vnt. naujų elektromobilių įkrovos aikštelių;
- siekiant užtikrinti eismo saugumą, tenkinti krovinių ir keleivių vežimo poreikius, mažinti kelionių gaisrų bei išlaidas, neigiamą poveikį aplinkai, siūloma kompleksiskai atnaujinti ir gerinti gyvenamųjų vietovių gatves, t. y. renovuoti/rekonstruoti gatvių dangas, įrengti apšvietimą, šaligatvius, dviračių-pėsčiųjų takus, susisiekimo infrastruktūrą pritaikyti neįgaliesiems;
- įgyvendinti Šilalės rajono savivaldybės 2021-2030 metų strateginiame plėtros plane numatytus tikslus.

Šilalės rajono savivaldybės bendrojo plano susisiekimo sistemos sprendiniai neprieštarauja aplinkinių savivaldybių strateginiams bei teritorijų planavimo dokumentams

6. INŽINERINĖ INFRASTRUKTŪRA

6.1. INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS PRIELAIDOS

Inžinerinė infrastruktūra yra neatsiejamą urbanizuotos teritorijos dalis. Vykdam planingą urbanizuotų teritorijų plėtrą kartu turi būti vystoma ir inžinerinė infrastruktūra. Infrastruktūros nepakankamas išvystymas neigiamai veikia gamtinę aplinką ir žmonių gyvenimo kokybę. Pavėluotas infrastruktūros vystymas reikalauja daugiau materialinių resursų, padaroma žala gamtai, sukelia nepatogumus gyventojams, sutrikdomas transporto priemonių eismas.

Formuojant inžinerinės infrastruktūros plėtros kryptis buvo atsižvelgta į rajono ir šalies strategines vystymo gaires:

Nacionalinėje energetikos nepriklausomybės strategijoje numatoma:

- iki 2030 metų sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ne mažiau kaip 40 proc., palyginti su 1990 metais, iki 2050 metų sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas 80–95 proc.;
- mažinti energetinę priklausomybę nuo importo, skatinant vietinių ir atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą;
- didinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu: iki 2020 metų – 30 proc., iki 2030 metų – 45 proc., iki 2050 metų – 80 proc.;
- didinti vartojamos elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių dalį, palyginti su galutiniu elektros energijos suvartojimu, iki 45 proc. 2030 metais ir 100 proc. 2050 metais;
- maksimaliai didinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį centralizuotai gaminamos šilumos vartotojams, individualiai šildomiems namų ūkiams ir individualiai šildomiems nebuitiniams vartotojams. Centralizuoto šilumos tiekimo sistemose energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių dalis: 2020 m - 70 proc. iki 2030 m. - 90 proc.;
- bendrai šalyje suvartojamos galutinės elektros energijos sudarys vietinė elektros energija: iki 2030 metų 70 procentų, iki 2050 metų iki 100 procentų. Elektros energija iš atsinaujinančių energijos išteklių turėtų tapti pagrindine, palyginti su bendrai šalyje suvartojama galutine elektros energija.

Lietuvos Respublikos bendrajame plane numatoma:

- plėtoti ir renovuoti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo infrastruktūrą, prioritetą teikiant aglomeracijoms, kuriose gyventojų tankis yra 25 gyventojai / ha ir daugiau;
- savivaldybių viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose ir aglomeracijose planuoti centralizuotas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo sistemas;
- teritorijose, kurios nepatenka į savivaldybių viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijas statyti individualias ir (arba) grupines nuotekų tvarkymo ir geriamojo vandens tiekimo sistemas, užtikrinant, kad vietiniuose įrenginiuose tvarkomos nuotekos neterštų aplinkos;
- didinti investicijas į paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą ir rekonstravimą, taip pat ir į turimos infrastruktūros teisinę registraciją;
- mažinti vandens telkinių taršą iš sutelktosios taršos šaltinių didinant nuotekų išvalymo efektyvumą nuotekų valyklose ir užtikrinant vandensaugos tikslų įgyvendinimą. Vykdyti nuotekų valyklų ir šalia jų esančių vandens telkinių stebėseną, prioritetą teikiant geros būklės rodiklius neatitinkantiems vandens telkiniams. Esant poreikiui didinti nuotekų išvalymo efektyvumą;
- diegti ir plėtoti 5G ryšį;

- plėtoti elektroninių ryšių infrastruktūrą ir užtikrinti, kad namų ūkių, turinčių galimybę naudoti 100 Mbp/s spartos interneto ryšį, dalis iki 2025 m. būtų 100 proc.;
- šilumos sektoriuje skatinti atsinaujinančių energijos išteklių (toliau – AEI) plėtrą, didžiausią dėmesį skiriant šių išteklių naudojimui centralizuotai tiekiamos šilumos gamybai ir šilumos gamybai namų ūkiuose;
- intensyviai urbanizuojamose teritorijose, apsirūpinimui šiluma prioritetą teikti centralizuoto šilumos tiekimo būdui. Didinti centralizuotai tiekiamos šilumos gamybos, perdavimo ir vartojimo efektyvumą.

Šilalės rajono savivaldybės 2021-2030 metų strateginiame plėtros plane numatoma:

- modernizuoti šilumos ūkį;
- modernizuoti viešuosius, daugiabučių pastatus, siekiant efektyvinti šilumos energijos suvartojimą;
- atnaujinti ir (arba) plėsti Šilalės rajono savivaldybės gatvių, kelių, viešųjų teritorijų apšvietimą;
- parengti geoterminės energijos naudojimo Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje galimybių studiją;
- plėtoti atsinaujinančių energijos išteklių parkus bei gamybos būdus;
- inventorizuoti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklus;
- atnaujinti ir (arba) plėsti vandens tiekimo, vandens gerinimo ir buitinių nuotekų tvarkymo infrastruktūrą;
- atnaujinti ir (arba) plėsti paviršinių nuotekų infrastruktūrą;
- atnaujinti ir (arba) plėsti komunalinių atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūrą;
- atnaujinti ir (arba) plėsti biologiškai skaidžių atliekų surinkimo infrastruktūrą;
- pastatyti/įrengti gaisrinės pastatus Pajūrio ir Laukuvos miesteliuose.

6.2. VANDENS TIEKIMAS IR NUOTEKŲ TVARKYMAS

1. Šilalės rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra vykdoma vadovaujantis Šilalės rajono geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo, vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais bei strateginiais dokumentais.

2. Viešojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugos teikiamos teritorijose, kuriose yra savivaldybei ar viešajam vandens tiekėjui priklausanti vandentvarkos infrastruktūra. Kitose vietovėse, priskirtose ir nepriskirtose viešojo vandens tiekimo teritorijai apsirūpinama vandeniu ir tvarkomos nuotekos individualiai.

3. Šilalės rajone yra nustatyta viena aglomeracijos teritorija „Šilalės aglomeracija“, kurioje susidaro 2000 ir daugiau gyventojų ekvivalentų atitinkanti tarša. Aglomeracijos teritorijoje būtina užtikrinti, kad individualiai tvarkomų nuotekų taršos kiekis, išreikštas gyventojų ekvivalentu, nebūtų didesnis kaip 2 proc. nuo visų aglomeracijos teritorijoje susidarančių nuotekų taršos kiekio.

4. Rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo sprendiniuose, viešojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijose yra nustatyti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo būdai bei infrastruktūros plėtros poreikis.

6.2.1 lentelė. Infrastruktūros poreikis ir vystymo etapai

Gyvenamoji vietovė	Infrastruktūros plėtros poreikis	Vystymo etapas
Šilalės aglomeracija	Vandentiekio tinklų plėtra - 1,76 km Nuotekų tinklų plėtra - 1,43 km	I
Didkiemis/ Vartulėnai	Vandenvietės likvidavimas NVĮ statyba	III
Žvingiai	Vandentiekio tinklų plėtra - 0,65 km Nuotekų tinklų plėtra - 2,3 km VGĮ statyba NVĮ statyba	IV
Pajūris	Nuotekų tinklų plėtra - 3,5 km	II
Tubūčiai	-	
Jomantai	Vandentiekio tinklų plėtra - 0,54 km	III
Kunigiškiai	Nuotekų tinklų plėtra - 3,52 km	
Pakisys	NVĮ statyba	
Keberkščiai	Nuotekų tinklų plėtra - 2,36 km VGĮ statyba	IV
Džiaugėnai	Vandentiekio tinklų plėtra - 0,18 km VGĮ statyba	IV
Visdžiaugai	Vandentiekio tinklų plėtra - 0,53 km VGĮ statyba	IV
Teneniai	Vandentiekio tinklų plėtra - 0,47 km Nuotekų tinklų plėtra - 2,8 km VGĮ statyba	III
Vidgirė	-	III
Pajūralis	Nuotekų tinklų plėtra - 3,5 km NVĮ rekonstrukcija	I
Kvėdarna	Vandentiekio tinklų plėtra - 0,71 km VGĮ modernizacija	I
Paragaudis	VGĮ statyba	IV
Papynaujis	Vandentiekio tinklų plėtra - 0,83 km Vandenvietės likvidavimas	
Gražjūris	-	
Kvėdarnos k.	Vandentiekio tinklų plėtra - 0,31 km	
Geniotas	Vandenvietės likvidavimas	III
Drobūkščiai	Nuotekų tinklų plėtra - 2,2 km NVĮ statyba	IV
Bokštai	Vandentiekio tinklų plėtra - 0,75 km Nuotekų tinklų plėtra - 1,7 km VGĮ statyba NVĮ statyba	III
Traksėdis	Vandentiekio tinklų plėtra - 0,21 km Nuotekų tinklų plėtra - 3,8 km NVĮ statyba	IV
Norvainiai	-	
Leviškiai	VGĮ statyba	IV
Nevočiai	Nuotekų tinklų plėtra - 1,4 km NVĮ statyba	II
Žadeikiai	Nuotekų tinklų plėtra - 1,9 km NVĮ rekonstrukcija	IV
Padvarninkai	VGĮ statyba	IV
Prapymas	Vandentiekio tinklų plėtra - 0,22 km VGĮ statyba	IV

Gyvenamoji vietovė	Infrastruktūros plėtros poreikis	Vystymo etapas
Alkūpis	Vandentiekio tinklų plėtra - 0,26 km VGĮ statyba	IV
Stungaičiai	-	III
Šiauduva	Nuotekų tinklų plėtra - 3,7 km VGĮ modernizacija NVĮ statyba	I
Laukuva	Vandentiekio tinklų plėtra - 0,42 km Nuotekų tinklų plėtra - 0,42 km	III
Degliškė	-	
Vabalai	-	
Juodainiai	Nuotekų tinklų plėtra - 1,4 km NVĮ statyba	III
Požerė	Nuotekų tinklų plėtra - 2,5 km NVĮ statyba	IV
Karūžiškė II	VGĮ statyba	III
Bilioniai	Nuotekų tinklų plėtra - 3,0 km NVĮ statyba	IV
Palentinis	-	I
Kaltinėnai	Vandentiekio tinklų plėtra - 0,63 km Nuotekų tinklų plėtra - 2,0 km VGĮ modernizacija	IV
Radiškė	VGĮ statyba	IV
Juodžiai	-	
Pelkės	-	
Dirgėlai	-	
Pakarčemis	VGĮ statyba	III
Krūtilės/ Gineikiai	-	IV
Pasausalis	-	
Ganyprova	-	
Skindėriškė	-	
Iždonai	-	III
Bijotai	Vandentiekio tinklų plėtra - 0,32 km Nuotekų tinklų plėtra - 3,9 km NVĮ rekonstrukcija	III
Poškakaimis	-	
Bardžiai	-	
Girdiškė	Nuotekų tinklų plėtra - 2,6 km NVĮ statyba	II
Upyna	Nuotekų tinklų plėtra - 5,8 km NVĮ statyba	IV
Dvariškiai	-	
Petkalis	Vandentiekio tinklų plėtra - 0,25 km	
Paežeris	-	III
Naujasis Obelynas	Nuotekų tinklų plėtra - 4,0 km NVĮ statyba	III
Bytlaukis	Nuotekų tinklų plėtra - 2,0 km NVĮ statyba	III
Andriejaičiai/ Burkėnai	Nuotekų tinklų plėtra - 1,9 km NVĮ statyba	III
Jucaičiai/ Kūtymai	Vandentiekio tinklų plėtra - 1,9 km Nuotekų tinklų plėtra - 2,8 km NVĮ statyba	IV
Jokūbaičiai	VGĮ statyba	III

Gyvenamoji vietovė	Infrastruktūros plėtros poreikis	Vystymo etapas
Biržų Laukas	Vandentiekio tinklų plėtra - 0,87 km Nuotekų tinklų plėtra - 3,1 km NVĮ statyba	III
Žviliai	Vandentiekio tinklų plėtra - 0,65 km Nuotekų tinklų plėtra - 2,3 km	
Šoliai/Šėrikai/ Dirkintai/ Zobielijs	-	IV

Šaltinis: Šilalės rajono geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimas. UAB „Šilalės vandenys“

5. Vadovaujantis Šilalės rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano sprendiniais, viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra vystoma prioriteto tvarka:

1 etapas - savivaldybės prioritetingos plėtros teritorijos su išvystyta inžinerine infrastruktūra ir patenkančios tarp atraminių, didesnio potencialo gyvenamųjų vietovių (Pajūralis, Kvėdarna, Šiauduva, Palentinis);

2 etapas - savivaldybės prioritetingos teritorijos su išvystyta inžinerine infrastruktūra, tačiau nepatenkančios tarp atraminių gyvenamųjų teritorijų (Pajūris, Tubūčiai, Nevočiai, Girdiškė);

3 etapas - gyvenamosios teritorijos, pasižyminčios didesniu gyventojų skaičiumi ir tankiu bei dalinai išvystyta infrastruktūra (Didkiemis/Vartulėnai, Jomantai, Kunigiškiai, Pakisys, Teneniai, Vidgirė, Geniotas, Bokštai, Stungaičiai, Laukuva, Deglišė, Vabalai, Juodainiai, Karūžiškė II, Pakarčemis, Iždonai, Bijotai, Poškakaimis, Bardžiai, Paežeris, Naujasis Obelynas, Bytlaukis, Andriejaičiai/Burkėnai, Jokūbaičiai, Biržų Laukas, Žviliai);

4 etapas - numatoma urbanizuoti teritorija su dalinai išvystyta infrastruktūra (Žvingiai, Keberkščiai, Džiaugėnai, Vidsžiaugai, Paragaudis, Papynaujis, Gražjūris, Kvėdarnos k., Drobūkščiai, Traksėdis, Norvainiai, Leviškiai, Žadeikiai, Padvarninkai, Prapymas, Alkapis, Požerė, Bilioniai, Kaltinėnai, Radiškė, Juodžiai, Pelkės, Dirgėlai, Krūtilės/Gineikiai, Pasausalis, Ganyprova, Skindėriškė, Upyna, Dvariškiai, Petkalnis, Jucaičiai/Kūtymai, Šoliai/Šėrikai/ Dirkintai/ Zobielijs).

6. Lietaus nuotekų tvarkymo sistema yra išvystyta Šilalės mieste, Pajūrio ir Kvėdarnos miesteliuose. Likusiose teritorijos lietaus nuotekų tvarkymo infrastruktūra išvystyta silpnai arba jos visai nėra. Iš viso rajone eksploatuojama apie 26 km paviršinių lietaus nuotekų tinklų. Dalis paviršinių nuotekų yra prijungta į esamus buitinių nuotekų tinklus, tai sukelia buitinių nuotekų tinklų bei buitinių nuotekų valyklų apkrovimą, ypatingai didelių liūčių metu. Siekiant išvengti ateityje su urbanizuojamų teritorijų plėtra galimai kilsiančių padarinių, būtina vystyti lietaus nuotekų surinkimo ir tvarkymo infrastruktūrą.

7. Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje yra įrengta apie 200 priešgaisrinių hidrantų, kuriuos eksploatuoja UAB „Šilalės vandenys“. Rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus ar techninius projektus, rekonstruojant gyvenviečių vandentiekio sistemas būtina atsižvelgti į reikalavimus, išdėstytus taisyklėse „Lauko priešgaisrinio vandentiekio tinklai ir statiniai. Projektavimo ir įrengimo taisyklės“.

8. Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo srityje, pagrindiniai sprendiniai yra siejami su paslaugų tiekimo efektyvumo didinimu, esamos infrastruktūros rekonstrukcija bei plėtra. Vandentvarkos srityje numatoma:

- vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra vykdoma vadovaujantis Šilalės rajono geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo planu bei vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentais, techniniais projektais, UAB „Šilalės vandenys“ veiklos strateginiais dokumentais.
- užtikrinti, kad esami abonentai (vartotojai) gautų reikalavimus atitinkančios kokybės, saugų geriamąjį vandenį. Viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose, kuriose tiekiamas geriamasis vanduo neatitinka Lietuvos higienos normų reikalavimų, įrengti vandens gerinimo įrenginius arba rasti kitą būdą, kuris užtikrintų tiekiamo vandens kokybę.
- užtikrinti, kad surenkamos nuotekos būtų tvarkomos pagal teisės aktų nustatytus reikalavimus;
- sudaryti sąlygas kiek galima didesniai skaičiui naujų potencialių vartotojų (t.y. gyventojų, kurie šiuo metu negauna centralizuotai tiekiamo vandens ir (ar) nuotekų tvarkymo paslaugų) gauti viešąsias vandentvarkos paslaugas;
- užtikrinti galimybę individualiai apsirūpinti geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas;
- teritorijose, kuriose nėra išvystytas centralizuotas nuotekų tvarkymas turi būti atlikta vietinių nuotekų valymo įrenginių ar kaupimo rezervuarų inventorizacija, kaip tai numatyta LR geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 10 str. 2 punkte;
- plėsti/renovuoti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemas, viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijose;
- vandenviečių ir nuotekų valymo įrenginių teritorijose įrengti saulės šviesos energijos elektrines;
- perimti/išpirkti bešeimininkius geriamojo vandens tiekimo tinklus;
- inventorizuoti, rekonstruoti/plėsti geriamojo vandens tiekimo, buitinių nuotekų ir lietaus nuotekų surinkimo ir valymo infrastruktūrą;
- įrengti/rekonstruoti nuotekų valymo įrenginius;
- nuolat vykdyti Šilalės rajono geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo sprendinių įgyvendinimo stebėseną bei rengti sprendinių įgyvendinimo programas, kaip tai numatyta 2006 m. gruodžio 29 d. LR aplinkos ministro įsakyme Nr. D1-636 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių patvirtinimo“. Esant poreikiui inicijuoti Šilalės rajono geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano sprendinių keitimą/koregavimą.

6.3. ELEKTROS ENERGIJOS TIEKIMAS

1. Šilalės rajono savivaldybės teritoriją kerta 110 kV elektros perdavimo oro linijos: Šilalė – Laukuva ir atšaka į Šiauduvos VE, Laukuva – Rietavas, Kražiai – Laukuva. Šilalėje mieste, Pakasokio kaime ir Vabalų kaime yra įrengtos aukštos įtampos transformatorių pastotės: 110 kV transformatorių pastotė „Šilalė“, 110 kV transformatorių pastotė „Laukuva“ ir 110 kV transformatorių pastotė „Kikonių VE“.

2. AB „Litgrid“ Šilalės rajono savivaldybėje statyti naujų aukštos įtampos elektros energijos perdavimo linijų ir naujų 110 kV pastočių savo iniciatyva neplanuoja. Naujų 110 kV pastočių statyba vykdoma elektros tinklo naudotojų iniciatyva, kai neužtenka esamų pastočių pajėgumų arba kai nėra galimybių prijungti vartotojų prie skirstomojo tinklo. Prijungiant didesnių galių elektros tinklo naudotojus vadovaujamosi AB „Litgrid“ patvirtintais prijungimo schemas parinkimo metodiniais nurodymais ir parenkama schema, kuri tenkina tiek elektros tinklo naudotojo, tiek ir operatoriaus poreikius.

3. Skirstomųjų elektros, gatvių apšvietimo tinklų plėtra rajone vystoma pagal individualius potencialių abonentų poreikius bei gatvių apšvietimo plėtros/modernizavimo planus, investicinius projektus.

4. Pagrindinės elektros energijos vystymo kryptys:

- išlaikyti esamą 110 kV elektros perdavimo tinklą, atnaujinant susidėvėjusius įrenginius;
- modernizuoti esamą elektros energijos skirstomąjį tinklą, keičiant susidėvėjusius įrenginius ir optimizuojant transformatorinių galias;
- pagal galimybes ir poreikį keisti esamas skirstomojo tinklo oro linijas į kabelines linijas, prioritetą teikiant urbanizuotoms teritorijoms;
- modernizuoti ir plėsti gatvių apšvietimo tinklą;
- pagal poreikį statyti ir/ar rekonstruoti elektros perdavimo tinklą (elektros perdavimo linijas, transformatorių pastotes).

6.4. ATSINAUJINANTYS ENERGIJOS IŠTEKLIAI

1. Šilalės rajone atsinaujinančių išteklių plėtrą reglamentuoja Šilalės rajono savivaldybės 2023 m. kovo 30 d. tarybos sprendimu Nr. T1-37 patvirtintas Šilalės rajono savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planas iki 2030 m. Atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų plane nurodyta, kad teritorijos, skirtos vėjo elektrinėms turi būti nustatomos specialioju planu. Atsižvelgiant į Šilalės rajono savivaldybės 2023 m. kovo 30 d. tarybos sprendimą Nr. T1-37 turi būti inicijuotas specialiojo teritorijų planavimo dokumento rengimas dėl vėjo elektrinių plėtros savivaldybės teritorijoje.

2. Šilalės rajone, pagrindinės AEI vystymo kryptys siejamos su biokuro, šilumos siurblių naudojimui centralizuotos šilumos tiekimo sistemose, vėjo ir saulės šviesos energijos elektrinių plėtra.

3. AEI plėtros vystymo kryptys centralizuotos šilumos tiekimo sistemose:

- centralizuotos šilumos tiekimo sistemose užtikrinti, kad sunaudojamo kuro balanse, biokuras sudarytų nemažiau kaip 90 proc.;
- mažo galingumo katilinėse, šilumos energija išgauti iš alternatyvių energijos šaltinių (pvz. įrengiant šilumos siurblius);
- atsiradus galimybei, įrengti kogeneracinius įrenginius Šilalės miesto katilinėje, kurie ilgainiui leistų sumažinti šilumos kainą gyventojams bei padidintų iš AEI gaminamos elektros kiekį;
- įgyvendinti Šilalės rajono savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų plano iki 2030 metų, priemones;
- parengti geoterminės energijos naudojimo Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje galimybių studiją.

4. Vėjo energetikos vystymo kryptys:

- skatinti energijos gamybą iš atsinaujinančių energijos išteklių, įrengiant vėjo elektrines/parkus;
- vadovaujantis Šilalės rajono savivaldybės 2023 m. kovo 30 d. tarybos sprendimu Nr. T1-37 patvirtinto Šilalės rajono savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų plano iki 2030 m. nuostatomis, parengti inžinerinės infrastruktūros vystymo specialųjį planą, kuriame būtų nustatytos vėjo elektrinių plėtros teritorijos ir reglamentas;

- įgyvendinti Šilalės rajono savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų plano iki 2030 metų, priemones.

Vėjo elektrinių statybą draudžiantys/ribojantys faktoriai:

- pagal Lietuvos Nacionalinį kraštovaizdžio specialųjį planą beveik visa šiaurės – rytų savivaldybės teritorija (Laukuvos, Palentinio, Bilionių, Upynos seniūnijos ir dalis Šilalės kaimiškiosios, dalis Kaltinėnų bei dalis Bijotų seniūnijų) patenka į ypač saugomo vizualinio estetinio potencialo kraštovaizdžio arealą, kuriame ribojamos/draudžiamos vėjo elektrinių statybos;
- pietvakarinė ir vakarinė Šilalės rajono savivaldybės teritorijos dalis, kuri apima Tenenių, Pajūrio, Didkiemio seniūnijas bei dalį Kvėdarnos, Treksėdžio ir Šilalės kaimiškiosios seniūnijų teritorijas, patenka į teritoriją, kurioje pagal Lietuvos kariuomenės vado 2016 m. vasario 15 d. įsakymą Nr. V-217 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijų, kuriuose gali būti ribojami vėjo elektrinių (aukštų statinių) projektavimo ir statybos darbai, žemėlapių patvirtinimo“ vėjo elektrinių projektavimas ir statybos darbai draudžiami;
- dalį planuojamos teritorijos dengia radiolokatoriaus, įrengto adresu Šilutės r., Žemaičių Naumiesčio sen., Buikiškės k., Naujoji g. 6, specialiojo apsaugos, kuriai taikoma 30 km apsaugos zona, kurioje statinių ir įrenginių, kurių aukštis virš žemės paviršiaus yra 50 metrų ir daugiau, statyba ir rekonstravimas ar įrengimas turi būti derinami Vyriausybės patvirtintame Aviacijai galinčių kliudyti statinių statybos, rekonstravimo, įrenginių įrengimo ir želdinių sodinimo (įveisimo) derinimo tvarkos apraše nustatyta tvarka su Lietuvos kariuomenės vadu;
- šalia Laukuvos miestelio, adresu Šilalės r. sav., Laukuvos sen., Dvarviečių k., Šilalės g. 55, veikia meteorologinis radiolokatorius, kuriam taikoma specialioji meteorologinio radiolokatoriaus apsaugos zona – 1,5 kilometro pločio žemės juosta aplink meteorologinį radiolokatorių ir bendroji meteorologinio radiolokatoriaus apsaugos zona – 10 kilometrų pločio žemės juosta aplink meteorologinį radiolokatorių, išskyrus specialiąją meteorologinio radiolokatoriaus apsaugos zoną. Specialiojoje meteorologinio radiolokatoriaus apsaugos zonoje draudžiama statyti statinius, įrengti įrenginius, kurių aukštis virš žemės paviršiaus yra daugiau kaip 35 metrai. Bendrojoje meteorologinių radiolokatorių apsaugos zonoje, Vyriausybės nustatyta tvarka negavus Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos pritarimo (derinimo) projektui, draudžiama statyti statinius, įrengti įrenginius, kurių aukštis virš žemės paviršiaus yra daugiau kaip 45 metrai.

5. Saulės šviesos energetikos vystymo kryptys:

- skatinti energijos gamybą iš atsinaujinančių energijos išteklių, įrengiant saulės elektrines/parkus;
- skatinti/įrengti saulės elektrines švietimo, sveikatos, administracinės paskirties pastatuose;
- savivaldybei priklausančių įmonių veikloje, skatinti energijos gamybą iš atsinaujinančių energijos išteklių, įrengiant saulės elektrines/parkus;
- įgyvendinti Šilalės rajono savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų plano iki 2030 metų, priemones.

6. Saulės šviesos energijos elektrinių plėtros reglamentas:

1. Saulės šviesos energijos elektrinių plėtra vystoma atsižvelgianti į kraštovaizdžio, gamtinę ir kultūrinę aplinką:

1.1. SAULĖS ELEKTRINIŲ/PARKŲ STATYBOS GALIMOS:

- 1.1.1. neurbanizuojamų, urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų funkcinėse zonose, neribotos galios saulės elektrinės gali būti įrengiamos ant esamų pastatų (elektrinės integruotos į pastatus);

- 1.1.2. neurbanizuojamų, urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų funkcinėse zonose, antžeminės neribotos įrengtosios galios saulės elektrinės gali būti įrengiamos tik žemės sklypuose, kuriuose yra įregistruoti pastatai;
- 1.1.3. neribotos suminės įrengtosios galios antžeminės saulės elektrinės gali būti įrengiamos vėjo ir saulės elektrinių vystymo zonose bei pramonės ir sandėliavimo zonose;
- 1.1.4. neurbanizuotose teritorijose gali būti įrengiamos saulės šviesos energijos elektrinės, kurių įrengtoji galia iki 1 MW, tarp elektrinių išlaikant 1 km atstumą. Siekiant statyti didesnės įrengtosios galios elektrinę, turi būti parengtas specialusis planas;
- 1.1.5. vieta saulės šviesos energijos elektrinių statybai parenkama kiekvienu atveju taip, kad nebūtų matoma nuo gamtos ir kultūros paveldo objektų (kompleksų), apžvalgos vietų (regyklų), turizmo trasų. Infrastruktūrą dėstyti vidinėse sklypo dalyse, neužgožiant gatvės išklotinių ir panoramų nuo pagrindinių kelių, išlaikant architektūros kokybės kriterijus – estetiką ir urbanistinį integralumą. Siekiant sumažinti planuojamos infrastruktūros neigiamą poveikį miestovaizdžiui ir kraštovaizdžiui būtina projektavimo metu įvertinti ir numatyti vizualinę taršą mažinančias priemones.

1.2. SAULĖS ELEKTRINIŲ/PARKŲ (DIDESNIŲ NEI 1 MW SUMINĖS ĮRENGTOSIOS GALIOS) STATYBOS DRAUDŽIAMOS:

1.2.1. KRAŠTOVAIZDŽIO ASPEKTU SVARBIOSE TERITORIJOSE:

- 1.2.1.1. vertingiausiose estetiniu požiūriu Šilalės rajono savivaldybės teritorijose – ypač saugomo šalies vizualinio estetinio potencialo arealuose (toliau YSK): Vidurio Žemaičių kalvyno teritorija;
- 1.2.1.2. siekiant išsaugoti kraštovaizdžio vizualinį estetinį potencialą 1 km atstumu nuo autoturizmo ir kultūros kelių trasų.

1.2.2. SAUGOMOSE TERITORIJOSE:

- 1.2.2.1. saugomose teritorijose ir jų buferinėse zonose, „Natura 2000“ teritorijose, gamtos paveldo objektuose ir jų apsaugos zonose, geotopuose;
- 1.2.2.2. 1 km atstumu nuo Varnių RP, Pagramančio RP;
- 1.2.2.3. 1 km nuo Vainuto miškų biosferos poligono;
- 1.2.2.4. 0,1 km atstumu nuo gamtos paveldo objektų;
- 1.2.2.5. 1 km atstumu nuo „Natura 2000“ paukščių apsaugai svarbių teritorijų (PAST).

1.2.3. PAVELDO TERITORIJOSE:

- 1.2.3.1. nekilnojamojo kultūros paveldo objektų teritorijose ir apsaugos zonose;
- 1.2.3.2. ne arčiau kaip 1 km atstumu nuo archeologinio kultūros paveldo objektų teritorijų ir apsaugos zonų teritorijų.

1.2.4. GAMTINĖSE TERITORIJOSE IR ŽEMĖS GELMIŲ IŠTEKLIŲ TELKINIuose:

- 1.2.4.1. EB svarbos natūralių pievų, pelkių ir vandenų buveinėse/teritorijose;
- 1.2.4.2. Miškuose, natūraliose pievose ir ganyklose, pelkėse ir šaltinyuose (pagal VSTT direktoriaus 2023-10-02 įsakymu V-105 patvirtintą žemėlapi, SŽNS 95, 96 ir 102 str.);
- 1.2.4.3. Paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose (pagal SŽNS 98, 99 ir 100 str.);

- 1.2.4.4. Sniego tirpsmo ir liūčių potvynių teritorijos, patvirtintos LR aplinkos ministro 2014-08-06 įsakymu Nr. D1-655: didelės tikimybės sniego tirpsmo ir liūčių potvynių teritorijos (10%), (pagal ŠŽNT 104 str.);
- 1.2.4.5. Žemės gelmių išteklių telkiniuose - detalai ir parengtiniai išžvalgytuose kietųjų naudingųjų iškasenų telkiniuose ir prognozuojamose plotuose;
- 1.2.4.6. Saugomų rūšių augavietės ir radavietės. Tuo atveju, kai jų yra išdėstymo zonos, tolimesnis vėjo ir saulės šviesos energijos elektrinių vystymas galimas tik įvertinus planuojamų ūkinių veiklų poveikio reikšmingumą saugomų rūšių augavietėms ir radavietėms.

1.2.5. URBANISTINĖS PLĖTROS ZONOS:

- 1.2.5.1. Gyvenamosios funkcinės zonos;
- 1.2.5.2. Sodinių bendrųjų funkcinės zonos;
- 1.2.5.3. Specializuotų kompleksų funkcinės zonos;
- 1.2.5.4. Rekreacinio funkcinio prioriteto zonos.

1.2.6. INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS TERITORIJOS IR APSAUGOS ZONOS:

- 1.2.6.1. elektros skirstomųjų ir perdavimo linijų apsaugos zonos;
- 1.2.6.2. geležinkelio apsaugos zonos;
- 1.2.6.3. kelių apsaugos zonos;
- 1.2.6.4. magistralinio dujotiekio apsaugos zonos.

1.2.7. KRAŠTO APSAUGOS TERITORIJOS:

- 1.2.7.1. krašto apsaugai skirtose teritorijose.

7. Kitų energijos iš atsinaujinančių neiškastinių išteklių (hidroenergija, biomasė, biodujos) gavyba, vykdoma vadovaujantis Šilalės rajono savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planu iki 2030 m. ir nustatoma žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentais ar techniniais projektais.

6.5. CENTRALIZUOTOS ŠILUMOS TIEKIMAS

1. Šilalės rajono savivaldybės šilumos ūkio infrastruktūros plėtra, modernizacija vykdoma vadovaujantis Šilalės rajono savivaldybės šilumos ūkio specialiojo plano keitimo, vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais bei savivaldybės ir UAB „Šilalės šilumos tinklai“ strateginiais dokumentais.

2. UAB „Šilalės šilumos tinklai“, pagal realizuojamą (parduotą) šilumos kiekį (kai pardavimai mažesni nei 25 tūkst. MWh per metus), priskirta V šilumos tiekimo įmonių grupei, o pagal gamtinių dujų kiekį šilumos gamybos kuro struktūroje (kai gamtinės dujos sudaro mažiau nei 50 proc.) priskirta B pogrupiui. UAB „Šilalės šilumos tinklai“ rajone valdo dvi atskiras centralizuotos šilumos tiekimo sistemas (CŠT sistema - S1 ir CŠT sistema - S2), iš kurių šiluma tiekama Šilalės miesto, Kvėdarnos, Pajūrio, Kaltinėnų, Laukuvos miestelių bei Žadeikių ir Laukuvos seniūnijų vartotojams. Šiluma vartotojams šiluma tiekama iš devynių katilinių, katilinėse eksploatuojami 22 katilai, bendrai instaliuota galia šilumos gamybai – 24,77 MW.

CŠT sistemos – S1, priskirta katilinė Nr. 1, esanti Pilies g. 1, Vingininkų k., Šilalės r. sav. pagamina ir realizuoja daugiau kaip 10 GWh šilumos per metus. Sistemai priklauso apie 10,18 km šilumos tinklų.

CŠT sistemai – S2, priskirtos katilinės: Nr. 3, esanti Kvėdarnoje, Miškelio g. 3, Nr. 4, esanti Pajūrio miestelyje, Dariaus ir Girėno g. 35, Nr. 5 Kaltinėnų Aleksandro Stulginskio gimnazijos katilinė, esanti Varnių g. 22, Kaltinėnų mstl., Nr. 6 Laukuvos Norberto Vėliaus gimnazijos katilinė, esanti Varnių g. 10A, Nr. 7 Laukuvos seniūnijos Šiauduvos k. katilinė, esanti Šventupio g. 3, Šiauduvoje, Laukuvos sen., Nr. 8 Kvėdarnos Kazimiero Jauniaus gimnazijos katilinė, esanti Šilalės g. 37, Kvėdarnos mstl., Nr. 9 Žadeikių seniūnijos katilinė, esanti Šaukliškės g. 15, Žadeikių k., Šilalės r. sav. bei Nr. 10 Kaltinėnų seniūnijos katilinė, esanti Varnių g. 19, Kaltinėnų mstl., Šilalės r. sav. Sistemai priklauso apie 2,0 km šilumos tinklų

Visos eksploatuojamos katilinės šilumos energijos gamybai naudoja medienos kilmės biokurą. Skystas kuras naudojamas esant biokuro katilų gedimams bei galingumui padidinti pagal poreikį, esant žemai lauko oro temperatūrai.

3. Pagrindiniai centralizuotos šilumos sistemos vystymo tikslai:

- užtikrinti nenutrūkstamą šilumos energijos tiekimą iš saugių, patikimų ir rinkos taisyklėmis veikiančių šaltinių;
- vykdyti veiklą vadovaujantis energijos efektyvumo ir ekonominio naudingumo principais;
- siekti investicijų pritraukimo darniam šiluminės energijos gaminimui, kokybiškų paslaugų teikimui, minimizuoti nuostolius, didinti naudą vartotojams;
- naujų investicijų vertinimui naudoti gerosios praktikos taikymo principus, vertinant investicijas, naudotis racionalumo, energetinio efektyvumo, ekonominio naudingumo ir konkurencingumo principais;
- skatinti atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą, įgyvendinant energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones;
- modernizuoti ir plėsti šilumos perdavimo tinklus;
- įgyvendinant gamtos saugos reikalavimus oro taršos mažinimui sumontuoti du elektrostatiškus kietųjų dalelių gaudytuvus Vingininkų k. (Katilinė Nr. 1) ir Kvėdarnos mst. (katilinė Nr. 3);
- Vingininkų k. įrengti naujus 1,5 MW ir 3,0 MW galios biokuro katilus su ekonomizeriais;
- Kaltinėnų mstl. (katilinė Nr. 10) įrengti šilumos siurblių;
- įdiegti nuotolinį skaitiklių nuskaitymo ir elektrinių sąskaitų sistemą;
- UAB „Šilalės šilumos tinklai“ nuomos pagrindu valdomame žemės sklype (Vytauto Didžiojo g. 23, Šilalės m) įrengti saulės elektrinę;
- modernizuoti šilumos punktus.

6.6. RYŠIŲ INFRASTRUKTŪRA

1. Pagrindinis viešojo fiksuoto telefoninio ryšio operatorius yra Telia Lietuva AB, tačiau fiksuotojo telefono ryšio abonentų skaičius butuose nuolat mažėja. Mobiliojo ryšio paslaugos Lietuvoje per pastaruosius metus plito ir tobulėjo greičiausiai lyginant su kitomis telekomunikacijų paslaugomis. Šiuo metu rajone galima naudotis visų mobiliojo ryšio operatorių teikiamomis paslaugomis.

2. Projektą „Kaimiškųjų vietovių informacinių technologijų plėtojimas tinklas RAIN" (RAIN) ir „Kaimiškųjų vietovių informacinių technologijų plėtojimas tinklas RAIN plėtra" (RAIN-2) sukurta ir kuriama infrastruktūra, sudaro galimybę naudotis plėtojamos tinklo ryšio paslaugomis. Projekto RAIN tikslas - suteikti plėtojamos duomenų perdavimo prieigą visoms kaimiškųjų seniūnijų viešojo sektoriaus administravimo institucijoms.

3. Pagrindiniai ryšių infrastruktūros vystymo tikslai:

- plėsti viešojo interneto prieigos taškų skaičių gyvenamosiose vietovėse ir sudaryti sąlygas gyventojams naudotis internetu;
- sudaryti sąlygas naujų telekomunikacinių paslaugų diegimui ir tiekiamų paslaugų kokybės gerinimui;
- plėtoti šviesolaidinių kabelių tinklą ir galimybę naudotis plačiajuosčio duomenų perdavimo prieiga;
- išlaikyti esamą pašto skyrių tinklą.

6.7. ATLIEKŲ TVARKYMAS

1. Šilalės rajone atliekų tvarkymo paslauga yra teikiama visiems atliekų turėtojams. Mišrios komunalinės atliekos surenkamos prie daugiabučių gyvenamųjų namų esančiose komunalinių atliekų surinkimo aikštelėse, o iš individualių namų surenkamos individualiais konteneriais. Komunalinės atliekos iš fizinių ir juridinių asmenų, kurios negali būti perdirbamos ar kitaip panaudojamos priimamos Tauragės regiono nepavojingų atliekų sąvartyne, Kaupių k. 4, Žygaičių sen. Tauragės r. sav.

2. Didžiųjų atliekų surinkimo aikštelė įrengta Pilies g. 3, Vingininkų k. Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelė įrengta Paneročio k.

3. Pagrindiniai atliekų tvarkymo vystymo tikslai:

- vengti atliekų susidarymo, mažinti susidarančių ir nenaudojamų atliekų kiekį, neigiamą poveikį aplinkai ir visuomenės sveikatai;
- skatinti efektyvų gamtinių ir kitų išteklių naudojimą, didinant komunalinių atliekų perdirbimo (įskaitant kompostavimo) ir naudojimo apimtis;
- užtikrinti aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus atitinkantį komunalinių atliekų tvarkymą;
- įdiegti maisto/virtuvės atliekų tvarkymo paslaugas.

6.8. GAISRINĖ SAUGA

1. Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje yra įrengta apie 200 vnt. priešgaisrinių hidrantų, kuriuos eksploatuoja UAB “Šilalės vandenys”. Rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus ar techninius projektus, rekonstruojant gyvenviečių vandentiekio sistemas būtina atsižvelgti į reikalavimus, išdėstytus taisyklėse - “Lauko priešgaisrinio vandentiekio tinklai ir statiniai. Projektavimo ir įrengimo taisyklės”.

2. Siekiant užtikrinti priešgaisrinį saugumą gyvenamosiose vietovėse, turi būti numatytos galimybės turėti reikiamą kiekį vandens gaisrams gesinti, įrengti privažiavimus prie atvirų vandens telkinių. Teritorijose, kuriuose centralizuotai tiekiamas vanduo, atskiru projektu išnagrinėti galimybes įrengti priešgaisrinį vandentiekį. Rengiant atskirų objektų infrastruktūros projektus, būtina numatyti susisiekimo dalies norminius parametrus gaisrinei technikai privažiuoti. Įrengiant ir/ar projektuojant priešgaisrinio vandentiekio tinklus ir statinius, būtina vadovautis Gaisrinės saugos normomis.

3. Vadovaujantis Gaisrinės saugos normų teritorijų planavimo dokumentams rengti (patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Priešgaisrinės apsaugos gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2013 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. D1-995/1-312) 16 punktu: „rengiant savivaldybių ar jų dalių bendruosius planus, teritorijos, skiriamos priešgaisrinėms gelbėjimo pajėgoms (gaisrinėms komandoms), arba susisiektimo komunikacijos išdėstomos taip, kad atstumas vykstant artimiausiu keliu į tolimiausio įvykio vietą miesto gyvenamosiose vietovėse būtų ne didesnis kaip 5 km, atvykimo į įvykio vietą kaimo gyvenamosiose vietovėse – ne didesnis kaip 12 km“. Esamos priešgaisrinės pajėgos padengia visas pagrindines urbanizuotas teritorijas. Perspektyvoje įsisavinant naujas teritorijas, būtina užtikrinti priešgaisrinių reikalavimų atitikimą.

4. Artimiausiu metu siūloma pastatyti ir įrengti naujus gaisrinės pastatus Pajūrio miestelyje.

6.9. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIORITETAIR PRIEMONĖS

1. Inžinerinės infrastruktūros plėtros įgyvendinimo prioritetai ir priemonės:
 - Šilalės rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra vykdoma vadovaujantis Šilalės rajono geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiuoju planu bei vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentais, techniniais projektais, UAB „Šilalės vandenys“ veiklos strateginiais dokumentais;
 - sudaryti sąlygas kiek galima didesniai skaičiui naujų potencialių vartotojų (t.y. gyventojų, kurie šiuo metu negauna centralizuotai tiekiamo vandens ir (ar) nuotekų tvarkymo paslaugų) gauti viešąsias vandentvarkos paslaugas;
 - inventorizuoti, rekonstruoti ir plėsti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemas urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose;
 - inventorizuoti, rekonstruoti ir plėsti paviršinių nuotekų surinkimo infrastruktūrą gyvenamosiose teritorijose;
 - modernizuoti esamą elektros energijos skirstomąjį tinklą, keičiant susidėvėjusius įrenginius ir optimizuojant transformatorinių galias;
 - modernizuoti ir plėsti gatvių apšvietimo tinklą;
 - AEI plėtra vykdoma vadovaujantis Šilalės rajono savivaldybės 2023 m. kovo 30 d. tarybos sprendimu Nr. T1-37 patvirtintu Šilalės rajono savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planu iki 2030 m. bei bendrojo plano sprendiniais;
 - Šilalės rajono savivaldybės šilumos ūkio infrastruktūros plėtra, modernizacija vykdoma vadovaujantis Šilalės rajono savivaldybės šilumos ūkio specialiojo plano keitimo, vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais bei savivaldybės ir UAB „Šilalės šilumos tinklai“ strateginiais, veiklos dokumentais;
 - rekonstruoti/modernizuoti esamas centralizuotas šilumos tiekimo sistemas. Diegti energetinio efektyvumo didinimo priemonės, kurios siejamos su atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo skatinimu bei daugiabučių ir visuomeninės paskirties pastatų modernizacija;
 - plėsti viešojo interneto prieigos taškų skaičių gyvenamosiose vietovėse ir sudaryti sąlygas gyventojams naudotis internetu;
 - skatinti efektyvų gamtinių ir kitų išteklių naudojimą, didinant komunalinių atliekų perdirbimo (įskaitant kompostavimo) ir naudojimo apimtį. Įdiegti maisto/virtuvės atliekų tvarkymo paslaugas;
 - pastatyti ir įrengti naujus gaisrinės pastatus Pajūrio miestelyje.

Šilalės rajono savivaldybės bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros sprendiniai neprieštarauja aplinkinių savivaldybių strateginiams bei teritorijų planavimo dokumentams.

6.10. PRIORITETINĖ SAVIVALDYBĖS INFRASTRUKTŪRA IR JOS VYSTYMO ETAPAI

1. 2024 m. birželio 27 d. Šilalės rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-155 patvirtinti Šilalės rajono savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos tarifai:

- energetikos objektams – 1,00 Eur/m²;
- visiems kitiems statiniams – 0 Eur/m² iki kol bus patvirtintas Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimas.

2. Vadovaujantis Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2020 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. T1-320 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės infrastruktūros pripažinimo prioritetine kriterijų ir Šilalės rajono savivaldybės infrastruktūros pripažinimo prioritetine tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta, kad savivaldybės infrastruktūra, kuri yra numatoma kaip prioritentinė Šilalės rajono savivaldybės strateginiame veiklos plane, nuo savivaldybės strateginio veiklos plano patvirtinimo Šilalės rajono savivaldybės tarybos sprendimu dienos yra laikoma prioritetine savivaldybės infrastruktūra. Taip pat savivaldybės prioritetine infrastruktūra yra laikoma infrastruktūra, kurios prioritetas nurodytas Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane, savivaldybės tarybos patvirtintuose specialiuosiuose planuose arba strateginiuose planavimo dokumentuose.

3. Prioritetinės plėtros teritorijose, savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos dydis apskaičiuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. gruodžio 30 d. nutarimu Nr. 1475 „Dėl kompensacijos savivaldybių infrastruktūros plėtros iniciatoriams už jų patirtas išlaidas apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarkos aprašo ir savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos nustatymo metodikos patvirtinimo“ bei Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2024 m. balandžio 24 d. sprendimu Nr. T1-155 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos tarifo (tarifų) patvirtinimo“.

Įmokos dalis (Eur), skirtą savivaldybės infrastruktūros projektavimui, statybai ir (ar) įrengimui finansuoti (S_{psj}), apskaičiuojama pagal formulę:

$$S_{psj} = T \times S.$$

čia:

T – įmokos tarifas, nustatomas savivaldybės tarybos sprendimu (Eur/m²);

S – pastato ar inžinerinio statinio rekonstruojamo į pastatą bendrasis plotas (m²) ir (ar) inžinerinių statinių, kuris nėra savivaldybės infrastruktūra ir jo naudojimui reikalinga savivaldybės infrastruktūra, užstatytas plotas (m²).

Įmokos tarifo (T) dydį (Eur/m²) rekomenduotina nustatyti įvertinus inžinerinės savivaldybės infrastruktūros, socialinės savivaldybės infrastruktūros plėtros poreikį atitinkamoje savivaldybės (jos dalies) teritorijoje ir apskaičiuoti pagal formulę:

$$T = T1 + T2.$$

čia:

T1 – įmokos tarifas inžinerinės savivaldybės infrastruktūros plėtrai (Eur/m²);

T2 – įmokos tarifas socialinės savivaldybės infrastruktūros plėtrai (Eur/m²). Įmokos tarifas socialinės savivaldybės infrastruktūros plėtrai neprioritetinėse plėtros teritorijose lygus 0.

4. Šilalės rajono savivaldybės bendrajame plane, įvertinus savivaldybės teritorijos ir jos dalių strategines vystymo kryptis, esamus savivaldybės poreikius ir galimybes, nustatoma prioritentinė savivaldybės infrastruktūra ir jos vystymo etapai.

Prioritentinę savivaldybės infrastruktūrą rekomenduojama vystyti pagal du plėtros etapus:

I plėtros etapas – iki 2030 m.

II plėtros etapas – iki 2035 m.

5. Prioritutinės savivaldybės infrastruktūros objektai gali būti tikslinami/keičiami/papildomi Šilalės rajono savivaldybės tarybos sprendimu, nurodant jų įgyvendinimo etapus ir laikotarpį.

6.11.1 lentelė. Prioritentinė savivaldybės infrastruktūra ir vystymo etapai

Prioritentinė savivaldybės infrastruktūra	Vystymo etapas	Atsakinga institucija
Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų plėtra (apie 19 km)	II	Šilalės r. sav., UAB „Šilalės vandenys“
Vandens gerinimo įrenginių modernizavimas (1 vnt.)	I	Šilalės r. sav., UAB „Šilalės vandenys“
Nuotekų valymo įrenginių įrengimas/rekonstrukcija (4 vnt.)	I	Šilalės r. sav., UAB „Šilalės vandenys“
Paviršinių lietaus nuotekų tinklų plėtra (20,9 km)	II	Šilalės r. sav., UAB „Šilalės vandenys“
Paviršinių nuotekų valymo įrenginių įrengimas (27 vnt.)	II	Šilalės r. sav., UAB „Šilalės vandenys“
Elektrostatinius kietųjų dalelių gaudytuvų įrengimas (Vingininkų k. (Katilinė Nr. 1), Kvėdarnos (katilinė Nr. 3))	II	Šilalės r. sav., UAB „Šilalės šilumos tinklai“
Vingininkų k. įrengti naujus 1,5 MW ir 3,0 MW galios biokuro katilus su ekonomaiseriais	I	Šilalės r. sav., UAB „Šilalės šilumos tinklai“
Šilumos siurblio įrengimas Kaltinėnuose (katilinė Nr. 10)	II	Šilalės r. sav., UAB „Šilalės šilumos tinklai“
Įdiegti nuotolinį skaitiklių nuskaitymo ir elektrinių sąskaitų sistemą	I	Šilalės r. sav., UAB „Šilalės šilumos tinklai“
Šilumos tinklų plėtra (pagal poreikį), 0,3 km	II	Šilalės r. sav., UAB „Šilalės šilumos tinklai“
Saulės elektrinės įrengimas šilumos ūkio sektoriuje (Vytauto Didžiojo g. 23, Šilalės m.)	II	Šilalės r. sav., UAB „Šilalės šilumos tinklai“
Šilumos tinklų rekonstrukcija (Pajūris, Laukuva, Kaltinėnai, Žadeikiai), 0,6 km	II	Šilalės r. sav., UAB „Šilalės šilumos tinklai“
Gatvių apšvietimo sistemos modernizavimas/plėtra	II	Šilalės r. sav.
Melioracijos sistemų atnaujinimas (apie 250 km)	II	Šilalės r. sav.
Naujo gaisrinės pastato statyba Pajūrio mstl.	II	Šilalės r. sav.
Maisto ir virtuvės atliekų surinkimo ir apdorojimo infrastruktūros sukūrimas	I	Šilalės r. sav., TRATC
Viešosios turizmo infrastruktūros plėtra Jūros upėje	I	Šilalės r. sav.
Viešosios turizmo infrastruktūros sukūrimas Pakisio piliakalnyje, įrengiant apžvalgos bokštą ir kabantį tiltą per Jūros upę	I	Šilalės r. sav.
Tilto rekonstrukcija prie Padievaičio piliakalnio	I	Šilalės r. sav.

Prioritetinė savivaldybės infrastruktūra	Vystymo etapas	Atsakinga institucija
Naujų autobusų įsigijimas	II	Šilalės r. sav., UAB "Šilalės autobusų parkas", kitos
Vietinės reikšmės kelių/gatvių rekonstrukcija/modernizavimas	II	Šilalės r. sav.
Vietinės reikšmės kelių/gatvių plėtra	II	Šilalės r. sav.
Įrengti elektromobilių įkrovos stoteles	I	Šilalės r. sav., kitos
Šarūnkalnio piliakalnio pritaikymas lankymui (automobilių stovėjimo aikštelės, apžvalgos bokšto ir lankytojų aptarnavimo infrastruktūros sukūrimas)	I	Šilalės r. sav., kitos
Viešosios turizmo infrastruktūros plėtra prie Jūros upės, Didkiemio sen., įrengiant stovyklavietę (kempingą)	I	Šilalės r. sav., kitos
Kaltinėnų dvasingumo parko atnaujinimas ir infrastruktūros sukūrimas	II	Šilalės r. sav., kitos
Aukštagirės pažintinio dviratininkų-pėsčiųjų tako atnaujinimas	I	Šilalės r. sav., kitos
Pėsčiųjų ir dviračių tako įrengimas Pajūrio miestelyje (nuo Dariaus ir Girėno gatvės 33 namo iki UAB „Šilalės mediena“)	I	Šilalės r. sav.
Pėsčiųjų ir dviračių takų įrengimas Šilalės rajone	II	Šilalės r. sav.

6. Funkcinėse zonose ar jų dalyse, patenkančiose į valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonų ribas, atitinkamos veiklas planuoti (vykdyti darbus) būtų galima tik tuo atveju, jei jos neprieštarauja Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo ir pritarimo projektui ar numatomi veiklai kelių apsaugos zonose tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2021 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. 3-353, nuostatomis.

7. Inžinerinės infrastruktūros plėtra ir rekonstrukcija vykdoma atsižvelgiant į prioritetines savivaldybės urbanistinės plėtros teritorijas. Inžinerinės infrastruktūros plėtros ir rekonstrukcijos principai, tiesiogiai siejami su gyventojų aprūpinimu kokybiškomis vandentvarkos paslaugomis, nuotekų tvarkymo reglamento nuostatų įgyvendinimu, saugios gyvenamosios aplinkos užtikrinimu.

8. Preliminarūs savivaldybės prioritetinės infrastruktūros įgyvendinimui reikalingas lėšų poreikis pateiktas žemiau esančioje lentelėje. Lentelėje pateiktas orientacinis/preliminarus lėšų poreikis, kuris infrastruktūros įgyvendinimo metu gali ženkliai skirtis dėl pasikeitusių/patikslintų darbų apimčių bei ekonominės aplinkos. Konkrečios darbų apimtys bei numatomas investicijų poreikis turės būti konkretizuojamas techninių projektų rengimo metu pagal išduotas projektavimo sąlygas.

6.11.2 lentelė. Prioritetinės savivaldybės infrastruktūros įgyvendinimui reikalingas preliminarus lėšų poreikis

Savivaldybės prioritetinė infrastruktūra	I plėtros etapas, tūkst. Eur.	II plėtros etapas, tūkst. Eur.
Inžinerinės infrastruktūros vystymas	4 026	12 964
Susisiekimo infrastruktūros vystymas	1 140	34 004
Socialinės infrastruktūros vystymas	300	1 000

Viso:	5 466	47 968
--------------	--------------	---------------

9. Infrastruktūros išvystymo preliminarus lėšų poreikis, nustatytas vadovaujantis Šilalės rajono savivaldybės strateginiais planais, Šilalės rajono savivaldybės tarybos patvirtintais teritorijų planavimo dokumentais, statinių statybos skaičiuojamųjų kainų palyginamaisiais ekonominiais rodikliais, analogais.

7. TURIZMAS IR REKREACIJA

7.1. TURIZMO IR REKREACIJOS SISTEMA

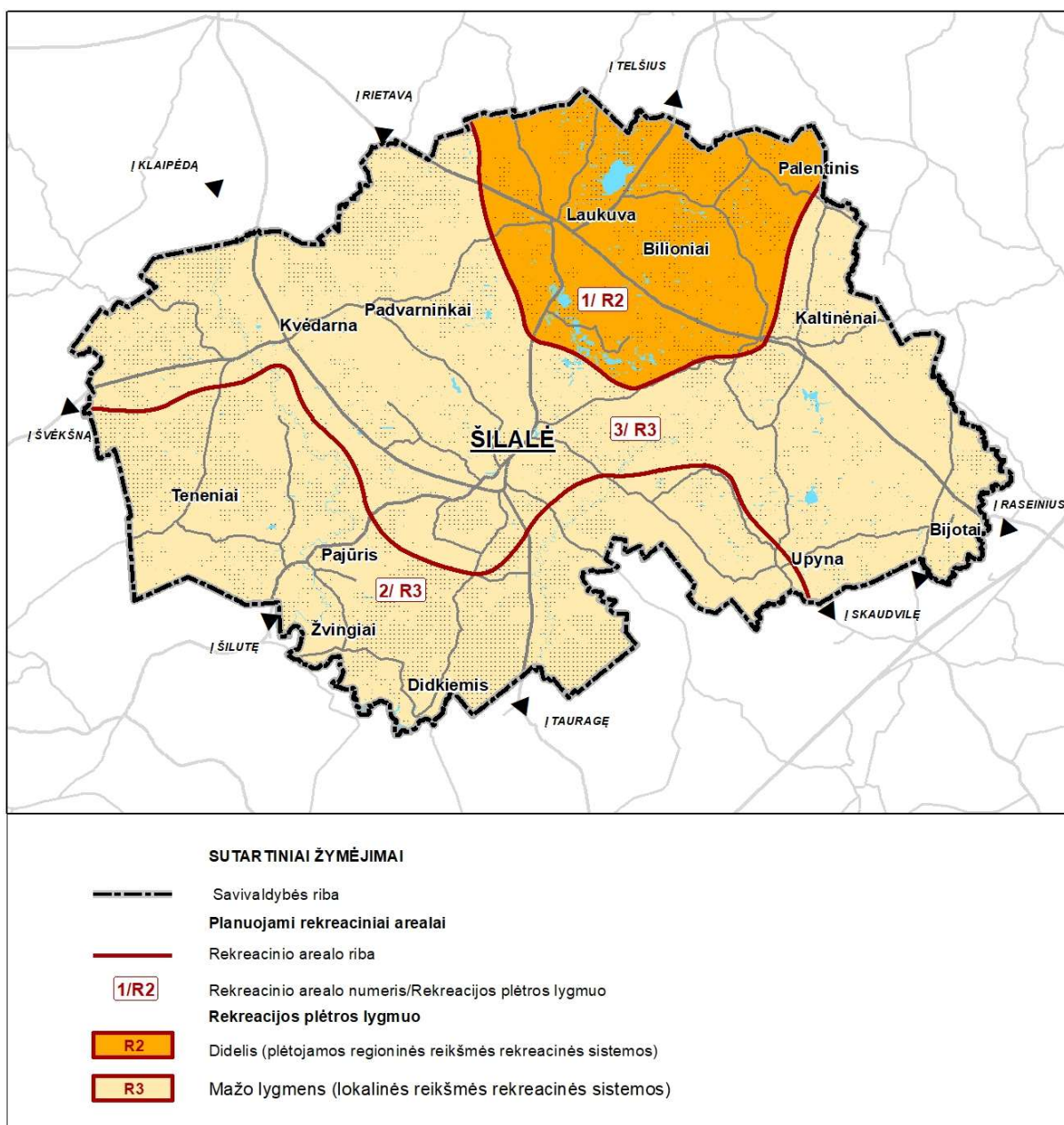
1. Šilalės rajono savivaldybės turizmo ir rekreacijos kryptys nustatytos Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane (T00087007). Nustatytos turizmo ir rekreacijos vystymo kryptys detalizuojamos įvertinant savivaldybės gamtinės ir kultūrinės aplinkos identitetą.

Turizmo ir rekreacijos vystymo kryptys:

- rekreacinių struktūrų plėtojimas vidutinio rekreacinio potencialo areale esamų rekreacinių struktūrų pagrindu ir formuojant naujas;
- Šilalės miesto - savivaldybės rekreacijos aptarnavimo centro ir 4 vietinių rekreacijos aptarnavimo centrų vystymas pagal nustatytą specializaciją;
- pažintinio turizmo sistemos (autoturizmo ir dviračių trasų) plėtojimas, siekiant eksponuoti gamtinius bei kultūrinius krašto savitumus, jo kraštovaizdžio vertybes;
- Varnių regioninio parko rekreacijos ir turizmo bei jo infrastruktūros vystymo programų įgyvendinimas pagal parko specialųjį tvarkymo planą;
- Varnių regioninio parko prieigose formuojamų aktyvios rekreacijos arealų įveiklinimas rekreacinio naudojimo tikslais;
- Jūros ir Akmenos upių pritaikymas rekreacijos bei turizmo poreikiams;
- Jūros ir Akmenos upių pasyvios rekreacijos arealų įveiklinimas rekreacinio-turistinio naudojimo tikslais;
- kultūrinės infrastruktūros plėtra, ją numatant plėtoti Šv. Jokūbo kultūros kelyje;
- kompleksiška kultūrinio turizmo, verslo turizmo, sveikatos turizmo ir ekologinio turizmo viešosios ir privačios infrastruktūros plėtra;
- apgyvendinimo ir viešo maitinimo infrastruktūros plėtra, rekreacinių ir pramogų veiklų pasiūla;
- partnerystė tarp Tauragės regiono savivaldybių, bendri projektai, kuriami programos ir maršrutai.

2. **Rekreaciniai resursiniai arealai.** Gamtinės aplinkos turtingumas, kraštovaizdžio vaizdingumas, krašto pažinimui tinkamas kultūros paveldas, palankios klimatinės sąlygos, vandens akvatorių išdėstymas, aplinkos ekologinis atsparumas, esamas rekreacinės ir turizmo infrastruktūros išvystymo lygis bei rekreacinio aptarnavimo tradicijos sąlygoja 3 resursinių arealų išskyrimą Šilalės rajono savivaldybėje, kurių ypatumai nusako rekreacinio naudojimo perspektyvas. Resursinis potencialas nustatomas kiekvienam arealui individualiai ir Šilalės rajono savivaldybėje gali būti: vidutinis ir žemiausias:

- Laukuvos - Bilionių vidutinio resursinio potencialo rekreacinis arealas (**1/R2**);
- Pajūrio – Didkiemio žemiausio resursinio potencialo rekreacinis arealas (**2/R3**);
- Kvėdarnos – Šilalės – Bijotų žemiausio resursinio potencialo rekreacinis arealas (**3/R3**);

7.1.2 pav. Rekreacijos ir turizmo vystymo sprendinių schema

3. Konkrečiam rekreaciniam resursiniam arealui nustatomas perspektyvinis plėtros lygmuo, vystytinos rekreacijos rūšys ir jų svarba:

- perspektyvinis plėtros lygmuo:
 - *vidutinio resursinio potencialo rekreacinis arealas - R2*, kuriame vystomos vietinės reikšmės rekreacinės sistemos. Laukuvos - Bilionių vidutinio resursinio potencialo arealui būdingas didelis miškų plotų kiekis ir tankumas, saugi socialinė aplinka, teritorija tinkama intensyviai rekreaciniam naudojimui, geras arba vidutiniškai geras aplinkos sveikumas, yra rekreacijai tinkamų akvatorijų, lankytinų kultūrinio turizmo objektų, pažintinių takų ir sporto įrenginių. Laukuvos - Bilionių vidutinio resursinio potencialo arealas lokalizuojasi ypač saugomo vizualinio ir estetiško potencialo areale, kuris pasižymi didžiausiu teritorijų vaizdingumu. Laukuvos - Bilionių rekreacinio arealo rekreacinių sistemų vystymas siejamas su Šilalės rajono ir regiono gyventojų rekreacinių poreikių tenkinimu.
 - *mažiausio resursinio potencialo rekreacinis arealas - R3*, kuriame vystomos lokalinės reikšmės rekreacinės sistemos. Pajūrio – Didkiemio ir Kvėdarnos – Šilalės – Bijotų žemiausio

resursinio potencialo rekreaciniam arealam būdingas mažas rekreacijai tinkamų akvatorių ir miškų plotų kiekis ir tankumas, mažas teritorijų vaizdingumas, yra nedaug dispersiškai išsidėsčiusių kultūros vertybių, sąlyginai saugi socialinė aplinka, teritorija tinkama nedidelio intensyvumo masiniam rekreaciniam naudojimui, vidutiniškai geras aplinkos sveikumas.

- vystytinos rekreacijos rūšys: *poilsis gamtoje, pramoginė rekreacija, pažintinė rekreacija, sportinė rekreacija, verslinė rekreacija*;
- vystytinos rekreacijos rūšies svarba: *prioritetinga ir neprioritetinga rekreacijos rūšys*.

7.1.1 lentelė. Rekreacinio potencialų arealų vystymas

Arealo Nr. br.	Rekreacinio arealo pavadinimas	Rekreacinio arealo resursinis potencialas	Rekreacijos perspektyvinis plėtros lygmuo	Rekreacijos plėtros lygmuo	
				Prioritetinga svarba	Neprioritetinga svarba
1	Laukuvos - Bilionių	Vidutinis	R2	pažintinė; poilsis gamtoje; pramoginė, išskyrus saugomas teritorijas	verslinė; sportinė
2	Pajūrio – Didkiemio	Žemiausias	R3	pažintinė; poilsis gamtoje	verslinė; pramoginė
3	Kvėdarnos – Šilalės – Bijotų	Žemiausias	R3	pažintinė	poilsis gamtoje; pramoginė

4. Teritorijos vaizdingumas. Teritorijos vaizdingumas yra neatsiejamas gamtinės aplinkos išteklių turtingumo ir tinkamumo rekreacijai vertinimo kriterijus. Šilalės rajono savivaldybėje išskirtiems rekreaciniam resursiniam arealam nustatomas teritorijos vaizdingumas: labai didelis vaizdingumas, didelis vaizdingumas, vidutinis vaizdingumas, mažas vaizdingumas. Vaizdingumo pasiskirstymas konkrečiame areale pateiktas brėžinyje „Rekreacijos ir turizmo brėžinys M 1:50000“.

5. Rekreacijos centrai. Pažintinio turizmo ir rekreacijos aptarnavimo tikslais siūlomi vystyti 5 rekreacijos centrai, kurie skirstomi pagal aptarnavimo lygmenį ir specializaciją. Pagal aptarnavimo lygmenį numatomi 1 savivaldybės ir 4 vietinio lygmens rekreacijos ir turizmo aptarnavimo centrai, kuriuose gali būti teikiamos bendrosios ir specializuotos (pažintinės ir poilsinės) rekreacijos ir turizmo paslaugos: kelionės organizavimo, turizmo informacijos, apgyvendinimo, vežimo, maitinimo, pramogų ir kitos turizmo paslaugos.

Rekreacijos ir turizmo centrams nustatomos specializacijos:

- *bendrosios rekreacijos ir turizmo* - teikiamos bendrosios specialių papildomų tikslų nekeliančios paslaugos (maitinimas, apgyvendinimas);
- *pažintinės rekreacijos ir turizmo* - teikiamas platesnis su vietos gamtine ir kultūrine aplinka suderintos paslaugų spektras (maitinimas, apgyvendinimas, informacija apie vietos gamtinę ir kultūrinę aplinką, ekskursijų organizavimas);
- *poilsinės rekreacijos ir turizmo* - bendrosios ir specializuotos (maitinimas, apgyvendinimas, poilsio ir pramogų organizavimas, poilsiui ir pramogoms skirtas inventoriaus nuoma)

7.1.2. Rekreacijos ir turizmo aptarnavimo centrų lygmuo ir specializacija

Eil. Nr.	Pavadinimas	Rekreacijos centro lygmuo	Rekreacijos ir turizmo centrų specializacija, proc.		
			Bendroji rekreacija ir turizmas	Pažintinė rekreacija ir turizmas	Poilsinė rekreacija ir turizmas
1	Šilalė	savivaldybės	50	25	25
2	Kvėdarna	vietinis	50	25	25
3	Pajūris	vietinis	25	25	50
4	Kaltinėnai	vietinis	75	25	0
5	Laukuva	vietinis	25	75	0

6. Varnių ir Pagramančio regioniniai parkai pagal specialiuosius tvarkymo planus kuria savo vidines detalizuotas rekreacijos ir turizmo bei jų infrastruktūros vystymo programas, kurios svarbios plėtojant pažintinį turizmą. Bendrojo plano sprendiniuose perimami svarbiausi šių planų sprendiniai.

7. **Rekreacinės funkcinės zonos.** Įvertinant Šilalės rajono savivaldybės rekreacinį potencialą yra išskirtos funkcinės zonos, kuriose galimas rekreacinių teritorijų plėtojimas:

- keturios rekreacinio prioriteto funkcinės zonos Varnių regioniniame parke (Aukštagirė, Bilionių, Paršežerio), kurios tvarkomos pagal parko planavimo schemos reikalavimus;
- devynios urbanizuojamos rekreacinės zonos (Payžnio, Karūžiškės, Kvėdarnos, Gūvainių, Didkiemio, Požerės, Pežerupio, Nevočių), kurios formuojamos keičiant pagrindinę žemės naudojimo paskirtį į kitą pagrindinę žemės naudojimo paskirtį (indeksas – R) viešosios ir asmeninės rekreacijos pastatų statybai;
- aktyvios rekreacijos arealas, kurį formuoja aštuonių rekreacinio naudojimo žemės ūkio teritorijų zonų žiedas (indeksas – Z5), kuris juosia Varnių regioninio parko teritoriją. Aktyvios rekreacijos areale numatomas viešosios rekreacijos vystymas ūkininkų sodybose ir kaimo turizmo objektuose nekeičiant žemės ūkio paskirties;
- Pasyvios rekreacijos arealai, kuriuose galimas viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros vystymas, kai leidžiama įrengti nuosavybės teise valstybei ar savivaldybėms priklausančius stacionarius ar laikinus statinius ir įrenginius, kitus objektus (turizmo trasos, pėsčiųjų (dviračių) takai, poilsio, apžvalgos ir stovėjimo aikštelės, stovyklavietės ir jų įrenginiai, paplūdimių įrenginiai, informacijos, higienos ir atliekų surinkimo, kiti renginių priežiūros, lankytojų aptarnavimo ir poilsio objektai); formuojama tik minimali rekreacinė infrastruktūra, išsaugant gamtinę aplinką ir natūralų kraštovaizdį.

8. **Turizmo infrastruktūra.** Šilalės rajono savivaldybėje veikia 12 apgyvendinimo įstaigų ir 6 maitinimo įstaigos. Kiekybiškai pasiūla yra nepakankama dėl santykinai neišvystyto komercinio turizmo sektoriaus rūšių (apgyvendinimo, maitinimo ir pramogų bei poilsio organizavimo). Atsižvelgiant į tausojančios rekreacijos aspektą, įtvirtintą Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendiniuose, turizmo sektoriaus plėtojimas turi būti vystomas orientuojantis į pažintinio turizmo paslaugų infrastruktūros, vandens turizmo paslaugų bei pramogų infrastruktūros plėtojimą, gamtos ir kultūros objektų įveiklinimą, t. y. prioritetą teikiant kultūriniam ir gamtiniam pažinimui: įrengiant poilsia vietas, stovyklavietes, kempingus, apžvalgos aikšteles, pritaikant kultūros vertybių teritoriją pažinimui ir apžvalgai.

9. **Turizmo trasos.** Pažintinio turizmo ir rekreacijos aptarnavimo tikslais Šilalės rajono savivaldybėje vystomas autoturizmo, dviračių ir vandens turizmo trasų tinklas bei kultūros kelių maršrutai:

Autoturizmo trasos:

- Nacionalinė autoturizmo trasa „Žemaitijos keliai“;
- Nacionalinė autoturizmo trasa „Jono Pauliaus II piligrimų kelias“;
- Rajoninė autoturizmo trasa „Piliakalnių kraštas: 6 iš 34“.

Dviračių turizmo trasos:

- Nacionalinė dviračių turizmo trasa
- Rajoninė dviračių turizmo trasa „Karšuvos žiedas“.
- Rajoninė dviračių turizmo trasa „Kvėdarnos apylinkių slėpiniai“;

Vandens turizmo trasos:

- Nacionalinė vandens turizmo trasa „Jūros turistinė trasa“;
- Akmenos upės vandens trasa.

Kultūros kelių maršrutai:

- Šv. Jokūbo piligriminis kelias.

10. **Kultūrinio turizmo objektai.** Svarbiausieji kultūrinio turizmo objektai atrinkti pagal kriterijus istorija, religija, gamta, etnokultūra ir muziejai, rekreacija:

- **Piliakalniai:** Medvėgalio piliakalnis; Karūžiškės piliakalnis; Bilionių pilakalnis; Padievaičio, Kvėdarnos piliakalnis; Indijos piliakalnis; Priezero arba Kalvalių piliakalnis; Treigių piliakalnis; Pakisio piliakalnis; Rubinavo piliakalnis vad. Šarūnkalniu;
- **Bažnyčios:** Pajūrio Švč. Trejybės bažnyčia; Pajūralio Šv. Joakimo bažnyčia; Laukuvos Šv. kryžiaus atradimo bažnyčia;
- **Geomorfologiniai, geologiniai gamtos paveldo ir gamtiniai objektai:** Kunigiškių akmuo, vad. Aukuru; Pakisio Aukuro akmuo; Dubulio botaninis draustinis;
- **Etnokultūriniai objektai ir muziejai:** Šilalės Vlado Statkevičiaus muziejus; Dionizo Poškos muziejus; Upynos etnografijos muziejus; Kazimiero Jauniaus muziejus; lakūno Stasio Girėno gimtinė-muziejus Vytogaloje; Etnografinė Jono Rupšlauskio (Bilionių) sodyba; Kreivių kaimo kapinaitės;
- **Inžineriniai statiniai:** Aukštagirės apžvalgos bokštas; Aukštagirės slidinėjimo trasa; Kūlgrindą (Karūžiškės, Burbiškių, Reistrų, Dargių kūlgrinda II);
- **Takai:** Paršežerio pėsčiųjų pažintinis takas; pėsčiųjų – dviratininkų takas aplink Šilalės tvenkinį.
- **Poilsiavietės:** Lakštingalų slėnis, poilsiavietė prie Paršežerio, stovyklavietė Dobilų slėnis, rekreacinė teritorija „Milžinų maudykla“.

7.2. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIORITETAİ

4. Turizmo ir rekreacijos sistemos įgyvendinimo prioritetai ir priemonės:

- parengti investicijų priraukimo veiksmų planą, išskirti rekreacinės infrastruktūros formavimo etapus bei tarpinius rezultatus;
- didinti turizmo paslaugų asortimentą, organizuoti maršrutus, teminius renginius;
- turizmo plėtrai naudoti svarbiausius kultūrinio turizmo objektus, pritaikyti jų aplinką lankymui ir pažinimui;
- kompleksinių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais didinti piligrimystės kelių aptarnaujamą infrastruktūrą, plėtoti informacinę sklaidą, įveikinti maksimalų kiekį kultūros keliais pasiekiamų kultūros paveldo objektų, vietų ir vietovių, juos pritaikyti piligrimų gyvenimui, gerinti nepažeidžiant vertingųjų savybių, jų infrastruktūros kokybę;

- įveiklinti Šv. Jokūbo paveldo kultūros kelio infrastruktūros sujungtus objektus, esančius pasaulio paveldo vertybių teritorijos, nacionalinio ir regioninės reikšmės kultūros paveldo arealuose.
- rekreacinėse zonose užtikrinti viešą rekreacinę infrastruktūrą: viešo naudojimo paplūdimius, stovyklavietes, pažintinius ir pramogų takus, apžvalgos aikšteles ir kt.

8. TERITORIJOS TVARKYMO IR NAUDOJIMO REIKALAVIMAI

Šilalės rajono savivaldybės teritorijos plėtrą planuojama vykdyti esamų dominuojančių funkcijų tęstinumo pagrindu numatant polifunkcinį teritorijos naudojimą. Funkcinėse zonose vyraujančios pagrindinės žemės naudojimo paskirtys, jų sąsaja su naudojimo tipais, teritorijos naudojimo būdais, maksimaliais užstatymo aukščio ir intensyvumo rodikliais yra kontekstualūs kraštovaizdžiui ir būdingai erdvinei bei funkciniai struktūrai.

Nustatomi pagrindiniai teritorijos tvarkymo ir naudojimo reikalavimai, kurie galioja visoms funkcinėms zonoms, ir teritorijos tvarkymo ir naudojimo tekstiniai reikalavimai, kurie taikomi individualiai nustatant konkrečios funkcinės zonos tvarkymo ir naudojimo reikalavimus.

1. Bendrieji reikalavimai

- 1.1. Bendrojo plano nagrinėjama teritorija – funkcinė zona, formuota skirtingų funkcijų pagrindu.
- 1.2. Bendrojo plano brėžiniuose pavaizduotos apibendrintos didesnės nei 5,0 ha teritorijos, nesusietos su konkrečiomis sklypų ribomis. Žemės sklypų ribos nėra Bendrojo plano sprendinys. Bendrasis planas nekeičia ir nenustato žemės sklypų ribų. Kai žemės sklypas patenka į kelias funkcinės zonos, nustatomos tos funkcinės zonos tvarkymo ir naudojimo reikalavimai į kurią patenka didžioji žemės sklypo ploto dalis.
- 1.3. Rengiant žemesnio lygmens specialiojo planavimo ir kompleksinius teritorijų planavimo dokumentus galimas funkcinį zonų ribų tikslinimas įvertinant duomenų transformaciją į kitą mastelį.
- 1.4. Prioritetinė funkcija – didžiausias konkrečios pagrindinės žemės naudojimo paskirties žemės sklypų santykinis plotas funkcinėje zonoje (ne mažesnis kaip 51 proc. funkcinės zonos ploto).
- 1.5. Esamuose žemės sklypuose veikla vykdoma pagal tų sklypų nustatytą paskirtį ir nustatytas specialiąsias žemės ir miško naudojimo sąlygas, galiojančius teritorijų planavimo dokumentus, kitus veiklą reglamentuojančius teisės aktus.
- 1.6. Teritorijos naudojimo privalomieji reikalavimai konkretizuojami vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentuose (bendruosiuose, detaliuosiuose planuose) ir projektiniuose pasiūlymuose.
- 1.7. Išduodant planavimo sąlygas vietovės lygmens kompleksiniams teritorijų planavimo dokumentams ar reikalavimus žemės sklypų formavimo pertvarkymo projektams nustatoma tokia planavimo darbų apimtis, kuri užtikrina planuojamos teritorijos integraciją į esamą susisiekimo ir (ar) inžinerinę, socialinę, rekreacinę infrastruktūrą.
- 1.8. Privalomieji teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai galioja teritorijoms, kurioms nėra parengtų vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų (detaliųjų planų). Rengiant naujus teritorijų planavimo dokumentus, privaloma vadovautis Bendrojo plano sprendiniais.
- 1.9. Pagal Bendrojo plano reikalavimus rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus, projektus ar schemas, būtina vadovautis naujausiomis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų, nekilnojamųjų kultūros vertybių, žemės gelmių registrų ir miškų kadastro informacija bei visais kitais apsaugą ir naudojimą reglamentuojančiais teisės aktų reikalavimais.

1.10. Įgyvendinat Bendrojo plano sprendinius privaloma vadovautis įgyvendinimo metu aktualiais galiojančiais normatyvinių dokumentų ir teisės aktų reikalavimais, reglamentuojančiais konkrečios ūkinės veiklos įgyvendinimą.

2. Savivaldybės erdvinės struktūros privalomieji tvarkymo ir naudojimo reikalavimai

2.1. Šilalės rajono savivaldybės teritorija sudalinta į funkcines zonas, kurios Pagrindiniame brėžinyje suskirstytos pagal prioritetinę funkciją, pažymėtos atitinkamu indeksu ir spalva. Konkrečios funkcinės zonos indeksas pateikiamas grafinėje dalyje, o kiti teritorijų tvarkymo reikalavimai pateikiami 1 PRIEDE „Teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai“ ir aiškinamajame rašte.

2.2. Privalomieji teritorijos reikalavimai atskiroms funkcinėms zonoms nustatyti 1 PRIEDE „Teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai“:

2.2.1. Funkcinės zonos pavadinimas, indeksas ir spalvinis žymėjimas;

2.2.2. Kraštovaizdžio tvarkymo zonos indeksas ir plotas;

2.2.3. Funkcinės zonos struktūra (galimi pagrindinės žemės naudojimo paskirtys, teritorijos naudojimo būdai);

2.2.4. Teritorijos įgyvendinimo prioritetas;

2.2.5. Privalomasis tekstinis reikalavimas.

2.3. Esamuose žemės sklypuose veikla vykdoma pagal tų sklypų paskirtį ir nustatytas specialiąsias žemės ir miško naudojimo sąlygas, galiojančius teritorijų planavimo dokumentus, kitus veiklą reglamentuojančius teisės aktus. Siekiant pakeisti ūkinę veiklą, ji keičiama vadovaujantis privalomaisiais teritorijos reikalavimais atskiroms funkcinėms zonoms, kurie nustatyti 1 PRIEDE „Teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai“.

2.4. Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų užstatymo tankio ir intensyvumo rodikliai nustatomi pagal Statybos techninį reglamentą STR 2.02.09:2005 „Vienbučiai ir dvibučiai gyvenamieji pastatai“. Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų žemės sklype galima vieno vienbučio ar dvibučio gyvenamojo namo statyba.

2.5. Miškų, bendro naudojimo erdvių ir želdynų privačių subjektų valdomi žemės sklypai naudojami pagal esamą žemės paskirtį. Pagal poreikį minėti žemės sklypai gali būti perimti savivaldybės poreikiams.

2.6. Kolumbariumų įrengimas galimas tik veikiančių esamų/planuojamų kapinių teritorijose ir su jomis besiribojančiuose žemės sklypuose, keičiant žemės ūkio paskirtį į kitą pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir bendro naudojimo teritorijų naudojimo būdą.

2.7. Užstatyta ir urbanizuota teritorija tvarkoma atliekant kvartalų kompleksinį atnaujinimą (modernizavimą), kurio metu numatoma įgyvendinti ne tik energetinį efektyvumą didinančias, bet ir kitas priemones, užtikrinančias darnų energijos šaltinių panaudojimą bei gerinant gyvenamosios aplinkos kokybę, pritaikant aplinką įvairių socialinių grupių gyventojų ir svečių poreikiams. Kitos kompleksinės atnaujinimo priemonės - viešųjų erdvių pritaikymas bendruomenės poreikiams, apšvietimo tinklų, šilumos tinklų, gatvių atkarpų ir šaligatvių, lietaus nuotekų tinklų, socialinės infrastruktūros atnaujinimas, sporto aikštynų sutvarkymas, apželdinimas ir mažosios architektūros įrengimas.

2.8. Rekreacinėse funkcinėse zonose galima viešosios ir asmeninės rekreacijos pastatų paskirties grupės pastatų statyba.

2.9. Pramonės ir sandėliavimo teritorijos iki 5 hektaro ploto gali būti vystomos konvertuojant arba modernizuojant esamus veikiančius arba esamus apleistus žemės ūkio gamybinius objektus (tokio tipo kaip kompleksai, fermos, bet ne ūkininko sodybos), iki 2 hektarų ploto - jei jie yra gamtinio karkaso teritorijose ir jų ūkinė veikla neprieštaraus Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo ir Gamtinio karkaso

nuostatų reikalavimams. Pramonės ir sandėliavimo teritorijos plėtojamos, neformuojant kompaktiškai užstatytos teritorijos ir nesudarant: reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai ir/ar bendro neigiamo poveikio su kita vykdoma ūkine veikla; neigiamo poveikio gyventojams ir visuomenės sveikatai, įskaitant neigiamą poveikį gyvenamajai, rekreacinei, visuomeninei aplinkai, gyventojų saugai ir visuomenės sveikatai dėl fizinės, cheminės, biologinės taršos ir kvapų; neigiamo poveikio aplinkos oro kokybei, mikroklimatui, nekilnojamojo kultūros paveldo objektams, neigiamo vizualinio estetinio poveikio kraštovaizdžiui, saugomoms teritorijoms ir kitoms vertybėms.

3. Inžinerinės infrastruktūros vystymo privalomieji tvarkymo ir naudojimo reikalavimai

3.1. Inžinerinių tinklų ir įrenginių apsaugos zonos nustatomos vadovaujantis atitinkamais Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo, punktais.

3.2. Atstumai nuo aukštos įtampos oro linijų iki planuojamų statinių, įrenginių ir tiesinių ar jų elementų nustatomi vadovaujantis Energetikos ministro 2011 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 1-309 patvirtintomis Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklėmis.

3.3. Į planuojamą teritoriją patenkančių esamų skirstomųjų dujotiekių ir elektros tinklų apsaugos zonose vadovautis LR Elektros energetikos įstatymu, Elektros linijų apsaugos ir Gamtinių dujų skirstomųjų dujotiekių apsaugos taisyklėmis, vykdyti Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo reikalavimus, bei vadovautis kitais teisės aktais.

3.4. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme (Nr. XIII-2166), VI skyriaus, vienuoliktojo skirsnio „Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos“ reikalavimais.

3.5. Bendrajame plane pažymėta inžinerinė infrastruktūra gali būti tikslinama rengiant vietovės lygmens kompleksinius teritorijų planavimo dokumentus arba inžinerinės infrastruktūros vystymo specialiuosius planus.

3.6. Vėjo elektrinių, saulės šviesos energijos elektrinių ir hibridinių elektrinių plėtra vykdoma vadovaujantis atsinaujinančios energetikos infrastruktūros išdėstymo reikalavimais, kurie pateikti aiškinamojo rašto 6.4 skyriuje „Atsinaujinantys energijos ištekliai (AEI)“.

3.7. Projektuojant vėjo elektrines vadovautis Lietuvos kariuomenės vado 2016 m. vasario 15 d. įsakymu Nr. V-217 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijų, kuriose gali būti ribojami vėjo elektrinių (VE) (aukštų statinių) projektavimo ir statybos darbai, žemėlapių patvirtinimo“ patvirtintu žemėlapiu. Vėjo elektrines draudžiama statyti tiesioginio matomumo tarp Krašto apsaugos sistemos telekomunikacijų ryšio tinklo bokštų. Taip pat dalis rajono teritorijos patenka į SŽNS įstatymo 135 str., kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomi statybos apribojimai. Dalį rajono teritorijos dengia radiolokatoriaus (skl. kadastro Nr. 8810/0003:71, Šilutės r., Žemaičių Naumiesčio sen., Buikiškės k., Naujoji g. 6) specialioji apsaugos zona (SŽNS įstatymo 118, 119, 120 str.). Įgyvendinant bendrojo plano sprendinius vykdyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gegužės 29 d. nutarimo Nr. 625 „Dėl Aviacijai galinčių kliudyti statinių statybos, rekonstravimo, įrenginių įrengimo ir želdinių sodinimo (įveisimo) derinimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo“ nuostatas bei SŽNS įstatymo nuostatas (taip pat ir 118, 119, 120, 132, 133, 134, 135 straipsnių nuostatas). Taip pat vykdyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gegužės 29 d. nutarimo Nr. 626 „Dėl Informacijos apie Lietuvos Respublikos teritorijas, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, gali būti taikomi vėjo elektrinių projektavimo ir statybos apribojimai, teikimo ir vėjo elektrinių projektavimo bei statybos vietų šiose teritorijose derinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nuostatas. Įgyvendinant plano sprendinius būtina vykdyti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. rugsėjo 23 d. įsakymu Nr. V-1074 patvirtintos Lietuvos higienos normos HN 56:2015 „Karinės teritorijos visuomenės sveikatos saugos

reikalavimai“ reikalavimus, Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo 13 str. nuostatas, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo nuostatas.

3.8. Esant poreikiui valstybinės reikšmės keliai ir kiti statiniai turi būti pritaikyti karinės technikos važiavimui/transportavimui.

3.9. Kitos paskirties, susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijose skirtose transformatorių pastochių ir skirstyklų statybai galimas maksimalus užstatymo aukštis - 55 metrai.

3.10. Žemės ūkio paskirties žemėje esančios žemės ūkio naudmenos ir žemė su veikiančiais melioracijos įrenginiais turi būti saugoma nuo jų ploto sumažėjimo, vadovaujantis Žemės įstatymu. Nuskurdintose, ekologiškai nepilnavertiškose gamtinio karkaso teritorijose stiprinant kraštovaizdžio ekologines funkcijas turi būti vykdomas subalansuotas melioracijos sistemų palaikymas, vandentėkmių vagų renatūralizacija, atkuriamos ar pritaikomos naujai veiklai pažeisto ekologinio potencialo teritorijos, saugoma biologinė įvairovė, ribojamas gamtinių išteklių naudojimas.

3.11. Tvenkinių hidrostatinių likvidavimas gali būti atliekamas pagal poreikį ir neinicijuojant Bendrojo plano keitimo / koregavimo procedūros.

3.12. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės vieta gali būti parinkta visose funkcinėse zonose neatliekant Bendrojo plano keitimo/koregavimo procedūros ir nesudarant vizualinio neigiamo poveikio kraštovaizdžiui, poveikio gyventojams ir visuomenės sveikatai, įskaitant neigiamą poveikį gyvenamajai, rekreacinei, visuomeninei aplinkai, poveikio nekilnojamojo kultūros paveldo objektams, kitoms vertybėms.

3.13. Karinių pramogų (šaudyklų) vietos Bendrojo plano apimtyje nelokalizuojamos. Siekiant išvengti neigiamo poveikio dėl skleidžiamo triukšmo, šaudyklos vieta gali būti parinkta neurbanizuojamos teritorijos funkcinėse zonose ne arčiau kaip 200 m iki gyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatų, neinicijuojant Bendrojo plano keitimo/koregavimo procedūrų ir keičiant žemės ūkio paskirtį į kitą pagrindinę žemės naudojimo paskirtį.

3.14. Elingų statyba galima rekreacinių teritorijų funkcinėse zonose esančiuose kitos paskirties-rekreacinių teritorijų naudojimo būdo ir žemės ūkio paskirties-rekreacinio naudojimo žemės naudojimo būdo žemės sklypuose, kurie ribojasi su rekreacinio naudojimo atvirais vandens telkiniais, ir su vandens turizmo trasomis besiribojančiuose žemės sklypuose. Leidžiama vieno naujo I gr. nesudėtingojo statinio statyba (sprendžiama supaprastinto statybos projekto rengimo metu teisės aktų nustatyta tvarka): valčių skaičius neribojamas, didžiausias aukštis - 5,0 m, didžiausias plotas - 50 kv. m, akvatorija – 30 m nuo kranto linijos.

3.15. Pavieniai aukšti ypatingi inžineriniai statiniai – 30 m ir aukštesni (technologiniai statiniai, vandentiekio bokštai, elektroninių ryšių infrastruktūra ir kiti inžineriniai statiniai, išskyrus vėjo elektrinės), formuojant žemės sklypą ar jo neformuojant, esant pagrįstam poreikiui, gali būti planuojami ir statomi visoje savivaldybės teritorijoje, kai minėtų objektų statyba neprieštarauja specialiųjų žemės naudojimo sąlygų reikalavimams ir Lietuvos Respublikos Lietuvos kariuomenės vado 2016 m. vasario d. įsakymu Nr. V-217 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos, kurioje gali būti ribojami vėjų elektrinių (aukštų statinių) projektavimo ir statybos darbai, žemėlapių patvirtinimo“ patvirtintame žemėlapyje nurodytiems apribojimams, saugomų teritorijų planavimo schemoms ir kai poveikis kraštovaizdžio vizualiniam estetiniam potencialui nelaikomas reikšmingu.

3.16. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Lietuvos kariuomenės vado 2016 m. vasario d. įsakymu Nr. V-217 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos, kurioje gali būti ribojami vėjų elektrinių (aukštų statinių) projektavimo ir statybos darbai, žemėlapių patvirtinimo“ patvirtintame žemėlapyje nurodytų apribojimų. Lietuvos Respublikos Lietuvos kariuomenės vadui pakeitus (sumažinus ar padidinus) žemėlapyje nustatytus apribojimus, šie apribojimai, visoje savivaldybės teritorijoje aukštybinių pastatų statybai ir rekonstrukcijai, taikomi nekeičiant bendrojo plano sprendinių.

4. Susisiekimo infrastruktūros vystymo privalomieji tvarkymo ir naudojimo reikalavimai

4.1. Visi objektai (dviračių, pėsčiųjų takai, inžineriniai tinklai, privažiuojamieji keliai, želdynai ir t.t.) bei jų komunikacijos turi būti įrengiamos už valstybinės reikšmės kelių juostų ribų (esant poreikiui šalia valstybinės reikšmės kelių numatant inžinerinių komunikacijų koridorius).

4.2. Valstybinės reikšmės keliams, vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 17 ir 18 straipsniais, taikomos kelių apsaugos zonos. Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 19 straipsnio nuostatomis, pastatai, kurie nesusiję su kelių transporto priemonių ir eismo dalyvių aptarnavimu, valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonose gali būti įrengiami tik tokiu atveju, jei tai atitinka Įstatyme nurodyto Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2021 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. 3-353 patvirtinto tvarkos aprašo reikalavimus.

4.3. Gatvių, kurios yra valstybinės reikšmės kelių tąsa, kategorijos nustatomos vadovaujantis statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. birželio 17 d. įsakymu Nr. D1-533, 4 lentelė ir Kelių direkcijos direktoriaus 2019-10 29 įsakymu Nr. V-166 „Dėl gatvių kategorijų nustatymo ir kelių ruožų priskyrimo gatvių kategorijoms patvirtinimo“.

4.4. Planuojamos susisiekimo infrastruktūros (vietinės reikšmės kelių ir (ar) gatvių tinklo) sujungimas su valstybinės reikšmės kelių tinklu, atliekamas vadovaujantis kelių techninio reglamento KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“ reikalavimais, o užstatytose teritorijose – vadovaujantis statybos techniniu reglamentu STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“, išlaikant reglamentuojamus atstumus tarp sankryžų ir nuovažų valstybinės reikšmės keliuose ir gatvėse, kurios yra valstybinės reikšmės kelių tąsa. Dėl eismo saugos reikalavimų sankryžų (tarp jų ir nuovažų) kiekis valstybinės reikšmės keliuose yra griežtai ribojamas (dažnai jų kiekis ir taip yra per didelis), planuojant įrengti nuovažas į šalia rajoninės reikšmės kelio esančias teritorijas ar objektus, turi būti įvertintos pavienių nuovažų valstybinės reikšmės keliuose apjungimo (panaikinimo) galimybės.

4.5. Įgyvendinat bendrojo plano sprendinius būtina įvertinti, kad naujos jungtys su valstybinės reikšmės keliais galimos tik išlaikant reglamentuojamus atstumus tarp sankryžų ir nuovažų valstybinės reikšmės keliuose ir gatvėse, kurios yra valstybinės reikšmės kelių tąsos. Neišlaikant reglamentuojamų atstumų, bendrajame plane numatytoje inžinerinės infrastruktūros zonose ir inžinerinės infrastruktūros koridorių zonose (kurios ribojasi su valstybinės reikšmės keliais) įrengiamos susisiekimo komunikacijos turi būti formuojamos kaip akligatviai neplanuojant naujų nuovažų nuo valstybinės reikšmės kelių arba įrengiamos dubliuojančios gatvės kitų funkcinių zonų sąskaita.

4.6. Susisiekimo infrastruktūros (vietinės reikšmės kelių ir (ar) gatvių tinklo) sujungimo su valstybinės reikšmės kelių tinklu konkrečios vietos ir formos turi būti įgyvendinamos vadovaujantis kelių techninio reglamento KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“ reikalavimais, o užstatytose teritorijose – vadovaujantis statybos techniniu reglamentu STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“, išlaikant reglamentuojamus atstumus tarp sankryžų ir nuovažų valstybinės reikšmės keliuose ir gatvėse, kurios yra valstybinės reikšmės kelių tąsa.

4.7. Įvažiavimai į planuojamus objektus nuo valstybinės reikšmės kelių galimos tik per esamas teisėtai įrengtas nuovažas.

4.8. Įgyvendinat Bendrojo plano sprendinius užtikrinti, kad nebūtų apsunkintos valstybinės reikšmės kelių plėtos galimybės ir priežiūros sąlygos, užstojamos eismo reguliavimo priemonės, mažinamas matomumas ties sankryžomis ir nuovažomis, formuojamos kliūtys, mažinančios eismo saugą.

4.9. Bendrojo plano sprendiniuose nepavaizduotų gatvių įrengimui ribojimų nėra, jos įrengiamos pagal poreikį. Gatvių įrengimui formuojami kitos pagrindinės žemės naudojimo paskirties susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių naudojimo būdo žemės sklypai. Pagalbinių (kvartalinių) gatvių raudonųjų linijų

parametrai nustatomi vadovaujantis statybos techniniu reglamentu STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“.

4.10. Bendrasis planas nedetalizuoja susisiekimo ir inžinerinių sistemų techninių sprendinių. Numačius kitokius techninius sprendinius nei pažymėta Bendrajame plane jie gali būti tikslinami rengiant vietovės lygmens kompleksinį teritorijų planavimo dokumentą, žemės sklypų formavimo ir (ar) pertvarkymo projektą ar koreguojant kompleksinį teritorijų planavimo dokumentą statinio projekto rengimo metu.

4.12. Susisiekimo infrastruktūros brėžinyje pažymėti pėsčiųjų/dviračių takai nėra susisieti su konkrečia sklypo vieta, gatvės ir/ar kelio puse. Dviračių takai bei jų komunikacijos turi būti planuojami tik už valstybinės reikšmės kelių juostos ribų.

4.13. Įgyvendinat bendrojo plano sprendinius turi būti užtikrintas viešojo transporto, pėsčiųjų ir dviratininkų eismo organizavimas.

4.14. Susisiekimo komunikacijų koridorių formavimui gali būti taikoma paėmimo visuomenės poreikiams procedūra (pagal poreikį).

4.15. Elektromobilių įkrovimo aikštelių statyba galima visose funkcinėse zonose, kuriose galimas komercinės paskirties teritorijų naudojimo būdas.

4.16. Vėjo elektrinės, elektroninių ryšių bokštai ir kiti inžineriniai statiniai bei įrenginiai gali būti įrengiami ne mažesniu atstumu nuo kelio pylimo pado ar kelio griovio išorinio krašto (jeigu šių elementų nėra – nuo kelio juostos ribos) nei bendras jų konstrukcijos aukštis, bet ne arčiau kaip 30 metrų nuo krašto kelių briaunų ir ne arčiau kaip 20 metrų nuo rajoninių kelių briaunų.

4.17. Planuojant/projektuojant 100 metrų ir aukštesnių statinių statybas, įrenginių įrengimui (ar jų rekonstrukcijai), taip pat rengiant jų statybos ar įrengimo bei rekonstrukcijos projektus, vykdyti LR Vyriausybės 2012-05-29 nutarimo Nr. 625 "Dėl Aviacijai galinčių kliudyti statinių statybos, rekonstravimo, įrenginių įrengimo ir želdinių sodinimo (įveisimo) derinimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo" reikalavimus.

4.18. Įgyvendinat plano sprendinius vadovautis galiojančiais normatyvinių dokumentų ir teisės aktų reikalavimais, reglamentuojančiais visuomenės sveikatos saugą.

5. Kraštovaizdžio, gamtinės aplinkos ir nekilnojamojo kultūros paveldo privalomieji tvarkymo ir naudojimo reikalavimai

5.1. Konkrečiai funkcinėi zonai taikomi konkrečios kraštovaizdžio tvarkymo zonos reikalavimai.

5.2. Funkcinėse zonose turi būti išlaikyti tekstinės dalies skyriuje „2.1.2. Siektini kraštovaizdžio bendrosios teritorinės struktūros optimalumo rodikliai“ nustatyti rekomendaciniai žemėnaudos struktūros dydžiai (miškų, žemės ūkio, užstatomų naudmenų), kuriuos rekomenduojama taikyti rengiant kompleksinius vietovės lygmens teritorijų planavimo, specialiojo planavimo dokumentus ir techninius projektus.

5.3. Saugomos teritorijos tvarkomos pagal jų veiklą reglamentuojančius teisės aktus, jų ribos, plotas, tvarkymo režimas, funkcinų zonų ribos, optimali žemėnaudos struktūra nustatomi šių teritorijų specialiaisiais planais. Įstatymų numatyta tvarka gali būti steigiamos naujos saugomos teritorijos. Tai atliekama neinicijuojant Bendrojo plano keitimo procedūros.

5.4. Kultūros paveldo objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose planuojama veikla reglamentuojama kultūros paveldo specialiaisiais planais, reglamentais bei kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais.

5.5. Konservacinė žemės paskirtis pakeičiama kai panaikinama objekto teisinė apsauga.

5.6. Kultūros paveldo objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose, įrašytose į Kultūros vertybių registrą, yra taikomi Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo V skyriaus 59 ir 60 str. reikalavimai.

5.7. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2022 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. IV-46 „Dėl paveldo tvarkybos reglamento PTR 2.13.01:2022 „Archeologinio paveldo tvarkyba“ patvirtinimo“, III dalies 7.3 p., rengiant tvarkybos, statybos ar kraštotvarkos darbų projektus archeologinio paveldo teritorijose privalomi archeologiniai tyrimai.

5.8. Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos ir pakrantės apsaugos juostos nustatomos vadovaujantis Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrantės apsaugos juostų žemėlapiu, kuris patvirtintas Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2025 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. AV-251. paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose ir pakrančių apsaugos juostose reglamentuoja Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 99 ir 100 straipsnių reikalavimai. Vandens telkiniai naudojami, reguliuojami, tvarkomi ir prižiūrimi Lietuvos Respublikos Vandens įstatymo, Aplinkos apsaugos įstatymo, Saugomų teritorijų įstatymo, Melioracijos įstatymo nustatyta tvarka.

5.9. Bendrojo plano keitimu identifiкуotos gamtinio karkaso ribos gali būti detalizuojamos rengiant žemesnio lygmens specialiojo planavimo ir kompleksinius teritorijų planavimo dokumentus. Patvirtintomis gamtinio karkaso ribomis ir teisės aktų nustatytas veiklos apribojimais privaloma vadovautis rengiant teritorijų planavimo, specialiojo planavimo ir techninius projektus. Veiklą gamtinio karkaso teritorijose reglamentuoja Aplinkos apsaugos įstatymas, Gamtinio karkaso nuostatai, patvirtinti LR aplinkos ministro 2007-02-14 įsakymu Nr. D1-96 „Dėl gamtinio karkaso nuostatų patvirtinimo“ ir kiti susiję teisės aktai.

5.10. Veikla pelkių ir šaltinių, natūralių pievų ir ganyklų teritorijose vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 96 ir 102 straipsnių reikalavimais.

5.11. Teritorijose, kurios patenka į potvynių grėsmės teritorijas, privaloma vadovautis Lietuvos Respublikos Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 103 ir 104 straipsnio reikalavimais. Potvynių grėsmės teritorijos nurodytos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. rugpjūčio 6 d. įsakymu Nr. D1-655 „Dėl potvynių grėsmės ir potvynių rizikos žemėlapių Nemuno, Ventos, Lielupės ir Dauguvos upių baseinų rajonuose patvirtinimo“ aktualioje potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapių nuolat atnaujinamoje redakcijoje.

5.12. Statyba šlaituose, kurių polinkis didesnis kaip 15 proc., negalima. Statyba negalima 25 m atstumu nuo šlaito viršutinės ir apatinės briaunos Rekonstruojant esamus pastatus ir statinius minėti statybos ir aukščio reikalavimai netaikomi.

5.13. Naujų pastatų statyba paviršinio vandens telkinių salose negalima.

5.14. Vadovaujantis Želdynų įstatymu, esamų kitos pagrindinės žemės naudojimo paskirties atskirųjų želdynų teritorijos naudojimo būdo ir bendro naudojimo (miestų, miestelių ir kaimų ar savivaldybių bendrojo naudojimo) teritorijos naudojimo būdo žemės sklypų, yra registruoti nekilnojamojo turto registre, nustatytas ir registruotas atskirųjų želdynų teritorijos naudojimo būdas ir bendro naudojimo (miestų, miestelių ir kaimų ar savivaldybių bendrojo naudojimo) teritorijos naudojimo būdas į kitus naudojimo būdus nekeičiamas. Ši nuostata taip pat galioja žemės sklypams, kuriems bus nustatytas atskirųjų želdynų teritorijos naudojimo būdas po Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo patvirtinimo.

5.14. Rengiant vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentus ir techninius projektus priklausomųjų želdynų plotai nustatomi laikantis LR želdynų įstatymu ir LR aplinkos ministro 2022 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. D1-151 redakcijoje „Dėl viešųjų atskirųjų želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų plotų normų apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatytų reikalavimų.

5.15. Vadovaujantis Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalimi, miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis galimas tik šio straipsnio nustatytais išimtiniais atvejais. Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis vykdomas vadovaujantis Miškų įstatymo nuostatomis ir Miško žemės pavertimo kitomis

naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašu, patvirtintu LRV 2011-09-28 nutarimu Nr. 1131.

5.16. Vertinant aukštesnių kaip 30 metrų ypatingųjų statinių (toliau – aukšti statiniai), išskyrus vėjo elektrines, poveikis kraštovaizdžio vizualiniam estetiniam potencialui laikomas reikšmingu kai:

a) aukšti statiniai patenka į didelio ir didelio estetinio potencialo ypač ir vidutiniškai raiškius kraštovaizdžio kompleksus (AI, AII, AIII, AIV, BI, BII, BIII ir BIV kraštovaizdžio vizualinės struktūros tipai), kurie išskirti Nacionaliniame kraštovaizdžio tvarkymo plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. D1-703 „Dėl Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano patvirtinimo“.

b) aukšti statiniai nepatenka į didelio ir didelio estetinio potencialo ypač ir vidutiniškai raiškius kraštovaizdžio kompleksus, tačiau bus matomi vertingiausių šalies kraštovaizdžio panoramų horizontalios apžvalgos lauke didesniu kaip 2,80° vertikalaus matymo kampų iš YS kraštovaizdžio arealuose esančių apžvalgos taškų.

5.17. Vėjo elektrinių poveikio kraštovaizdžiui reikšmingumo kriterijai nustatyti Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energijos įstatymo 49 straipsnio 18 dalyje.

5.18. Vadovaujantis kraštovaizdžio apžvalgos taškų išsidėstymu ir apžvalgos kryptimis nuo jų turi būti skiriamas papildomas dėmesys priimant sprendimus dėl kraštovaizdžio vizualinės kokybės išsaugojimo, urbanizacijos ir vėjo elektrinių parkų statybos. Rekomenduojama 1 km atstumų nuo vaizdingo ruožo apžvalgos kryptimi statyti pastatus ir statinius, kurių tūris neviršija 1000 kub.m., o aukštis 12 m. Didesnių tūrių pastatų ir statinių statyba galima žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumento ar statybos projekto apimtyje parengus poveikio kraštovaizdžiui pagrindimą.

5.19. Įgyvendinant Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinius (rengiant žemesnio lygmens specialiojo planavimo ir kompleksinius teritorijų planavimo dokumentus) vertinti sprendinių poveikį:

a) saugomoms rūšims, registruotoms Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos saugomų rūšių informacinėje sistemoje (SRIS);

b) Europos bendrijos svarbos natūralioms buveinėms, numatyti poveikio išvengimo ir/ar sumažinimo priemonės;

c) „Natura 2000“ teritorijoms.

6. Aplinkos kokybės reikalavimai

6.1. Numatoma veikla neturi daryti neigiamo poveikio greta esančioms ir numatomoms vandens ūkio, gyvenamosioms, visuomeninėms, rekreacinėms, bendro naudojimo teritorijoms, žmonių sveikatai.

6.2. Tais atvejais, kai objektams yra nustatytos sanitarinės apsaugos zonos, tačiau dėl veiklos pasikeitimo ar jos masto jas būtina keisti, tai gali būti atliekama neinicijuojant Bendrojo plano keitimo procedūros.

6.3. Bendruoju atveju sanitarinės apsaugos zonos turi tilpti žemės sklypo, kuriame vykdoma ar planuojama ūkinė veikla. Jei veikiantiems objektams sanitarinės apsaugos zonos nėra įregistruotos, jos privalo tilpti žemės sklypo ribose. Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytų sanitarinių apsaugos zonų keitimas (sumažinimas) galimas atlikus Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūras.

6.4. Atliekamas grunto, dirvožemio geoekologinis tyrimas kai žemės sklype buvo vykdoma ūkinė veikla, kuriai turi būti atliktas grunto, dirvožemio geoekologinis tyrimas vadovaujantis Cheminėmis medžiagomis užterštų teritorijų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. 230.

1 PRIEDAS.

TERITORIJOS TVARKYMO IR NAUDOJIMO REIKALAVIMAI

1 PRIEDAS. TERITORIJOS TVARKYMO IR NAUDOJIMO REIKALAVIMAI

Funkcinės zonos pavadinimas ir indeksas erdvinių duomenų specifikacijoje	Funkcinės zonos indeksas brėžinyje ir spalvinis žymėjimas	Galimos pagrindinės žemės naudojimo paskirtys	Galimi žemės naudojimo būdai	Kraštovaizdžio tvarkymo zonos indeksas (indeksų reikšmės pateiktos 2 PRIEDE)	Kiti reikalavimai
	NEURBANIZUOJAMOS TERITORIJOS FUNKCINĖS ZONOS				
Miškų ir miškingų teritorijų zona (MI_F)	1. Miško žemės naudojimą, valdymą ir saugojimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos miškų įstatymas (1994 m. lapkričio 22 d. Nr. I-671 su vėlesniais pakeitimais). 2. Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis galimas vadovaujantis Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalimi, tik šio straipsnio nustatytais išimtiniais atvejais. Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis vykdomas vadovaujantis LR Miškų įstatymo nuostatomis ir Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašu, patvirtintu LRV 2011-09-28 nutarimu Nr. 1131. 3. Žemės ūkio žemės naudojimą, valdymą ir saugojimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos žemės įstatymas (1994 m. balandžio 26 d. Nr. I-446 su vėlesniais pakeitimais). 4. Paviršinių vandenų naudojimą, valdymą ir saugojimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos vandens įstatymas (1997 m. spalio 21 d. Nr. VIII-474 su vėlesniais pakeitimais). 5. Kultūros paveldo objektų teritorijos, žemės sklypai, patenkantys į kultūros paveldo objektų teritorijas tvarkomi pagal nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos reglamentus, o tvarkyba atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 23 straipsniu. 6. Funkcinių zonų tvarkymas realizuojamas pagal konkrečios kraštovaizdžio tvarkymo reikalavimus, kurie pateikti 2 PRIEDE. 7. Miškų ir miškingų teritorijų funkcinėse zonose įsiterpusiuose žemės ūkio paskirties teritorijose galima gyvenamosios ir negyvenamosios paskirties pastatų statyba kuriant ūkininko sodybas ir/ar su kitos paskirties (ūkio, kaimo turizmo) pastatais reikalingais ūkininko veiklai vykdyti pagal parengtą kaimo plėtros žemėtvarkos projektą. 8. Miškų ir miškingų teritorijų funkcinėse zonose įsiterpusiose žemės ūkio teritorijose specializuotų žemės ūkio, ūkininkų ūkių su kitos paskirties ((fermų, ūkio, šiltnamių) pastatais statyba galima, išskyrus atvejį kai numatoma plėtoti ūkines veiklas, kurioms išduodami Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. liepos 19 d. įsakymu Nr. D1-528 patvirtintų Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių reikalavimus, ar kiti Taršos leidimai. 9. Pastatai, kurie nesusiję su kelių transporto priemonių ir eismo dalyvių aptarnavimu, valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonose gali būti įrengiami tik tokiu atveju, jei tai atitinka Įstatyme nurodyto Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2021 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. 3-353 patvirtinto tvarkos aprašo reikalavimus.				
	M1	Dominuojanti paskirtis: Miškų ūkio paskirties žemė Kitos galimos paskirtys:	M1; M2; M3; M4; C2; Z3; Z4; H2; H3; H4; I1; I2	m5B'; m5L'	1. Tvarkymas siejamas su intensyvaus bioprodukcinio naudojimu gamtiniu požiūriu palankiose miškų ir žemės ūkiui teritorijose, kurios pasižymi dominuojančiu patikimu geoekologiniu potencialu bei mažesniu ekologiniu jautrumu.
	M2	Žemės ūkio paskirties žemė Vandens ūkio paskirties žemė Konservacinės paskirties žemė Kitos paskirties žemė	M1; M2; M3; M4; C2; Z3; Z4; H2; H3; H4; I1; I2; N	m4cL'; m4cK'; m4cS; m4bS; m4dL'; ma4cK'; ms4bS; ms4dS; mas3bS i7bE	1. Skatinamas tausojamasis bei ekologinis ūkininkavimas gamtiniame karkase, susijęs su kraštovaizdžio natūralumo apsauga: išlaikymu, saugojimu, palaikymu, stiprinimu, kraštovaizdžio natūralumą atkuriančių elementų grąžinimu ir gausinimu.
	M3		M1; M2; M3; M4; C2; Z3; Z4; H2; H3; H4; I1; I2; N	ma4bB'; ma5B'; ma5K'; ma5L'; i7bL'	1. Tvarkymas siejamas su intensyvaus bioprodukcinio naudojimu gamtiniu požiūriu palankiose miškų ir žemės ūkiui teritorijose, kurios pasižymi dominuojančiu patikimu geoekologiniu potencialu bei mažesniu ekologiniu jautrumu.
	M4		M1; M2; M3; M4; C2; Z3; Z4; H2; H3; H4; I1; I2; N	m4B'; ma4cB'; ma4cK'; ma4cG; ma4cK'; ma4cL"; ma4cS; mas3bS; ma4cS; ma4bK'; mu'4cS; mu'4cL"; mau'4cK' a4cK' i7bB'; i7bK'	1. Skatinamas tausojamasis bei ekologinis ūkininkavimas gamtiniame karkase, susijęs su kraštovaizdžio natūralumo apsauga: išlaikymu, saugojimu, palaikymu, stiprinimu, kraštovaizdžio natūralumą atkuriančių elementų grąžinimu ir gausinimu.
	M5		M1; M2; M3; M4; C2; Z3; Z4; H2; H3; H4; I1; I2; N	ma4cS; ma4cK'; mas3bS; mas4bS; a4cK'; au'4cK' i7bB'	1. Tvarkymas siejamas su didėjančiais rekreacijos, turizmo ir estetiško natūralaus kraštovaizdžio išsaugojimo poreikiais, kurie įpareigoja pritaikyti miškus rekreacijai ir plėsti miškų plotus pasyvios ir aktyvios rekreacijos zonose, prie miestų ir miestelių, kai kurių vandens telkinių, kelių, gerinant kultūros vertybių apsaugą ir naudojimą.

Funkcinės zonos pavadinimas ir indeksas erdvinių duomenų specifikacijoje	Funkcinės zonos indeksas brėžinyje ir spalvinis žymėjimas	Galimos pagrindinės žemės naudojimo paskirtys	Galimi žemės naudojimo būdai	Kraštovaizdžio tvarkymo zonos indeksas (indeksų reikšmės pateiktos 2 PRIEDE)	Kiti reikalavimai
Žemės ūkio teritorijų zona (ZU_F)					1. Žemės ūkio žemės naudojimą, valdymą ir saugojimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos žemės įstatymas (1994 m. balandžio 26 d. Nr. I-446 su vėlesniais pakeitimais). 2. Miško žemės naudojimą, valdymą ir saugojimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos miškų įstatymas (1994 m. lapkričio 22 d. Nr. I-671 su vėlesniais pakeitimais). 3. Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis galimas vadovaujantis Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalimi, tik šio straipsnio nustatytais išimtiniais atvejais. Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis vykdomas vadovaujantis LR Miškų įstatymo nuostatomis ir Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašu, patvirtintu LRV 2011-09-28 nutarimu Nr. 1131. 4. Paviršinių vandenų naudojimą, valdymą ir saugojimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos vandens įstatymas (1997 m. spalio 21 d. Nr. VIII-474 su vėlesniais pakeitimais). 5. Kultūros paveldo objektų teritorijos, žemės sklypai, patenkantys į kultūros paveldo objektų teritorijas tvarkomi pagal nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos reglamentus, o tvarkyba atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 23 straipsniu. 6. Funkcinių zonų tvarkymas realizuojamas pagal konkrečios kraštovaizdžio tvarkymo reikalavimus, kurie pateikti 2 PRIEDE. 7. Visuose funkcinių zonų tipuose galimas miško įveisimas žemės ūkiui mažiau tinkamuose ir nuskurdintuose plotuose. 8. Atliekami sausinimo sistemų rekonstrukcijos darbai, panaudojant ES ir nacionalinio biudžeto paramos priemones. 9. Pastatai, kurie nesusiję su kelių transporto priemonių ir eismo dalyvių aptarnavimu, valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonose gali būti įrengiami tik tokiu atveju, jei tai atitinka Įstatyme nurodyto Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2021 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. 3-353 patvirtinto tvarkos aprašo reikalavimus.
	Z1	Dominuojanti paskirtis: Žemės ūkio paskirties žemė Kitos galimos paskirtys: Miškų ūkio paskirties žemė Vandens ūkio paskirties žemė Konservacinės paskirties žemė Kitos paskirties žemė	Z2; Z3; Z4; M1; M2; M3; M4; H2; H3; H4; C2; I1; I2; N; P (pagal 4 p.); K (pagal 5 p.)	mas3bS; ma4cK' a4cB'; a4cG; a4cK'; a4cL"; a4cG; a4S; au'4cG; a5B'; a5G; a5G; a5K'; a5L'; a5L"; am5K'; amu'5B'; amu'5K'; au'5B'; au'5G; au'5K'; au'5L'; au'5L" mas3bS u6aB'; i7bB'; i7bK'	1. Intensyvaus naudojimo žemės ūkio teritorijų zonose, kuriose siekiama racionalaus žemės naudojimo auginant prekeinei produkcijai dirvožemių savybes geriausiai atitinkančius augalus, mažiau našiose žemėse pasėlių struktūra pritaikant gyvulininkystės vystymui. Skatinamas ūkių stambinimas ir konsolidacijos projektų rengimas. 2. Esamų išsklaidyto užstatymo pavienių teritorijų (sodybų) tvarkymas siejamas su esamų užstatymo rodiklių didinimu iki 40% esamuose užstatytuose žemės sklypuose, siekiant teritorijos efektyvumo užtikrinimo ir gyvenimo kokybės gerinimo. 3. Žemės sklypuose galima naujų gyvenamosios ir negyvenamosios paskirties pastatų statyba kuriant ūkininko sodybas ir/ar su kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių, kaimo turizmo) pastatais reikalingais ūkininko veiklai vykdyti pagal parengtą kaimo plėtros žemėtvarkos projektą. 4. Pramonės ir sandėliavimo teritorijos iki 5 hektaro ploto gali būti vystomos konvertuojant arba modernizuojant esamus veikiančius arba esamus apleistus žemės ūkio gamybinius objektus (tokio tipo kaip kompleksai, fermos, bet ne ūkininko sodybos), iki 2 hektarų ploto - jei jie yra gamtinio karkaso teritorijose ir jų ūkinė veikla neprieštaraus Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo ir Gamtinio karkaso nuostatų reikalavimams. Pramonės ir sandėliavimo teritorijos plėtojamos, neformuojant kompaktiškai užstatytos teritorijos ir nesudarant: reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai ir/ar bendro neigiamo poveikio su kita vykdoma ūkine veikla; neigiamo poveikio gyventojams ir visuomenės sveikatai, įskaitant neigiamą poveikį gyvenamajai, rekreacinei, visuomeninei aplinkai, gyventojų saugai ir visuomenės sveikatai dėl fizinės, cheminės, biologinės taršos ir kvapų; neigiamo poveikio aplinkos oro kokybei, mikroklimatui, nekilnojamojo kultūros paveldo objektams, neigiamo vizualinio estetinio poveikio kraštovaizdžiui, saugomoms teritorijoms ir kitoms vertybėms. 5. Pastatai, kurie susiję su kelių transporto priemonių ir eismo dalyvių aptarnavimu, gali būti statomi su keliais besiribojančiuose žemės sklypuose pakeitus žemės paskirtį į kitą (komercinės paskirties objektų teritorijos naudojimo būdą).

Funkcinės zonos pavadinimas ir indeksas erdvinių duomenų specifikacijoje	Funkcinės zonos indeksas brėžinyje ir spalvinis žymėjimas	Galimos pagrindinės žemės naudojimo paskirtys	Galimi žemės naudojimo būdai	Kraštovaizdžio tvarkymo zonos indeksas (indeksų reikšmės pateiktos 2 PRIEDE)	Kiti reikalavimai
	Z2		Z3; Z4; M1; M2; M3; M4; H3; H4; C2; I1; I2; K (pagal 5 p.)	ma4cK'; ma4cS a4cB'; a4cK'; a4cG; a2B'; a5K'; amu'5K'; amu'4cK'; au'2B'; au'5B'; au'4cK'; au'4cK'; au'4cL"; au'4cS; au4cG; au4cK'	1. Tausojančio naudojimo žemės ūkio teritorijų zonose vystomas tausojamasis bei ekologinis ūkininkavimas gamtiniame karkase, susijęs su kraštovaizdžio natūralumo apsauga: išlaikymu, saugojimu, palaikymu, stiprinimu, kraštovaizdžio natūralumą atkuriančių elementų grąžinimu ir gausinimu. 2. Esamų išsklaidyto užstatymo pavienių teritorijų (sodybų) tvarkymas siejamas su esamų užstatymo rodiklių didinimu iki 40% esamuose užstatytuose žemės sklypuose, siekiant teritorijos efektyvumo užtikrinimo ir gyvenimo kokybės gerinimo. 3. Žemės sklypuose galima naujų gyvenamosios ir negyvenamosios paskirties pastatų statyba kuriant ūkininko sodybas ir/ar su kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių, kaimo turizmo) pastatais reikalingais ūkininko veiklai vykdyti pagal parengtą kaimo plėtros žemėtvarkos projektą. 4. Ūkinės veiklos, kurioms išduodami Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai, neplėtojamos. 5. Pastatai, kurie susiję su kelių transporto priemonių ir eismo dalyvių aptarnavimu, gali būti statomi su keliais besiribojančiuose žemės sklypuose pakeitus žemės paskirtį į kitą (komercinės paskirties objektų teritorijos naudojimo būdą).
	Z3		Z2; Z3; Z4; M1; M2; M3; M4; H2; H3; H4; C2; I1; I2; P (pagal 4 p.); K (pagal 5 p.)	m4cB' a4S; a5S'; am5B'; am5K'; mu'5B'; amu'5K'; amu'5S'; amu5K'; amu'5B'; am4cK'; amu'4cK'	1. Intensyvaus naudojimo žemės ūkio teritorijų zonose su mišku naudmenų plotu vystomas racionalus žemės naudojimas auginant prekynei produkcijai dirvožemių savybes geriausiai atitinkančius augalus, mažiau našiose žemėse pasėlių struktūra pritaikant gyvulininkystės vystymui. Skatinamas ūkių stambinimas ir konsolidacijos projektų rengimas. 2. Esamų išsklaidyto užstatymo pavienių teritorijų tvarkymas siejamas su esamų užstatymo rodiklių didinimu esamuose užstatytuose žemės sklypuose, siekiant teritorijos efektyvumo užtikrinimo ir gyvenimo kokybės gerinimo. 3. Žemės sklypuose galima naujų gyvenamosios ir negyvenamosios paskirties pastatų statyba kuriant ūkininko sodybas ir/ar su kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių, kaimo turizmo) pastatais reikalingais ūkininko veiklai vykdyti pagal parengtą kaimo plėtros žemėtvarkos projektą. 4. Pramonės ir sandėliavimo teritorijos iki 5 hektaro ploto gali būti vystomos konvertuojant arba modernizuojant esamus veikiančius arba esamus apleistus žemės ūkio gamybinius objektus (tokio tipo kaip kompleksai, fermos, bet ne ūkininko sodybos), iki 2 hektarų ploto - jei jie yra gamtinio karkaso teritorijose ir jų ūkinė veikla neprieštaraus Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo ir Gamtinio karkaso nuostatų reikalavimams. Pramonės ir sandėliavimo teritorijos plėtojamos, neformuojant kompaktiškai užstatytos teritorijos ir nesudarant: reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai ir/ar bendro neigiamo poveikio su kita vykdoma ūkine veikla; neigiamo poveikio gyventojams ir visuomenės sveikatai, įskaitant neigiamą poveikį gyvenamajai, rekreacinei, visuomeninei aplinkai, gyventojų saugai ir visuomenės sveikatai dėl fizinės, cheminės, biologinės taršos ir kvapų; neigiamo poveikio aplinkos oro kokybei, mikroklimatui, nekilnojamojo kultūros paveldo objektams, neigiamo vizualinio estetinio poveikio kraštovaizdžiui, saugomoms teritorijoms ir kitoms vertybėms. 5. Pastatai, kurie susiję su kelių transporto priemonių ir eismo dalyvių aptarnavimu, gali būti statomi su keliais besiribojančiuose žemės sklypuose pakeitus žemės paskirtį į kitą (komercinės paskirties objektų teritorijos naudojimo būdą).

Funkcinės zonos pavadinimas ir indeksas erdvinių duomenų specifikacijoje	Funkcinės zonos indeksas brėžinyje ir spalvinis žymėjimas	Galimos pagrindinės žemės naudojimo paskirtys	Galimi žemės naudojimo būdai	Kraštovaizdžio tvarkymo zonos indeksas (indeksų reikšmės pateiktos 2 PRIEDE)	Kiti reikalavimai
	Z4		Z3; Z4; M1; M2; M3; M4; H3; H4; C2; I1; I2; K (pagal 5 p.)	ms2L"; ms4dL"; m4cB'; ma4cB'; ma4cB'; ma4cL" a4cG; am2S; am4cB'; am4cE; am4cG; am4cK'; am4cL'; am4cL"; am4cB'; am5B'; am5K'; amu'4cE; amu'4cG; amu'4cG; amu'4cK'; amu'4cK'; amu'4cL"; au'5K'; au5K' u6aK' i7bL"	1. Tausojančio naudojimo žemės ūkio teritorijų zonose su dideliu mišku kiekiu vystomas tausojamasis bei ekologinis ūkininkavimas gamtiniame karkase, susijęs su kraštovaizdžio natūralumo apsauga: išlaikymu, saugojimu, palaikymu, stiprinimu, kraštovaizdžio natūralumą atkuriančių elementų grąžinimu ir gausinimu. 2. Esamų išsklaidyto užstatymo pavienių teritorijų (sodybų) tvarkymas siejamas su esamų užstatymo rodiklių didinimu iki 40% esamuose užstatytuose žemės sklypuose, siekiant teritorijos efektyvumo užtikrinimo ir gyvenimo kokybės gerinimo. 3. Žemės sklypuose galima naujų gyvenamosios ir negyvenamosios paskirties pastatų statyba kuriant ūkininko sodybas ir/ar su kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių, kaimo turizmo) pastatais reikalingais ūkininko veiklai vykdyti pagal parengtą kaimo plėtros žemėtvarkos projektą. 4. Ūkinės veiklos, kurioms išduodami Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai, neplėtojamos. 5. Pastatai, kurie susiję su kelių transporto priemonių ir eismo dalyvių aptarnavimu, gali būti statomi su keliais besiribojančiuose žemės sklypuose pakeitus žemės paskirtį į kitą (komercinės paskirties objektų teritorijos naudojimo būdą).
	Z5		Z3; Z4; M1; M2; M3; I1; I2; K (pagal 5 p.)	a4cK'; a5L'; a4cS'; am4cK'; am5L';au'4cS'; au'5L'; au'5K';	1. Rekreacinio naudojimo žemės ūkio teritorijų zonoje skatinamas kaimo turizmas ir kita alternatyvi žemės ūkiui veikla. Plėtojimas siejamas su esamų vertingiausiais estetiniais ištekliais pasižyminčių teritorijų išlaikymu, rekreacinio kraštovaizdžio formavimu su rekreacijai palankia aplinka bei reikalinga infrastruktūra. 2. Prioritetas teikiamas kaimo turizmo sodybų steigimui. 3. Esamų išsklaidyto užstatymo pavienių teritorijų (sodybų) tvarkymas siejamas su esamų užstatymo rodiklių didinimu esamuose užstatytuose žemės sklypuose, siekiant teritorijos efektyvumo užtikrinimo ir gyvenimo kokybės gerinimo. 4. Žemės sklypuose galima naujų gyvenamosios ir negyvenamosios paskirties pastatų statyba kuriant ūkininko sodybas ir/ar su kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių, kaimo turizmo) pastatais reikalingais ūkininko veiklai vykdyti pagal parengtą kaimo plėtros žemėtvarkos projektą. 5. Pastatai, kurie susiję su kelių transporto priemonių ir eismo dalyvių aptarnavimu, gali būti statomi su keliais besiribojančiuose žemės sklypuose pakeitus žemės paskirtį į kitą (komercinės paskirties objektų teritorijos naudojimo būdą). 6. Specializuotų žemės ūkio, ūkininkų ūkių su kitos paskirties ((fermų, ūkio, šiltnamių) pastatais statyba negalima. 7. Ūkinės veiklos, kurioms išduodami Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai, neplėtojamos.
Konservacinės teritorijos zona (C_F)	C	Dominuojanti paskirtis: Konservacinės paskirties žemė Kitos galimos paskirtys: -	C2	-	1. Kultūros paveldo objektų teritorijos, žemės sklypai, patenkantys į kultūros paveldo objektų teritorijas tvarkomi pagal nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos reglamentus, o tvarkyba atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 23 straipsniu. 2. Konservacinė žemės paskirtis į kitas žemės paskirtis nekeičiama, išskyrus atvejį kai panaikinama kultūros vertybės teisinė apsauga. Funkcinėje zonoje, kurioje panaikinama teisinė apsauga, nustatoma besiribojančios funkcinės zonos žemės paskirtis ir galimi visi žemės sklypų naudojimo būdai pagal Žemės naudojimo būdų turinio aprašą esantys šios paskirties grupėje.

Funkcinės zonos pavadinimas ir indeksas erdvinių duomenų specifikacijoje	Funkcinės zonos indeksas brėžinyje ir spalvinis žymėjimas	Galimos pagrindinės žemės naudojimo paskirtys	Galimi žemės naudojimo būdai	Kraštovaizdžio tvarkymo zonos indeksas (indeksų reikšmės pateiktos 2 PRIEDE)	Kiti reikalavimai
Vandenų zona (H_F)	H1	Dominuojanti paskirtis: Vandens ūkio paskirties žemė Kitos galimos paskirtys: -	H1; H2; H3; H4	ma2K'; ma4cK', mas3bS; ma4bE a5B'; am4cE; am4cK'	1. Paviršinių vandenų naudojimą, valdymą ir saugojimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos vandens įstatymas (1997 m. spalio 21 d. Nr. VIII-474 su vėlesniais pakeitimais). 2. Rekreaciniai vandens telkiniai naudojami mėgėjiškai žūklei, vandens sportui, poilsiui ir turizmui. 3. Vandens telkinių, esančių Varnių ir Pagramančio regioniniuose parkuose, Vainuto biosferos poligone ir valstybiniuose draustiniuose, naudojimas ir veiklos juose reglamentuojamos šių saugomų teritorijų nuostatuose bei jų specialiojo planavimo dokumentuose, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatyme, Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatuose bei kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose veiklą saugomose teritorijose.
	URBANIZUOTOS IR URBANIZUOJAMOS TERITORIJOS FUNKCINĖS ZONOS				
Urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų zona (U_F)	U1	Dominuojanti paskirtis: Kitos paskirties žemė Kitos galimos paskirtys: Miškų ūkio paskirties žemė Vandens ūkio paskirties žemė Konservacinės paskirties žemė Kitos paskirties žemė	Naudojimo būdai nustatyti Šilalės miesto teritorijos bendrojo plano keitime (TPDR, T00094709)	mas3bS u6bB' i7aB'	1. Intensyvios kompaktiškos urbanizacijos polifunkcinė savivaldybės centro teritorija skirta visų tipų gyvenamosios paskirties pastatų kvartalų, paslaugų, socialinės infrastruktūros, specializuotų kompleksų, sodininkų bendrijų, pramonės ir sandėliavimo, inžinerinės infrastruktūros pastatų ir statinių, bendro naudojimo erdvių ir atskirųjų želdynų plėtojimui. 2. Prioritetinė plėtros teritorija – 1 prioritetas. Vystoma prioritetinė savivaldybės infrastruktūra. 3. Šilalės miesto teritorijos tvarkymo ir naudojimo reikalavimai nustatyti Šilalės miesto teritorijos bendrojo plano keitime (TPDR, T00094709).
	U2	Dominuojanti paskirtis: Kitos paskirties žemė Kitos galimos paskirtys: Miškų ūkio paskirties žemė Vandens ūkio paskirties žemė Konservacinės paskirties žemė	G1; G2; V; K; P; I1; I2; B; R; E; M2; H2; H4	u6bB'; u6bL' i7aB'	1. Intensyvios kompaktiškos urbanizacijos polifunkcinė Šilalės m., Kvėdarnos mst. ir Pajūrio mst. urbanistinių centrų plėtros teritorijos, kurios betarpiškai susijusios urbanistiniais, funkciniais ir socialiniais ryšiais su urbanistiniais centrais ir skirtos polifunkcinių kompaktiškų struktūrų nuosekliam vystymui: visų tipų gyvenamosios paskirties pastatų kvartalų, paslaugų, socialinės infrastruktūros, specializuotų kompleksų, pramonės ir sandėliavimo, inžinerinės infrastruktūros pastatų ir statinių statybai, bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų formavimui. 2. Prioritetinė plėtros teritorija – 1 prioritetas. Vystoma prioritetinė savivaldybės infrastruktūra. 3. Prioritetas teikiamas nuosekliam esamų urbanistinių struktūrų užbaigimui, konversijai, regeneravimui, tankinimui, darnaus būsto plėtrai, darbo vietų, kokybiškų vietinių paslaugų, efektyviam mobilumo ir optimalios susisiekimo infrastruktūros užtikrinimui, viešųjų ir žaliųjų erdvių formavimui. Pagal poreikį galimas inžinerinės, susisiekimo, socialinės, rekreacinės infrastruktūros tolimesnis plėtojimas ir neužstatytų teritorijų urbanizavimas laikantis kontekstualių užstatymo parametrų. Su urbanistiniais centrais besiribojančiose teritorijose vystomas nuoseklus, tęstinis gatvių ir bemotorio transporto tinklas. Formuojant naujo užstatymo gyvenamųjų teritorijų kvartalus, turi būti kompleksiškai sprendžiama inžinerinė ir socialinė infrastruktūra, rezervuojamos teritorijos šios infrastruktūros plėtrai. 4. Ūkinė veikla, kuriai turi būti išduotas taršos leidimas, ir ūkinė veikla, susijusi su atliekų tvarkymu ir atliekų perdirbimu, neplėtojama. 5. Ūkininkų ūkių, ūkininkų sodybų ir/ar kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių ir kaimo turizmo) pastatų statyba neplėtojama.

Funkcinės zonos pavadinimas ir indeksas erdvinių duomenų specifikacijoje	Funkcinės zonos indeksas brėžinyje ir spalvinis žymėjimas	Galimos pagrindinės žemės naudojimo paskirtys	Galimi žemės naudojimo būdai	Kraštovaizdžio tvarkymo zonos indeksas (indeksų reikšmės pateiktos 2 PRIEDE)	Kiti reikalavimai
	U3	Dominuojanti paskirtis: Kitos paskirties žemė Kitos galimos paskirtys: Miškų ūkio paskirties žemė Vandens ūkio paskirties žemė Konservacinės paskirties žemė	Naudojimo būdai nustatomi vadovaujantis: 1. Kvėdarnos miestelio teritorijos bendruoju planu; 2. Pajūrio miestelio teritorijos bendruoju planu; 3. Upynos miestelio teritorijos bendruoju planu; 4. Kaltinėnų miestelio teritorijos bendruoju planu; 5. Laukuvos miestelio teritorijos bendruoju planu.	u6bB'; u6bK'; u6bL'	1. Pirmo prioriteto Intensyvios kompaktiškos urbanizacijos integracijos centrai ir kiti vietiniai centrai su dominuojančia gyvenamąja funkcija, išvystyta inžinerine ir socialine infrastruktūra (indeksas Pagrindiniame brėžinyje – U-3): Kvėdarnos mst., Pajūrio mst., Upynos mst., Kaltinėnų mst., ir Laukuvos mst. Funkcinė zona skirta visų tipų gyvenamosios paskirties pastatų kvartalų, paslaugų, socialinės infrastruktūros, rekreacinės infrastruktūros, specializuotų kompleksų, pramonės ir sandėliavimo, inžinerinės infrastruktūros pastatų ir statinių statybai, bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų formavimui. 2. Prioritetinė plėtros teritorija- 1 prioritetas. Vystoma prioritetinė savivaldybės infrastruktūra. 3. Teritorijos tvarkymo ir naudojimo reikalavimai nustatomi vadovaujantis Pajūrio miestelio teritorijos bendruoju planu, Upynos miestelio teritorijos bendruoju planu, Kaltinėnų miestelio teritorijos bendruoju planu, Laukuvos miestelio teritorijos bendruoju planu. 4. Ūkinė veikla, kuriai turi būti išduotas taršos leidimas, ir ūkinė veikla, susijusi su atliekų tvarkymu ir atliekų perdirbimu, neplėtojama. 5. Ūkininkų ūkių, ūkininkų sodybų ir/ar kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių ir kaimo turizmo) pastatų statyba neplėtojama.
	U4	Dominuojanti paskirtis: Kitos paskirties žemė Kitos galimos paskirtys: Miškų ūkio paskirties žemė Vandens ūkio paskirties žemė Konservacinės paskirties žemė	G1; G2; V; K; P; I1; I2; B; R; E; M2; M3; M4; H2; H4; C2	ma4bE am5K' u6aB'; u6aG; u6aK'; u6aL"; u6aS; u6aS'	1. Antro prioriteto ekstensyvios plėtros gyvenamųjų vietovių urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų zoną formuoja neprioritetinio vystymo kompaktiškos urbanizacijos gyvenamosios vietovės su dominuojančia gyvenamąja funkcija, dalinai išvystyta inžinerine ir socialine infrastruktūra, kurioje taikomi daugiafunkciškumo ir kompaktiškumo plėtros principai. Užstatytų ir užstatomų teritorijų plėtojimas siejamas su esamos struktūros papildymu naujais elementais, esamų neefektyviai naudojamų urbanizuotų teritorijų pertvarkymu urbanistinėmis priemonėmis, nuosekliu esamų kompaktiško užstatymo užbaigimu laikantis kontekstualių užstatymo parametrų, žaliųjų plotų sistemos vystymu, nuosekliu ir tęstiniu gatvių ir bėmutorio transporto tinklo vystymu. Pagal poreikį galimas inžinerinės, susisiekimo, socialinės, rekreacinės infrastruktūros tolimesnis plėtojimas. 2. Bijotų, Bilionių, Žadeikių, Didkiemio Tenenių urbanistiniuose centruose, turinčiose institucinių požymių, numatomas socialinės infrastruktūros išlaikymas ir plėtra pagal poreikį, sudaromos teritorinės prielaidos įvairioms ekonominėms veikloms, verslui, specializuotai gamybai, žemės ūkio veiklų aptarnavimui. 3. Neprioritetinės plėtros teritorija – 2 prioritetas. 4. Ūkinė veikla, kuriai turi būti išduotas taršos leidimas, ir ūkinė veikla, susijusi su atliekų tvarkymu ir atliekų perdirbimu, neplėtojama. 5. Ūkininkų ūkių, ūkininkų sodybų ir/ar kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių ir kaimo turizmo) pastatų statyba neplėtojama. 6. Gyvenamųjų vietovių užstatytų teritorijų plėtojimas realizuojamas vadovaujantis visos funkcinės zonos ir/ar sklypų grupių (kvartalų) detaliesiais planais.
Specializuotų kompleksų zoma zona (U_SK_F)	SK1	Dominuojanti paskirtis: Kitos paskirties žemė Kitos galimos paskirtys: -	A1	m4dL'; ms4dS; mas3bS	1. Šilalės karinio poligono teritorija tvarkoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos Lietuvos kariuomenės Tauragės karinio poligono ir Lietuvos kariuomenės Šilalės karinio poligono įstatyme (LRS, 2024-11-07 Nr. XIV-3051) nustatytu reglamentavimu. 2. Kitos krašto apsaugai skirtos teritorijos tvarkomos vadovaujantis krašto apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais.
	SK2	Dominuojanti paskirtis: Kitos paskirties žemė Kitos galimos paskirtys: -	K; R	ma4cK'; ma4Cs a5K1	1. Funkcinė zona, kurioje dominuoja teritorijos, skirtos specifinei veiklai (šaudykla). 2. Neprioritetinės plėtros teritorija – 2 prioritetas.

Funkcinės zonos pavadinimas ir indeksas erdvinių duomenų specifikacijoje	Funkcinės zonos indeksas brėžinyje ir spalvinis žymėjimas	Galimos pagrindinės žemės naudojimo paskirtys	Galimi žemės naudojimo būdai	Kraštovaizdžio tvarkymo zonos indeksas (indeksų reikšmės pateiktos 2 PRIEDE)	Kiti reikalavimai
Pramonės ir sandėliavimo zona (U_PS_F)	PR	Dominuojanti paskirtis: Kitos paskirties žemė Kitos galimos paskirtys: Miškų ūkio paskirties žemė Vandens ūkio paskirties žemė Konservacinės paskirties žemė	P; V; K; I1; I2; B; E; S; M2; M3; H2; H4; C2;	i7aB'; i7aK'	1. Pramonės ir sandėliavimo zonoje dominuoja gamybinė ar kita panaši ūkinė veikla su šių veiklų aptarnavimui reikalinga susisiekimo, inžinerine, paslaugų ir kita infrastruktūra, formuojami pramonės rajonai. Teritorijos plėtojimas siejamas su ištisiniu žemės naudmenų struktūros pakeitimu siekiant plėtoti polifunkcines zonas, kuriose dominuoja paslaugų, sandėliavimo ir pramonės ūkinė veikla, formuojami pramonės rajonai. 2. Neprioritetinės plėtros teritorija – 2 prioritetas. 3. Galima nauja gamybinė ar kita panaši ūkinė veikla, esamų teritorijų konversija į pramonės ir sandėliavimo teritorijų naudojimo būdą ir naujų pramonės ir sandėliavimo teritorijų naudojimo būdo teritorijų planavimas, tačiau planuojama ūkinė veikla, kuri susijusi su atliekų tvarkymu ir atliekų perdirbimu, negalima. Esama gamybinė ar kita panaši ūkinė veikla gali būti plečiama tik tokiu atveju, jei ši veikla neapribos gretimų žemės sklypų konversijos galimybių. 4. Galima pramonės ir sandėliavimo ūkinė veikla, kuriai turi būti išduotas taršos leidimas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. D1-259 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. liepos 16 d. įsakymo Nr. D1-425 redakcija) Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių reikalavimais. Taršos leidimai išduodami Taisyklių 1 priedo 2 priedėlio lentelės 10 punkto kriterijus atitinkančiai veiklai. 5. Gamybinė ar kita panaši ūkinė veikla privalo atitikti higienos normų reikalavimus ir neturi daryti neigiamo poveikio aplinkai ir gyventojams. Įmonių, įsikursiančių šiose zonose sanitarinės apsaugos zonos neturėtų peržengti teritorijos sklypo ribų. Vykdam teritorijos ir sandėliavimo teritorijų plėtrą, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka, turi būti atliekamos poveikio aplinkai vertinimo (PAV) ir poveikio visuomenės sveikatai vertinimo (PVSU) procedūros. Jų metu identifikuojami konkrečių objektų/veiklų sukelti poveikiai aplinkai bei visuomenės sveikatai ir saugumui, numatomos konkrečios priemonės galimiems poveikiams išvengti, sumažinti ar kompensuoti. 6. Teritorijų plėtojimas realizuojamas vadovaujantis visos funkcinės zonos ir/ar sklypų grupių (kvartalų) detaliesiais planais.
Kita specifinė zona – rekreacinė zona (K_F)	R	Dominuojanti paskirtis: Kitos paskirties žemė Kitos galimos paskirtys: Miškų ūkio paskirties žemė Vandens ūkio paskirties žemė Konservacinės paskirties žemė	R; K; I1; I2; M2; M3; M4; H2; H3; H4	ma2S; ma4cB'; mas3bS a5B'; a5L'; am5K'; au5K'; am4cE; am4cK'; amu'4cE i7bB'	1. Rekreacinių teritorijų zonos, kurios skirtos rekreacinių funkcijų plėtojimui: pramogų, turizmo, sporto, trumpalaikio poilsio ir ilgalaikio poilsio su apgyvendinimo funkcija objektų vystymui. 2. Neprioritetinės plėtros teritorija – 2 prioritetas. 3. Teritorijų plėtojimas realizuojamas vadovaujantis visos funkcinės zonos ir/ar sklypų grupių (kvartalų) detaliesiais planais. 4. Plėtojimas siejamas su atitinkamų naudmenų struktūros formavimu, skirtu rekreacinei struktūrai užtikrinti, formuoti ir palaikyti rekreacinį kraštovaizdį su rekreacijai palankia aplinka bei reikalinga infrastruktūra. 5. Rekreacinėse funkcinėse zonose galima viešosios ir asmeninės rekreacijos pastatų paskirties grupės pastatų statyba neformuojant kompaktiškų urbanistinių struktūrų: žemės sklypo tankio rodiklis - 15%, pastatų aukštis – 10 m. 6. Ūkininkų ūkių, ūkininkų sodybų ir/ar kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių ir kaimo turizmo) pastatų statyba neplėtojama.
	KITOS SPECIFINĖS ZONOS				
Kita specifinė zona – saugomos teritorijos zona (K_F)	K1	Žemės paskirtys nustatytos Varnių regioninio parko tvarkymo plane	Naudojimo būdai nustatyti Varnių regioninio parko tvarkymo plane	ma2K'; mau'2K' am2K'; au'2K'; au2K'	Saugoma teritorija tvarkoma pagal jos veiklą reglamentuojančius teisės aktus, jos ribos, plotas, tvarkymo režimas, funkcinį zonų ribos, optimali žemėnaudos struktūra nustatomi šios teritorijos specialiuoju planu - Varnių regioninio parko tvarkymo planas (TPDR, T00079455)

Funkcinės zonos pavadinimas ir indeksas erdvinių duomenų specifikacijoje	Funkcinės zonos indeksas brėžinyje ir spalvinis žymėjimas	Galimos pagrindinės žemės naudojimo paskirtys	Galimi žemės naudojimo būdai	Kraštovaizdžio tvarkymo zonos indeksas (indeksų reikšmės pateiktos 2 PRIEDE)	Kiti reikalavimai
	K2	Žemės paskirtys nustatytos Pagramančio regioninio parko tvarkymo plane	Žemės paskirtys nustatytos Pagramančio regioninio parko tvarkymo plane	ma2B'; ma2L'; ma2S; mau'2L'; au2S mas3bS	Saugoma teritorija tvarkoma pagal jos veiklą reglamentuojančius teisės aktus, jos ribos, plotas, tvarkymo režimas, funkcinių zonų ribos, optimali žemėnaudos struktūra nustatomi šios teritorijos specialiuoju planu - Pagramančio regioninio parko tvarkymo planas (TPDR, T00060348)
	K3	Dominuojanti paskirtis: Miškų ūkio paskirties žemė Kitos galimos paskirtys: Žemės ūkio paskirties žemė Vandens ūkio paskirties žemė Konservacinės paskirties žemė Kitos paskirties žemė	Paliekami esami teritorijos naudojimo būdai arba nustatomi pagal Vainuto miškų biosferos poligono nuostatus	ms4dL"	Saugoma teritorija tvarkoma pagal jos veiklą reglamentuojančius teisės aktus. Saugomos teritorijos apsaugos, tvarkymo ir kontrolės organizavimo reikalavimai nustatomi vadovaujantis Vainuto miškų biosferos poligono nuostatais.
	K4	Dominuojanti paskirtis: Miškų ūkio paskirties žemė Kitos galimos paskirtys: Žemės ūkio paskirties žemė Vandens ūkio paskirties žemė Konservacinės paskirties žemė Kitos paskirties žemė	Z3; Z4; M1; M2; M3; I1; I2	ma4bE	- Steigiama saugoma teritorija pagal kraštovaizdžio draustinių veiklą reglamentuojančius teisės aktus ir parengiami Padievyčio kraštovaizdžio draustinio ribų planas. - Funkcinėje zonoje numatoma vystyti vyraujančią tausojančią bioprodukcinių (derinant miškų ir žemės ūkių) naudojimą, leidžiant išsklaidytą užstatymą. Teritorijos vystymas turi atitikti palaikomojo tausojančio vystymo sampratą įpareigojančią adaptuoti esamą naudojimą kraštovaizdžio pusiausvyros ir jo ekologinio kompensavimo funkcijų užtikrinimui bei gamybinių procesų ekologizavimui. - Esamų išsklaidyto užstatymo pavienių teritorijų tvarkymas siejamas su esamų užstatymo rodiklių neesminiu didinimu esamuose žemės sklypuose, siekiant teritorijos efektyvumo užtikrinimo ir gyvenimo kokybės gerinimo. - Naujų išsklaidyto užstatymo pavienių teritorijų plėtojimas siejamas tik su ūkininkų sodybų ir/ar kitos paskirties (kaimo turizmo) pastatais formavimu, kai žemės sklypo plotas ne mažesnis kaip 2,0 ha. - Specializuotų žemės ūkio, ūkininkų ūkių su kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių) pastatais statyba negalima.

SUTRUMPINIMŲ PAAIŠKINIMAS

URBANIZUOMOS TERITORIJOS NAUDOJIMO BŪDAI

Indeksas	Teritorijos naudojimo būdas
G1	Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos
G2	Daugiabučių gyvenamųjų pastatų ir bendrabučių teritorijos
V	Visuomeninės paskirties teritorijos
P	Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorija
K	Komercinės paskirties objektų teritorijos
I1	Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos
I2	Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos
B	Bendro naudojimo teritorijos
N	Naudingųjų iškasenų teritorijos

NEURBANIZUOJAMOS TERITORIJOS NAUDOJIMO BŪDAI

Indeksas	Teritorijos naudojimo būdas
M1	Ekosistemų apsaugos miškų sklypai
M2	Rekreacinių miškų sklypai
M3	Apsauginių miškų sklypai
M4	Ūkininkų miškų sklypai
Z2	Specializuotų sodininkystės, gėlininkystės, šiltnamių, medelynų ir kitų specializuotų ūkių žemės sklypai
Z3	Rekreacinio naudojimo žemės sklypai
Z4	Kiti žemės ūkio paskirties žemės sklypai
C2	Kultūros paveldo objektų žemės sklypai
H1	Ūkinei veiklai naudojami vandens telkiniai

ĮGYVENDINIMO PRIORITETAI

Indeksas	Įgyvendinimo prioritetas
1	Prioritetinė plėtros teritorija
2	Neprioritetinė plėtros teritorija

R	Rekreacinės teritorijos
S	Atliekų saugojimo, rūšiavimo ir utilizavimo (sąvartynai) teritorijos
E	Atskirųjų želdynų teritorijos
A1	Teritorijos krašto apsaugos tikslams

H2	Rekreaciniai vandens telkiniai
H3	Ekosistemas saugantys vandens telkiniai
H4	Bendro naudojimo vandens telkiniai

KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMAS

Kraštovaizdžio naudojimo pobūdis pagal galimą (leistiną) naudojimo intensyvumą	
Indeksas	Kraštovaizdžio vertybes išsaugantis naudojimas
2	konservacinis tausojantis
Indeksas	Kraštovaizdžio ekologinę apsaugą užtikrinantis naudojimas
3b	tausojančio rekreacinio naudojimo ir funkcinės konversijos
	Teritoriniu požiūriu diferencijuotas mišrus teritorijos naudojimas
4b	tausojantis - intensyvus
4c	tausojančio bioprodukcinio naudojimo
4d	tausojančio bioprodukcinio naudojimo ir dalinės konversijos
Indeksas	Intensyvus teritorijos naudojimas
5	intensyvaus bioprodukcinio ūkio
6a	ekstensyvios urbanizacijos
6b	intensyvios urbanizacijos
7a	infrastruktūros ir pramonės kompleksų
7b	kasybos

Kraštovaizdžio gamtinis pobūdis pagal gamtinio komplekso tipus	
Indeksas	Lygumų ir pakilumų kraštovaizdis
L	Smėlinga banguota lyguma
L‘	Molinga lyguma
L‘‘	Molinga banguota / rumbėta lyguma
B‘	Molinga banguota pakiluma (plynaukštė)
Indeksas	Kalvynų kraštovaizdis
K	Smėlingas kalvynas / kopynas
G	Moreninis/fliuvioglacialinis gūbrys/kalvyngūbris
Indeksas	Slėnių kraštovaizdis
S	Upės slėnis
S‘	Senslėnis
Indeksas	Ežerinis kraštovaizdis
E	Ežeruotas duburys

Bendras kraštovaizdžio pobūdis pagal kraštovaizdžio natūralumo ir sukultūrinimo santykį, žemėnaudų požiūriu	
Indeksas	Natūralaus pobūdžio miškingas gamtinis kraštovaizdis
m	miškingas
Indeksas	Mišraus pobūdžio miškingas mažai sukultūrintas kraštovaizdis
ma	miškingas agrarinis
mas	miškingas agrarinis upėtas
mau‘	miškingas agrarinis mažai urbanizuotas
ms	miškingas upėtas
mu‘	miškingas mažai urbanizuotas
Indeksas	Sukultūrintas agrarinis kraštovaizdis
a	agrarinis
Indeksas	Mišraus pobūdžio agrarinis sukultūrintas kraštovaizdis
am	agrarinis miškingas
amu	agrarinis miškingas urbanizuotas
amu‘	agrarinis miškingas mažai urbanizuotas
au	agrarinis urbanizuotas
au‘	agrarinis mažai urbanizuotas
Indeksas	Urbanistinis kraštovaizdis
u	urbanizuotas – intensyvios kompaktiškos urbanizacijos
i	industrinis

2 PRIEDAS. KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMO ZONOS

1 lentelė. Kraštovaizdžio tvarkymo zonų tvarkymas

Eil. Nr.	Indeksas	Kraštovaizdžio tvarkymo zonos
1	m4b	<i>Miškingas kraštovaizdis (miškas 90 – 100%; agrarinės teritorijos 0 – 10%) su kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą užtikrinančiu tausojančiu bioprodukciniu naudojimu ir konservacija.</i> Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su tausojančio bioprodukcinio naudojimo reglamentų strategijos tipu (4b) ir draustinių (Aitros hidrografinis) teritorijomis (nepatenkančių į kitų, kompleksinių saugomų teritorijų sudėtį) esančiomis miškingame kraštovaizdyje. Šio tipo kraštovaizdžio zonoje prioritetas teikiamas kraštovaizdžio ekologinio kompensavimo funkcijų palaikymui ir esamos kraštovaizdžio struktūros išsaugojimui. Prioritetinis ūkinis naudojimas siejamas su tausojančiu miškų ūkiu įgyvendinant kraštovaizdžio palaikomojo tausojančio vystymo sampratą įpareigojančią adaptuoti esamą naudojimą kraštovaizdžio pusiausvyros ir jo ekologinio kompensavimo funkcijų užtikrinimui bei gamybinų procesų ekologizavimui.
2	m4c	<i>Miškingas kraštovaizdis (miškas 90 – 100%; agrarinės teritorijos 0 – 10%) su tausojančio pobūdžio teritorijų naudojimu prioritetą teikiant miškams.</i> Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su tausojančio bioprodukcinio naudojimo reglamentų strategijos tipu (4c). Tai didelę aplinkosauginę ir rekreacinę vertę turinčių teritorijų tvarų naudojimą, gamtinių ir kultūrinių vertybių išsaugojimą užtikrinančių tvarkymo reglamentų formavimo strategija. Ji išskirta Šilalės rajono savivaldybės miškingo kraštovaizdžio teritorijose, kurios sutampa su rajono teritorijoje lokalizuoto gamtinio karkaso vidinio stabilizavimo arealų plotais nepatenkančiais į saugomas teritorijas. Šio tipo zonose būtina derinti aplinkosauginius, rekreacinius, ir miškų ūkinės veiklos interesus užtikrinant prioritetinę kraštovaizdžio vertybių apsaugą, miškų plotų ir juose esančios biologinės įvairovės apsaugą formuojant ir išlaikant didesnę dalį pribręstančių ir gamtinės brandos amžių pasiekusių miškų. Rekreaciniu požiūriu patraukliose vietose būtina didinti kraštovaizdžio vaizdingumą. Taip pat esant galimybėms didinti jo pražvelgiamumą, formuojant naujas panoramines perspektyvas upių slėnių kryptimi. Tuo pačiu šias teritorijas būtina susieti su linijiniais rekreacinės infrastruktūros elementais (automobilių, dviračių ir pėsčiųjų keliais).
3	m4d	<i>Miškingas kraštovaizdis (miškas 90 – 100%; agrarinės teritorijos 0 – 10%) su bioprodukciniu naudojimu ir dalinės konservacijos prioritetu.</i> Bioprodukcinio naudojimo ir dalinės konversijos strategija (4d) atstovauja žymesnių ekologinių ribojimų nekeliančias teritorijas kuriose dominuoja miškų ūkio naudmenos ir yra numatomas miškingo kraštovaizdžio formavimas taikant ūkinės funkcijos konversiją specifinių socialinių ir aplinkosauginių poreikių užtikrinimui. Ringių miško masyve ši strategija yra siejama su bioprodukcinio naudojimo funkcine konversija prioritetą teikiant krašto gynybos funkcinei konversijai.
4	m5	<i>Miškingas kraštovaizdis (miškas 90 – 100%; agrarinės teritorijos 0 – 10%) su intensyvaus pobūdžio teritorijos naudojimu.</i> Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su intensyvaus bioprodukcinio naudojimo reglamentų strategijos tipu (5). Tai intensyvaus bioprodukcinio naudojimo reglamentų formavimo strategija gamtiniu požiūriu palankiose miškų ūkiui teritorijose. Pastarasis kraštovaizdžio naudojimo tipas numato miškų ūkio prioritetą ir ūkininkavimo galimybes pagal ūkinių miškų (IV miškų grupė) tvarkymo reikalavimus. Šilalės rajono savivaldybės

		teritorijoje šiam prioritetui priskiriami miškų masyvai kurie nepatenka į saugomas teritorijas, tačiau yra gamtinio karkaso sudėtinė dalis bet tuo pačiu pasižymi dominuojančiu patikimu geoeologiniu potencialu bei mažesniu ekologiniu jautrumu.
5	ma2	<i>Miškingas agrarinis kraštovaizdis (miškas 50 – 70%; agrarinės teritorijos 30 – 40%; urbanizuotos teritorijos 0 – 5%) su griežtesnę kraštovaizdžio ekologinę apsaugą užtikrinančiu konservacinės apsaugos ir rekreaciniu naudojimu.</i> Šios teritorijų Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje yra susijusios su miškingu agrariniu rajono savivaldybės teritorijoje esančiu regioninių parkų (Pagramančio ir Varnių) kraštovaizdžiu. Jų kraštovaizdžio tvarkymas daugiausiai siejamas su integruotos konservacinės apsaugos ir rekreacinio naudojimo reglamentų strategijos tipu (2). Tai ypač didelę aplinkosauginę ir/arba rekreacinę vertę turinčių teritorijų tvarų naudojimą ir gamtinių ir kultūrinių vertybių išsaugojimą užtikrinančių tvarkymo reglamentų formavimo strategija. Ji orientuota į integruotą konservacinės apsaugos ir rekreacinio naudojimo reglamentų formavimą. Šiuose teritorijose būtina derinti konservacinius, rekreacinius, miškų ir žemės ūkinės veiklos interesus, užtikrinti prioritetinę saugomose teritorijose esančių kraštovaizdžio ir jo komponentų vertybių apsaugą, sudaryti sąlygas fragmentiškai pasireiškiančios tausojančios žemdirbystės fragmentų apsaugai, užtikrinti esamų miškų plotų ir juose esančios biologinės įvairovės apsaugą vėlinant kirtimo amžių, formuojant ir išlaikant didesnę dalį pribrežtančių ir gamtinės brandos amžių pasiekusių miškų. Laikantis nurodyto žemės mišku apaugusių ir atvirų naudmenų santykio, būtina išlaikyti esamą kraštovaizdžio vaizdingumo pobūdį. Taip pat esant galimybėms didinti jo pražvelgiamumo savybes, formuojant naujas panoramines perspektyvas. Planuojamos tvarkymo zonos atžvilgiu taikytinas perspektyvinis naudojimas siejamas su mažo intensyvumo ir apimties funkciniais pokyčiais.
6	ma4c	<i>Miškingas agrarinis kraštovaizdis (miškas 50 – 70%; agrarinės teritorijos 30 – 40%; urbanizuotos teritorijos 0 – 5%) su tausojančio pobūdžio teritoriniu požiūriu diferencijuotu mišriu teritorijos naudojimu.</i> Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su tausojančio bioproductinio naudojimo reglamentų strategijos tipu (4c). Tai didelę aplinkosauginę vertę turinčių teritorijų tvarų naudojimą ir gamtinių vertybių išsaugojimą užtikrinančių tvarkymo reglamentų formavimo strategija. Ji orientuota į esamos kraštovaizdžio struktūros (mozaikos) išlaikymą bei intensyvios ir tausojančios ūkinės veiklos pusiausvyros palaikymą. Ši reglamentų kryptis miškingame - agrariniame kraštovaizdyje nustatyta Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje lokalizuoto gamtinio karkaso (tiek geoeologinėse takoskyrose, tiek ir vidinio stabilizavimo arealuose) dalyse, kurioms būdingos ribotos ekologinio kompensavimo funkcijos bei palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio natūralumas ir jo geoeologinis potencialas. Šiuo reglamentu siekiama sudaryti sąlygas tausojančios žemdirbystės raiškai, užtikrinti esamų miškų plotų ir juose esančios biologinės įvairovės apsaugą formuojant ir išlaikant didesnę dalį pribrežtančių ir gamtinės brandos amžių pasiekusių miškų. Laikantis nurodyto žemės mišku apaugusių ir atvirų naudmenų santykio, būtina išlaikyti esamą kraštovaizdžio vaizdingumo pobūdį. Taip pat esant galimybėms didinti jo pražvelgiamumo savybes, formuojant naujas panoramines perspektyvas. Tuo pačiu šias teritorijas būtina susieti su linijiniais rekreacinės infrastruktūros elementais (automobilių, dviračių ir pėsčiųjų keliais).
7	ma4b	<i>Miškingas agrarinis kraštovaizdis (miškas 50 – 70%; agrarinės teritorijos 30 – 40%; urbanizuotos teritorijos 0 – 5%) su kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą užtikrinančiu tausojančiu bioproductiniu naudojimu ir konservacija.</i> Šio prioriteto miškingas agrarinis kraštovaizdis atstovauja esamus ir planuojamus, į kitų saugomų teritorijų sudėtį nepatenkančius draustinius (Jūros botaninis, Upynos geomorfologinis bei planuojamas Padievyčio kraštovaizdžio draustinis) bei BAST Aitros

		upės II teritoriją. Juose numatoma vystyti vyraujančią tausojančią bioprodukciją (derinant miškų ir žemės ūkių) naudojimą, leidžiant ekstensyvią urbanizaciją – kaimus ir vienkiemius. Šių arealų vystymas turi atitikti palaikomojo tausojančio vystymo sampratą įpareigojančią adaptuoti esamą naudojimą kraštovaizdžio pusiausvyros ir jo ekologinio kompensavimo funkcijų užtikrinimui bei gamybinių procesų ekologizavimui.
8	ma5	<i>Miškingas agrarinis kraštovaizdis (miškas 50 – 70%; agrarinės teritorijos 30 – 40%; urbanizuotos teritorijos 0 – 5%) su intensyvaus pobūdžio teritorijos ūkiniu naudojimu.</i> Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su intensyvaus bioprodukcinio naudojimo reglamentų strategijos tipu (5). Tai intensyvaus bioprodukcinio naudojimo reglamentų formavimo strategija gamtiniu požiūriu palankiose miškų ir žemės ūkiui teritorijose. Pastarasis kraštovaizdžio naudojimo tipas numato miškų ir žemės ūkio prioritetą. Miškai tvarkomi pagal ūkinių miškų (IV miškų grupė) tvarkymo reikalavimus. Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje išskiriami gamtinio karkaso teritorijose, pagrinde vidinio stabilizavimo arealuose, ekologiniu požiūriu mažiau jautriose ir žemės ūkio naudojimo kontekste neprobleminėse teritorijose. Žemės ūkio teritorijos šio tipo kraštovaizdyje yra siejamos su stipriai agrariškai įsivintomis teritorijomis, dėl tos priežasties šių arealų vystymas turi atitikti palaikomojo vystymo sampratą, įpareigojančią adaptuoti esamą naudojimą, laikantis aplinkosauginių teritorijos tvarkymo reikalavimų, siekiant užtikrinti gamybinių procesų ekologiškumą, kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą. Šio tipo teritorijose, laikantis sėjomainų, vengti ypač didelio ploto žemės ūkio naudmenų formavimo. Skatinti žemės ūkio naudmenų fragmentaciją formuojant apsaugines želdinių juostas palei žemėvaldų ribas ir (arba) hidrografiniais objektais. Fitomelioracijos ir hidrotechninių įrenginių pagalba formuoti pasklidusios taršos neutralizavimo priemonės (apsauginės želdinių juostos, biogenų akumuliacijos baseinai - kūdros) Taip pat galimas ekstensyvos urbanizacija skatinimas.
9	mas3b	<i>Miškingas agrarinis upėtas kraštovaizdis (miškas 50 – 70%; agrarinės teritorijos 30 – 40%; slėnis 30 – 50%; urbanizuotos teritorijos 0 – 5%) su tausojančio pobūdžio kraštovaizdžio ekologinę apsaugą ir tausojančią rekreaciją užtikrinančiu naudojimu.</i> Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje daugiausia siejamas su tausojančio bioprodukcinio naudojimo reglamentų strategijos tipu (4c) ir rekreacinio naudojimo ir dalinės konservacijos reglamentų tipu (3b) taikomu gamtinio karkaso (daugiausiai migracijos koridoriuose) riboto ekologinio kompensavimo funkcijų teritorijose. Tai racionalų kraštovaizdžio naudojimą ir rekreacinės aplinkos apsaugą užtikrinančių tvarkymo reglamentų formavimo strategija. Ši strategija dominuoja Jūros upės slėnyje bei apylėnyje, Paežerupio ir Dargalių-Payžnio-Degučių vandens telkinių apylinkėse. Šių teritorijų perspektyvinis naudojimas siejamas su intensyviais didesnės apimties funkciniais pokyčiais susijusiais su teritorijų natūralizavimu, įvairiomis priemonėmis optimizuojant žemės ūkio veiklos intensyvumą bei vykdant jos intensyvumo konversiją. Taip pat taikytinos priemonės susijusios su kraštovaizdžio horizontalios sąskaidos didinimu esamų miškų masių pakraščiuose. Žemės ūkio teritorijų mozaikiškumo didinimu įveisiant apsauginius želdinius, o taip pat su ramaus pobūdžio, tausojančio rekreacinio turistinio naudojimo (gamtinis, pažintinis, ekologinis turizmas) svarbos didinimu.
10	mau'2	<i>Miškingas agrarinis mažai urbanizuotas kraštovaizdis (miškas 40 – 60%; agrarinės teritorijos 30 – 40%; urbanizuotos teritorijos 10 – 20%) su griežtesnę kraštovaizdžio ekologinę apsaugą užtikrinančiu konservacinės apsaugos ir rekreaciniu naudojimu.</i> Šios teritorijos Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje yra susijusios su agrariniu mažai miškingu ir mažai urbanizuotu rajono savivaldybės teritorijoje esančiu Pagramančio regioninio parko (Burkėnų apylinkės) ir Varnių regioninio parko (Karūžiškių apylinkės) kraštovaizdžiu. Jų kraštovaizdžio tvarkymas daugiausiai siejamas su integruotos konservacinės apsaugos ir rekreacinio naudojimo reglamentų strategijos tipu (2). Tai ypač

		didelę aplinkosauginę ir/arba rekreacinę vertę turinčių teritorijų tvarų naudojimą ir gamtinių ir kultūrinių vertybių išsaugojimą užtikrinančių tvarkymo reglamentų formavimo strategija. Ji orientuota į integruotą konservacinės apsaugos ir rekreacinio naudojimo reglamentų formavimą. Šiuose teritorijose būtina derinti konservacinius, rekreacinius, miškų ir žemės ūkinės veiklos interesus, užtikrinti prioritetinę saugomose teritorijose esančių kraštovaizdžio ir jo komponentų vertybių apsaugą, sudaryti sąlygas fragmentiškai pasireiškiančios tausojančios žemdirbystės fragmentų apsaugai, užtikrinti esamų miškų plotų ir juose esančios biologinės įvairovės apsaugą vėlinant kirtimo amžių, formuojant ir išlaikant didesnę dalį pribrežtančių ir gamtinės brandos amžių pasiekusių miškų. Laikantis nurodyto žemės mišku apaugusių ir atvirų naudmenų santykio, būtina išlaikyti esamą kraštovaizdžio vaizdingumo pobūdį nenašiose ir mažiau našiose žemėse didinant miškų plotus arba taikant skatinant agromiškininkystės priemonių taikymą. Šių teritorijų užstatymo tendencijos siejamos su esamų užstatytų teritorijų erdvinės struktūros palaikymu bei agrariškai įsavintų plotų mozaikiškumo didinimu įveisiant apsauginius želdinius, o taip pat su tausojančio pobūdžio rekreacinio turistinio naudojimo (gamtinis, pažintinis, ekologinis turizmas) svarbos didinimu.
11	mau'4c	<i>Miškingas agrarinis mažai urbanizuotas kraštovaizdis (miškas 40 – 60%; agrarinės teritorijos 30 – 40%; urbanizuotos teritorijos 10 – 20%) su tausojančio pobūdžio teritoriniu požiūriu diferencijuotu mišriu teritorijos naudojimu.</i> Šios zonos (Palokysčio apylinkės) kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su tausojančio bioproductinio naudojimo reglamentų strategijos tipu (4c). Tai didelę aplinkosauginę vertę turinčių teritorijų tvarų naudojimą ir gamtinių vertybių išsaugojimą užtikrinančių tvarkymo reglamentų formavimo strategija. Ji orientuota į esamos kraštovaizdžio struktūros (mozaikos) išlaikymą bei intensyvios ir tausojančios ūkinės veiklos pusiausvyros palaikymą. Šiuo reglamentu siekiama sudaryti sąlygas tausojančios žemdirbystės raiškai, užtikrinti esamų miškų plotų ir juose esančios biologinės įvairovės apsaugą formuojant ir išlaikant didesnę dalį pribrežtančių ir gamtinės brandos amžių pasiekusių miškų. Laikantis nurodyto žemės mišku apaugusių ir atvirų naudmenų santykio, būtina išlaikyti esamą kraštovaizdžio vaizdingumo pobūdį. Šių teritorijų užstatymo tendencijos siejamos su esamų užstatytų teritorijų erdvinės struktūros palaikymu bei agrariškai įsavintų plotų mozaikiškumo didinimu įveisiant apsauginius želdinius, o taip pat su tausojančio pobūdžio rekreacinio turistinio naudojimo (gamtinis, pažintinis, ekologinis turizmas) svarbos didinimu.
12	ms2	<i>Miškingas upėtas kraštovaizdis (miškas 50 – 70%; slėniai 30 – 50%, agrarinės agrarinės 0 – 20%) su griežtesnę kraštovaizdžio ekologinę apsaugą užtikrinančiu konservacinės apsaugos ir rekreaciniu naudojimu.</i> Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su integruotos konservacinės apsaugos, tausojančio bioproductinio ir tausojančio rekreacinio naudojimo prioritetais (2) Vainuto miško BAST teritorijose. Šio tipo teritorijai būdingas patikimas geoekologinis potencialas. Jų perspektyvinis naudojimas siejamas su teisiškai apibrėžtais saugomos teritorijos naudojimo reglamentais, o teritorijoje vykstantys procesai siejami su natūraliais, gamtinio pobūdžio aplinkos pokyčiais. Tausojantis bioproductinis ir rekreacinis naudojimas galimas tiek, kiek neprieštarauja NATURA 2000 teritorijose veiklą reglamentuojantys teisės aktai.
13	ms4b	<i>Miškingas upėtas kraštovaizdis (miškas 50 – 70%; slėniai 30 – 50%, agrarinės agrarinės 0 – 20%) su kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą užtikrinančiu tausojančiu bioproductiniu naudojimu ir daline kraštovaizdžio išteklių konservacija.</i> Šio prioriteto kraštovaizdį bei jo naudojimo pobūdį atstovauja dvi nedidelės Jūros slėnio teritorijos, kurios yra priskirtos NATURA 2000 Jūros upės slėnio II BAST teritorijai. Jose numatoma vystyti vyraujančią tausojančią bioproductinę (pirmiausiai miškų ir žemės ūkių) naudojimą išsaugant esamas buveines bei jų teikiamas ekologinio kompensavimo funkcijas.

		Šių arealų vystymas turi atitikti palaikomojo tausojančio vystymo sampratą įpareigojančią adaptuoti esamą naudojimą kraštovaizdžio pusiausvyros ir jo ekologinio kompensavimo funkcijų užtikrinimui bei gamybinių procesų ekologizavimui.
14	ms4d	<i>Miškingas upėtas kraštovaizdis (miškas 50 – 70%; slėniai 30 – 50%, agrarinės teritorijos 0 – 20%) su bioproductinio naudojimo ir dalinės konservacijos prioritetu.</i> Bioproductinio naudojimo ir dalinės konversijos strategija (4d) atstovauja žymesnių ekologinių ribojimų nekeliančias teritorijas kuriose dominuoja miškų ūkio naudmenos ir yra numatomas miškingo kraštovaizdžio formavimas taikant ūkinės funkcijos konversiją specifinių socialinių ir aplinkosauginių poreikių užtikrinimui. Ši strategija yra numatyta Vainuto miškų biosferos poligonui kuriame tikslinga išlaikyti intensyvų bioproductinį naudojimą ieškant optimalių šios veiklos realizavimo formų, užtikrinant racionalų turimų išteklių naudojimą ir nustatytą biologinės įvairovės apsaugos tikslų įgyvendinimą. Taip pat šis prioritetas yra suteiktas krašto gynybos funkcijai priskirtai teritorijai ties Pajūrio miesteliu ir palei Jūros upę žemiau Vilkų lauko gyvenvietės. Šiose teritorijose prioritetas teikiamas konservacinei funkcijai ir funkciniai konversijai siekiant šias teritorijas įveiklinti socialinei funkcijai atlikti.
15	mu'4c	<i>Miškingas mažai urbanizuotas kraštovaizdis (miškas 70 – 90%; urbanizuotos teritorijos 10 – 20%, agrarinės teritorijos 10 – 20%,) su tausojančio pobūdžio teritoriniu požiūriu diferencijuotu mišriu teritorijos naudojimu.</i> Tai funkcinio prioriteto zonų, esančių skirtingose gamtinėse sąlygose, kompleksas (Ties Pažvėrių) kuriose kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su tausojančio bioproductinio naudojimo reglamentų strategijos (4c) taikymu ir esamos, mažo intensyvumo urbanistinės struktūros išlaikymu. Tai į gamtinio karkaso migracijos koridorius ir geoekologines takoskyras patenkančios teritorijos, turinčios didelę aplinkosauginę vertę. Jų tvarus naudojimas siejamas su esamos kraštovaizdžio struktūros (mozaikos) išlaikymu bei intensyvios ir tausojančios ūkinės veiklos pusiausvyros palaikymu prioritetą teikiant tausojamajai veiklai. Šiuo reglamentu siekiama sudaryti sąlygas tausojančios miškininkystės ir žemdirbystės raiškai, užtikrinant esamų miškų plotų ir juose esančios biologinės įvairovės apsaugą formuojant ir išlaikant didesnę dalį pribrešančių ir gamtinės brandos amžių pasiekusių miškų. Laikantis nurodyto žemės mišku apaugusių ir atvirų naudmenų santykio, būtina išlaikyti esamą kraštovaizdžio vaizdingumo pobūdį.
16	am2	<i>Agrarinis miškingas kraštovaizdis (agrarinės teritorijos 50 – 70%; miškas 30 – 40%; urbanizuotos teritorijos 0 – 5%) su griežtesnę kraštovaizdžio ekologinę apsaugą užtikrinančiu konservacinės apsaugos ir rekreaciniu naudojimu.</i> Šios teritorijos Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje yra susijusios su agrariniu miškingu rajono savivaldybės teritorijoje esančio Varnių regioninio parko ir planuojamo Batakių-Skaudvilės-Bijotų istorinio regioninio parko kraštovaizdžiu. Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas daugiausiai siejamas su integruotos konservacinės apsaugos ir rekreacinio naudojimo reglamentų strategijos tipu (2). Tai didelę aplinkosauginę ir/arba rekreacinę vertę turinčių teritorijų tvarų naudojimą ir gamtinių bei kultūrinių vertybių išsaugojimą užtikrinančių tvarkymo reglamentų formavimo strategija. Ji orientuota į integruotą konservacinės apsaugos ir rekreacinio naudojimo reglamentų formavimą. Šiuose teritorijose būtina derinti konservacinius, rekreacinius, miškų ir žemės ūkinės veiklos interesus, užtikrinti prioritetinę saugomose teritorijose esančių kraštovaizdžio ir jo komponentų vertybių apsaugą, sudaryti sąlygas fragmentiškai pasireiškiančios tausojančios žemdirbystės fragmentų apsaugai, užtikrinti esamų miškų plotų ir juose esančios biologinės įvairovės apsaugą vėlinant kirtimo amžių, formuojant ir išlaikant didesnę dalį pribrešančių ir gamtinės brandos amžių pasiekusių miškų. Laikantis nurodyto žemės mišku apaugusių ir atvirų naudmenų santykio, būtina išlaikyti esamą kraštovaizdžio vaizdingumo pobūdį.

17	am5	<i>Agrarinis miškingas kraštovaizdis (agrarinės teritorijos 50 – 70%; miškas 30 – 40%; urbanizuotos teritorijos 0 – 5%) su intensyvaus pobūdžio teritorijos naudojimu.</i> Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su intensyvaus bioprodukcinio naudojimo reglamentų strategijos tipu (5). Tai intensyvaus bioprodukcinio naudojimo reglamentų formavimo strategija gamtiniu požiūriu palankiose žemdirbystei teritorijose (dirvožemio erozijos ir kitų dirvožemio degradacijos veiksnių rizika yra minimali). Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje pastarosios kraštovaizdžio tvarkymo zonos arealai lokalizuoti dispersiškai, į gamtinio karkaso ribas nepatenkančiose teritorijose. Pastarosios teritorijos siejamos su stipriai agrariškai įsavintomis įvairaus gamtinio pobūdžio (molingos banguotos pakilumos, priemolingos aukštumos bei molingos lygumos) teritorijomis. Šių arealų vystymas turi atitikti gerosios žemės ūkio praktikos sampratą, įpareigojančia adaptuoti esamą intensyvų naudojimą, laikantis gerosios ūkininkavimo praktikos ir aplinkosauginių teritorijos tvarkymo reikalavimų, siekiant užtikrinti gamybinių procesų ekologiškumą, kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą. Reikėtų vengti ypač didelio ploto žemės ūkio naudmenų formavimo. Išsaugoti esamus miško plotus, skatinti žemės ūkio naudmenų fragmentaciją formuojant apsaugines želdinių juostas palei žemėvaldų ribas ir (arba) hidrografiniais objektais. Fitomelioracijos ir hidrotechninių įrenginių pagalba formuoti pasklidosios taršos neutralizavimo priemonės (apsauginės želdinių juostos, biogenų akumuliacinio baseinai - kūdros).
18	am4c	<i>Agrarinis miškingas kraštovaizdis (agrarinės teritorijos 50 – 70%; miškas 30 – 40%; urbanizuotos teritorijos 0 – 5%) su tausojančio pobūdžio kraštovaizdžio ekologinę apsauga užtikrinančiu naudojimu.</i> Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su tausojančio bioprodukcinio naudojimo reglamentų strategijos tipu (4c). Tai aplinkosauginiu požiūriu jautrios ir ribotos ekologinio kompensavimo funkcijas turinčios gamtinio karkaso teritorijos patenkančios į geoekologines takoskyras bei vidinio stabilizavimo arealus, tuo pačiu turinčios didelę aplinkosauginę vertę. Jų tvarus naudojimas siejamas su esamos kraštovaizdžio struktūros (mozaikos) išlaikymu bei intensyvios ir tausojančios ūkinės veiklos pusiausvyros palaikymu prioriteta teikiant tausojamajai veiklai. Šiuo reglamentu siekiama sudaryti sąlygas tausojančios miškininkystės ir žemdirbystės raiškai, užtikrinant esamų ir naujų miškų plotų ir juose esančios biologinės įvairovės apsaugą formuojant ir išlaikant didesnę dalį pribręstančių ir gamtinės brandos amžių pasiekusių miškų; palaikyti ir didinti dirvožemio našumą bei kontroliuoti erozijos ir degradacijos procesus. Laikantis nurodyto žemės mišku apaugusių ir atvirų naudmenų santykio, būtina išlaikyti esamą kraštovaizdžio vaizdingumo pobūdį. Šių teritorijų užstatymo tendencijos siejamos su esamų užstatytų teritorijų erdvinės struktūros palaikymu ir ūkininkų sodybų steigimu.
19	amu'5	<i>Agrarinis miškingas mažai urbanizuotas kraštovaizdis (agrarinės teritorijos 50 – 70%; miškas 20 – 30%; urbanizuotos teritorijos 10 – 20%) su intensyvaus pobūdžio kraštovaizdžio ekologinę apsauga užtikrinančiu naudojimu.</i> Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su intensyvaus bioprodukcinio naudojimo reglamentų strategijos tipu (5). Tai intensyvaus bioprodukcinio naudojimo reglamentų formavimo strategija gamtiniu požiūriu palankiose žemdirbystei teritorijose (dirvožemio erozijos ir kitų dirvožemio degradacijos veiksnių rizika yra minimali). Tai kaimiško tipo agrarinės miškingos teritorijos su išsklaidytu užstatymu. Šios teritorijos dispersiškai išsibarčiusios visoje Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje ne gamtinio karkaso teritorijose. Pastarosios teritorijos siejamos su stipriai agrariškai įsavintomis daugiausiai priemolingomis kalvotomis aukštumomis. Šių arealų vystymas turi atitikti gerosios žemės ūkio praktikos sampratą, įpareigojančia adaptuoti esamą intensyvų naudojimą, laikantis gerosios ūkininkavimo praktikos ir aplinkosauginių teritorijos tvarkymo reikalavimų, siekiant užtikrinti gamybinių procesų ekologiškumą, kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą. Reikėtų vengti ypač didelio ploto žemės ūkio naudmenų formavimo. Išsaugoti esamus miško plotus, skatinti žemės ūkio naudmenų fragmentaciją formuojant apsaugines želdinių juostas palei žemėvaldų ribas ir (arba) hidrografiniais objektais. Fitomelioracijos ir hidrotechninių

		įrenginių pagalba formuoti pasklidusios taršos neutralizavimo priemonės (apsauginės želdinių juostos, biogenų akumuliacinio baseinai - kūdros). Šių teritorijų užstatymo tendencijos siejamos su esamų užstatytų teritorijų erdvinės struktūros palaikymu ir ūkininkų sodybų steigimu.
20	amu5	<i>Agrarinis miškingas urbanizuotas kraštovaizdis (agrarinės teritorijos 50 – 70%; miškas 20 – 30%; urbanizuotos teritorijos 40 – 60%) su intensyvaus pobūdžio teritorijos naudojimu.</i> Tai kaimiško tipo agrarinė miškinga teritorija supanti Lauksargio gyvenvietą bei jai artimus vienkiemius. Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su intensyvaus bioprodukcinio naudojimo reglamentų strategijos tipu (5). Tai intensyvaus bioprodukcinio naudojimo reglamentų formavimo strategija gamtinių požymių palankiose žemdirbystei teritorijose (dirvožemio erozijos ir kitų dirvožemio degradacijos veiksnių rizika yra minimali). Šio arealo vystymas turi atitikti gerosios žemės ūkio praktikos sampratą, įpareigojančia laikantis gerosios ūkininkavimo praktikos ir aplinkosauginių teritorijos tvarkymo reikalavimų, siekiant užtikrinti gamybinių procesų ekologiškumą ir kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą. Šių teritorijų užstatymo tendencijos siejamos su esamų užstatytų teritorijų erdvinės struktūros palaikymu ir ūkininkų sodybų steigimu.
21	a2	<i>Agrarinis kraštovaizdis (agrarinės teritorijos 80 – 90%; urbanizuotos teritorijos 0 – 10%; miškas 0 – 20%) su griežtesnę kraštovaizdžio ekologinę apsaugą užtikrinančiu konservacinės apsaugos ir rekreaciniu naudojimu.</i> Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su ypatingą konservacinę ir/arba rekreacinę vertę turinčių teritorijų tvarų naudojimą ir vertybių išsaugojimą užtikrinančių tvarkymo reglamentų strategijos tipu (2). Ši integruotos konservacinės apsaugos ir rekreacinio naudojimo reglamentų strategija Šilalės rajono savivaldybės teritorijos agrarinio kraštovaizdžio atveju taikoma naujai planuojamo Batakių-Skaudvilės-Bijotų istorinio regioninio parko teritorijoje rytus nuo Bijotų esančioms agrarinėms teritorijoms. Ši teritorija yra išvargta upelių slėnių priskiriamų gamtinio karkaso migracijos koridorių teritorijoms, kurių ekologinio kompensavimo funkcijų patikimumas kinta nuo patikimo iki riboto. Šios teritorijos perspektyvinis naudojimas siejamas su naujai planuojamo istorinio regioninio parko veiklą reglamentuojančiais teritorijų planavimo dokumentais ir orientuojamas į tausojančią bioprodukcinių naudojimą. Teritorijoje leistini agrarinio kraštovaizdžio kaitos procesai siejami tik su mažu intensyvumu, dažniausiai natūralaus (gamtinio) pobūdžio pokyčiais.
22	a4c	<i>Agrarinis kraštovaizdis (agrarinės teritorijos 80 – 90%; urbanizuotos teritorijos 0 – 10%; miškas 0 – 20%) su tausojančio pobūdžio kraštovaizdžio ekologinę apsaugą užtikrinančiu naudojimu.</i> Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su tausojančio bioprodukcinio naudojimo reglamentų strategijos tipu (4c). Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje šio prioriteto zonos yra numatytos gamtinio karkaso teritorijose (vidinio stabilizavimo arealai ir geoekologinės takoskyros), kurios pasižymi ribotu ir pažeistomis ekologinio kompensavimo funkcijomis. Jose aktualu didinti ir išlaikyti dirvožemio našumą ir apsaugoti jį nuo dirvožemio erozijos bei degradacijos procesų. Šio tipo kraštovaizdyje veikla orientuojama į kraštovaizdį tausojančias ūkinio naudojimo formas ir technologijas, prioritetą skiriant kraštovaizdžio mozaikai atkurti, jai palaikyti ir didinti, vengiant ypač didelio ploto žemės ūkio naudmenų formavimo, naudmenų kontūrus, bei agrarinės veiklos kryptis derinant prie reljefo formų, kitų natūralių gamtinių ribų. Šių arealų vystymas turi atitikti palaikomojo ir tausojančio vystymo sampratą, įpareigojančia adaptuoti esamą naudojimą, laikantis ekologinių teritorijos tvarkymo reikalavimų, siekiant užtikrinti gamybinių procesų ekologiškumą, kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą, ir greta esančių gamtinių ir kultūrinių požymių vertingų teritorijų apsaugą.

23	a5	<i>Agrarinis kraštovaizdis (agrarinės teritorijos 80 – 90%; urbanizuotos teritorijos 0 – 10%; miškas 0 – 20%) su intensyvaus pobūdžio teritorijos naudojimu.</i> Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su intensyvaus bioprodukcinio naudojimo reglamentų strategijos tipu (5). Tai intensyvaus bioprodukcinio naudojimo reglamentų formavimo strategija gamtiniu požiūriu palankiose žemdirbystei teritorijose. Pastarasis kraštovaizdžio naudojimo tipas išskiriamas visame Šilalės rajono savivaldybės teritorijos agrariniame kraštovaizdyje, kuriame nėra gamtinio karkaso sistemos sudėtinių dalių. Pastarosios teritorijos siejamos su stipriai agrariškai įsavintomis teritorijomis, todėl šių arealų vystymas turi atitikti palaikomojo vystymo sampratą, įpareigojančią adaptuoti esamą naudojimą, laikantis aplinkosauginių teritorijos tvarkymo reikalavimų ir gerosios žemės dirbimo praktikos rekomendacijų, siekiant užtikrinti gamybinių procesų ekologiškumą ir kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą. Šiose teritorijose turėtų būti vengiama ypač didelio ploto žemės ūkio naudmenų formavimo. Skatinama žemės ūkio naudmenų fragmentacija formuojant apsaugines želdinių juostas palei žemėvaldų ribas ir (arba) hidrografinius objektus (paviršiniai melioracijos kanalų tinklai). Fitomelioracijos ir hidrotechninių įrenginių pagalba formuoti pasklidusios taršos neutralizavimo priemonės (apsauginės želdinių juostos, biogenų akumuliacinio baseinai - kūdros). Taip pat gali būti palaikomas ir formuojamas išsklaidytas užstatymas.
24	au'2	<i>Agrarinis mažai urbanizuotas kraštovaizdis (agrarinės teritorijos 60 – 80%; urbanizuotos teritorijos 10 – 20%; miškas 0 – 20%) su griežtesnę kraštovaizdžio ekologinę apsaugą užtikrinančiu konservacinės apsaugos ir rekreaciniu naudojimu.</i> Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su integruotos / konservacinės kraštovaizdžio apsaugos ir rekreacinio naudojimo reglamentų tipu (2). Tai racionalų kraštovaizdžio naudojimą ir rekreacinės aplinkos apsaugą užtikrinančių tvarkymo reglamentų formavimo strategija, kuri Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje taikoma naujai planuojamo Batakių-Skaidvilės-Bijotų istorinio regioninio parko teritorijoje esančioje į rytus nuo Bijotų. Šių teritorijų perspektyvinis naudojimas siejamas su esamų užstatytų teritorijų erdvinės struktūros palaikymu bei agrariškai įsavitų plotų mozaikiškumo didinimu įveisiant apsauginius želdinius, o taip pat su ramaus pobūdžio rekreacinio turistinio naudojimo (gamtinis, pažintinis, ekologinis turizmas) svarbos didinimu.
25	au'4c	<i>Agrarinis mažai urbanizuotas kraštovaizdis (agrarinės teritorijos 60 – 80%; urbanizuotos teritorijos 10 – 20%; miškas 0 – 20%) su tausojančio pobūdžio teritoriniu požiūriu diferencijuotu mišriu teritorijos naudojimu.</i> Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su ekstensyvios urbanizacijos tausojančio žemės ūkio teritorijose strategijos tipu (4c). Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje šio prioriteto teritorijos išskirtos agrariniame kraštovaizdyje, patenkančiame į gamtinio karkaso teritorijas, dažniausiai vidinio stabilizavimo arealus ir geoekologines takoskyras, kurioms būdingos riboto ekologinio kompensavimo funkcijos. Šio tipo kraštovaizdyje veikla orientuojama į kraštovaizdį tausojančias ūkinio naudojimo formas ir technologijas, prioritetą skiriant kraštovaizdžio mozaikai atkurti, jai palaikyti ir didinti, vengiant ypač didelio ploto žemės ūkio naudmenų formavimo, naudmenų kontūrus, bei agrarinės veiklos kryptis derinant prie reljefo formų, kitų natūralių gamtinių ribų. Šių arealų vystymas turi atitikti palaikomojo ir tausojančio vystymo sampratą, įpareigojančią adaptuoti esamą naudojimą, laikantis ekologinių teritorijos tvarkymo reikalavimų, siekiant užtikrinti gamybinių procesų ekologiškumą, kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą, ir greta esančių gamtiniu ir kultūriniu požiūriu vertingų teritorijų apsaugą. Šių teritorijų perspektyvinis naudojimas siejamas su esamų užstatytų teritorijų erdvinės struktūros palaikymu ir kaimo turizmo kompleksų plėtra.
26	au'5	<i>Agrarinis mažai urbanizuotas kraštovaizdis (agrarinės teritorijos 60 – 80%; urbanizuotos teritorijos 10 – 20%; miškas 0 – 20%) su intensyvaus pobūdžio teritoriniu požiūriu diferencijuotu mišriu teritorijos naudojimu.</i>

		Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su intensyvios ūkinės veiklos strategijos tipu (5). Tai intensyvaus bioprodukcinio naudojimo ir ekstensyvios urbanistinės plėtros tvarkymo reglamentų formavimo strategija, Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje išskirta ne gamtinio karkaso teritorijose. Šio tipo kraštovaizdyje veikla orientuojama į intensyvaus ūkinio naudojimo formas ir technologijas, prioritetą skiriant bioprodukciniam našumui. Šių arealų vystymas turi atitikti palaikomojo ir tausojančio vystymo sampratą, įpareigojančia adaptuoti esamą naudojimą, laikantis ekologinių teritorijos tvarkymo reikalavimų, siekiant užtikrinti gamybinių procesų ekologiškumą, kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą, ir greta esančių gamtinių ir kultūrinių požiūriu vertingų teritorijų apsaugą. Šių teritorijų perspektyvinis naudojimas siejamas su esamų užstatytų teritorijų erdvinės struktūros palaikymu ir ūkininkų sodybų steigimu.
27	au2	<i>Agrarinis urbanizuotas kraštovaizdis (agrarinės teritorijos 40 – 60%; urbanizuotos teritorijos 40 – 60%; miškas 0 – 10%) su griežtesnę kraštovaizdžio ekologinę apsaugą užtikrinančiu konservacinės apsaugos ir rekreaciniu naudojimu.</i> Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su integruotos / konservacinės kraštovaizdžio apsaugos ir rekreacinio naudojimo reglamentų tipu (2). Tai racionalų kraštovaizdžio bioprodukcinį naudojimą ir rekreacinės aplinkos apsaugą užtikrinančių tvarkymo reglamentų formavimo strategija, kuri Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje taikoma valstybiniuose parkuose esančiuose agrariniuose arealuose susiformavusiu užstatymu: Andriejaičių (Pagramančio RP) ir Požerės (Varnių RP). Šių teritorijų perspektyvinis naudojimas siejamas su esamų užstatytų teritorijų erdvinės struktūros palaikymu ir jos architektūrinių sprendimų palaikymu bei agrariškai įsavitų plotų mozaikiškumo didinimu įveisiant apsauginius želdinius, o taip pat su ramaus pobūdžio rekreacinio turistinio naudojimo (gamtinis, pažintinis, ekologinis turizmas) svarbos didinimu.
28	au4c	<i>Agrarinis urbanizuotas kraštovaizdis (agrarinės teritorijos 40 – 60%; urbanizuotos teritorijos 40 – 60%; miškas 0 – 10%) su tausojančio pobūdžio teritoriniu požiūriu diferencijuotu mišriu teritorijos naudojimu.</i> Šių agrarinių urbanizuotų teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su ekstensyvios urbanizacijos tausojančio žemės ūkio teritorijose strategijos tipu (4c). Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje šio prioriteto teritorijos išskirtos agrariniame kraštovaizdyje patenkančiame į gamtinio karkaso teritorijas (Gvaldai, Girvainiai-Gulbės, Iždonai ir jų apylinkės), dažniausiai vidinio stabilizavimo arealus ir geoekologines takoskyras, kurioms būdingos riboto ekologinio kompensavimo funkcijos. Šio tipo kraštovaizdyje veikla orientuojama į kraštovaizdį tausojančias ūkinio naudojimo formas ir technologijas, prioritetą skiriant kraštovaizdžio mozaikai atkurti, jai palaikyti ir didinti, vengiant ypač didelio ploto žemės ūkio naudmenų formavimo, naudmenų kontūrus, bei agrarinės veiklos kryptis derinant prie reljefo formų, kitų natūralių gamtinių ribų. Šių arealų vystymas turi atitikti palaikomojo ir tausojančio vystymo sampratą, įpareigojančia adaptuoti esamą naudojimą, laikantis ekologinių teritorijos tvarkymo reikalavimų, siekiant užtikrinti gamybinių procesų ekologiškumą, kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą, ir greta esančių gamtinių ir kultūrinių požiūriu vertingų teritorijų apsaugą. Taip pat leistinas ir skatintinas ekstensyvaus gyvenamojo ir (arba) rekreacinio pobūdžio užstatymo formavimas. Kompaktiško užstatymo plėtra galima tik esamų kompaktiško užstatymo kompleksų ribų pagrindu.
29	au5	<i>Agrarinis urbanizuotas kraštovaizdis (agrarinės teritorijos 40 – 60%; urbanizuotos teritorijos 40 – 60%; miškas 0 – 10%) su intensyvaus pobūdžio teritoriniu požiūriu diferencijuotu mišriu teritorijos naudojimu.</i> Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su intensyvios ūkinės veiklos strategijos tipu (5). Tai intensyvaus bioprodukcinio naudojimo ir ekstensyvios urbanistinės plėtros tvarkymo reglamentų formavimo strategija, Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje išskirta ne gamtinio karkaso teritorijose (Bokštai, Gulbiniai, Varsėdžiai, Tūjainiai ir Pakarčemis bei jų apylinkės). Šio tipo kraštovaizdyje veikla orientuojama į intensyvaus ūkinio naudojimo formas ir

		technologijas, prioritetą skiriant bioprodukciniam našumui. Šių arealų vystymas turi atitikti palaikomojo ir tausojančio vystymo sampratą, įpareigojančia adaptuoti esamą naudojimą, laikantis ekologinių teritorijos tvarkymo reikalavimų, siekiant užtikrinti gamybinių procesų ekologiškumą ir kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą. Taip pat leistinas ir skatintinas ekstensyvaus gyvenamojo ir (arba) rekreacinio pobūdžio užstatymo formavimas. Kompaktiško užstatymo plėtra galima tik esamų kompaktiško užstatymo kompleksų ribų pagrindu ir ūkininkų sodybų steigimas.
30	u6a	Urbanistinis - tausojantis kraštovaizdis (urbanizuotos teritorijos 80 – 100%; miškas 0–10%; agrarinės teritorijos 0 – 10%) su tausojančio - intensyvaus pobūdžio teritoriniu požiūriu diferencijuotu teritorijos naudojimu. Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su ekstensyvios urbanistinės plėtros reglamentų strategijos tipu (6a) vystant kompaktiškai užstatytas teritorijas gamtinio karkaso teritorijose ar mažesnėse gyvenvietėse. Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje šiam kraštovaizdžio tipui priskiriami plotai siejami su dominuojančio sodybinio užstatymo teritorijomis miestelių ir užstatytų kaimų teritorijose bei jų plėtra. Prioritetas teikiamas mišriam teritorijų naudojimui bei ekologinių naudmenų bei miesto želdynų integravimui ir ekologinių jungčių formavimui kompaktiško užstatymo teritorijose.
31	u6b	Urbanistinis - intensyvus kraštovaizdis (urbanizuotos teritorijos 80 – 100%; miškas 0–10%; agrarinės teritorijos 0 – 10%) su intensyvaus pobūdžio teritorijos naudojimu. Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su intensyvios urbanizacijos reglamentų strategijos tipu (6b). Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje šiam kraštovaizdžio tipui priskiriami Šilalės miesto ir miestelių teritorijomis. Strategija siejama su daugiaaukščio užstatymo zonomis Šilalės mieste bei kompaktiško sodūybinio užstatymo tipo teritorijomis ne gamtinio karkaso teritorijose seniūnijų centruose. Taip pat yra rekomenduojama išlaikyti kraštovaizdžio ekologinį stabilumą formuojant priklausomųjų ir atskirųjų želdynų sistemą.
32	i7	Industrinis technogenizuotas kraštovaizdis (pramoninės teritorijos 80 – 100%; miškas 0 – 20%) su intensyvaus pobūdžio teritorijos naudojimu. Šių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymas siejamas su intensyvios infrastruktūros, pramonės kompleksų (7a) ir naudingųjų iškasenų gavybos (7b) reglamentų kryptimis. Išteklių gavybos arealai Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje išsidėstę visoje savivaldybės teritorijoje ir siejami su detaliai išžvalgytais naudingųjų iškasenų telkiniais bei esamais karjeriais. Šio tipo kraštovaizdžiui nustatytas intensyvaus industrinio vystymo reglamentas, kuris užtikrina šios kraštovaizdžio tvarkymo zonos funkcijų tęstinumą ir atitinkamą priklausomųjų bei atskirųjų želdynų 7a reglamento zonose formavimą. Infrastruktūros ir pramonės kompleksai formuojami Ties Šilalės miestu bei Kvėdarnos ir Košių II gyvenvietėmis. Gamtinio karkaso teritorijoje formuojamiems pramonės ir infrastruktūros funkciniams arealams vystyti turi būti taikomi GK nuostatai. Naudingųjų iškasenų gavybos teritorijų plėtra gamtiniame karkase yra siejama tik su detaliai išžvalgytų išteklių arealais.

3 PRIEDAS. NAUDINGŲJŲ IŠKASENŲ TELKINIAI

Šilalės rajono naudingųjų iškasenų išteklių suvestinė pateikiama 1 lentelėje. Telkiniai ir plotai sugrupuoti pagal naudingosios iškasenos rūšis, nurodant telkinio kodą, pavadinimą, išteklių ištirimo laipsnį, telkinio plotą ir būklę (naudojamas, nenaudojamas). Naudingųjų iškasenų telkinių ir perspektyvių plotų teritorinė sklaida pateikiama grafinės dalies brėžiniuose.

1 lentelė. Duomenys apie Šilalės rajono savivaldybės naudingųjų iškasenų telkinius ir perspektyvius plotus (pagal 2024-08-09 būklę)

Telkinio kodas	Pavadinimas	Naudingųjų iškasenų rūšis	Geologinis ištirtumas*	Būklė	Plotas /dalis savivaldybėje ha
2017	Pajūrio plotas (2 sklypai)	Akmens druska	P		2104,26
2018	Žvilių plotas	Akmens druska	P		303,26
1825	Gorainiai	Akmens druska	P		493,65
703	Juodoji (Bokštai - Klabai)	Durpės	Dž	naudojamas	114,72
358	Nedojai	Durpės	Dž	nenaudojamas	54,93
705	Ežeras	Durpės	Pž		149,74
354	Leviškiai	Durpės	Pž		19,80
357	Mažieji Vankiai (Juodpurvė)	Durpės	Pž		10,30
356	Pušų pelkė (Plikšėlė)	Durpės	Pž		12,33
707	Paežerys	Durpės	Pž		172,91
708	Paršežeris	Durpės	Pž		72,89
359	Pūtvė	Durpės	Pž		68,32
353	Radiškė	Durpės	Pž		11,52
704	Sietuva (Raistrai)	Durpės	Pž		149,63
355	Siurbelynė	Durpės	Pž		19,78
709	Tyreliai	Durpės	Pž		62,35
352	Šarkai	Durpės	Pž		41,29
358	Nedojai	Durpės	Pž		15,46
2022	Dvarviečiai	Molis	Dž	buvęs naudojamas	23,19
2021	Girvainiai	Molis	Pž		59,39
2031	Balsiai	Smėlis	Pž		30,94
2033	Griguliai	Smėlis	Pž		2,94
2034	Nevočiai	Smėlis	Pž		2,75
2032	Džiaugėnai	Smėlis ir žvyras	Dž	Naudojamas	12,68
2038	Ažuolija	Smėlis ir žvyras	Dž	Naudojamas	8,73

Telkinio kodas	Pavadinimas	Naudingųjų iškasenų rūšis	Geologinis ištirtumas*	Būklė	Plotas /dalis savivaldybėje ha
5901	Gvaldai	Smėlis ir žvyras	Dž	Nenaudojamas	2,21
2032	Džiaugėnai	Smėlis ir žvyras	Dž	Naudojamas	12,68
2037	Drobukščiai	Žvyras	Dž	Nenaudojamas	3,91
2036	Kamščiai (2 sklypai)	Žvyras	Dž	Naudojamas	10,73
2025	Kvėdarna	Žvyras	Dž	Naudojamas	56,49
2035	Sauslaukis	Žvyras	Dž	Naudojamas	3,39
2029	Šakiai	Žvyras	Dž	Naudojamas	3,54
2024	Kvėdarnos plotas (2 sklypai)	Žvyras	P		56,36
2019	Apvaršuva	Žvyras	Pž		5,06
2030	Kaltinėnai	Žvyras	Pž		7,72
2025	Kvėdarna	Žvyras	Pž		51,18
2020	Payžnys (2, 4 sklypai)	Žvyras	Pž		5,72
2185	Uršulių	Nafta	P		1124,36
2186	Šeručių	Nafta	P		539,93
2187	Mažuolių	Nafta	P		339,29
2023	Paežerio ežeras	Sapropelis	Dž	Naudojamas	9,15
2465	Rauško ežeras	Sapropelis	Dž	Naudojamas	4,07
2464	Paežeriai (Kupsčio ež.)	Sapropelis	P		7,57
2023	Paežerio ežeras	Sapropelis	P		6,06
2023	Paežerio ežeras	Sapropelis	Pž		26,00

Pagal geologinio tyrimo etapų rezultatus skiriamos šios kietųjų naudingųjų iškasenų išteklių kategorijos:

DŽ – *detaliai išžvalgyti ištekliai* – tai telkinio arba jo dalies naudingųjų iškasenų ištekliai, kurių kiekis, kokybė, technologinės savybės, hidrogeologinės, kasybos ir kitos slūgsojimo sąlygos yra ištirti detalumu, pakankamu sudaryti naudojimo projektą;

Pž – *parengtiniai išžvalgyti ištekliai* – tai telkinio arba jo dalies naudingųjų iškasenų ištekliai, kurių kiekis, kokybė, technologinės savybės, hidrogeologinės, kasybos ir kitos sąlygos yra ištirti detalumu, pakankamu atlikti pirminį poveikio aplinkai vertinimą ir apskaičiuoti ekonominę jų vertę;

P – *prognoziniai ištekliai* – tai tikėtini perspektyvių teritorijų arba plotų naudingųjų iškasenų ištekliai.

4 PRIEDAS. NEKILNOJAMASIS KULTŪROS PAVELDAS

1 lentelė. Šilalės rajono teritorijoje registruotų kultūros paveldo vertybių sąrašas

Pastabos:

1. KVR Registriniuose (taikoma pirminė apsauga) objektuose, Moksliniam pažinimui saugomuose objektuose, Viešajam pažinimui ir naudojimui saugomuose objektuose ir Viešosios pagarbos nekilnojamojo kultūros paveldo objektuose draudžiama naikinti ar kitaip žaloti saugomo objekto vertingąsias savybes, vykdomi pakeitimai galimi vadovaujantis NKPAĮ nuostatomis ir LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo reikalavimais. Konkretus nustatyti saugojimo tikslai ir paveldosaugos reikalavimai nurodyti lentelėje.
2. Lentelėje naudojami trumpiniai: a) Objekto reikšmingumo lygmens trumpiniai: nacionalinis – NA; regioninis – REG; vietinis – VIE; b) statuso trumpiniai: paminklas -PA (žaliame fone); valstybės saugomas – VS (mėlyname fone); registrinis – RE; c) Vertybės pagal sandarą trumpiniai: pavieniai objektai – PO; kompleksai - KO; į kompleksą įeinantys – ĮK; vietovės netrumpintos; d) x. str.- įstatymų straipsnis; x. Str. dalis – įstatymų straipsnis ir dalys.

Nr.	Unikalus objekto kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNS į nuostatos
1	3316	Kalnas vad. Alkos kaktas	Šilalės rajono sav., Kvėdamos sen., Lembo k.	VS	-	KVR objektas: 7300.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 956000.00 kv. m	PO	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str., 17 str. (taikomas neiširtoms dalims), 21 str., 22 str.	60 str.3,4 dalys
2	3317	Akmuo vad. Velnio krase	Šilalės rajono sav., Kvėdamos sen., Lembo k.	VS	-	KVR objektas: 25.00 kv. m	PO	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str., 17 str. (taikomas neiširtoms dalims), 21 str., 22 str.	60 str.3,4 dalys
3	10559	Kalbininko kunigo Kazimiero Jauniaus gimtoji sodyba	Šilalės rajono sav., Kvėdamos sen., Lembo k., Aitros g. 5	VS	REG	KVR objektas: 2144.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 6964.00 kv. m	KO	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Etnokultūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str., 17 str. (taikomas neiširtoms dalims), 21 str., 22 str..	60 str.3,4 dalys

Nr.	Unikalus objektas kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNS Į nuostatos
3.1	23236	Kalbininko kunigo Kazimiero Jauniaus gimtosios sodybos klėtelė	Šilalės rajono sav., Kvėdamos sen., Lembo k., Aitros g. 5	VS	REG	-	ĮK	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Etnokultūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str., 17 str. (taikomas neiširtoms dalims), 21 str., 22 str.	60 str.3,4 dalys
3.2	23237	Kalbininko kunigo Kazimiero Jauniaus gimtosios sodybos tvartas	Šilalės rajono sav., Kvėdamos sen., Lembo k., Aitros g. 5	VS	REG	-	ĮK	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Etnokultūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str., 17 str. (taikomas neiširtoms dalims), 21 str., 22 str..	60 str.3,4 dalys
4	17069	Paragaudžio pilkapynas	Šilalės rajono sav., Kvėdamos sen., Paragaudžio k.	PA	-	KVR objektas: 24000.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 523000.00 kv. m	PO	-	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19 str., 21 str., 22 str.	60 str.2, 3,4, dalys
5	16290	Paragaudžio kapinynas IV	Šilalės rajono sav., Kvėdamos sen., Paragaudžio k.	RE	REG	KVR objektas: 11223.00 kv. m	PO	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	-	9 str.,21 str., 22str.	60 str.1 dalis

Nr.	Unikalus objektas kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNSĮ nuostatos
6	6810	Paragaudžio kapinynas	Šilalės rajono sav., Kvėdamos sen., Paragaudžio k.	PA	NA	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 1344.00 kv. m Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 1118.00 kv. m KVR objektas: 7231.00 kv. m	PO	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	saugoti moksliniam pažinimui	17 str., 21 str., 22 str.	60 str.2 dalis
7	6811	Paragaudžio kapinynas II	Šilalės rajono sav., Kvėdamos sen., Paragaudžio k.	RE	REG	KVR objektas: 8952.00 kv. m	PO	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
8	6812	Paragaudžio kapinynas III	Šilalės rajono sav., Kvėdamos sen., Kvėdamos mstl.	RE	REG	KVR objektas: 11278.00 kv. m	PO	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
9	3320	Pajūralio, Skerdynų pilkapynas	Šilalės rajono sav., Kvėdamos sen., Pajūralio k.	PA	NA	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 1664.00 kv. m KVR objektas: 19554.00 kv. m	PO	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17 str., 19 str., 21 str., 22 str.	60 str.2, 3, 4, dalys
10	10064	M. Vaitkaus kapo antkapinis koplytstulpis su Jėzaus Nazariečio skulptūra	Šilalės rajono sav., Tenenių sen., Tenenių mstl.	VS	-	KVR objektas: 1.96 kv. m	KO	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str. (taikomas neiširtoms dalims), 20 str., 21 str., 22 str.	60 str. 3, 4, 5 dalys
10.1	25914	Koplytstulpis	Šilalės rajono sav., Tenenių sen., Tenenių mstl.	VS	-	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str. (taikomas neiširtoms dalims), 20 str., 21 str., 22 str.	60 str. 3, 4, 5 dalys
10.2	25915	Skulptūra "Jėzus Nazarietis"	Šilalės rajono sav., Tenenių sen., Tenenių mstl.	VS	-	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str. (taikomas neiširtoms dalims), 20 str., 21 str., 22 str.	60 str. 3, 4, 5 dalys

Nr.	Unikalus objektas kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNSĮ nuostatos
11	1633	Tenenių Šv. Barbaros bažnyčios pastatų kompleksas	Šilalės rajono sav., Tenenių sen., Tenenių mstl.	VS	-	KVR objektas: 3404.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 25768.00 kv. m	KO	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str. (taikomas neištirtoms dalims), 20 str., 21 str., 22 str.	60 str. 3,4,5 dalys
11.1	26957	Šv. Barbaros bažnyčia	Šilalės rajono sav., Tenenių sen., Tenenių mstl.	VS	-	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str. (taikomas neištirtoms dalims), 20 str., 21 str., 22 str.	60 str. 3,4,5 dalys
11.2	26958	Varpinė	Šilalės rajono sav., Tenenių sen., Tenenių mstl.	VS	-	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str. (taikomas neištirtoms dalims), 20 str., 21 str., 22 str.	60 str. 3,4,5 dalys
11.3	10063	Koplytstulpis su skulptūromis	Šilalės rajono sav., Tenenių sen., Tenenių mstl.	VS	-	KVR objektas: 5.00 kv. m	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str. (taikomas neištirtoms dalims), 20 str., 21 str., 22 str.	60 str. 3,4,5 dalys
12	13910	Koplytstulpis	Šilalės rajono sav., Tenenių sen., Tenenių mstl., Nepriklausomybės g.	RE	VIE	KVR objektas: 16.00 kv. m	PO	Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas);	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str. 1 dalis
13	20898	Koplytėlė su skulptūra "Kristus, nešantis kryžių"	Šilalės rajono sav., Tenenių sen., Tenenių mstl.	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str. 1 dalis
14	13911	Tenenių miestelio koplytstulpis	Šilalės rajono sav., Tenenių sen., Tenenių mstl.	RE	VIE	KVR objektas: 3.00 kv. m	PO	Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str. 1 dalis

Nr.	Unikalus objektas kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNSĮ nuostatos
15	47804	Lietuvos partizanų užkasimo vieta ir kapai	Šilalės rajono sav., Kvėdarnos sen., Kvėdarnos mstl., Liepų g.	RE	NA	KVR objektas: 1157.00 kv. m	PO	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	-	9 str., 21 str., 22str.	60 str. 1 dalis
16	20711	Kvėdarnos žydų senosios kapinės	Šilalės rajono sav., Kvėdarnos sen., Kvėdarnos mstl.	VS	REG	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 1474.10 kv. m KVR objektas: 5768.00 kv. m	PO	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str. (taikomas neiširtoms dalims), 20 str., 21 str., 22 str.	60 str. 3,4,5 dalys
17	17094	Kvėdarnos miestelio istorinė dalis	Šilalės rajono sav., Kvėdarnos sen., Kvėdarnos mstl.	RE	REG	KVR objektas: 333333.00 kv. m	Vietovė	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Urbanistinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	-	9 str., 21 str., 22str.	60 str. 1 dalis
18	26394	Knygnešio Petro Kavaliausko kapas	Šilalės rajono sav., Kvėdarnos sen., Kvėdarnos mstl.	VS	NA	KVR objektas: 6.00 kv. m	PO	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str. (taikomas neiširtoms dalims), 20 str., 21 str., 22 str.	60 str. 3,4,5 dalys
19	47342	Sovietų Sąjungos teroro aukų kapas	Šilalės rajono sav., Kvėdarnos sen., Kvėdarnos mstl.	RE	NA	KVR objektas: 54.00 kv. m	PO	Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str. 1 dalis

Nr.	Unikalus objektas kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNS Į nuostatos
20	29975	Kvėdarnos pieninė	Šilalės rajono sav., Kvėdarnos sen., Kvėdarnos mstl., Dariaus ir Girėno g. 10	VS	REG	KVR objektas: 1891.00 kv. m	PO	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str., 17 str. (taikomas neiširtoms dalims), 21 str., 22 str.	60 str.3,4 dalys
21	20291	PA Lietuvos didžiajam kunigaikščiui Vytautui	Šilalės rajono sav., Kvėdarnos sen., Kvėdarnos mstl.	VS	REG	KVR objektas: 400.00 kv. m	PO	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str. (taikomas neiširtoms dalims), 20 str., 21 str., 22 str.	60 str.3,4,5 dalys
22	16175	Kvėdarnos kapinynas	Šilalės rajono sav., Kvėdarnos sen., Kvėdarnos mstl.	PA	-	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 4786.00 kv. m KVR objektas: 56229.00 kv. m	PO	-	saugoti moksliniam pažinimui	17 str., 21 str., 22 str.	60 str.2 dalis
23	11208	Padievaicio, Kvėdarnos piliakalnis su priešpiliu ir gyvenvietė	Šilalės rajono sav., Kvėdarnos sen., Padievaicio k.	PA	NA	KVR objektas: 111331.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 213851.00 kv. m	KO	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19 str.,21 str., 22str.	60 str.2, 3,4, dalys

Nr.	Unikal us objekt o kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmi ngumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNS Į nuost atos
23.1	3318	Padievaičio, Kvėdarnos piliakalnio su priešpiliu ir gyvenvietė piliakalnis, vad. Padievaičio kalnu	Šilalės rajono sav., Kvėdarnos sen., Padievaičio k.	PA	NA	-	ĮK	Archeologiniai (lemiantis reikšmingumą); Istoriniai (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Mitologiniai (lemiantis reikšmingumą svarbus)	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19 str.,21 str., 22str.	60 str.2, 3,4, dalys
23.2	24081	Padievaičio, Kvėdarnos piliakalnio su priešpiliu ir gyvenvietė priešpilis	Šilalės rajono sav., Kvėdarnos sen., Padievaičio k.	PA	NA	-	ĮK	Archeologiniai (lemiantis reikšmingumą); Istoriniai (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Mitologiniai (lemiantis reikšmingumą svarbus)	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19 str.,21 str., 22str.	60 str.2, 3,4, dalys
23.3	24082	Padievaičio, Kvėdarnos piliakalnio su priešpiliu ir gyvenvietė gyvenvietė	Šilalės rajono sav., Kvėdarnos sen., Padievaičio k.	PA	NA	-	ĮK	Archeologiniai (lemiantis reikšmingumą)	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19 str.,21 str., 22 str.	60 str.2, 3,4, dalys
24	3319	Padievaičio akmuo, vad. Velnio sostu	Šilalės rajono sav., Kvėdarnos sen., Padievaičio k.	VS	REG	KVR objektas: 125.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 213851.00 kv. m	PO	Archeologiniai (lemiantis reikšmingumą); Mitologiniai (lemiantis reikšmingumą svarbus)	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str., 17 str. (taikomas neiširtoms dalims), 21 str., 22 str.	60 str.3,4 dalys
25	16384	Padievaičio kapinynas	Šilalės rajono sav., Kvėdarnos sen., Padievaičio k.	PA	NA	KVR objektas: 36633.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 213851.00 kv. m	PO	Archeologiniai (lemiantis reikšmingumą)	saugoti moksliniam pažinimui	17 str., 21 str., 22 str.	60 str.2 dalis

Nr.	Unikalus objektas kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNS į nuostatos
26	3321	Pavėžio, Drobūkščių piliakalnis	Šilalės rajono sav., Kvėdamos sen., Padievaicio k.	PA	NA	KVR objektas: 16909.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 1150000.00 kv. m	PO	Archeologiniai (lemiantis reikšmingumą); Istoriniai (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Mitologiniai (lemiantis reikšmingumą svarbus)	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19 str.,21 str., 22 str.	60 str.2, 3,4, dalys
27	16291	Jonaičių pilkapynas	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Jonaičių k.	PA	NA	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 1854.00 kv. m KVR objektas: 10175.00 kv. m	PO	Archeologiniai (lemiantis reikšmingumą)	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19 str.,21 str., 22 str.	60 str.2, 3,4, dalys
28	11840	Piliakalnis, vad. Pile	Šilalės rajono sav., Traksėdžio sen., Gūvainių k.	RE	-	KVR objektas: 12400.00 kv. m	PO	-	-	-	9 str., 21 str., 22 str.
29	11932	Alkakmenis, vad. Pilaviniu, Velnio akmeniu	Šilalės rajono sav., Traksėdžio sen., Gūvainių k.	RE	-	-	PO	-	-	-	9 str., 21 str., 22 str.
30	11211	1863-1864 m. sukilėlių kapas	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Kimių II k.	VS	NA	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 400.00 kv. m KVR objektas: 225.00 kv. m	PO	Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istoriniai (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str. (taikomas neiširtoms dalims), 20 str., 21 str., 22 str.	60 str.3,4,5 dalys
31	23148	Kalnas ir šaltinis	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Paežerio k.	VS	-	KVR objektas: 5800.00 kv. m	KO	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str., 17 str. (taikomas neiširtoms dalims), 21 str., 22 str.	60 str.3,4 dalys
31.1	3344	Kalnas	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Paežerio k.	VS	-	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str., 17 str. (taikomas neiširtoms dalims), 21 str., 22 str.	60 str.3,4 dalys

Nr.	Unikalus objektas kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNSĮ nuostatos
31.2	23149	Šaltinis	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Paczerio k.	VS	-	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str., 17 str. (taikomas neištirtoms dalims), 21 str., 22 str.	60 str.3,4 dalys
32	25916	Koplytstulpis su skulptūromis	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Kunigiškių k.	VS	-	KVR objektas: 340.81 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 387.00 kv. m	KO	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str. (taikomas neištirtoms dalims), 20 str., 21 str., 22 str..	60 str. 3,4,5 dalys
32.1	25917	Koplytstulpis	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Kunigiškių k.	VS	-	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str. (taikomas neištirtoms dalims), 20 str., 21 str., 22 str..	60 str. 3,4,5 dalys
32.2	25918	Skulptūra "Šv. Antanas"	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Kunigiškių k.	VS	-	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str. (taikomas neištirtoms dalims), 20 str., 21 str., 22 str..	60 str. 3,4,5 dalys
32.3	25919	Skulptūra "Šv. Jurgis"	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Kunigiškių k.	VS	-	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str. (taikomas neištirtoms dalims), 20 str., 21 str., 22 str..	60 str. 3,4,5 dalys
33	3343	Lileikėnų kapinynas, vad. Milžinkapiai	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Lileikėnų k.	PA	NA	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 1989.00 kv. m KVR objektas: 14057.00 kv. m	PO	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	saugoti moksliniam pažinimui	17 str., 21 str., 22 str.	60 str.2 dalis
34	3342	Lileikėnų, Kunigiškių piliakalnis, vad. Švedkalniu, Jomantų pile	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Lileikėnų k.	PA	NA	KVR objektas: 12533.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 13089.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 18574.00 kv. m	PO	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio; Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19 str.,21 str., 22 str.	60 str.2, 3,4, dalys

Nr.	Unikalus objektas kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNSĮ nuostatos
35	3341	Kunigiškių akmuo, vad. Aukuru	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Kunigiškių k.	VS	REG	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 26.00 kv. m KVR objektas: 41.00 kv. m	PO	Archeologiniai (lemiantis reikšmingumą); Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str., 17 str. (taikomas neištirtoms dalims), 21 str., 22 str.	60 str.3,4 dalys
36	23918	Pakasio piliakalnis su gyvenviete	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Pakasio k.	PA	NA	KVR objektas: 23031.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 44456.00 kv. m	KO	Archeologiniai (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio; Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19 str.,21 str., 22 str..	60 str.2, 3,4, dalys
36.1	3345	Pakasio piliakalnio su gyvenviete piliakalnis, vad. Pile	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Pakasio k.	PA	NA	-	ĮK	Archeologiniai (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio; Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19 str.,21 str., 22 str..	60 str.2, 3,4, dalys
36.2	23919	Pakasio piliakalnio su gyvenviete gyvenvietė	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Pakasio k.	PA	NA	-	ĮK	Archeologiniai (lemiantis reikšmingumą)	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19 str.,21 str., 22 str..	60 str.2, 3,4, dalys
37	3176	Kunigiškių kapinynas, vad. Milžinkapiu	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Kunigiškių k.,	RE	REG	KVR objektas: 1887.00 kv. m	PO	Archeologiniai (lemiantis reikšmingumą);	-	9 str.,21 str., 22str.	60 str.1 dalis
38	13138	Pajūrio kapinynas	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Pajūrio mstl.	PA	NA	KVR objektas: 4594.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 72000.00 kv. m	PO	Archeologiniai (lemiantis reikšmingumą)	saugoti moksliniam pažinimui	17 str. ,21 str. ,22 str.	60 str.2 dalis
39	634	Pajūrio dvaro sodybos fragmentai	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Pajūrio mstl.	VS	REG	KVR objektas: 114202.00 kv. m	KO	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Želdynų (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str., 17 str. (taikomas neištirtoms dalims), 21 str., 22 str.	60 str.3,4 dalys

Nr.	Unikalus objektas kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNS Į nuostatos
39.1	28321	Svirnas	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Pajūrio mstl.	Kultūros objekto panaikinta -	paveldo apsauga	-	ĮK	-	-	-	-
39.2	28320	Pajūrio dvaro sodybos fragmentų pastatas, vad. bravoru	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Pajūrio mstl., Jaunystės g. 2	VS	REG	-	ĮK	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str., 17 str. (taikomas neiširtoms dalims), 21 str., 22 str.	60 str.3,4 dalys
39.3	28322	Pajūrio dvaro sodybos fragmentų parko fragmentai	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Pajūrio mstl.	VS	REG	-	ĮK	Želdynų (lemiantis reikšmingumą tipišką)	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str., 17 str. (taikomas neiširtoms dalims), 21 str., 22 str.	60 str.3,4 dalys
40	16385	Keberkščių kapinynas	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Keberkščių k.	PA	NA	KVR objektas: 9256.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 268000.00 kv. m	PO	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	saugoti moksliniam pažinimui	17 str., 21 str., 22 str.	60 str.2 dalis
41	15382	Koplytstulpis	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Reistrų k.,	VS	REG	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 25.00 kv. m KVR objektas: 25.00 kv. m	PO	Dailės (lemiantis reikšmingumą retas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą retas);	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str. (taikomas neiširtoms dalims), 20 str., 21 str., 22 str.	60 str. 3,4,5 dalys
42	15383	Koplytstulpis	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Reistrų k.,	VS	REG	KVR objektas: 38.00 kv. m	PO	Dailės (lemiantis reikšmingumą retas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą retas);	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str. (taikomas neiširtoms dalims), 20 str., 21 str., 22 str.	60 str. 3,4,5 dalys
43	3338	Dapkiškės piliakalnis	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Dapkiškės k.	PA	NA	KVR objektas: 20734.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 73916.00 kv. m	PO	-	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17 str., 19 str., 21 str., 22 str.	60 str.2, 3,4, dalys

Nr.	Unikalus objektas kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNSĮ nuostatos
44	3340	Vilkų Lauko, Spraudaičių piliakalnis, vad. Veringa	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Vilkų Lauko k.	PA	NA	KVR objektas: 32976.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 429503.00 kv. m	PO	Archeologiniai (lemiantis reikšmingumą); Istoriniai (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Mitologiniai (lemiantis reikšmingumą svarbus)	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17 str., 19 str., 21 str., 22 str.	60 str. 2, 3, 4, dalys
45	23929	Vilkų Lauko piliakalnis su gyvenviete	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Vilkų Lauko k.	PA	NA	KVR objektas: 68057.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 429503.00 kv. m	KO	Archeologiniai (lemiantis reikšmingumą); Istoriniai (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Mitologiniai (lemiantis reikšmingumą svarbus)	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17 str., 19 str., 21 str., 22 str.	60 str. 2, 3, 4, dalys
45.1	3174	Vilkų Lauko piliakalnio su gyvenviete piliakalnis, vad. Kuplė	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Vilkų Lauko k.	PA	NA	-	ĮK	Archeologiniai (lemiantis reikšmingumą); Istoriniai (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17 str., 19 str., 21 str., 22 str.	60 str. 2, 3, 4, dalys
45.2	23930	Vilkų Lauko piliakalnio su gyvenviete gyvenvietė	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Vilkų Lauko k.	PA	NA	-	ĮK	Archeologiniai (lemiantis reikšmingumą); Istoriniai (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17 str., 19 str., 21 str., 22 str.	60 str. 2, 3, 4, dalys

Nr.	Unikal us objekt o kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmi ngumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNS Į nuost atos
46	6817	Rėščių kapinynas, vad. Švedkapiu	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Rėščių k.	RE	REG	KVR objektas: 9679.00 kv. m	PO	Archeologi nis (lemiantis reikšmingu mą); Mitologinis (lemiantis reikšmingu mą svarbus)	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
47	15816	Prapymo kaimo etnoarchitektū rinė sodyba, vad. Pašlynės viensėdžiu	Šilalės rajono sav., Žadeikių sen., Prapymo k., Gaidupio g. 24	VS	REG	KVR objektas: 28074.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 8648.00 kv. m	KO	Architektūr inis (lemiantis reikšmingu mą svarbus); Etnokultūri nis (lemiantis reikšmingu mą svarbus); Memorialin is (lemiantis reikšmingu mą svarbus)	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str., 17 str. (taikomas neištirtoms dalims), 21 str., 22 str.	60 str.3,4 dalys
47.1	28236	Prapymo kaimo etnoarchitektū rinė sodybos, vad. Pašlynės viensėdžių namas	Šilalės rajono sav., Žadeikių sen., Prapymo k.	VS	REG	-	JK	Architektūr inis (lemiantis reikšmingu mą svarbus); Etnokultūri nis (lemiantis reikšmingu mą svarbus)	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str., 17 str. (taikomas neištirtoms dalims), 21 str., 22 str.	60 str.3,4 dalys
47.2	28237	Prapymo kaimo etnoarchitektū rinė sodybos, vad. Pašlynės viensėdžių klėtis	Šilalės rajono sav., Žadeikių sen., Prapymo k.	VS	REG	-	JK	Architektūr inis (lemiantis reikšmingu mą tipiškas)	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str., 17 str. (taikomas neištirtoms dalims), 21 str., 22 str.	60 str.3,4 dalys
47.3	28238	Prapymo kaimo etnoarchitektū rinė sodybos, vad. Pašlynės viensėdžių tvartas	Šilalės rajono sav., Žadeikių sen., Prapymo k.	VS	REG	-	JK	Architektūr inis (lemiantis reikšmingu mą tipiškas)	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str., 17 str. (taikomas neištirtoms dalims), 21 str., 22 str.	60 str.3,4 dalys
48	4703	Senkapiai	Šilalės rajono sav., Žadeikių sen., Žadeikių k.	RE	-	KVR objektas: 6300.88 kv. m	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
49	6822	Sen. kelias, vad. Švedkeliu	Šilalės rajono sav., Žadeikių sen., Alkupio k.	RE	-	KVR objektas: 7300.00 kv. m	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis

Nr.	Unikalus objekto kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNSĮ nuostatos
50	3333	Alkupio kalnas, vad. Šventkalniu, kitaip Švedkalniu	Šilalės rajono sav., Žadeikių sen., Alkupio k.	VS	REG	KVR objektas: 30473.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 25706.00 kv. m	PO	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio; Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str., 17 str. (taikomas neištirtoms dalims), 21 str., 22 str.	60 str. 3, 4 dalys
51	6825	Klabų kapinynas, vad. Stirbakalniu	Šilalės rajono sav., Žadeikių sen., Klabų k.	PA	REG	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 1621.00 kv. m KVR objektas: 5292.00 kv. m	PO	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	saugoti moksliniam pažinimui	17 str., 21 str., 22 str.	60 str. 2 dalis
52	13140	Šarkų kapinynas	Šilalės rajono sav., Traksėdžio sen., Šarkų k.	PA	NA	KVR objektas: 17376.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 502000.00 kv. m	PO	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	saugoti moksliniam pažinimui	17 str., 21 str., 22 str.	60 str. 2 dalis
53	3351	Žąsino kapinynas	Šilalės rajono sav., Traksėdžio sen., Žąsino k.	PA	-	KVR objektas: 43000.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 626000.00 kv. m	PO	-	saugoti moksliniam pažinimui	17 str., 21 str., 22 str.	60 str. 2 dalis
54	23920	Rubinavo piliakalnis su gyvenviete	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Kelmutiškės k.	PA	NA	KVR objektas: 36755.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 108194.00 kv. m	KO	-	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17 str., 19 str., 21 str., 22 str.	60 str. 2, 3, 4 dalys
54.1	3306	Rubinavo piliakalnio su gyvenviete piliakalnis, vad. Pilale, Šarūno kalnu, Šarūno kapu, Švedų pilimi	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Kelmutiškės k.	PA	NA	-	IK	-	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17 str., 19 str., 21 str., 22 str.	60 str. 2, 3, 4 dalys

Nr.	Unikalus objektas kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmės lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNS Į nuostatos
54.2	23921	Rubinavo piliakalnio su gyvenvietės gyvenvietė	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Kelmutiškės k.	PA	NA	-	ĮK	-	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17 str., 19 str., 21 str., 22 str.	60 str.2, 3,4, dalys
55	16267	Pailgočio kapinynas	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Pailgočio k.	VS	REG	KVR objektas: 7302.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 598000.00 kv. m	PO	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	saugoti moksliniam pažinimui	17 str., 21 str., 22 str.	60 str.2 dalis
56	26971	Didkiemio Šv. angelų Sargų bažnyčios pastatų KO	Šilalės rajono sav., Didkiemio sen., Didkiemio k.	VS	REG	KVR objektas: 1600.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 8975.00 kv. m	KO	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str. (taikomas neiširtoms dalims), 20 str., 21 str., 22 str..	60 str. 3,4,5 dalys
56.1	1631	Šv. angelų Sargų bažnyčia	Šilalės rajono sav., Didkiemio sen., Didkiemio k.	VS	REG	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str. (taikomas neiširtoms dalims), 20 str., 21 str., 22 str..	60 str. 3,4,5 dalys
56.2	26972	Varpinė	Šilalės rajono sav., Didkiemio sen., Didkiemio k.	VS	REG	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str. (taikomas neiširtoms dalims), 20 str., 21 str., 22 str..	60 str. 3,4,5 dalys
57	16176	Juodainių kapinynas, vad. Švedkapiais	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Juodainių k.	PA	-	KVR objektas: 2800.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 535000.00 kv. m	PO	-	saugoti moksliniam pažinimui	17 str., 21 str., 22 str.	60 str.2 dalis

Nr.	Unikalus objektas kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNS Į nuostatos
58	23924	Treigių piliakalnis su gyvenviete	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Treigių k.	PA	NA	KVR objektas: 89224.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 130776.00 kv. m	KO	Archeologiniai (lemiantis reikšmingumą); Istoriniai (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Mitologiniai (lemiantis reikšmingumą svarbus)	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19 str., 21 str., 22 str.	60 str.2, 3,4, dalys
58.1	3329	Treigių piliakalnio su gyvenviete piliakalnis, vad. Eržinkalniu	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Treigių k.	PA	NA	-	ĮK	Archeologiniai (lemiantis reikšmingumą); Istoriniai (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Mitologiniai (lemiantis reikšmingumą svarbus)	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19 str., 21 str., 22 str.	60 str.2, 3,4, dalys
58.2	23925	Treigių piliakalnio su gyvenviete gyvenvietė	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Treigių k.	PA	NA	-	ĮK	Archeologiniai (lemiantis reikšmingumą); Istoriniai (lemiantis reikšmingumą svarbus)	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19 str., 21 str., 22 str.	60 str.2, 3,4, dalys
59	3335	Dulkių Lauko kapinynas	Šilalės rajono sav., Žadeikių sen., Dulkių Lauko k.	PA	-	KVR objektas: 11600.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 364000.00 kv. m	PO	-	saugoti moksliniam pažinimui	17 str., 21 str., 22 str.	60 str.2 dalis
60	6815	Kaštaunalių kapinynas	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Kaštaunalių k.	PA	-	KVR objektas: 17700.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 829000.00 kv. m	PO	-	saugoti moksliniam pažinimui	17 str., 21 str., 22 str.	60 str.2 dalis

Nr.	Unikalus objektas kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNS I nuostatos
61	6824	Senkapis, vad. Stungio kapeliais	Šilalės rajono sav., Kaltinėnų sen., Jankaičių k.	RE	-	KVR objektas: 839.52 kv. m	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
62	3350	Šiaudalių kapinynas	Šilalės rajono sav., Traksėdžio sen., Šiaudalių k.	PA	NA	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 5537.00 kv. m KVR objektas: 26024.00 kv. m	PO	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	saugoti moksliniam pažinimui	17 str., 21 str., 22 str.	60 str.2 dalis
63	3349	Rubaičių piliakalnis, vad. Pilale	Šilalės rajono sav., Traksėdžio sen., Rubaičių k.	PA	NA	KVR objektas: 31794.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 101961.00 kv. m	PO	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19str.,21 str.,22str.	60 str.2, 3,4, dalys
64	28267	Vabolių k. vila	Šilalės rajono sav., Traksėdžio sen., Vabolių k.	RE	-	KVR objektas: 2200.00 kv. m	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
65	13918	Koplytėlė	Šilalės rajono sav., Traksėdžio sen., Gūbrių k., Traukšlio g.	VS	REG	KVR objektas: 68.00 kv. m	PO	Dailės (lemiantis reikšmingumą retas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą retas)	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 st. , 17 str.(taikomas neištirtoms dalims) , 20 str. , 21 str. ,22str.	60 str. 3,4,5 dalys
66	31436	Lietuvos partizanų Kentrų namas su bunkeriu	Šilalės rajono sav., Traksėdžio sen., Gūbrių k.	RE	REG	KVR objektas: 800.00 kv. m	PO	Inžinerinis (lemiantis reikšmingumą retas); Istorinis (lemiantis reikšmingumą retas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą retas)	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
67	13919	Koplytėlė su skulptūromis	Šilalės rajono sav., Traksėdžio sen., Leviškių k.	VS	-	KVR objektas: 130.69 kv. m	KO	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 st. , 17 str.(taikomas neištirtoms dalims) , 20 str. , 21 str. ,22str.	60 str. 3,4,5 dalys

Nr.	Unikalus objektas kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNSĮ nuostatos
67.1	25920	Koplytėlė	Šilalės rajono sav., Traksėdžio sen., Leviškių k.	VS	-	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 st., 17 str.(taikomas neištirtoms dalims), 20 str., 21 str., 22str.	60 str. 3,4,5 dalys
67.2	25921	"Šv. Benediktas" skulptūra	Šilalės rajono sav., Traksėdžio sen., Leviškių k.	VS	-	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 st., 17 str.(taikomas neištirtoms dalims), 20 str., 21 str., 22str.	60 str. 3,4,5 dalys
67.3	25922	"Šv. Pranciškus" skulptūra	Šilalės rajono sav., Traksėdžio sen., Leviškių k.	VS	-	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 st., 17 str.(taikomas neištirtoms dalims), 20 str., 21 str., 22str.	60 str. 3,4,5 dalys
67.4	25923	"Jėzus Nazaretis" skulptūra	Šilalės rajono sav., Traksėdžio sen., Leviškių k.	VS	-	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 st., 17 str.(taikomas neištirtoms dalims), 20 str., 21 str., 22str.	60 str. 3,4,5 dalys
68	3348	Leviškių kapinynas	Šilalės rajono sav., Traksėdžio sen., Leviškių k.	RE	REG	KVR objektas: 9502.00 kv. m	PO	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
69	42087	Leviškių piliakalnis, vad. Pilale, Pile	Šilalės rajono sav., Traksėdžio sen., Leviškių k.	RE	REG	KVR objektas: 1551.00 kv. m	PO	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
70	25904	Koplytėlė	Šilalės rajono sav., Traksėdžio sen., Dirktų k.	VS	REG	KVR objektas: 12.00 kv. m Vizualinės apsaugos zonos: 173.00 kv. m	PO	Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Etnokultūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 st., 17 str.(taikomas neištirtoms dalims), 20 str., 21 str., 22str.	60 str. 3,4,5 dalys
71	25388	Lietuvos partizanų žuvimo vieta	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Lentinės k.	VS	NA	KVR objektas: 25.00 kv. m	PO	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 st., 17 str.(taikomas neištirtoms dalims), 20 str., 21 str., 22str.	60 str. 3,4,5 dalys

Nr.	Unikalus objekto kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNSĮ nuostatos
72	13136	Apvaršuvos kapinynas	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Apvaršuvos k.	PA	-	KVR objektas: 6604.00 kv. m	PO	-	saugoti moksliniam pažinimui	17 str., 21 str., 22 str.	60 str.2 dalis
73	3326	Burbiškių, Reistrų, Dargių kūlgrinda, vad. Sietuvos kūlgrinda	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Burbiškių k.	RE	NA	KVR objektas: 7400.00 kv. m	PO	Archeologiniai (lemiantis reikšmingumą); Inžinerinis (lemiantis reikšmingumą retas)	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
74	31213	Burbiškių, Reistrų, Dargių kūlgrinda II	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Dargių k.	RE	NA	KVR objektas: 8800.00 kv. m	PO	Archeologiniai (lemiantis reikšmingumą); Inžinerinis (lemiantis reikšmingumą retas)	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
75	3325	Burbiškių kapinynas	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Burbiškių k.	PA	NA	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 2777.00 kv. m KVR objektas: 31958.00 kv. m	PO	Archeologiniai (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio	saugoti moksliniam pažinimui	17 str., 21 str., 22 str.	60 str.2 dalis
76	23906	Burbiškių piliakalnis su papilium	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Burbiškių k.	PA	NA	KVR objektas: 90056.00 kv. m	KO	Archeologiniai (lemiantis reikšmingumą); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19str., 21 str., 22str.	60 str.2, 3,4, dalys
76.1	3323	Burbiškių piliakalnio su papilium piliakalnis, vad. Pilies kalnu	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Burbiškių k.	PA	NA	-	ĮK	Archeologiniai (lemiantis reikšmingumą); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19str., 21 str., 22str.	60 str.2, 3,4, dalys

Nr.	Unikalus objekto kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmi- ngumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNS Į nuost atos
76.2	23907	Burbiškių piliakalnio su papiliu papilys, vad. Parškalniu	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Burbiškių k.	PA	NA	-	ĮK	Archeologi- nis (lemiantis reikšmingu mą); Istorinis (lemiantis reikšmingu mą svarbus); Kraštovaiz- džio	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19str. . .,21 str. ,22str.	60 str.2, 3,4, dalys
77	16925	1863 m. sukilėlių kapai	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Riešketų k.	VS	NA	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 399.00 kv. m KVR objektas: 1089.00 kv. m	PO	Istorinis (lemiantis reikšmingu mą svarbus); Memorialin- is (lemiantis reikšmingu mą svarbus)	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 st. , 17 str.(taikomas neištirtoms dalims) ,20 str. , 21 str. ,22str.	60 str. 3,4,5 dalys
78	17095	Laukuva	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Laukuvos mstl.	RE	-	KVR objektas: 233754.86 kv. m	Vietovė	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis

Nr.	Unikal us objekt o kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmi ngumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNS Į nuost atos
79	24829	Laukuvos Šv. Kryžiaus Atradimo bažnyčios KO	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Laukuvos mstl., Taikos g. 20	VS	REG	KVR objektas: 3762.00 kv. m	KO	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Urbanistinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 st. , 17 str.(taikomas neištirtoms dalims) , 20 str. , 21 str. ,22str.	60 str. 3,4,5 dalys
79.1	24830	Laukuvos Šv. Kryžiaus Atradimo bažnyčios komplekso Šv. Kryžiaus Atradimo bažnyčia	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Laukuvos mstl., Taikos g.	VS	REG	-	ĮK	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 st. , 17 str.(taikomas neištirtoms dalims) , 20 str. , 21 str. ,22str.	60 str. 3,4,5 dalys

Nr.	Unikalus objektas kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNSĮ nuostatos
79.2	24831	Laukuvos Šv. Kryžiaus Atradimo bažnyčios komplekso šventoriaus tvora su vartais	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Laukuvos mstl.	VS	REG	-	JK	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus)	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str. (taikomas neištirtoms dalims), 20 str., 21 str., 22 str.	60 str. 3,4,5 dalys
80	43893	Laukuvos sinagogos pastatas	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Laukuvos mstl., Taikos g. 6	RE	VIE	KVR objektas: 1102.00 kv. m	PO	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipišką)	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str. 1 dalis
81	20712	Laukuvos žydų pirmųjų senųjų kapinių dalis	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Laukuvos mstl.	VS	REG	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 1073.00 kv. m KVR objektas: 2364.00 kv. m	PO	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str. (taikomas neištirtoms dalims), 20 str., 21 str., 22 str.	60 str. 3,4,5 dalys
82	16641	JAV lietuvių visuomenės veikėjo Leono Joniko kapas	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Laukuvos mstl., Plento g.	RE	VIE	KVR objektas: 35.00 kv. m	PO	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str. 1 dalis
83	15244	Laukuvos kapinių koplytėlė	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Laukuvos mstl.	VS	REG	KVR objektas: 0.30 kv. m	PO	Dailės (lemiantis reikšmingumą retas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą retas)	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str. (taikomas neištirtoms dalims), 20 str., 21 str., 22 str.	60 str. 3,4,5 dalys
84	1629	Laukuvos miestelio kapinių koplyčia	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Laukuvos mstl., Plento g. 3	VS	REG	KVR objektas: 175.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 11465.00 kv. m	PO	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str. (taikomas neištirtoms dalims), 20 str., 21 str., 22 str.	60 str. 3,4,5 dalys
85	20713	Laukuvos antrosios žydų senosios kapinės	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Laukuvos mstl.	VS	REG	KVR objektas: 2734.00 kv. m	PO	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str. (taikomas neištirtoms dalims), 20 str., 21 str., 22 str.	60 str. 3,4,5 dalys
86	39393	Lietuvos partizanų kautynių ir žūties vieta	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Vabalų k.	RE	NA	KVR objektas: 48.00 kv. m	PO	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str. 1 dalis

Nr.	Unikalus objektas kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNS Į nuostatos
87	13023	Gulbių kapinynas	Šilalės rajono sav., Bilionių sen., Gulbių k.	PA	NA	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 1768.00 kv. m KVR objektas: 40981.00 kv. m	PO	Archeologiniai (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio	saugoti moksliniam pažinimui	17 str., 21 str., 22 str.	60 str.2 dalis
88	3336	Padiėvyčio piliakalnis, vad. Pile	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Padiėvyčio k.	RE	NA	KVR objektas: 109665.00 kv. m	PO	Archeologiniai (lemiantis reikšmingumą); Istoriniai (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Mitologiniai (lemiantis reikšmingumą svarbus)	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
89	6826	Kūlgrinda	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Padiėvyčio k.	RE	-	KVR objektas: 13855.17 kv. m	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
90	3334	Dargalių kapinynas	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Dargalių k.,	PA	-	KVR objektas: 20500.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 424000.00 kv. m	PO	-	saugoti moksliniam pažinimui	17 str., 21 str., 22 str.	60 str.2 dalis
91	3337	Payžnio kapinynas	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Payžnio k.,	RE	NA	KVR objektas: 32120.00 kv. m	PO	Archeologiniai (lemiantis reikšmingumą);	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
92	14945	Tūbinių II kaimo koplytėlė	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Tūbinių II k.,	RE	VIE	KVR objektas: 9.00 kv. m	PO	Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas);	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis

Nr.	Unikalus objektas kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNS į nuostatos
93	14944	Vabolių kaimo koplytėlė	Šilalės rajono sav., Traksėdžio sen., Vabolių k.,	RE	VIE	KVR objektas: 4.00 kv. m	PO	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
94	16386	Balsių pilkapynas	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Balsių k.,	PA	-	KVR objektas: 2200.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 147000.00 kv. m	PO	-	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19str.,21 str.,22str.	60 str.2, 3,4, dalys
95	20710	Balsių žydų senosios kapinės	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Balsių k.,	VS	REG	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 189.00 kv. m KVR objektas: 830.00 kv. m	PO	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 st. , 17 str.(taikomas neištirtoms dalims) , 20 str. , 21 str. ,22str.	60 str. 3,4,5 dalys
96	25386	Žydų žudynių vieta ir kapas I	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Pajėrubynio k.,	VS	NA	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 310.00 kv. m KVR objektas: 90.00 kv. m	PO	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 st. , 17 str.(taikomas neištirtoms dalims) , 20 str. , 21 str. ,22str.	60 str. 3,4,5 dalys

Nr.	Unikalus objekto kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNS Į nuostatos
97	42103	Tūbinių PA Lietuvos didžiajam kunigaikščiui Vytautui	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Tūbinių I k.,	RE	VIE	KVR objektas: 241.00 kv. m	PO	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
98	11210	Žydų žudynių vieta ir kapas II	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Pajėrubynio k.,	VS	NA	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 273.00 kv. m KVR objektas: 66.00 kv. m	PO	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str.(taikomas neiširtoms dalims), 20 str., 21 str., 22str.	60 str. 3,4,5 dalys
99	13870	Koplytstulpis su skulptūromis	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Kiaukų k.,	VS	-	KVR objektas: 800.00 kv. m	KO	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str.(taikomas neiširtoms dalims), 20 str., 21 str., 22str.	60 str. 3,4,5 dalys
99.1	25532	Koplytstulpis	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Kiaukų k., Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Kiaukų k.,	VS	-	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str.(taikomas neiširtoms dalims), 20 str., 21 str., 22str.	60 str. 3,4,5 dalys
99.2	25533	"Šv. Jonas Nepomukas" skulptūra	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Kiaukų k.,	VS	-	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str.(taikomas neiširtoms dalims), 20 str., 21 str., 22str.	60 str. 3,4,5 dalys
99.3	25534	"Jėzus Nazaretis" skulptūra	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Kiaukų k.,	VS	-	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str.(taikomas neiširtoms dalims), 20 str., 21 str., 22str.	60 str. 3,4,5 dalys

Nr.	Unikalus objektas kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNSĮ nuostatos
100	25389	Žuvimo vieta	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Kiaukų k.,	VS	-	KVR objektas: 25.00 kv. m	PO	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str.(taikomas neištirtoms dalims), 20 str., 21 str., 22str.	60 str. 3,4,5 dalys
101	13868	Kiaukų kaimo koplytėlė	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Kiaukų k., Noralio g.	RE	VIE	KVR objektas: 9.00 kv. m	PO	Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas);	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
102	2818	Kiaukų kapinynas, vad. Skuistkapiais	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Kiaukų k.,	RE	REG	KVR objektas: 3062.00 kv. m	PO	Archeologiniai (lemiantis reikšmingumą);	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
103	42085	Kiaukų piliakalnis	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Kiaukų k.,	RE	NA	KVR objektas: 5998.00 kv. m	PO	Archeologiniai (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio;	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
104	20899	Koplytėlė su skulptūromis	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Driežų k.,	VS	-	KVR objektas: 100.00 kv. m	KO	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str.(taikomas neištirtoms dalims), 20 str., 21 str., 22str.	60 str. 3,4,5 dalys
104.1	25518	Koplytėlė	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Driežų k.,	VS	-	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str.(taikomas neištirtoms dalims), 20 str., 21 str., 22str.	60 str. 3,4,5 dalys
104.2	25519	"Šv. Antanas" skulptūra	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Driežų k.,	VS	-	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str.(taikomas neištirtoms dalims), 20 str., 21 str., 22str.	60 str. 3,4,5 dalys
104.3	25520	Angelo skulptūra	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Driežų k.,	VS	-	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str.(taikomas neištirtoms dalims), 20 str., 21 str., 22str.	60 str. 3,4,5 dalys

Nr.	Unikalus objektas kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAI nuostatos	SŽNS I nuostatos
104.4	25521	Skulptūrinė grupė	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Driežų k.,	VS	-	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str. , 17 str.(taikomas neištirtoms dalims) , 20 str. , 21 str. ,22str.	60 str. 3,4,5 dalys
104.5	25522	"Nukryžiuotasis" skulptūra	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Driežų k.,	VS	-	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str. , 17 str.(taikomas neištirtoms dalims) , 20 str. , 21 str. ,22str.	60 str. 3,4,5 dalys
104.6	25523	Altorėlis	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Driežų k.,	VS	-	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str. , 17 str.(taikomas neištirtoms dalims) , 20 str. , 21 str. ,22str.	60 str. 3,4,5 dalys
105	3308	Žvilių kapinynas	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Žvilių k.,	PA	NA	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 1658.00 kv. m KVR objektas: 30631.00 kv. m	PO Pavienio objekto teritorijoje yra Vertingųjų savybių požymių turintis objektas - Žvilių kaimo senosios kapinė	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio;	saugoti moksliniam pažinimui	17 str. ,21 str. ,22 str.	60 str.2 dalis
106	3304	Biržų Lauko piliakalnis, vad. Pilalė	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Biržų Lauko k.,	RE	NA	KVR objektas: 16206.00 kv. m	PO	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio; Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
107	3307	Vaičių piliakalnis, vad. Pilalė, Švedkalniu	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Vaičių k.,	PA	NA	KVR objektas: 14087.00 kv. m	PO	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio; Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19str. ,21 str. ,22str.	60 str.2, 3,4, dalys

Nr.	Unikal us objekt o kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmi ngumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNS Į nuost atos
108	23908	Indijos piliakalnis su papiliu	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Indijos k.,	PA	NA	KVR objektas: 24462.00 kv. m	KO	Archeologi nis (lemiantis reikšmingu mą); Istorinis (lemiantis reikšmingu mą svarbus); Kraštovaiz džio;	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19str . .,21 str. ,22str.	60 str.2, 3,4, dalys
108.1	3305	Indijos piliakalnio su papiliu vad. Pile, Pilimi	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Indijos k.,	PA	NA	-	ĮK	Archeologi nis (lemiantis reikšmingu mą); Istorinis (lemiantis reikšmingu mą svarbus); Kraštovaiz džio;	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19str . .,21 str. ,22str.	60 str.2, 3,4, dalys
108.2	23909	Indijos piliakalnio su papiliu papilys	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Indijos k.,	PA	NA	-	ĮK	Archeologi nis (lemiantis reikšmingu mą); Istorinis (lemiantis reikšmingu mą svarbus); Kraštovaiz džio;	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19str . .,21 str. ,22str.	60 str.2, 3,4, dalys
109	6795	Kreivių piliakalnis, vad. Kreivių pile	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Kreivių k.,	RE	REG	KVR objektas: 41564.00 kv. m	PO	Archeologi nis (lemiantis reikšmingu mą); Kraštovaiz džio;	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis

Nr.	Unikalus objektas kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNSĮ nuostatos
110	31092	Požerės Kristaus Atsimainymo bažnyčios statinių KO	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Požerės k.,	RE	REG	KVR objektas: 2300.00 kv. m	KO	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
110.1	31093	Požerės Kristaus Atsimainymo bažnyčios statinių komplekso Kristaus Atsimainymo bažnyčia	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Požerės k.,	RE	REG	-	ĮK	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
110.2	31094	Požerės Kristaus Atsimainymo bažnyčios statinių komplekso varpinė	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Požerės k.,	RE	REG	-	ĮK	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
110.3	31095	Požerės Kristaus Atsimainymo bažnyčios statinių komplekso šventoriaus tvora	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Požerės k.,	RE	REG	-	ĮK	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas);	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
111	23904	Bilionių pilakalnis su gyvenvieta	Šilalės rajono sav., Bilionių sen., Bilionių k.,	PA	NA	KVR objektas: 66306.00 kv. m	KO	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio;	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19str.,21 str.,22str.	60 str.2, 3,4, dalys

Nr.	Unikalus objektas kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNSĮ nuostatos
111.1	3322	Piliakalnis vad. Švedkalniu, Šventkalniu	Šilalės rajono sav., Bilionių sen., Bilionių k.,	PA	NA	-	JK	-	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19str., 21 str., 22str.	60 str.2, 3,4, dalys
111.2	23905	Bilionių piliakalnio su gyvenviete gyvenvietė	Šilalės rajono sav., Bilionių sen., Bilionių k.,	PA	NA	-	JK	-	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19str., 21 str., 22str.	60 str.2, 3,4, dalys
112	1627	Bilionių kaimo etnoarchitektūrinė sodyba	Šilalės rajono sav., Bilionių sen., Bilionių k., Piliakalnio g. 5	VS	REG	KVR objektas: 4301.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 9180.00 kv. m	KO	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Etnokultūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas);	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str. , 17 str. (taikomas neiširtoms dalims) , 21 str. ,22 str.	60 str.3,4 dalys
112.1	28239	Bilionių kaimo etnoarchitektūrinės sodybos namas	Šilalės rajono sav., Bilionių sen., Bilionių k., Piliakalnio g. 5	VS	REG	-	JK	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Etnokultūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas);	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str. , 17 str. (taikomas neiširtoms dalims) , 21 str. ,22 str.	60 str.3,4 dalys
112.2	28240	Bilionių kaimo etnoarchitektūrinės sodybos klėtis	Šilalės rajono sav., Bilionių sen., Bilionių k., Piliakalnio g. 5	VS	REG	-	JK	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Etnokultūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas);	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str. , 17 str. (taikomas neiširtoms dalims) , 21 str. ,22 str.	60 str.3,4 dalys
112.3	28241	Bilionių kaimo etnoarchitektūrinės sodybos tvartas ir daržinė	Šilalės rajono sav., Bilionių sen., Bilionių k., Piliakalnio g. 5	VS	REG	-	JK	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Etnokultūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas);	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str. , 17 str. (taikomas neiširtoms dalims) , 21 str. ,22 str.	60 str.3,4 dalys

Nr.	Unikal us objekt o kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmi ngumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNS I nuost atos
112.4	28242	Bilionių kaimo etnoarchitektūrinės sodybos malkinė	Šilalės rajono sav., Bilionių sen., Bilionių k., Piliakalnio g. 5	VS	REG	-	ĮK	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Etnokultūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas);	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str. , 17 str. (taikomas neiširtoms dalims) , 21 str. ,22 str.	60 str.3,4 dalys
113	6797	Senkapis	Šilalės rajono sav., Bilionių sen., Baravykų k.,	RE	-	KVR objektas: 14056.66 kv. m	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
114	16289	Šakių pilkapynas	Šilalės rajono sav., Kaltinėnų sen., Šakių k.,	PA	-	KVR objektas: 5100.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 743400.00 kv. m	PO	-	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19str. ,21 str. ,22str.	60 str.2, 3,4, dalys
115	38848	Lietuvos Respublikos Prezidento Aleksandro Stulginskio gimtosios sodybos atmintina vieta	Šilalės rajono sav., Kaltinėnų sen., Kutalių k.,	PA	NA	KVR objektas: 9.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 100.00 kv. m	PO	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str. , 17 str. (taikomas neiširtoms dalims) , 21 str. ,22 str.	60 str.3,4 dalys
116	14946	Koplytstulpis su skulptūromis	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Virkių k.,	VS	-	KVR objektas: 90.67 kv. m	KO	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str. , 17 str.(taikomas neiširtoms dalims) , 20 str. , 21 str. ,22str.	60 str. 3,4,5 dalys
116.1	25906	Koplytstulpis	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Virkių k.,	VS	-	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str. , 17 str.(taikomas neiširtoms dalims) , 20 str. , 21 str. ,22str.	60 str. 3,4,5 dalys
116.2	25907	"Švč. M. Marija Maloningoji" skulptūra	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Virkių k.,	VS	-	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str. , 17 str.(taikomas neiširtoms dalims) , 20 str. , 21 str. ,22str.	60 str. 3,4,5 dalys

Nr.	Unikal us objekt o kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmi ngumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNS I nuost atos
116.3	25908	"Šv. Petras" skulptūra	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Virkių k.,	VS	-	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 st. , 17 str.(taikomas neištirtoms dalims) , 20 str. , 21 str. ,22str.	60 str. 3,4,5 dalys
116.4	25909	"Šv. Jonas Nepomukas" skulptūra	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Virkių k.,	VS	-	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 st. , 17 str.(taikomas neištirtoms dalims) , 20 str. , 21 str. ,22str.	60 str. 3,4,5 dalys
116.5	25910	Skulptūrinė grupė	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Virkių k.,	VS	-	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 st. , 17 str.(taikomas neištirtoms dalims) , 20 str. , 21 str. ,22str.	60 str. 3,4,5 dalys
117	14943	Koplytstulpis su skulptūromis	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Degučių II k.,	VS	-	KVR objektas: 310.64 kv. m	KO	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 st. , 17 str.(taikomas neištirtoms dalims) , 20 str. , 21 str. ,22str.	60 str. 3,4,5 dalys
117.1	25529	Koplytstulpis	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Degučių II k.,	VS	-	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 st. , 17 str.(taikomas neištirtoms dalims) , 20 str. , 21 str. ,22str.	60 str. 3,4,5 dalys
117.2	25530	Skulptūrinė grupė	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Degučių II k.,	VS	-	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 st. , 17 str.(taikomas neištirtoms dalims) , 20 str. , 21 str. ,22str.	60 str. 3,4,5 dalys
117.3	25531	"Šv. Rokas" skulptūra	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Degučių II k.,	VS	-	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 st. , 17 str.(taikomas neištirtoms dalims) , 20 str. , 21 str. ,22str.	60 str. 3,4,5 dalys
118	3330	Kazokų piliakalnis, vad. Užpiliu	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Kazokų I k.,	PA	-	KVR objektas: 37582.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 135075.00 kv. m	PO	-	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19str. ,21 str. ,22str.	60 str.2, 3,4, dalys

Nr.	Unikalus objekto kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNSĮ nuostatos
119	2816	Senkapiai	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Grigulių k.,	RE	-	KVR objektas: 1462.25 kv. m	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
120	3310	Kalnas vad. Alkos kalnu, kitaip Pilale	Šilalės rajono sav., Grigulių k. dal.(negalioja nuo 1999.01.01),	VS	-	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 8400.00 kv. m KVR objektas: 11900.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 1065000.00 kv. m	PO	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str. , 17 str. (taikomas neiširtoms dalims) , 21 str. ,22 str.	60 str.3,4 dalys
121	23926	Vedrių piliakalnis su priešpiliu ir gyvenviete	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Vedrių k.,	PA	NA	KVR objektas: 130377.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 1183000.00 kv. m	KO	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio; Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19str. ,21 str. ,22str.	60 str.2, 3,4, dalys
121.1	3332	Vedrių piliakalnio su priešpiliu ir gyvenviete piliakalnis	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Vedrių k.,	PA	NA	-	JK	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio; Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19str. ,21 str. ,22str.	60 str.2, 3,4, dalys
121.2	23927	Vedrių piliakalnio su priešpiliu ir gyvenviete priešpilis	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Vedrių k.,	PA	NA	-	JK	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio; Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19str. ,21 str. ,22str.	60 str.2, 3,4, dalys

Nr.	Unikalus objektas kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNS Į nuostatos
121.3	23928	Vedrių piliakalnio su priešpiliu ir gyvenvietė	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Vedrių k.,	PA	NA	-	ĮK	Archeologiniai (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio;	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19str. ,21 str. ,22str.	60 str.2, 3,4, dalys
122	20907	Varsėdžių kapinynas	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Varsėdžių k.,	PA	-	KVR objektas: 8900.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 352000.00 kv. m	PO	-	saugoti moksliniam pažinimui	17 str. ,21 str. ,22 str.	60 str.2 dalis
123	28202	Varsėdžių Šv. Roko bažnyčios pastatų kompleksas	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Varsėdžių k., Nepriklausomybės g. 9	VS	REG	KVR objektas: 1751.00 kv. m	KO	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Želdynų (lemiantis reikšmingumą tipiškas);	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str. , 17 str.(taikomas neiširtoms dalims) , 20 str. , 21 str. ,22str.	60 str. 3,4,5 dalys
123.1	1630	Varsėdžių Šv. Roko bažnyčios pastatų komplekso Šv. Roko bažnyčia	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Varsėdžių k., Nepriklausomybės g. 9	VS	REG	-	ĮK	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str. , 17 str.(taikomas neiširtoms dalims) , 20 str. , 21 str. ,22str.	60 str. 3,4,5 dalys

Nr.	Unikalus objektas kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNSĮ nuostatos
123.2	28203	Varsėdžių Šv. Roko bažnyčios pastatų komplekso varpinė	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Varsėdžių k., Nepriklausomybės g. 9	VS	REG	-	JK	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas);	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str. (taikomas neištirtoms dalims), 20 str., 21 str., 22 str.	60 str. 3,4,5 dalys
123.3	28204	Varsėdžių Šv. Roko bažnyčios pastatų komplekso koplyčia	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Varsėdžių k., Nepriklausomybės g. 9	VS	REG	-	JK	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str. (taikomas neištirtoms dalims), 20 str., 21 str., 22 str.	60 str. 3,4,5 dalys
124	13139	Obelyno kapinynas	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Senojo Obelyno k.,	PA	-	KVR objektas: 21000.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 493000.00 kv. m	PO	-	saugoti moksliniam pažinimui	17 str., 21 str., 22 str.	60 str. 2 dalis
125	26440	Kalnas vad. Alkos kalnu	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Gaidėnų k.,	VS	-	KVR objektas: 5200.00 kv. m	PO	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str., 17 str. (taikomas neištirtoms dalims), 21 str., 22 str.	60 str. 3,4 dalys
126	11214	Lakūno Stasio Girskio-Girėno gimtosios sodybos vieta	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Vytogalos k.,	VS	NA	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 343.00 kv. m KVR objektas: 4486.00 kv. m	PO Pavienio objekto teritorijoje yra Vertingų savybių požymių turintis objektas: Pastatas muziejus (klėtis)	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str., 17 str. (taikomas neištirtoms dalims), 21 str., 22 str.	60 str. 3,4 dalys
127	4302	Šaltmirių senosios kapinės, vad. Užkapiais	Šilalės rajono sav., Palentinio sen., Beržės k.,	RE	VIE	KVR objektas: 647.00 kv. m	PO	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas);	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str. 1 dalis

Nr.	Unikal us objekt o kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmi ngumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNS Į nuost atos
128	48145	Karužiškės dvaro senųjų kapinių kompleksas	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Karužiškės II k.,	RE	NA	KVR objektas: 320.00 kv. m	KO	Dailės (lemiantis reikšmingu mą tipiškas); Istorinis (lemiantis reikšmingu mą svarbus);Kr aštovaizdži o;Memorial inis (lemiantis reikšmingu mą svarbus);	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
128.1	48146	Karužiškės dvaro senųjų kapinių komplekso dvaro senosios kapinės	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Karužiškės II k.,	RE	REG	-	ĮK	Dailės (lemiantis reikšmingu mą tipiškas);M emorialinis (lemiantis reikšmingu mą svarbus);	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
128.2	48147	Karužiškės dvaro senųjų kapinių komplekso Lietuvos karininko Alfonso Jurskio kapas	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Karužiškės II k.,	RE	NA	-	ĮK	Istorinis (lemiantis reikšmingu mą svarbus);M emorialinis (lemiantis reikšmingu mą svarbus);	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
129.	3328	Karužiškės kalnas, vad. Alkos kalnu	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Karužiškės II k.,	VS	REG	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 4526000.00 kv. m KVR objektas: 93288.00 kv. m	PO	Kraštovaiz džio; Mitologinis (lemiantis reikšmingu mą svarbus);	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str. , 17 str. (taikomas neištirtoms dalims) , 21 str. ,22 str.	60 str.3,4 dalys

Nr.	Unikal us objekt o kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmi ngumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNS Į nuost atos
130.	23914	Medvėgalio, Karūžiškės piliakalnis su priešpiliu ir gyvenvieta	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Karūžiškės II k.,	PA	NA	KVR objektas: 348596.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 4526000.00 kv. m	Komplek sas	Archeologi nis (lemiantis reikšmingu mą); Istorinis (lemiantis reikšmingu mą svarbus); Kraštovaiz džio; Mitologinis (lemiantis reikšmingu mą svarbus);	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19str . ,21 str. ,22str.	60 str.2, 3,4, dalys
130.1	3327	Medvėgalio, Karūžiškės piliakalnio su priešpiliu ir gyvenvieta piliakalnis, vad. Medvėgaliu	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Karūžiškės II k.,	PA	NA	-	ĮK	Archeologi nis (lemiantis reikšmingu mą); Istorinis (lemiantis reikšmingu mą svarbus); Kraštovaiz džio; Mitologinis (lemiantis reikšmingu mą svarbus);	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19str . ,21 str. ,22str.	60 str.2, 3,4, dalys
130.2	23915	Medvėgalio, Karūžiškės piliakalnio su priešpiliu ir gyvenvieta priešpilis, vad. Piliorių kalnu	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Karūžiškės II k.,	PA	NA	-	ĮK	Archeologi nis (lemiantis reikšmingu mą); Istorinis (lemiantis reikšmingu mą svarbus); Kraštovaiz džio; Mitologinis (lemiantis reikšmingu mą svarbus);	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19str . ,21 str. ,22str.	60 str.2, 3,4, dalys
130.3	38456	Medvėgalio, Karūžiškės piliakalnio su priešpiliu ir gyvenvieta gyvenvietė	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Karūžiškės II k.,	RE	NA	-	ĮK	Archeologi nis (lemiantis reikšmingu mą);	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis

Nr.	Unikalus objektas kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNSĮ nuostatos
131	6814	Medvėgalio, Karūžiškės kūrgrinda - saugoma kaip Medvėgalio, Karūžiškės piliakalnio su priešpiliu ir gyvenvieta (u.k. 23914) vertingoji savybė	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Karūžiškės I k.	PA	-	KVR objektas: 23000.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 4526000.00 kv. m	PO	-	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19str.,21 str.,22str.	60 str.2,3,4, dalys
132	6802	Pakalniškių kapinynas, vad. Sidabrė	Šilalės rajono sav., Kaltinėnų sen., Pakalniškių k.	PA	-	KVR objektas: 19000.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 523000.00 kv. m	PO	-	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19str.,21 str.,22str.	60 str.2,3,4, dalys
133	16173	Gedminiškės kalnas, vad. Ragankalnių, Raguvijos kalnu	Šilalės rajono sav., Kaltinėnų sen., Gedminiškės k.	VS	REG	KVR objektas: 7403.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 21289.00 kv. m	PO	Archeologiniai (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio; Mitologiniai (lemiantis reikšmingumą svarbus);	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str., 17 str. (taikomas neiširtoms dalims), 21 str.,22 str.	60 str.3,4 dalys
134	3309	Gedminiškės kapinynas	Šilalės rajono sav., Kaltinėnų sen., Gedminiškės k.	RE	REG	KVR objektas: 5549.00 kv. m	PO	Archeologiniai (lemiantis reikšmingumą);	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
135	3313	Pilių, Kaltinėnų piliakalnis, vad. Kepaluškalniu	Šilalės rajono sav., Kaltinėnų sen., Pilių k.	PA	NA	KVR objektas: 30276.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 221532.00 kv. m	PO	Archeologiniai (lemiantis reikšmingumą); Istoriniai (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio;	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19str.,21 str.,22str.	60 str.2,3,4, dalys

Nr.	Unikalus objektas kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNSĮ nuostatos
136	45075	Lietuvos partizanų kapai	Šilalės rajono sav., Kaltinėnų sen., Kaltinėnų mstl.	RE	NA	KVR objektas: 28.00 kv. m	PO	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
137	1626	Kaltinėnų mstl. kapinių koplyčia	Šilalės rajono sav., Kaltinėnų sen., Kaltinėnų mstl., Kapų g.	VS	REG	KVR objektas: 204.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 18200.00 kv. m	PO	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Etnokultūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str.(taikomas neiširtoms dalims), 20 str., 21 str., 22str.	60 str. 3,4,5 dalys
138	26393	Kunigo prelato, mineralogo Jono Rodovičiaus (Radavičiaus) kapas	Šilalės rajono sav., Kaltinėnų sen., Kaltinėnų mstl., Kapų g.	VS	REG	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 12.00 kv. m KVR objektas: 29.00 kv. m	PO	Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str.(taikomas neiširtoms dalims), 20 str., 21 str., 22str.	60 str. 3,4,5 dalys
139	10558	Rašytojo, kultūros veikėjo Dionizo Poškos kapas	Šilalės rajono sav., Kaltinėnų sen., Kaltinėnų mstl.	RE	NA	KVR objektas: 8.00 kv. m	PO	Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis

Nr.	Unikalus objektas kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNS į nuostatos
140	17186	Gedminiškės piliakalnis, vad. Traku	Šilalės rajono sav., Kaltinėnų sen., Gedminiškės k.,	PA	NA	KVR objektas: 11669.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 120294.00 kv. m	PO	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio; Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19str. ,21 str. ,22str.	60 str.2, 3,4, dalys
141	13135	Rūtelių kapinynas	Šilalės rajono sav., Kaltinėnų sen., Rūtelių k.,	PA	-	KVR objektas: 8000.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 1142000.00 kv. m	PO	-	saugoti moksliniam pažinimui	17 str. ,21 str. ,22 str.	60 str.2 dalis
142	16288	Kaušų, Mikniškės kapinynas, vad. Sapkalniu	Šilalės rajono sav., Kaltinėnų sen., Kaušų k.,	PA	-	KVR objektas: 7900.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 1432000.00 kv. m	PO	-	saugoti moksliniam pažinimui	17 str. ,21 str. ,22 str.	60 str.2 dalis
143	3312	Pagrybio kapinynas	Šilalės rajono sav., Kaltinėnų sen., Pagrybio k.	PA	-	KVR objektas: 35100.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 1432000.00 kv. m	PO	-	saugoti moksliniam pažinimui	17 str. ,21 str. ,22 str.	60 str.2 dalis
144	23916	Pagrybio piliakalnis su gyvenviete	Šilalės rajono sav., Kaltinėnų sen., Pagrybio k.	PA	NA	KVR objektas: 31857.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 129119.00 kv. m	KO	-	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19str. ,21 str. ,22str.	60 str.2, 3,4, dalys
144.1	3311	Pagrybio piliakalnio su gyvenviete piliakalnis, vad. Skuburkalniu, Skuburlės kalnu	Šilalės rajono sav., Kaltinėnų sen., Pagrybio k.	PA	NA	-	IK	-	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19str. ,21 str. ,22str.	60 str.2, 3,4, dalys

Nr.	Unikal us objekt o kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmi ngumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNS Į nuost atos
144.2	23917	Pagrybio piliakalnio su gyvenvietė	Šilalės rajono sav., Kaltinėnų sen., Pagrybio k.	PA	NA	-	JK	-	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19str . ,21 str. ,22str.	60 str.2, 3,4, dalys
145	24620	Kalnas vad. Aušrinės kalva	Šilalės rajono sav., Kaltinėnų sen., Kaušų k.	VS	-	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 16400.00 kv. m KVR objektas: 11800.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 29400.00 kv. m	PO	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str. , 17 str. (taikomas neištirtoms dalims) , 21 str. ,22 str.	60 str.3,4 dalys
146	11678	Dungerių piliakalnis, vad. Zamėkalniu	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Dungerių k.	RE	REG	KVR objektas: 22614.00 kv. m	PO	Archeologi nis (lemiantis reikšmingu mą); Kraštovaiz džio;	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
147	3314	Prienų piliakalnis, vad. Birgkalniu	Šilalės rajono sav., Kaltinėnų sen., Prienų k.	RE	REG	KVR objektas: 15899.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 2110000.00 kv. m	PO	Archeologi nis (lemiantis reikšmingu mą); Kraštovaiz džio;	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
148	3356	Požerės, Paežerio kapinynas, vad. Karnaga	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Paežerio k.	PA	-	KVR objektas: 20500.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 392000.00 kv. m	PO	-	saugoti moksliniam pažinimui	17 str. ,21 str. ,22 str.	60 str.2 dalis
149	23911	Piliakalnis su priešpiliu ir gyvenvietė	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Kalvialių k.	PA	NA	KVR objektas: 55835.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 198900.00 kv. m	KO	-	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19str . ,21 str. ,22str.	60 str.2, 3,4, dalys

Nr.	Unikalus objektas kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmės lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNSĮ nuostatos
149.1	3354	Piliakalnio su priešpiliu ir gyvenvietė piliakalnis, vad. Miegės kalnu	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Kalvalių k.	PA	NA	-	ĮK	-	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19str. ,21 str. ,22str.	60 str.2, 3,4, dalys
149.2	23912	Piliakalnio su priešpiliu ir gyvenvietė priešpilis	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Kalvalių k.	PA	NA	-	ĮK	-	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19str. ,21 str. ,22str.	60 str.2, 3,4, dalys
149.3	23913	Piliakalnio su priešpiliu ir gyvenvietė gyvenvietė	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Kalvalių k.	PA	NA	-	ĮK	-	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19str. ,21 str. ,22str.	60 str.2, 3,4, dalys
150	3357	Paupynio, Mėdsėdžių kapinynas	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Paupynio k.	PA	-	KVR objektas: 13000.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 521000.00 kv. m	PO	-	saugoti moksliniam pažinimui	17 str. ,21 str. ,22 str.	60 str.2 dalis
151	16268	Vytogalos kapinynas, vad. Milžinkapiu, Maro kapeliais	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Vytogalos k.	PA	-	KVR objektas: 4400.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 492000.00 kv. m	PO	-	saugoti moksliniam pažinimui	17 str. ,21 str. ,22 str.	60 str.2 dalis
152	13937	Koplytstulpis su ornamentuotu kryželiu, Nukryžiuotojo ir 2 angelų skulptūromis	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Vytogalos k.	RE	VIE	KVR objektas: 9.00 kv. m	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	
153	1636	Upynos Švč. M. Marijos vardo bažnyčios statinių kompleksas	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Upynos mstl.	VS	-	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 2000.00 kv. m KVR objektas: 2100.00 kv. m	KO	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 st. , 17 str.(taikomas neiširtoms dalims) , 20 str. , 21 str. ,22str.	60 str. 3,4,5 dalys

Nr.	Unikalus objektas kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNSĮ nuostatos
153.1	28208	Švč. M. Marijos Vardo bažnyčia	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Upynos mstl.	VS	-	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str.(taikomas neiširtoms dalims), 20 str., 21 str., 22str.	60 str. 3,4,5 dalys
153.2	28209	Varpinė	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Upynos mstl.	VS	-	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str.(taikomas neiširtoms dalims), 20 str., 21 str., 22str.	60 str. 3,4,5 dalys
153.3	28210	Šventoriaus tvora su vartais	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Upynos mstl.	VS	-	-	ĮK	-	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str.(taikomas neiširtoms dalims), 20 str., 21 str., 22str.	60 str. 3,4,5 dalys
154	13936	Koplytėlė su ornamentuotu kryželiu, Pietos, Šv. Roko ir Marijos Sopulingosios skulptūromis	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Upynos mstl.	RE	-	-	PO	-	Dingusių Lietuvos kilnojamųjų kultūros vertybių sąrašas; Nr: DKVS;		
155	16177	Senkapis	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Galvyčių k.	RE	-	KVR objektas: 5671.39 kv. m	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
156	39030	Upynos žydų senųjų kapinių ir žydų žudynių vietos ir kapo kompleksas	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Petkainio k.	RE	NA	KVR objektas: 3116.00 kv. m	KO	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
156.1	11213	Upynos žydų senųjų kapinių ir žydų žudynių vietos ir kapo komplekso žydų žudynių vieta ir kapas	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Upynos mstl.	RE	NA	-	ĮK	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis

Nr.	Unikal us objekt o kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmi ngumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNS Į nuost atos
156.2	20709	Upynos žydų senųjų kapinių ir žydų žudynių vietos ir kapo komplekso žydų senosios kapinės	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Petkainio k.	VS	REG	-	ĮK	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str. , 17 str.(taikomas neiširtoms dalims) , 20 str. , 21 str. ,22str.	60 str. 3,4,5 dalys
157	3358	Upynos kapinynas	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Upynos k.	PA	-	KVR objektas: 18000.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 660000.00 kv.	PO	-	saugoti moksliniam pažinimui	17 str. ,21 str. ,22 str.	60 str.2 dalis
158	13024	Severėnų kapinynas	Šilalės rajono sav., Kaltinėnų sen., Jaunodavos k.	PA	-	KVR objektas: 14000.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 276000.00 kv. m	PO	-	saugoti moksliniam pažinimui	17 str. ,21 str. ,22 str.	60 str.2 dalis
159	4254	Piliakalnis, vad. Piliakalnių	Šilalės rajono sav., Kaltinėnų sen., Jaunodavos k.	RE	-	KVR objektas: 22933.00 kv. m	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
160	16174	Jaunodavos kapinynas	Šilalės rajono sav., Kaltinėnų sen., Jaunodavos k.	PA	NA	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 2557.00 kv. m KVR objektas: 18155.00 kv. m	PO	-	saugoti moksliniam pažinimui	17 str. ,21 str. ,22 str.	60 str.2 dalis
161	22112	Juodžių kapinynas	Šilalės rajono sav., Kaltinėnų sen., Juodžių k.	VS	-	KVR objektas: 2700.00 kv. m	PO	-	saugoti moksliniam pažinimui	17 str. ,21 str. ,22 str.	60 str.2 dalis
162	42886	Pasausalio piliakalnis	Šilalės rajono sav., Kaltinėnų sen., Nuomininkų k.	RE	REG	KVR objektas: 11998.00 kv. m	PO	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio; Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis

Nr.	Unikalus objektas kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNSĮ nuostatos
163	3355	Lingių Fermų kapinynas, vad. Milžinkapiai	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Lingių Fermų k.	PA	-	KVR objektas: 8200.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 455000.00 kv. m	PO	-	saugoti moksliniam pažinimui	17 str., 21 str., 22 str.	60 str.2 dalis
164	3353	Gegužių piliakalnis, vad. Bliūdkalniu, Gegužkalniu	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Gegužių k.	PA	NA	KVR objektas: 45992.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 143161.00 kv. m	PO	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Krastovaizdžio; Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19str., 21 str., 22str.	60 str.2, 3,4, dalys
165	12079	Senkapis, vad. Jurlaukiu	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Lingių k.	RE	-	KVR objektas: 16628.16 kv. m	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
166	13925	Girdiškės kaimo kapinių koplytėlė	Šilalės rajono sav., Bijotų sen., Girdiškės k., K. Andriukaičio g.	RE	VIE	KVR objektas: 8.00 kv. m	PO	Dailės (lemiantis reikšmingumą tipišką);	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
167	45354	Lietuvos partizano Juozo Grabausko-Perkūno kapas	Šilalės rajono sav., Bijotų sen., Girdiškės k.	RE	NA	KVR objektas: 6.00 kv. m	PO	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
168	13924	Girdiškės kaimo kapinių koplytstulpis	Šilalės rajono sav., Bijotų sen., Girdiškės k., K. Andriukaičio g.	RE	VIE	KVR objektas: 3.00 kv. m	PO	Dailės (lemiantis reikšmingumą tipišką);	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
169	6845	Senkapis, vad. Kapeliai	Šilalės rajono sav., Bijotų sen., Pilsūdų k.	RE	-	KVR objektas: 7369.79 kv. m	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis

Nr.	Unikalus objektas kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNSĮ nuostatos
170	25387	Lietuvos partizano Aleksandro Milaševičiaus -Ruonio žuvimo vieta	Šilalės rajono sav., Kaltinėnų sen., Rėzgalių k.,	VS	NA	KVR objektas: 25.00 kv. m	PO	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str. (taikomas neiširtoms dalims), 20 str., 21 str., 22 str.	60 str. 3,4,5 dalys
171	6835	Antininkų kapinynas, vad. Kapinukais	Šilalės rajono sav., Bijotų sen., Antininkų k.	PA	-	KVR objektas: 4500.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 630000.00 kv. m	PO	-	saugoti moksliniam pažinimui	17 str., 21 str., 22 str.	60 str. 2 dalis
172	6836	Senkapis I	Šilalės rajono sav., Bijotų sen., Bardžių k.	RE	-	KVR objektas: 7264.26 kv. m	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str. 1 dalis
173	3352	Senkapis	Šilalės rajono sav., Bijotų sen., Gedeikių k.	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str. 1 dalis
174	629	Bijotų, vad. Baublių dvaro sodybos fragmentai	Šilalės rajono sav., Bijotų sen., Bijotų k., Muziejaus g. 10, 12	PA	NA	KVR objektas: 123548.00 kv. m	KO	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą unikalus); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Kultūrinės raiškos (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str., 17 str. (taikomas neiširtoms dalims), 21 str., 22 str.	60 str. 3,4 dalys

Nr.	Unikal us objekt o kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmi ngumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNS Į nuost atos
174.1	10560	Bijotų, vad. Baublių dvaro sodybos fragmentų Vakarų baublys	Šilalės rajono sav., Bijotų sen., Bijotų k.	PA	NA	-	ĮK	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą unikalus);	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str., 17 str. (taikomas neiširtoms dalims), 21 str., 22 str.	60 str.3,4 dalys
174.2	30119	Bijotų, vad. Baublių dvaro sodybos fragmentų Rytų baublys	Šilalės rajono sav., Bijotų sen., Bijotų k., Muziejaus g. 10	PA	NA	-	ĮK	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą unikalus);	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str., 17 str. (taikomas neiširtoms dalims), 21 str., 22 str.	60 str.3,4 dalys
174.3	1634	Bijotų, vad. Baublių dvaro sodybos fragmentų vandens malūnas	Šilalės rajono sav., Bijotų sen., Bijotų k., Malūno g. 14	PA	NA	-	ĮK	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str., 17 str. (taikomas neiširtoms dalims), 21 str., 22 str.	60 str.3,4 dalys
174.4	23240	Bijotų, vad. Baublių dvaro sodybos fragmentų parko fragmentai	Šilalės rajono sav., Bijotų sen., Bijotų k.	PA	NA	-	ĮK	Želdynų (lemiantis reikšmingumą svarbus);	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	19 str., 17 str. (taikomas neiširtoms dalims), 21 str., 22 str.	60 str.3,4 dalys
175	6842	Senkapis	Šilalės rajono sav., Bijotų sen., Simėnų k.	RE	-	KVR objektas: 1486.53 kv. m	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
176	42420	Simėnų kapinynas	Šilalės rajono sav., Bijotų sen., Simėnų k.	RE	REG	KVR objektas: 19287.00 kv. m	PO	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą);	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
177.	25524	Koplytėlė	Šilalės rajono sav., Bijotų sen., Simėnų k.	VS	REG	-	PO	Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus);	saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai	19 str., 17 str. (taikomas neiširtoms dalims), 20 str., 21 str., 22 str.	60 str.3,4,5 dalys
178	23922	Simėnų, Ivankių piliakalnis su priešpiliu ir gyvenvietė	Šilalės rajono sav., Bijotų sen., Simėnų k.	PA	NA	KVR objektas: 55113.00 kv. m Vizualinės apsaugos pozonis: 238459.00 kv. m	KO	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio;	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19 str., 21 str., 22 str.	60 str.2, 3,4, dalys
178.1	3346	Simėnų, Ivenkių piliakalnio su priešpiliu ir gyvenvietė piliakalnis, vad. Aukuro kalnu	Šilalės rajono sav., Bijotų sen., Simėnų k.	PA	NA	-	ĮK	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio;	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19 str., 21 str., 22 str.	60 str.2, 3,4, dalys

Nr.	Unikalus objekto kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNSĮ nuostatos
178.2	38270	Simėnų, Ivankių piliakalnio su priešpiliu ir gyvenvietės priešpilis	Šilalės rajono sav., Bijotų sen., Simėnų k.	VS	NA	-	ĮK	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio;	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
178.3	23923	Simėnų, Ivankių piliakalnio su priešpiliu ir gyvenvietės gyvenvietė	Šilalės rajono sav., Bijotų sen., Simėnų k.	PA	NA	-	ĮK	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą);	saugoti moksliniam pažinimui bei saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui	17str.,19 str., 21 str., 22 str.	60 str.2, 3,4, dalys
Vertybės nepažymėtos kultūros paveldo vertybių brėžinyje, nes nėra nustatytas arba yra labai mažas vertybės teritorijos plotas:											
179	633	Buv. dvaro sodybos fragmentai	Šilalės rajono sav., Kaltinėnų sen., Labardžių k.	-	-	-	KO	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta -	-	Vertingųjų savybių nėra. Nekilnojamajai kultūros vertybei apsauga netaikoma.	-
180.	23193	Vandens malūnas-karšykla su technologine įranga	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Vaičių k.	Pradėta valstybės saugomo statuso panaikinimo procedūra	-	-	KO	-	-	Vertingųjų savybių nėra. Nekilnojamajai kultūros vertybei apsauga netaikoma.	-
180.1.	17034	Vandens malūnas	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Vaičių k.	Pradėta valstybės saugomo statuso panaikinimo procedūra	-	-	ĮK	-	-	Vertingųjų savybių nėra. Nekilnojamajai kultūros vertybei apsauga netaikoma.	-
180.2	23194	Technologinė įranga	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Vaičių k.	Pradėta valstybės saugomo statuso panaikinimo procedūra	-	-	ĮK	-	-	Vertingųjų savybių nėra. Nekilnojamajai kultūros vertybei apsauga netaikoma.	-
181.	15875	Sodyba	Šilalės rajono sav., Kaltinėnų sen., Prienų k.	RE	-	-	KO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
182.	20901	Aušros Vartų Dievo Motinos koplytstulpis	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Grigulių k.	Pradėta valstybės saugomo statuso panaikinimo procedūra	-	-	KO	-	-	Vertingųjų savybių nėra. Nekilnojamajai kultūros vertybei apsauga netaikoma.	-
182.1	22678	Aušros Vartų Dievo Motinos koplytstulpio skulptūrinė grupė	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Grigulių k.	Pradėta valstybės saugomo statuso panaikinimo procedūra	-	-	ĮK	-	-	Vertingųjų savybių nėra. Nekilnojamajai kultūros vertybei apsauga netaikoma.	-

Nr.	Unikalus objektas kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNSĮ nuostatos
182.2	22679	Aušros Vartų Dievo Motinos koplytstulpio Akolitas su žvake	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Grigulių k.	Pradėta valstybės saugomo statuso panaikini mo procedūra	-	-	JK	-	Vertingųjų savybių nėra. Nekilnojamajai kultūros vertybei apsauga netaikoma.		
182.3	22680	Aušros Vartų Dievo Motinos koplytstulpio Akolitas su žvake	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Grigulių k.	Pradėta valstybės saugomo statuso panaikini mo proce dūra.	-	-	JK	-	Vertingųjų savybių nėra. Nekilnojamajai kultūros vertybei apsauga netaikoma.		
183.	27949	Vargonai	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Tūbinių I k.	RE	-	-	KO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
183.1	27950	Vargonų prospektas	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Tūbinių I k.	RE	-	-	JK	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
183.2	27951	Vargonų instrumentas	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Tūbinių I k.	RE	-	-	JK	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
184.	26822	Vargonai	Šilalės rajono sav., Tenenių sen., Tenenių mstl.	RE	-	-	KO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
184.1	26823	Vargonų prospektas	Šilalės rajono sav., Tenenių sen., Tenenių mstl.	RE	-	-	JK	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
184.2	26824	Vargonų instrumentas	Šilalės rajono sav., Tenenių sen., Tenenių mstl.	RE	-	-	JK	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
185.	27352	Vargonai	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Laukuvos mstl.	-	-	-	KO	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta (tapo vertingąja savybe)	Vargonai (u.k. 27352, P148K) tapo Laukuvos Šv. Kryžiaus Atradimo bažnyčios komplekso (u.k. 24829) bažnyčios (u.k. 24830) vertingąja savybe.		
185.1	27353	Vargonų prospektas	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Laukuvos mstl.	-	-	-	JK	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta (tapo vertingąja savybe)	Vargonai (u.k. 27352, P148K) tapo Laukuvos Šv. Kryžiaus Atradimo bažnyčios komplekso (u.k. 24829) bažnyčios (u.k. 24830) vertingąja savybe.		
185.2	27354	Vargonų instrumentas	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Laukuvos mstl.	-	-	-	JK	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta (tapo vertingąja savybe)	Vargonai (u.k. 27352, P148K) tapo Laukuvos Šv. Kryžiaus Atradimo bažnyčios komplekso (u.k. 24829) bažnyčios (u.k. 24830) vertingąja savybe.		

Nr.	Unikalus objektas kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNSĮ nuostatos
186.	16874	Vargonai	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Požerės k., Medvėgalio g. 11	-	-	-	KO	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta (tapo vertingąja savybe)	Vargonai (u.k. 16874) tapo Požerės Kristaus Atsimainymo bažnyčios statinių komplekso (u.k. 31092) Kristaus Atsimainymo bažnyčios (u.k. 31093) vertingąja savybe		
186.1	27360	Vargonų prospektas	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Požerės k., Medvėgalio g. 11	-	-	-	IK	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta (tapo vertingąja savybe)	Vargonai (u.k. 16874) tapo Požerės Kristaus Atsimainymo bažnyčios statinių komplekso (u.k. 31092) Kristaus Atsimainymo bažnyčios (u.k. 31093) vertingąja savybe		
186.2	27361	Vargonų instrumentas	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Požerės k., Medvėgalio g. 11	-	-	-	IK	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta (tapo vertingąja savybe)	Vargonai (u.k. 16874) tapo Požerės Kristaus Atsimainymo bažnyčios statinių komplekso (u.k. 31092) Kristaus Atsimainymo bažnyčios (u.k. 31093) vertingąja savybe		
187.	16873	Vargonai	Šilalės rajono sav., Didkiemio sen., Didkiemio k.				PO	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta (tapo vertingąja savybe)	Vargonai tapo Didkiemio Šv. Angelų Sargų bažnyčios pastatų komplekso (26971, G338K) Šv. Angelų Sargų bažnyčios (1631, G338K1) vertingąja savybe.		
188.	3324	Piliakalnis II	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Burbiškių k.	-	-	-	PO	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	Vertingųjų savybių nėra (žr. priedą 1). Teisinė apsauga netaikoma.		
189.	632	Buv. dvaro sodybos fragmentai	Šilalės rajono sav., Kvėdarnos sen., Budrių k.	-	-	-	PO	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	-	-	-
190.	13876	Koplytstulpis su ornamentuotu kryželiu ir Jono Nepomuko skulptūra	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Varsėdžių k.	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
191.	13861	Skulptūra "Jonas Nepomukas"	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Laukuvos mstl.	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
192.	13850	Skulptūra "Šv. Antanas"	Šilalės rajono sav., Kvėdarnos sen., Kvėdarnos mstl.	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
193.	13890	Ornamentuotas kryžius	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Tūbinių I k.	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis

Nr.	Unikalus objekto kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNS Į nuostatos
194.	15751	Stacijos (2)	Šilalės rajono sav., Didkiemio sen., Didkiemio k.	RE	-	-	PO	-	Dingusių kultūros vertybių sąrašas; Nr: DKVS;		
195.	13902	Ornamentuotas kryžius	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Pajūrio mstl.	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
196.	13859	Skulptūra "Nukryžiuotasis"	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Laukuvos mstl.,	RE	-	-	PO	-	Dingusių kultūros vertybių sąrašas; Nr: DKVS;		
197.	13885	Skulptūra "Šv. Pranciškus"	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Tūbinių I k.	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
198.	20292	Koplytstulpis su Kristaus krikšto skulptūriniu grupe	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Paiekvedžio k.	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	-	-	PO	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	Vertingųjų savybių nėra. Nekilnojamajai kultūros vertybei apsauga netaikoma.		
199.	13938	Koplytėlė su ornamentuotu kryželiu	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Vytogalos k.	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
200.	10062	Žvakidės (5)	Šilalės rajono sav., Didkiemio sen., Didkiemio k.	RE	-	-	-	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
201.	13920	Koplytėlė su ornamentuotu kryželiu ir Marijos Maloningosios skulptūra	Šilalės rajono sav., Traksėdžio sen., Nevočių k.	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	-	-	PO	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	Vertingųjų savybių nėra. Nekilnojamajai kultūros vertybei apsauga netaikoma.		
202.	10059	Altorėlis su Nazaretiečio paveikslu - saugomas kaip Požerės Kristaus Atsimainymo bažnyčios statinių komplekso (u.k. 31092) Kristaus Atsimainymo bažnyčios (u.k. 31093) vertingoji savybė	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Požerės k.,	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
203.	15248	Koplytėlė prie medžio su Pietos skulptūra	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Paiekvedžio k.,	RE	-	-	-	-	Dingusių kultūros vertybių sąrašas; Nr: DKVS;		
204.	13915	Koplytstulpis su Šv. Antano skulptūra	Šilalės rajono sav., Traksėdžio sen., Dirktų k.,	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	-	-	PO	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	Vertingųjų savybių nėra. Nekilnojamajai kultūros vertybei apsauga netaikoma.		

Nr.	Unikal us objekt o kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmi ngumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNS Į nuost atos
205.	13877	Koplytėlė prie medžio su ornamentuotu kryželiu ir Pietos skulptūra	Šilalės rajono sav., Žadeikių sen., Prapymo k.,	RE	-	-	PO	-	Dingusių Lietuvos kilnojamųjų kultūros vertybių sąrašas; Nr: DKVS;		
206.	13896	Skulptūra "Jonas Krikštytojas"	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Pajūrio mstl.,	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	-	-	PO	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	Vertingųjų savybių nėra. Nekilnojamajai kultūros vertybei apsauga netaikoma.		
207.	13897	Skulptūra "Pieta"	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Pajūrio mstl.,	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
208.	13912	Koplytėlė su ornamentuotu kryželiu ir Jono Nepomuko skulptūra	Šilalės rajono sav., Bijotų sen., Bijotų k.,	RE	-	-	PO	-	Dingusių Lietuvos kilnojamųjų kultūros vertybių sąrašas; Nr: DKVS;		
209.	13903	Koplytstulpis su ornamentuotu kryželiu, Marijos, Šv. Motiejiaus ir Marijos Sopulingosios skulptūromis	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Pajūrio mstl.,	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	-	-	PO	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	Vertingųjų savybių nėra. Nekilnojamajai kultūros vertybei apsauga netaikoma.		
210.	13839	Koplytstulpis su ornamentuotu kryželiu, Šv. Roko, Pietos ir šv. Juozapo skulptūromis	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Gedėliškės k.,	RE	-	-	PO	-	Dingusių Lietuvos kilnojamųjų kultūros vertybių sąrašas; Nr: DKVS;		
211.	15749	Koplytėlė	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Laukuvos mstl.,	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	-	-	PO	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	Koplytėlės nėra. Nekilnojamajai kultūros vertybei apsauga netaikoma.		
213.	13899	Skulptūra "Marija su kūdikiu"	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Pajūrio mstl.,	-	-	-	PO	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	Vertingųjų savybių nėra. Nekilnojamajai kultūros vertybei apsauga netaikoma.		
214.	13927	Skulptūra "Šventasis su ištiestomis rankomis"	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Upynos mstl.,	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
215.	13898	Skulptūra "Nukryžiuota sis"	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Pajūrio mstl.,	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	-	-	PO	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	Vertingųjų savybių nėra. Nekilnojamajai kultūros vertybei apsauga netaikoma.		

Nr.	Unikalus objektas o kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNS Į nuostatos
216.	13922	Koplytstulpis su ornamentuotu kryželiu, Marijos, pamynusios žaltį, Pietos, šv. Antano ir šv. Onos skulptūromis	Šilalės rajono sav., Traksėdžio sen., Šarkų k.,	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
217.	15249	Koplytėlė prie medžio su Rūpintojėlio skulptūra	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Bagdono k.,	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	-	-	PO	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	Koplytėlė sunykusi, skulptūra dingusi. Nekilnojamajai kultūros vertybei apsauga netaikoma.		
218.	13871	Naujojo Obelyno kaimo koplytėlė	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Naujojo Obelyno k., Atgimimo g. 25	RE	VIE	KVR objektas: 9.00 kv. m	PO	Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas);	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
219.	13884	Skulptūra "Nežinomas šventasis"	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Tūbinių I k.,	RE	-	-	PO	-	Dėl kultūros vertybių nerastų jų saugojimo vietoje; 2017-12-22; Nr: (61)2-807;		
220.	21142	Skulptūra "Šv. Ona"	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Upynos mstl.,	RE	-	-	-	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
221.	13867	Ornamentuotas kryžius	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Požerės k.,	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
222.	13878	Koplytėlė prie medžio su Nazaretiečio skulptūra	Šilalės rajono sav., Žadeikių sen., Prapymo k.,	RE	-	-	PO	-	Dingusių Lietuvos kilnojamųjų kultūros vertybių sąrašas; Nr: DKVS;		
223.	15246	Koplytstulpis su ornamentuota is kryželiais, Pietos, šv. Jurgio, Jono Nepomuki ir Rūpintojėlio skulptūromis	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Gaidėnų k.,	RE	-	-	PO	-	Dingusių Lietuvos kilnojamųjų kultūros vertybių sąrašas; Nr: DKVS;		
224.	13914	Koplytstulpis su ornamentuotu kryželiu ir Jono Nepomuko skulptūra	Šilalės rajono sav., Traksėdžio sen., Bokštų k.,	RE	-	-	PO	-	Dingusių Lietuvos kilnojamųjų kultūros vertybių sąrašas; Nr: DKVS;		
225.	13855	Skulptūra "Nukryžiuotasis"	Šilalės rajono sav., Kvėdarnos sen., Pajūralio k.,	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis

Nr.	Unikalus objektas kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmės lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNSĮ nuostatos
226.	21144	Skulptūra "Šv. Pranciškus Asyžietis"	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Upynos mstl.,	RE	-	-	-	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
227.	15793	Varpas	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Upynos mstl.,	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
228.	10061	Altoriaus su paveikslais "Marija Sopulingoji" ir "Ecce homo"	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Tūbinių I k.,	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
229.	13930	Skulptūra "Nežinomas šventasis"	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Upynos mstl.,	RE	-	-	PO	-	Dėl kultūros vertybių nerastų jų saugojimo vietoje; 2017-12-22; Nr: (61)2-807;		
230.	13872	Koplytstulpis su ornamentuotu kryželiu, šv. Jurgio, šv. Juozapo. Marijos Maloningosios, 2 angelų skulptūromis ir Jėzaus krikšto skulptūrinių grupė	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Senojo Obelyno k.,	RE	-	-	PO	-	Dingusių Lietuvos kilnojamųjų kultūros vertybių sąrašas; Nr: DKVS;		
231.	13852	Kryžius su 2 kryžmomis ir koplytėlė	Šilalės rajono sav., Kvėdarnos sen., Kvėdarnos mstl.,	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
232.	13908	Krikštykla	Šilalės rajono sav., Tenenių sen., Tenenių mstl.,	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
233.	20632	Žvakidės (2) II	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Upynos mstl.,	RE	-	-	-	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
234.	13883	Skulptūra "Šv. Elžbieta"	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Tūbinių I k.,	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
235.	13931	Skulptūra "Vyskupas"	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Upynos mstl.,	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
236.	10057	Skulptūrinė grupė "Trys karaliai" (13 skulpt.)	Šilalės rajono sav., Kvėdarnos sen., Pajūralio k.,	RE	-	-	PO	-	Dėl kultūros vertybių nerastų jų saugojimo vietoje; 2017-12-22; Nr: (61)2-807;		
237.	15250	Koplytėlė prie medžio su Marijos Maloningosios skulptūra	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen.,	RE	-	-	PO	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	Nekilnojamajai kultūros vertybei apsauga netaikoma.		

Nr.	Unikal us objekt o kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmi ngumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNS Į nuost atos
238.	13849	Altoriai (3) su skulptūromis	Šilalės rajono sav., Kvėdamos sen., Kvėdamos mstl.,	RE	-	-	-	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
239.	15750	Būgnas su herbais	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Tūbinių I k.,	RE	-	-	-	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
240.	13909	Ornamentuota s kryžius	Šilalės rajono sav., Tenenių sen., Tenenių mstl.,	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
241.	13904	Koplytstulpis su ornamentuotu kryželiu, Šv. Elenos ir Nukryžiuotoj o skulptūromis	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Pajūrio mstl.,	RE	-	-	PO	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	Vertingųjų savybių nėra. Nekilnojamajai kultūros vertybei apsauga netaikoma.		
242.	15251	Koplytstulpis su ornamentuotu kryželiu, Nukryžiuotoj o, Marijos Maloningosio s, Šv. Antano ir Jono Nepomuko skulptūromis	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Upynos mstl.,	RE	-	-	PO	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	Vertingųjų savybių nėra. Nekilnojamajai kultūros vertybei apsauga netaikoma.		
243.	13928	Skulptūra "Šventoji su ištiestais delnais"	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Upynos mstl.,	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
244.	13863	Paveikslas "Šv. Antanas"	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Laukuvos mstl.,	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
245.	21146	Skulptūra "Šv. Juozapas"	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Upynos mstl.,	RE	-	-	-	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
246.	15245	Koplytstulpis su Jono Krikštytojo skulptūriniu grupe	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Gaidėnų k.,	RE	-	-	PO	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	Vertingųjų savybių nėra. Nekilnojamajai kultūros vertybei apsauga netaikoma.		
247.	13880	Koplytėlė prie medžio su Marijos Maloningosio s skulptūra	Šilalės rajono sav., Žadeikių sen., Prapymo k.,	RE	-	-	PO	-	Dingusių Lietuvos kilnojamųjų kultūros vertybių sąrašas; Nr: DKVS;		
248.	13887	Skulptūra "Šv. Nikodemas"	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Tūbinių I k.,	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis

Nr.	Unikal us objekt o kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmi ngumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNS Į nuost atos
249.	14942	Koplytstulpis su Nazaretiečio, Šv. Barboros, Jono Nepomuko ir Marijos su kūdikiu skulptūromis	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Bagdono k.,	RE	-	-	PO	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	Koplytstulpis sunykęs. Nekilnojamajai kultūros vertybei apsauga netaikoma.		
250.	21145	Skulptūra "Šv. Antanas"	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Upynos mstl.,	RE	-	-	-	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
251.	20630	Skulptūra "Šv. Kazimieras"	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Upynos mstl.,	RE	-	-	-	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
252.	13889	Altorėlis su Marijos Maloningosios reljefu ir paveikslu "Marija su kūdikiu"	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Tūbinių I k.,	RE	-	-	-	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
253.	21143	Skulptūra "Šv. Dominykas"	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Upynos mstl.,	RE	-	-	-	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
254.	13873	Paveikslas "Šv. Rokas"	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Varsėdžių k.,	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
255.	13907	Koplytstulpis su Šv. Agotos skulptūra	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Žvingių mstl.,	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
256.	10060	Koplytstulpis su ornamentuotu kryželiu, Šv. Jurgio, Marijos Maloningosios, Rūpintojėlio ir Jono Krikštytojo skulptūromis	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Naujojo Obelyno k.,	RE	-	-	PO	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	Koplytstulpis sunykęs. Nekilnojamajai kultūros vertybei apsauga netaikoma.		
257.	13886	Skulptūra "Šv. Kazimieras"	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Tūbinių I k.,	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
258.	21371	Skulptūra "Šv. Antanas"	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Burkėnų k.,	RE	-	-	-	-	Dingusių Lietuvos kilnojamųjų kultūros vertybių sąrašas; Nr. DKVS;		

Nr.	Unikal us objekt o kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmi ngumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNS I nuost atos
259.	13935	Koplytėlė su ornamentuotu kryželiu, Šv. Antano, Marijos ir šv. Roko skulptūromis	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Upynos mstl.,	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
260.	13933	Skulptūra "Nukryžiuota sis"	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Upynos mstl.,	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
261.	13932	Skulptūros "Karaliai" (2)	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Upynos mstl.,	RE	-	-	-	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
262.	13934	Koplytstulpis su Marijos Maloningosios skulptūra	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Upynos mstl.,	RE	-	-	PO	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	Koplytstulpis sunykęs. Nekilnojamajai kultūros vertybei apsauga netaikoma.		
263.	13881	Skulptūra "Nukryžiuota sis"	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Tūbinių I k.,	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
264.	13913	Koplytėlė su Marijos, šv. Petro, nežinomos šventosios, nežinomo šventojo, šv. Kazimiero, Jono Nepomuko, nežinomo šventojo su gėle rankoje, Marijos Maloningosios skulptūromis ir Nukryžiuotojo skulptūrinių grupė	Šilalės rajono sav., Bijotų sen., Klabų k.,	RE	-	-	PO	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	Vertingųjų savybių nėra. Nekilnojamajai kultūros vertybei apsauga netaikoma.		
265.	13895	Skulptūra "Marija, pamynusi žaltį"	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Pajūrio mstl.,	RE	-	-	PO	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	Vertingųjų savybių nėra. Nekilnojamajai kultūros vertybei apsauga netaikoma.		
266.	13891	Ornamentuota s kryžius	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Tūbinių I k.,	RE	-	-	-	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
267.	13906	Skulptūra "Nukryžiuota sis"	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Žvingių mstl.,	RE	-	-	PO	-	Dėl kultūros vertybių nerastų jų saugojimo vietoje; 2017-12-22; Nr: (61)2-807;		
268.	13888	Skulptūra "Šv. Zacharijus"	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Tūbinių I k.,	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis

Nr.	Unikalus objektas kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNSĮ nuostatos
269.	13892	Staliukas	Šilalės rajono sav., Didkiemio sen., Didkiemio k.,	RE	-	-	PO	-	Dingusių Lietuvos kilnojamųjų kultūros vertybių sąrašas; Nr. DKVS;		
270.	13882	Skulptūra "Prisikėlęs Kristus"	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Tūbinių I k.,	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
271.	13864	Ornamentuotas kryžius	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Laukuvos mstl.,	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
272.	13929	Skulptūra "Šventoji su pakelta dešine ranka"	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Upynos mstl.,	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
273.	13923	Koplytėlė su ornamentuotu kryželiu, Nukryžiuotojo ir Marijos skulptūromis	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Šilų k.,	RE	-	-	PO	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	Koplytėlė perstatyta 1991 m., ne autentiškoje vietoje, skulptūros neišlikusios. Nekilnojamajai kultūros vertybei apsauga netaikoma.		
274.	13875	Ornamentuoti kryžiai (2)	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Varsėdžių k.,	RE	-	-	PO	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta (tapo vertingąja savybe)	Ornamentuoti kryžiai (2) (u.k. 13875, DV2729) tapo Varsėdžių Šv. Roko bažnyčios (u.k. 1630) vertingosiomis savybėmis.		
275.	20629	Skulptūra "Šv. Teresė"	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Upynos mstl.,	RE	-	-	-	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
276.	13874	Altorius su 2 skulptūromis	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Varsėdžių k., Nepriklausomybės g. 9	RE	-	-	PO	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta (tapo vertingąja savybe)	Altorius su 2 skulptūromis (u.k. 13874, DV2728) tapo Varsėdžių Šv. Roko bažnyčios (u.k. 1630) vertingąja savybe.		
277.	13926	Koplytstulpis su ornamentuotu kryželiu ir Pietos skulptūra	Šilalės rajono sav., Bijotų sen., Pagirdiškės k.,	RE	-	-	PO	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	Vertingųjų savybių nėra. Nekilnojamajai kultūros vertybei apsauga netaikoma.		
278.	21141	Skulptūra "Jėzus Nazaretis"	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Upynos mstl.,	RE	-	-	-	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
279.	20631	Žvakidės (2) I	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Upynos mstl.,	RE	-	-	-	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
280.	13854	Paveikslas "Marija"	Šilalės rajono sav., Kvėdarnos sen., Pajūralio k.,	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis

Nr.	Unikal us objekt o kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmi ngumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNS Į nuost atos
281.	16875	Vargonai	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Pajūrio mstl.,	RE	-	-	-	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
282.	13851	Skulptūra "Šv. Rokas"	Šilalės rajono sav., Kvėdarnos sen., Kvėdarnos mstl.,	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
283.	13921	Koplytstulpis su ornamentuotu kryželiu, Šv. Roko, Šv. Onos ir Marijos Maloningosios skulptūromis	Šilalės rajono sav., Traksėdžio sen., Sėdėjimų k.,	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
284.	13900	Skulptūra "Šv. Antanas"	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Pajūrio mstl.,	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
285.	13866	Paveikslas "Nežinoma šventoji"	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Požerės k.,	RE	-	-	PO	-	Dingusių Lietuvos kilnojamųjų kultūros vertybių sąrašas; Nr. DKVS;		
286.	13865	Ornamentuota s kryžius	Šilalės rajono sav., Laukuvos sen., Laukuvos mstl.,	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
287.	14132	Koplytėlė su ornamentuotu kryželiu, Šv. Barbaros ir Marijos Maloningosios skulptūromis	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Kreivių k.,	RE	-	-	PO	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	Koplytėlė perstatyta, skulptūrų nėra. Nekilnojamajai kultūros vertybei apsauga netaikoma.		
288.	13869	Koplytstulpis su ornamentuotu kryželiu ir Jono Nepomuko skulptūra	Šilalės rajono sav., Šilalės kaimiškoji sen., Kiaukų k.,	RE	-	-	PO	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	Vertingųjų savybių nėra. Nekilnojamajai kultūros vertybei apsauga netaikoma.		
289.	13901	Skulptūra "Angelas su žvakide rankoje"	Šilalės rajono sav., Pajūrio sen., Pajūrio mstl.,	RE	-	-	-	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis
290.	13916	Koplytstulpis su Jono Nepomuko skulptūra	Šilalės rajono sav., Traksėdžio sen., Dirkinčių k.,	RE	-	-	PO	Kultūros paveldo objekto apsauga panaikinta	Vertingųjų savybių nėra. Nekilnojamajai kultūros vertybei apsauga netaikoma.		
292.	13910	Koplytstulpis su ornamentuotu kryželiu ir Šv. Antano skulptūra	Šilalės rajono sav., Tenenių sen., Tenenių mstl.,	RE	-	-	PO	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis

Nr.	Unikal us objekt o kodas KVR	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmi ngumo lygmuo yra	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Saugojimo tikslai	Paveldosaugos reikalavimai	
										NKPAĮ nuostatos	SŽNS Į nuost atos
293.	15247	Koplytėlė prie medžio su Nazaretiečio skulptūra	Šilalės rajono sav., Upynos sen., Paiekvedžio k.,	RE	-	-	-	-	-	9 str., 21 str., 22 str.	60 str.1 dalis